

BAOU
Education
for All

**DR. BABASAHEB AMBEDKAR
OPEN UNIVERSITY**

ગ્રંથાલય અને માહિતીવિજ્ઞાન LIBRARY

& INFORMATION SCIENCE

બહુવિકલ્પીય પ્રશ્ન

UGC NET / SET / MLIS / BLIS

તથા

અન્ય પ્રતિયોગી પરીક્ષાઓ હેતુ નવીન
પાઠ્યાક્રમાનુસાર

ડૉ. પ્રિયાંકી આર. વ્યાસ

લેખિકાનો પરિચય

ડૉ. પ્રિયાંકી વ્યાસ એ ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદના લાયબ્રેરી એન્ડ ઈન્ફોર્મેશન સાયન્સ વિભાગના વિભાગાધ્યક્ષ તથા એસોસિયએટ પ્રોફેસર તરીકે કાર્યરત છે. તેઓ વિવિધ રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાવસાયિક સંસ્થાઓ સાથે સંકળાયેલ છે અને વ્યાવસાયિક દસ્તાવેજ નિષ્ણાંત, તાલીમ, સંશોધન, અનુવાદ, સંપાદન, સંકલન, સલાહકાર અને સામાજિક પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય રીતે જોડાયેલા છે. તેઓ ૨૦૦૫ થી એકેડેમિક લાયબ્રેરી પ્રોફેશનલ તરીકે કાર્યરત છે. તેઓએ યુરોપ, કેનેડા, મોરેસિયસ, દુબઈ, યુએઈ, યમન અને નેપાલ જેવા દેશોમાં શૈક્ષણિક પ્રવાસ કરેલ છે. તેઓને નાનપણથી જ સંગીત, કલાસિકલ ડાન્સ, વકતૃત્વ અને વાંચનમાં રસ છે. તેઓએ શાળા, તાલુકા, જિલ્લા, રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સ્પર્ધાઓમાં ભાગ લઈ ઈનામો જીત્યા હતા. તેઓ પાસે ડબલ ગ્રેજ્યુએટ ડિગ્રી છે. બી.એ. માં મુખ્ય અંગ્રેજી વિષય સાથે અને લાયબ્રેરી અને માહિતી વિજ્ઞાનમાં સ્નાતક છે. તેઓ ગ્રંથાલય અને માહિતીમાં અનુસ્નાતક અને ડોક્ટરલ ડિગ્રી ધરાવે છે. તેઓ એમ.ફિલ અને પીએચ.ડી. વિદ્યાર્થીઓના માર્ગદર્શક છે. તેઓ બહુમુખી વ્યક્તિત્વ ધરાવે છે. તેઓ ભારતીય કલાસિકલ ડાન્સ ભરતનાટ્યમમાં વિશારદ છે. તેઓએ આઈસ એન્ડ સ્નો ક્રિકેટ તથા રોક ક્લાયમિંગના કોચિંગ કોર્સમાં પણ માનદ ડિગ્રી મેળવેલ છે અને પર્વતા રોહણ સંસ્થામાં માનદ ઈન્સ્ટ્રુક્ટર તરીકે સેવાઓ આપે છે. તેઓ ટેલરિંગ, સિવણ, એમ્બ્રોઈડરી અને કમ્પ્યુટરની ડિગ્રી ધરાવે છે. તેઓ વિવિધ શાળા, તાલુકા, જિલ્લા, રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય સ્પર્ધાઓમાં નિર્ણાયક તરીકે ફરજ બજાવી રહ્યા છે. તેમણે, સહ-સંશોધક તરીકે યુજીસી દ્વારા મેળવેલ મેજર રિસર્ચ પ્રોજેક્ટ “રિસર્ચિસ ઈન ઈંગ્લીશ” સંશોધન પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કર્યો છે. તેઓના સત્યાવીશ સંશોધન પત્રો જીજ્ઞાસુ જર્નલમાં અને સોળ જેટલાં પુસ્તકો પ્રકાશિત થયેલ છે. તેમણે કેટલાંક પુસ્તકોનું લેખન, ભાષાંતર અને સમીક્ષા કરી છે. તેઓ નિયમિત રીતે ટીવી, રેડિયો, ઈ-જર્નલો, વેબસાઈટ્સ અને શૈક્ષણિક જર્નલમાં પ્રદાન કરે છે.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

ગ્રંથાલય અને માહિતીવિજ્ઞાન (LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE)

બહુવિકલ્પીય પ્રશ્ન

UGC NET / SLET
MLIS
BLIS

તથા અન્ય પ્રતિયોગી પરીક્ષાઓ હેતુ
નવીન પાઠ્યાક્રમાનુસાર

ડૉ. પ્રિયાંકી આર. વ્યાસ

પ્રકાશક

સ્કુલ ઓફ હ્યુમિનિટીઝ એન્ડ સોશિયલ સાયન્સીઝ
ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
અમદાવાદ.

પ્રથમ આવૃત્તિ : 2020-21

પ્રકાશક : કાર્યકારી કુલસચિવશ્રી
સ્કુલ ઓફ હ્યુમિનિટીઝ એન્ડ સોશિયલ સાયન્સીઝ
ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
અમદાવાદ.

પ્રત : :

મૂલ્ય : :

મુદ્રક : :

પૃષ્ઠ : ૨૪૮, ૨૧ સેમી.

ISBN No. : 978-81-942593-0-5

પ્રાસ્તાવિક

વર્તમાનમાં માહિતી પ્રૌદ્યોગિકીના ક્ષેત્રમાં ક્રાંતિકારી પ્રગતિના ફળસ્વરૂપ પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં વિકાસની ગતિ ઝડપી અને પરિવર્તનશીલ બની છે. શિક્ષણ-પ્રશિક્ષણના ક્ષેત્રને પણ ઉન્નત બનાવવા માટે માહિતી પ્રૌદ્યોગિકીનો અનુપ્રયોગ આવશ્યક બન્યો છે. પરિણામતઃ સમયે સમયે પાઠ્યક્રમોમાં સંશોધન થયા કરે છે.

વિશ્વવિદ્યાલય અનુદાન આયોગ (UGC) દ્વારા અન્ય વિષયોની જેમ ગ્રંથાલય અને માહિતીવિજ્ઞાનમાં પણ 'રાષ્ટ્રીય યોગ્યતા પરીક્ષા' (NET : National Eligibility Test) 1992 થી આયોજિત કરવામાં આવે છે. આ પરીક્ષાના આયોજનમાં યુજીસીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય વ્યાખ્યાતાની પાત્રતા માટે ઉમેદવારની પસંદગી કરવાની છે. સાથે જ વ્યવસાયિક ક્ષેત્રે ઉચ્ચ પદોની નિયુક્તિ માટે નેટ (NET) પરીક્ષા આવશ્યક બનાવવામાં આવી છે.

ડૉ. પ્રિયાંકી વ્યાસ દ્વારા પ્રસ્તુત ગ્રંથ યુજીસી દ્વારા સંશોધિત પાઠ્યક્રમ અનુસાર દ્વિતીય પ્રશ્નપત્ર અનુસાર ગ્રંથાલય અને માહિતીવિજ્ઞાન વિષય ઉપર હાલુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે તૈયાર કરવામાં આવેલ છે.

સાથે સાથે સ્લેટ (SET) તથા અન્ય સંસ્થાઓ દ્વારા ગ્રંથાલય અને માહિતીવિજ્ઞાનના વ્યવસાયિકોની પસંદગી હેતુ યોજવામાં આવતી પ્રતિયોગિતા પરીક્ષાઓ આપનારા પરીક્ષાર્થીઓ તથા BLIS અને MLIS ના તાલીમાર્થીઓને પણ લક્ષમાં રાખવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવેલ છે.

પ્રસ્તુત ગ્રંથની વિશિષ્ટ ખાસિયત એ જોવા મળે છે કે પ્રશ્ન પૂછવાની ઢબ સરળ અને સ્પષ્ટ હોવાની સાથે તેના ઉત્તરો માટે ગ્રંથાલય અને માહિતીવિજ્ઞાનના સમગ્ર અભ્યાસક્રમનું અધ્યયન અનિવાર્ય બનાવી ગ્રંથાલય અને માહિતીવિજ્ઞાનના તમામ વિષયોમાં જાણકાર બનાવવા પ્રોત્સાહન પૂરું પાડે છે.

પ્રસ્તુત ગ્રંથ નેટ, સ્લેટ કે અન્ય પ્રતિયોગિતા પરીક્ષાર્થીઓ સાથે BLIS અને MLIS ના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપયોગી બનશે જ.

ડૉ. પ્રિયાંકી વ્યાસને પ્રસ્તુત ગ્રંથ માટે શુભેચ્છા.

તા. ૨૪.૦૨.૨૦૨૦

છગન ભૈયા

પૂર્વ ગ્રંથપાલ

મા.જે. પુસ્તકાલય

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષય	A	B	C	કુલ	પૃષ્ઠ
1.	સામાન્ય	80	11	-	91	1
2.	ગ્રંથાલય અને સમાજ	238	30	34	302	15
3.	ગ્રંથાલય વ્યવસ્થાપન	174	28	03	205	48
4.	ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ	190	30	05	225	75
5.	ગ્રંથાલય સૂચિકરણ	180	20	12	212	102
6.	સંદર્ભ અને માહિતીસ્રોત	152	25	70	257	129
7.	માહિતી સેવાઓ	90	20	04	114	157
8.	માહિતી પ્રૌદ્યોગિકી	142	40	-	182	173
9.	સંશોધન પદ્ધતિ	70	10	04	84	194
10.	વિગત વર્ષોના પ્રશ્નપત્રો	304	-	-	304	206
	કુલ	1730	204	132	2066	

સામાન્ય (GENERAL)

1. UNESCO દ્વારા પુસ્તકની વ્યાખ્યા શું આપવામાં આવી છે ?
ઓછામાં ઓછા 49 પૃષ્ઠો ધરાવતું અને સામયિક નહીં તે પ્રકાશન
2. સામયિક પ્રકાશન એટલે
નિયમિત સમયાંતરે પ્રકાશિત થવાની ભાવના સાથે અસ્તિત્વમાં આવતાં પ્રકાશનો
3. વિશ્વમાં મોટામાં મોટું વિશાળ ગ્રંથાલય ?
લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ (યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ અમેરિકા)
4. A4 કાગળનું માપ શું હોય છે ?
148 - 210 mm
5. વિશ્વમાં સૌથી વિશાળ શબ્દકોશ
Deutsches Warter for German Dictionary
6. વિશ્વનું જૂનામાં જૂનું સામયિકનું નામ જણાવો.
Philosophical Transaction (Royal Society, UK)
7. વિશ્વના સૌથી મોટો શબ્દકોશનું નામ જણાવો.
Deutsches Water for German Dictionary
8. ગુજરાતી પ્રથમ વિશ્વકોશના રચયિતા કોણ છે ?
રતનજી ફરામજી શેઠના
9. ભારતમાં ગ્રંથાલય સપ્તાહ ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ?
14 - 20 નવેમ્બર
10. ગ્રંથાલયવિજ્ઞાનમાં વૈશ્વિક સ્તરે પ્રથમ વ્યવસાયિક સામયિકનો પ્રારંભ કયા વર્ષમાં થયો હતો ?
1882
11. વિશ્વનો સૌથી મોટામાં મોટો વિશ્વકોશ છે.
Arabic Legislation Encyclopaedia, 200 Vols. 1,64,000 pages, Weight 420 kg, By - Mohamed Abu Baker Ben Yunis.

12. સૌથી વજનદાર મેગેઝિન છે.
Bridges Magazin, Feb.-March 1999 (UK)
13. જ્ઞાન અને ચિંતનનો સાર સંચય કરનાર પ્રથમ તત્ત્વચિંતક છે.
Aristotal (4th Century BC)
14. મોસ્ટ પ્રોફાઇલ નોન-ફિક્શન રાઈટર છે.
ઓશો રજનીશ (800 થી વધુ ગ્રંથો)
15. મોસ્ટ પ્રોફાઇલ રાઈટર છે.
બાબુરાવ અર્નાલકર (1906-1996)
(1200 નવલકથાઓ અને અસંખ્ય વાર્તાઓ)
16. પ્રથમ નવલકથા માટે સૌથી વધુ રકમ એડવાન્સ મેળવનાર લેખક કોણ છે ?
Paul Eddy, (UK). Novel 'Flint' \$28 Million
17. સૌથી વધુ વાર્ષિક રોયલ્ટી મેળવનાર લેખક કોણ છે ?
J.K.Rowling, Harry Polter \$93 Million - 2001
18. બેસ્ટ સેલિંગ અંગ્રેજી બાલસાહિત્ય કયું છે ?
R.L. Stine, The Goodshumps Series, 220 Million Copies.
19. લાંબામાં લાંબી નવલકથાનું નામ જણાવો.
A La recherché du temps perdu (French), By Marchel Praust
20. સૌથી વધુ પ્રોલિફિક નવલકથાકાર કોણ છે ?
Jose Carlos de Alpoim Inoue (Brazilion)
1058 Novels. 1986-1996
21. સૌથી જૂની નવલકથા કઈ છે ?
Chairs and Callirhoe, By Chariton (Greek) 100 AD.
22. Abridge Edition એટલે શું ?
મૂળ કૃતિની ઘટાડવામાં આવેલ માહિતી સાથેની કૃતિ
23. Code અને Rules વચ્ચેનો તફાવત શું છે ?
Code માં અપવાદ હોતા નથી. Rules માં અપવાદ હોઈ શકે છે.

24. Demy એટલે ?
મુદ્રિત કાગળનું પ્રમાણિત માપ. 17 ½” - 22 ½”
25. Illustrations માં કઈ કઈ વસ્તુઓનો સમાવેશ થાય છે ?
ફોટોગ્રાફ્સ, ડ્રોઈંગ, પોટ્રેઈટ્સ, નકશા, પ્લાન, પ્લેટ્સ, ટેબલ્સ, ડાયાગ્રામ્સ વગેરે.
26. Out of Print એટલે શું ?
જ્યારે કોઈ પુસ્તક પ્રકાશક પાસે વેચાણ માટે ન હોય તેમજ તેને પુનઃ મુદ્રિત કરવાની ઈચ્છા ન હોય.
27. પૂરવણી એટલે શું ?
અગાઉ પ્રકાશિત થયેલ કૃતિના અનુસંધાને કે વધારાની વિષયવસ્તુ પ્રકાશિત કરવામાં આવે તે
28. Grey Literature એટલે શું ?
પ્રકાશિત કરવામાં ન આવતો આંતરિક અહેવાલ.
29. બિબ્લિયોથેરાપી (Bibliotherapy) એટલે શું ?
સ્વાસ્થ્ય માટે વાચન ઉપચાર પદ્ધતિ
30. ગોપનીય સાહિત્ય (Underground Literature) એટલે શું ?
એવું સાહિત્ય જેનું પ્રકાશન અને મુદ્રણ ગુપ્ત રીતે કરવામાં આવેલું હોય.
31. શિલામુદ્રણ (Lithography) એટલે શું ?
મુદ્રણની એ પ્રક્રિયા જેમાં વિશેષ પ્રકારે છિદ્રિત પથ્થર કે કોઈ અન્ય દ્રવ્ય પર ચિકાસયુક્ત ચોક કે શાહીથી બનેલ ચિત્રકલાથી કરવામાં આવતું મુદ્રણ.
32. ગુજરાતીની પ્રથમ કૃતિ કઈ છે ?
સાસુ – વહુની લડાઈ, લેખક : મહીપતરામ, 1862
33. ગુજરાતીની પ્રથમ નવલકથા કઈ છે ?
કરણઘેલો, લેખક : તુલજાશંકર મહેતા, 1886
34. ગુજરાતીમાં અનુદિત પ્રથમ કૃતિ કઈ છે ?
દેવસ્થાન, પરિચયનનો અનુવાદ, ફરદુનજી મર્જબાન – 1815

35. ડૉ. એસ. આર. રંગનાથનને ‘ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના પિતા’ તરીકેનું બિરુદ કોના દ્વારા મળ્યું ?
સર મોરિશ ગ્વાયર
36. ગુજરાતીમાં ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનું પ્રથમ પુસ્તક લખનાર લેખિકા...
પદ્માબેન ફડિયા
37. ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનને લગતું પ્રથમ ભારતીય સામયિક...
લાયબ્રેરી મિલની (1912–1919)
38. Directory of Libraries and Information Centres in Gujarat ના કર્તા...
ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ
39. ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયના કોપીરાઈટ વિભાગમાં ઉપલબ્ધ જૂનામાં જૂનું ગુજરાતી પુસ્તક કયું ?
વિદ્યા સંગ્રહ પોથી, 1840
40. પુસ્તક પ્રચારક મંડળીના સ્થાપક ?
દુર્ગારામ મહેતાજી, સૂરત – 1830
41. ‘પરબ’ શું છે ?
ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ દ્વારા પ્રકાશિત થતું પરિષદનું મુખપત્ર (માસિક)
42. ગુજરાતી ગદ્યસાહિત્યના પિતાનું બિરુદ કોને મળ્યું છે ?
નર્મદ
43. ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમીનું સ્થાપના વર્ષ કયું છે ?
1981
44. રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીજીના કરકમલોના સ્પર્શે અસ્તિત્વમાં આવેલ એક માત્ર સાર્વજનિક પુસ્તકાલય કયું છે ?
માણેકલાલ જેઠાભાઈ પુસ્તકાલય, અમદાવાદ
45. ડાહી લક્ષ્મી લાયબ્રેરી (નડિયાદ) ના વાચનાલયના ઉદ્ઘાટક કોણ હતાં ?
મહાત્મા ગાંધી
46. ‘જ્ઞાન ચક્ર’ કેટલાં ભાગમાં પ્રકાશિત થયેલ છે ?
9 ખંડ (1897–1918) 9850 અધિકરણો, રચયિતા : રતનજી ફરામજી શેઠના

47. ગ્લાસ ફ્લોરિંગ ધરાવતું વિશ્વનું એક માત્ર ગ્રંથાલય કયું છે ?
સેન્ટ્રલ લાયબ્રેરી, વડોદરા, 1910. સ્થાપક : મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ ત્રીજા
48. ગુજરાતની પ્રથમ નેટિવ લાયબ્રેરી કઈ છે ?
હિમાભાઈ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ પુસ્તકાલય અને વાચનાલય, અમદાવાદ 1849 (1857)
49. રાયચંદ દિપચંદ લાયબ્રેરી ક્યાં આવી ?
ભરૂચ, 1864
50. ઘોડાની પીઠ પર હરતી ફરતી લાયબ્રેરી કઈ છે ?
જાકાર્તા (ઈન્ડોનેશિયા), 2014, રિજવાન સુરુરી
51. વસ્તી સંખ્યા કરતાં વધુ પુસ્તકો ધરાવતી લાયબ્રેરી કઈ છે ?
દામનગર (અમરેલી) વસ્તી 20 હજારથી ઓછી અને પુસ્તકો 24754
52. ભવ્ય ગ્રંથાલય કયું છે ?
પોખરણ ફાયરિંગ રેન્જની નજીક 1500 ની વસ્તી ધરાવતા ભાદરિયા ગામ (જેસલમેર, રાજસ્થાન), 562 સેલ્ફ અંદાજે 1,00,000 પુસ્તકો. 40,000 વાચકો એક સાથે બેસીને વાચન કરી શકે તેવી ક્ષમતા, પ્રેરક અને પ્રોત્સાહક. સંત હરિવંશસિંહ નિર્મલ.
53. વિશ્વની સૌથી મોટી ચિલ્ડ્રન બુક કઈ છે ?
ધ એનયેન્ટેડ વિલેજ 18 ફૂટ ઊંચી સ્ટેફોર્ડશાયર (ઈંગ્લેન્ડ)
54. વિશ્વની સૌથી મોટી તરતી લાયબ્રેરી કઈ છે ?
લાગોશ શિપ
55. સિદ્ધહેમ વ્યાકરણ કલિકાલસર્વજ્ઞ હેમચંદ્રાચાર્ય શ્લોકો કેટલાં છે ?
1,25,000
56. 800 થી 1000 વર્ષ અગાઉ વેજીટેબલ રંગોથી લખાયેલ હસ્તપત્રો ક્યાં સંગ્રહવામાં આવેલ છે ?
સંઘવીનો પાડો, પાટણ.
57. વાચનની સામાન્ય ગતિ કેટલી હોવી જોઈએ ?
મિનિટ દીઠ 130 થી 300 શબ્દ

58. મોટેથી બોલીને વાચનની ગતિ કેટલી હોવી જોઈએ ?
મિનિટ દીઠ 100 થી 120 શબ્દો
59. વાચનની પરિભાષા
વાચન એ તર્કની પ્રક્રિયા છે. વાચન એ ચિંતનાત્મક પ્રક્રિયા છે. વાચન એ સંજ્ઞાઓ જોઈ અર્થ ઘટાવવાની પ્રક્રિયા છે. વાચન એ અર્થ સંશોધનની, અર્થ પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયા છે.
60. વાચનના પ્રકારો કયા છે ?
મનોરંજનાત્મક, માહિતીલક્ષી, વિવેચનાત્મક, સમસ્યા ઉકેલ, સર્જનાત્મક
61. વાચનને અસર કરતાં પરિબળો કયા છે ?
શારીરિક સ્વાસ્થ્ય, માનસિક સ્વાસ્થ્ય, દૈન્ય અને શ્રવણ શક્તિ, બુદ્ધિમતા, ભાષાકીય જ્ઞાન, અનુભવનું પીઠબળ, વાચનનો હેતુ, વાચનની ઈચ્છા, વાચન કૌશલ્ય, વાચનરસ
62. વાચન ટેવ એટલે...
સતત વાચનરત રહેવાની પ્રક્રિયા, બંધાણી થવું.
63. વાચન અભિયાન એટલે...
લોકો પુસ્તકનું સાનિધ્ય માણતા થાય, સતત વાચન કરતાં થાય, વાચન દ્વારા જ્ઞાનપ્રાપ્તિની ઝંખના સેવતા થાય, તેવી પ્રવૃત્તિઓ યોજવી.
64. જ્ઞાનપ્રાપ્તિના બિંદુઓ કયા છે ?
અવલોકન, સંવાદ, વાચન, ભાષણ, મનન
65. ગુજરાતી ભાષામાં છપાયેલ પ્રથમ પુસ્તક કયું છે ?
'ઈલેસ્ટ્રેશન્સ ઓફ ધ ગ્રામેટિકલ પાર્ટ્સ ઓફ ગુજરાતી મરહુમ એન્ડ ઈંગ્લિશ લેન્ગવેજિસ' બાય રોબર્ટ ડ્રમન્ડ, 1805 (હાલમાં ભો. જે. વિદ્યાભવનમાં એક નકલ ઉપલબ્ધ છે.)
66. ભગવદ્ગોમંડળ વિશે ?
પ્રકાશન ગાળો : 26 વર્ષ (1928 થી 1959), કુલ ખંડ : 9, કુલ પૃષ્ઠો : 9270 2,81,377 શબ્દોના 5,40,455 અર્થ, 28,000 રૂઢિપ્રયોગો, નવા શબ્દ લાવનારને 25 પૈસા પુરસ્કાર આપવામાં આવતો.

67. નાની ઉંમરે સૌથી વધુ પુસ્તકોનું વાચન કોણે કર્યું ?
સોફિયા મોસે (લ્યુસિયાનાં), ઉંમર 5 વર્ષ, 1 વર્ષમાં 875 પુસ્તકો
68. સૌથી વધુ કૃતિઓ રચનારા કોણ હતાં ?
લોપ-દ-વેગા (1562-1635) 1200 કૃતિઓ, એલેક્ઝાંડર ડૂમા 1500 ગ્રંથો,
કેટાલીન લિન્ડસે 904 નવલકથા
69. ભારતમાં સૌથી મોટું પુસ્તક કયું છે ?
'કડવે પ્રવચન', ઉંચાઈ : 25 ફૂટ, પહોળાઈ : 17 ફૂટ, જાડાઈ : 2 ફૂટ, પૃષ્ઠ : 20
70. સૌથી વજનદાર પુસ્તક કયું છે ?
'એરેબિયન એન્ટિક્વિટી ઓફ સ્પેન, લેખક : જેમ્સ કાવાનક મર્ફી
વજન : 18 કિલો, 800 ગ્રામ
(આ પુસ્તક મા. જે. પુસ્તકાલય, અમદાવાદમાં ઉપલબ્ધ છે.)
71. ઊંટ પુસ્તકાલય કયું છે ?
કેન્યામાં 1980 થી ઊંટ દ્વારા દેશના ખૂણેખૂણામાં પુસ્તકો પહોંચાડવામાં આવે છે.
72. વેન્ડિંગ મશીન લાયબ્રેરી કઈ છે ?
કેલીફોર્નિયા. પૈસા નાંખો, મનગમતું પુસ્તક મેળવો. વાચન બાદ પુસ્તક પાછું આપો
રિફંડ મેળવો.
73. મુંબઈમાં સૌ પ્રથમ દેશી ભાષાનું છાપખાનું નાંખવાનું શ્રેય કોને છે?
ફરદુનજી મર્ઝબાન
74. D-Space શું છે ?
ડિજિટલ લાયબ્રેરી સોફ્ટવેર
75. સરસ્વતી મહાલ ગ્રંથાલય ક્યાં આવેલું છે ?
તાંજોવર
76. ઈન્ડિયન પેટન્ટનું કાર્યાલય ક્યાં આવેલું છે ?
નાગપુર
77. AGRIS નું વડુ મથક ક્યાં આવેલું છે ?
રોમ

78. Sears List of Subject Headings ના પ્રકાશક ?
એચ. ડબ્લ્યુ વિલ્સન
79. Colophon એટલે ?
લેખક, પ્રકાશક વગેરેની માહિતી દર્શાવતું જૂના પુસ્તકનું અંતિમ પૃષ્ઠ
80. કઈ બે સંસ્થાઓના સંયોજનથી NISCAIR ની સ્થાપના થઈ છે?
INSDOC અને NISCOM

ગ્રંથાલય અને માહિતી વિજ્ઞાનના કેટલાંક મહત્વપૂર્ણ તથ્યો

1. Origin Word and Origin Language :

ક્રમ	શબ્દ	ઉત્પત્તિ ભાષા	મૂળ પદ
1.	Bibliography	Greek	Biblion
2.	Catalogue	Greek	Kata-Logos
3.	Classification	Latin	Classic
4.	Communication	Latin	Communicare
5.	Dictionary	Latin	Dictionarium
6.	Encyclopedia	Greek	Enkyklios Paideia
7.	Glosaary	Latin	Glossorium
8.	Index	Latin	Indicator
9.	Library	Latin	Liber
10.	Thesaurus	Greek	Thesauras

2. ભારતના રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલયો :

ક્રમ	ગ્રંથાલયનું નામ	સ્થળ	સ્થાપના વર્ષ
1.	National Library of India	Kolkata	
2.	National Library for Blinds and Handicaps	Dehradun	1979
3.	National Science Library	NISCAIR, Delhi	1964
4.	National Medical Library	AIIMS, New Delhi	
5.	National MSS Library (Khudabaksha Oriental Library)	Patna	
6.	National Digital Library	EARNET	

3. ભારતમાં સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ :

ક્રમ	રાજ્ય	વર્ષ
1.	મદ્રાસ (તમિલનાડુ) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય	1948
2.	આંધ્રપ્રદેશ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	1960
3.	કર્ણાટક સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	1965
4.	મહારાષ્ટ્ર સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	1967
5.	પશ્ચિમ બંગાળ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	1979
6.	મણિપુર સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	1988
7.	કેરલ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	1989
8.	હરિયાણા સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	1989
9.	મિઝોરમ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	1993
10.	ગોવા સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	1993
11.	ઓરિસ્સા સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	2001
12.	ગુજરાત સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	2001
13.	ઉત્તરાંચલ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	2005
14.	રાજસ્થાન સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	2006
15.	ઉત્તર પ્રદેશ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	2006
16.	લક્ષદ્વીપ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	2007
17.	બિહાર સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	2008
18.	છત્તીસગઢ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	2009
19.	અરુણાચલ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ	2009

4. ગ્રંથાલય નેટવર્ક અને કન્સોર્ટિયા :

ક્રમ	નેટવર્ક અને કન્સોર્ટિયા	વર્ષ
1.	Online Computer Library Centre (OCLC)	1967
2.	Research Library Group (RLG) (RLIN)	1974
3.	Joint Academic Network (JANET)	1984
4.	Consortium of University Research Libraries (CURI)	1996
5.	National Information Centers Network (NICNET)	1977
6.	Calcutta Library Network (CALIBNET)	1986
7.	Education & Research Network (ERNET)	1986
8.	Information Library Network (INFLIBNET)	1991
9.	Ahmadabad Library Network (ADINET)	1993
10.	Science & Industrial Research Network (SIRNET)	1989
11.	Mysore Library Network (MYLIBNET)	1994
12.	UNISIST Programme	1971
13.	UGC INFONET	2002

5. ગ્રંથાલય મંડળો :

ક્રમ	ગ્રંથાલય મંડળો	સ્થાપના વર્ષ
1.	વડોદરા પુસ્તકાલય મંડળ	1910
2.	પંજાબ પુસ્તકાલય મંડળ (1915)	1929
3.	મદ્રાસ પુસ્તકાલય મંડળ	1928
4.	કર્ણાટક પુસ્તકાલય મંડળ	1929
5.	બિહાર પુસ્તકાલય મંડળ	1930
6.	બંગાળ પુસ્તકાલય મંડળ	1931
7.	આંધ્ર પુસ્તકાલય મંડળ	1931
8.	આસામ પુસ્તકાલય મંડળ	1938
9.	કેરળ પુસ્તકાલય મંડળ	1934

10.	બોમ્બે પુસ્તકાલય મંડળ	1944
11.	ઉત્કલ પુસ્તકાલય મંડળ	1944
12.	પુના પુસ્તકાલય મંડળ	1945
13.	દિલ્હી પુસ્તકાલય મંડળ	1946

6.

ક્રમ	વર્ગીકરણ પદ્ધતિ	વર્ષ	શોધક	દેશ
1.	ડ્યૂઈ ડેસિમલ ક્લાસિફિકેશન	1876	મેલ્વિલ ડ્યૂઈ	યુ.એસ.એ
2.	એક્સપાન્સિવ ક્લાસિફિકેશન	1891	સી. એ. કટર	યુ.એસ.એ
3.	યુનિવર્સલ ડેસિમલ ક્લાસિફિકેશન	1895	FIB	બેલ્જિયમ
4.	લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ	1904	LC	યુ.એસ.એ.
5.	સબ્જેક્ટ ક્લાસિફિકેશન	1906	જેમ્સ ડફ બ્રાઉન	યુ.કે.
6.	કોલન ક્લાસિફિકેશન	1933	એસ.આર. રંગનાથન	ભારત
7.	બિબ્લિયોગ્રાફિક ક્લાસિફિકેશન	1935	બિલ્સ	યુ.એસ.એ
8.	રાઈડર્સ ઈન્ટરનેશનલ ક્લાસિફિકેશન	1961	રાઈડર	

7.

ક્રમ	સૂચિ નિયમાવલી	વર્ષ	શોધક
1.	Rules for the compilation of the printed books in the British Museum (91 Rules)	1841	એન્થોની પાનીઝી
2.	The Construction of Library Catalogue	1843	ચાર્લ્સ સી. જેવટ
3.	The art of making catalogue of libraries	1856	એન્ડર કેસ્ટોરા

4.	Rules for a dictionary catalogue	1876	ચાર્લ્સ એમી કટર
5.	Prussian Instructions : Rules for the alphabetical catalogue of the libraries	1899	
6.	Cataloguing Ruls : Author and title entries (Anglo-American Code)	1908	ALA & LA
7.	Vitican Code	1931	મોર્ટેલ, હેન્સન, બિશપ, રેન્ડાલ

8.

8.	ALA Cataloguing Rules For Author and Title Entries	(1941) 1949	ALA
----	--	-------------	-----

9. **Anglo-American Cataloguing Rules (AACR)****ALA; BL; CCC; LC; LA**

1.	First Edition	1967
2.	Second Edition	1978
3.	Second Rev. Edition	1988

10. **Classified Catalogue Code (CCC)****S.R.Rangnathan**

1.	First Edition	1933
2.	Second Edition	1939
3.	Third Edition	1950
4.	Fourth Edition	1952
5.	Fifth Edition	1957
6.	Sixth Edition	1960
7.	Seventh Edition	1987

11. **ભારતના પ્રાચીન પુસ્તકાલયો :**

ક્રમ	ભારતના પ્રાચીન પુસ્તકાલયો	
1	સ્મૃતિ પુસ્તકાલય	વૈદિક કાલ
2	નાલંદા વિશ્વવિદ્યાલય પુસ્તકાલય	ઈ.સ. 425-625 ની વચ્ચે
3	વિક્રમશીલા વિદ્યાપીઠ પુસ્તકાલય	(12 મી શતાબ્દી)
4	ઉદંતપૂરી વિદ્યાપીઠ પુસ્તકાલય	
5	વલ્મી પુસ્તકાલય	ઈ.સ. 599
6	ચાલુક્ય પુસ્તકાલય	
7	ચેતવન સેવારામ	
8	તક્ષશિલા વિશ્વવિદ્યાલય પુસ્તકાલય	

ગ્રંથાલય અને સમાજ

(LIBRARY AND SOCIETY)

- ❖ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો.
- લાયબ્રેરી (Library) પદ કઈ ભાષામાંથી વ્યુત્પત્તિ પામેલ છે ?
(A) ગ્રીક (B) લેટિન (C) ફ્રેંચ (D) સ્પેનિશ
 - ગ્રંથાલયના પ્રકાર કેટલાં છે ?
(A) ચાર (B) ત્રણ (C) પાંચ (D) છ
 - ભારતીય ગ્રંથાલય પ્રવૃત્તિના પિતામહ ડૉ. શિયાલી રામામૃત રંગનાથન નામમાં 'શિયાલી' શું છે ?
(A) તેમનું પોતાનું નામ (C) તેમના જન્મ સ્થળ(ગામ) નું નામ
(B) તેમની અટક (D) તેમના પિતાનું નામ
 - ડૉ. એસ. આર. રંગનાથનનો જન્મ કયા વર્ષમાં થયો હતો ?
(A) 1892 (B) 1882 (C) 1891 (D) 1881
 - ભારતીય ગ્રંથાલય પ્રવૃત્તિના જનક કોણ ?
(A) મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ ત્રીજા
(B) બી. એસ. કેશવન
(C) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન
(D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં
 - લાયબ્રેરી સાયન્સ (Library Science) પદનો પ્રયોગ સૌપ્રથમ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યો ?
(A) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (B) ચાર્લ્સ એમી કટર
(C) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (D) બર્વિક્સ સેયર્સ
 - ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન દ્વારા ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના પાંચ સૂત્રોનો સૌપ્રથમ વખત કયા વર્ષમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો ?
(A) 1928 (B) 1929 (C) 1931 (D) 1930

- ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન પ્રણીત 'The Five Laws of Library Science' ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
(A) 1931 (B) 1930 (C) 1928 (D) 1933
- ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનું કયું સૂત્ર 'ગ્રંથાલય સેવા એ રાજ્ય સરકારની ફરજ છે,' એવું ગર્ભિત રીતે જણાવે છે ?
(A) પ્રથમ સૂત્ર (B) બીજું સૂત્ર (C) ત્રીજું સૂત્ર (D) ચોથું સૂત્ર
- ગ્રંથાલય અધિનિયમ માટે ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનું કયું સૂત્ર હિમાયત કરે છે ?
(A) ચોથું સૂત્ર (B) ત્રીજું સૂત્ર (C) બીજું સૂત્ર (D) પ્રથમ સૂત્ર
- ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનું બીજું સૂત્ર _____ છે.
(A) વાચકનો સમય બચાવો. (B) દરેક ગ્રંથને તેનો વાચક મળે.
(C) દરેક વાચકને તેનો ગ્રંથ મળે. (D) ગ્રંથો ઉપયોગ માટે છે.
- ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનું કયુ સૂત્ર ગ્રંથાલયના વિકાસ સાથે સંબંધિત છે ?
(A) પ્રથમ (B) બીજું (C) ત્રીજું (D) પાંચમું
- 'ગ્રંથાલય વિસ્તરણ સેવા' ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના કયા સૂત્રનું ક્ષેત્ર છે ?
(A) પ્રથમ (B) બીજું (C) ત્રીજું (D) ચોથું
- 'You mean that books are for use' ડૉ. રંગનાથને સંબોધીને કહેવામાં આવેલું આ કથન કોનું છે?
(A) પ્રો. બર્વિક્સ સેયર્સ (B) પ્રો. રોસ
(C) ડી. એન. માર્શલ (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં
- ડૉ. રંગનાથનને પ્રથમ સૂત્ર કેવી રીતે લાદ્યું ?
(A) વિપુલ વાચન થકી (B) ગ્રંથાલયોની મુલાકાતો થકી
(C) અંત: સ્ફૂરણ થકી (D) વાચકો સાથેના વાર્તાલાપ થકી
- 'મુક્ત પ્રવેશ પ્રણાલી' ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના કયા સૂત્રને સંતુષ્ટ કરે છે ?
(A) પ્રથમ સૂત્રને (B) બીજા સૂત્રને (C) ત્રીજા સૂત્રને (D) ચોથા સૂત્રને
- ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનું પાંચમું સૂત્ર "Library is a growing...."
(A) Organization (B) Organizm
(C) Institution (D) Institute

18. ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના કયા સૂત્રમાં ગ્રંથાલયના બાળવિકાસ અને વયસ્ક વિકાસની ચર્ચા કરવામાં આવી છે ?
 (A) બીજું સૂત્ર (B) ત્રીજું સૂત્ર (C) ચોથું સૂત્ર (D) પાંચમું સૂત્ર
19. ગ્રંથાલયનું પાંચમું સૂત્ર કયું છે ?
 (A) પુસ્તકો ઉપયોગ માટે છે. (B) ગ્રંથાલય ચીરવર્ધમાન અવયવી છે.
 (C) વાચકનો સમય બચાવો. (D) દરેક વાચકને તેને પુસ્તક મળે.
20. 'The Five Laws of Library Science' ના લેખક કોણ ?
 (A) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (B) બર્વિક સેયર્સ
 (C) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (D) ઈ. રીચાર્ડસન
21. ગ્રેટ બ્રિટનને 'વાયકોનું રાષ્ટ્ર' શા માટે કહેવામાં આવે છે ?
 (A) સંદર્ભ ગ્રંથના પ્રકાશનના કારણે
 (B) ગ્રંથ પ્રકાશનને કારણે
 (C) વર્તમાનપત્રો અને સામયિકોના પ્રકાશનને કારણે
 (D) સામયિકોના પ્રકાશનને કારણે
22. લંડન લાયબ્રેરીની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1840 (B) 1841 (C) 1842 (D) 1845
23. ગ્રેટ બ્રિટનમાં 'વ્યાપારી ફરતા પુસ્તકાલયો' ક્યારે સ્થપાયાં ?
 (A) 1724 (B) 1725 (C) 1720 (D) 1723
24. ગ્રેટ બ્રિટનમાં 'કામદાર વર્ગ' ક્યારે શરૂ થયા ?
 (A) 1800 (B) 1801 (C) 1810 (D) 1806
25. ગ્રેટ બ્રિટનમાં 'ગ્લાસગો મિકેનિક્સ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ' ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1825 (B) 1820 (C) 1824 (D) 1823
26. વિશ્વનો પ્રથમ ગ્રંથાલય ધારો કયા દેશમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?
 (A) અમેરિકા (B) ફ્રાન્સ (C) ગ્રેટ બ્રિટન (D) ભારત
27. ગ્રેટ બ્રિટનમાં પ્રથમ ગ્રંથાલય ધારો કયા વર્ષમાં મંજૂર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1851 (B) 1850 (C) 1852 (D) 1854

28. મિલ્કત આકારણી પર 1 પાઉન્ડ પર ½ પેની ગ્રંથાલયકરની જોગવાઈ કયા વર્ષના ગ્રંથાલયધારાથી કરવામાં આવી ?
 (A) 1866 (B) 1850 (C) 1855 (D) 1867
29. ગ્રેટ બ્રિટનના 1850 ના ગ્રંથાલય ધારાનું શ્રેય કોને છે ?
 (A) એન્થની પાનીઝી (B) વિલિયમ ઈવાર્ટ
 (C) જોસેફ બોથરટન (D) એડવર્ડ એડવર્ડસ
30. આદમ્સ અહેવાલ (Adams Report) કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થયો ?
 (A) 1915 (B) 1914 (C) 1912 (D) 1916
31. કયા વર્ષમાં ગ્રંથાલય ધારાથી પેની રેટની મર્યાદા દૂર કરવામાં આવી ?
 (A) 1899 (B) 1927 (C) 1919 (D) 1926
32. મેકકોલ્લિન રિપોર્ટ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થયો ?
 (A) 1924 (B) 1942 (C) 1927 (D) 1964
33. રોબર્ટસ કમિટી રિપોર્ટ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થયો ?
 (A) 1959 (B) 1958 (C) 1964 (D) 1960
34. પેરી કમિટી રીપોર્ટ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થયો ?
 (A) 1966 (B) 1967 (C) 1968 (D) 1969
35. ધ બ્રિટિશ લાયબ્રેરી એક્ટ કયા વર્ષમાં મંજૂર થયો ?
 (A) 1970 (B) 1971 (C) 1972 (D) 1973
36. બ્રિટિશ ગ્રંથાલયની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1970 (B) 1973 (C) 1972 (D) 1974
37. લાયબ્રેરી એસોસિયેશન (UK) નું સ્થાપના વર્ષ કયું છે ?
 (A) 1875 (B) 1876 (C) 1877 (D) 1878
38. ગ્રેટ બ્રિટનમાં 'પબ્લિક લાયબ્રેરીઝ એન્ડ મ્યુઝિયમ એક્ટ' કયા વર્ષમાં પસાર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1964 (B) 1974 (C) 1960 (D) 1970

39. 'માહિતી એ વસ્તુ છે' એવું સ્પષ્ટ કરતું 'ગ્રીન પેપર' બ્રિટિશ પાર્લામેન્ટમાં કયા વર્ષમાં રજૂ થયું ?
 (A) 1986 (B) 1985 (C) 1987 (D) 1984
40. 'બ્રિટિશ લાયબ્રેરી' નીચેનામાંથી શું છે ?
 (A) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય (B) વિશિષ્ટ ગ્રંથાલય
 (C) રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય (D) શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય
41. 'કેનિયન કમિટી' કયા પ્રકારના ગ્રંથાલયો સાથે સંબંધિત હતી ?
 (A) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય (B) રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય
 (C) શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય (D) વિશિષ્ટ ગ્રંથાલય
42. 'પેરી કમિટી' (UK) કયા પ્રકારના ગ્રંથાલયો સાથે સંબંધિત હતી ?
 (A) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય (B) શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય
 (C) રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય (D) વિશિષ્ટ ગ્રંથાલય
43. 'ગ્રંથાલયોના ભાગ' નું બિરુદ કયા દેશને મળ્યું છે ?
 (A) ગ્રેટ બ્રિટન (B) યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરિકા
 (C) ફ્રાન્સ (D) ભારત
44. લાયબ્રેરી ઓફ ફિલાડેલ્ફીયા નામક કંપની બેન્જામીન ફ્રેન્કલીન દ્વારા કયારે શરૂ કરવામાં આવી ?
 (A) 1792 (B) 1791 (C) 1793 (D) 1794
45. 'લાયબ્રેરી સર્વિસ એક્ટ' (USA) કયારે ઘડાયો ?
 (A) 1955 (B) 1954 (C) 1956 (D) 1957
46. 'ન્યૂયોર્ક પબ્લિક લાયબ્રેરી' કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવી ?
 (A) 1894 (B) 1895 (C) 1896 (D) 1897
47. પબ્લિક લાયબ્રેરી લો (PL 480) શું છે ?
 (A) અમેરિકન કાયદો (B) બ્રિટિશ કાયદો
 (C) ભારતીય કાયદો (D) ફ્રેંચ કાયદો
48. વિશ્વનું પ્રાચીનતમ ગ્રંથાલય સંઘ કયું છે ?
 (A) ILA (B) CLA (C) LA (D) ALA

49. અમેરિકન લાયબ્રેરી એસોસિયેશનની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1876 (B) 1875 (C) 1877 (D) 1878
50. અમેરિકન ગ્રંથાલય પ્રવૃત્તિમાં એન્ડ્રુઝ કાર્નેગીનું યોગદાન શેના સંબંધિત હતું ?
 (A) ગ્રંથાલય સાધનસામગ્રી (B) ગ્રંથાલય કર્મચારી ગણ
 (C) ગ્રંથાલય રાયરચીલું (D) ગ્રંથાલય ભવન
51. વિશ્વનું સૌથી વિશાળ ગ્રંથાલય કયા દેશમાં આવેલું છે ?
 (A) રશિયા (B) ફ્રાન્સ (C) અમેરિકા (D) ગ્રેટ બ્રિટન
52. અમેરિકામાં પ્રથમ ગ્રંથાલયધારો કયારે પસાર થયો ?
 (A) 1848 (B) 1850 (C) 1849 (D) 1851
53. અમેરિકામાં કોના દ્વારા ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના શિક્ષણ માટે સૌ પ્રથમ વિદ્યાલયની સ્થાપના કરવામાં આવી ?
 (A) ઈ. રિચાર્ડસન (B) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
 (C) ચાર્લ્સ એમી કટર (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
54. અમેરિકામાં કયા વર્ષમાં ગ્રંથાલય શાળાની સ્થાપના કરવામાં આવી ?
 (A) 1881 (B) 1885 (C) 1887 (D) 1889
55. પ્રાચીન ભારતમાં નાલંદા વિશ્વવિદ્યાલય કયા સ્થળે આવેલું હતું ?
 (A) મગધ (બિહાર) (B) ગુજરાત (C) કાશ્મીર (D) સિંધ
56. પ્રાચીન ભારતમાં વિક્રમશીલા વિશ્વવિદ્યાલય કયાં આવેલું હતું ?
 (A) ગુજરાત (B) વિજયનગર (C) કાશ્મીર (D) મગધ (બિહાર)
57. પ્રાચીન ભારતમાં વલ્ભી વિશ્વવિદ્યાલય કયા સ્થળે આવેલું હતું ?
 (A) ગુજરાત (B) મગધ (બિહાર) (C) કાશ્મીર (D) સિંધ
58. પ્રાચીન ભારતમાં તક્ષશિલા વિદ્યાલય કયાં આવેલું હતું ?
 (A) ગુજરાત (B) ગાંધાર (C) કાશ્મીર (D) ઉજ્જૈન
59. શાળા ગ્રંથાલયમાં 'વિષય ગ્રંથાલય' રચવા માટેની ભલામણ કોની છે ?
 (A) કોઠારી કમિશન (B) મુદલિયાર કમિશન
 (C) સેંડલર કમિશન (D) હન્ટર કમિશન

60. વલભીપુર ગ્રંથાલયની સ્થાપના કોના દ્વારા કરવામાં આવી હતી ?
 (A) ગુણમતિ (B) રાજકુમારી દક્ષા
 (C) સ્થિરમિતિ (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં
61. ચીની મુસાફર ફાહિયાન (Fa-Hsien) ભારતમાં કઈ સદીમાં આવેલ ?
 (A) 5 મી સદીના પ્રારંભમાં (B) 5 મી સદીના અંતમાં
 (C) ચોથી સદીના અંતમાં (D) છઠ્ઠી સદીમાં
62. ચીની મુસાફર હુ-એન-સંગ (Hie-n-Tsang) ભારતમાં ક્યારે આવેલ ?
 (A) ઈ.સ. 629-640 (B) ઈ.સ. 629-645
 (C) ઈ.સ. 629-642 (D) ઈ.સ. 629-639
63. મુસ્લિમ યુગ દરમિયાન ગ્રંથાલય ખાતાને કયા નામથી ઓળખવામાં આવતું હતું ?
 (A) ગ્રંથાલય ખાતુ (C) ગ્રંથખાના (B) પુસ્તકખાના (D) કિતાબખાના
64. મુસ્લિમ બાદશાહ જલાલ-ઉદ્-દિન દ્વારા દિલ્હીમાં સ્થાપવામાં આવેલ 'ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરી' ના ગ્રંથપાલ કોણ હતા ?
 (A) અમીર અસરાન (B) અમીર ખુશરો
 (C) ખ્વાજા હસન (D) જાવેદ દિવાના
65. ભારતમાં ગ્રંથાલયોનો પદ્ધતિસરનો વિકાસ ક્યારથી શરૂ થયો ?
 (A) 1948 પછી (B) 1950 પછી (C) 1947 પછી (D) 1951 પછી
66. ભારતમાં ગ્રંથાલય પ્રવૃત્તિની વાસ્તવિક શરૂઆત ક્યારથી થઈ ?
 (A) અંગ્રેજોના આગમન પછી
 (B) ભૂતપૂર્વ વડોદરા રાજ્યની ગ્રંથાલય પ્રવૃત્તિથી
 (C) સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્તિ સાથે
 (D) ભારતમાં મુદ્રણકળાની સ્થાપના સાથે
67. મદ્રાસ કોલોનીમાં સૌ પ્રથમ ગ્રંથાલય ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવ્યું ?
 (A) 1660 (B) 1661 (C) 1659 (D) 1662
68. 'કલકત્તા પબ્લિક લાયબ્રેરી' ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (A) 1835 (B) 1834 (C) 1836 (D) 1840

69. 'ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરી ઓફ ઈન્ડિયા' કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવી ?
 (A) 1901 (B) 1902 (C) 1903 (D) 1900
70. 'ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરી ઓફ ઈન્ડિયા'નું નામ 'ઈન્ડિયન નેશનલ લાયબ્રેરી' તરીકે કયા વર્ષમાં પરિવર્તિત કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1953 (B) 1948 (C) 1950 (D) 1951
71. National Library of India : a critical study ગ્રંથના લેખક કોણ છે ?
 (A) બી. એસ. કેશવન (B) પી. એન. કૌલા
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) વી. વેંકટરૈયાહ
72. 'ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરી એક્ટ' કયા વર્ષમાં મંજૂર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1901 (B) 1902 (C) 1903 (D) 1904
73. ભારતમાં કેટલા રાજ્યોમાં ગ્રંથાલય અધિનિયમ મંજૂર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 19 (B) 17 (C) 15 (D) 12
74. નીચેનામાંથી કયા રાજ્યના ગ્રંથાલય અધિનિયમમાં ગ્રંથાલય ઉપકરની જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી ?
 (A) કર્ણાટક (B) આંધ્રપ્રદેશ (C) તમિલનાડુ (D) મહારાષ્ટ્ર
75. નીચેનામાંથી ભારતના કયા રાજ્યમાં સૌથી પહેલાં ગ્રંથાલય અધિનિયમ મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) કર્ણાટક (B) આંધ્રપ્રદેશ (C) તમિલનાડુ (D) મહારાષ્ટ્ર
76. કર્ણાટક સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ કયા વર્ષમાં મંજૂર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1948 (B) 1950 (C) 1965 (D) 1967
77. નીચેનામાંથી કયા રાજ્યમાં ગ્રંથાલય અધિનિયમ નથી ?
 (A) પશ્ચિમ બંગાળ (B) તમિલનાડુ (C) પંજાબ (D) કર્ણાટક
78. કર્ણાટકમાં ગ્રંથાલય અધિનિયમ ક્યારે પારિત થયો ?
 (A) 1966 (B) 1964 (C) 1965 (D) 1967
79. પશ્ચિમ બંગાળ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ ક્યારે મંજૂર થયો ?
 (A) 1974 (B) 1979 (C) 1980 (D) 1978

80. હરિયાણા સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ ક્યારે પારિત થયો ?
 (A) 1987 (B) 1988 (C) 1989 (D) 1985
81. ભારત સરકારના શિક્ષણ મંત્રાલય દ્વારા કયા વર્ષમાં નમૂનારૂપ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય બિલ રજૂ કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1961 (B) 1962 (C) 1964 (D) 1963
82. ધ લાયબ્રેરી ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન : થર્ટી ‘ઈયર પ્રોગ્રામ ફોર ઈન્ડિયા વીથ ડ્રાફ્ટ લાયબ્રેરી બિલ્સ ફોર યુનિયન એન્ડ કોન્સ્ટિટ્યૂએટ સ્ટેટ્સ’ નામક ગ્રંથના લેખક ?
 (A) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (B) બી. એસ. કેશવન
 (C) એ. નિલમેઘન (D) પી. એન. કૌલા
83. 1976 માં બંધારણના કયા સુધારા – વધારા દ્વારા શિક્ષણને રાજ્ય સરકારની કાર્યસૂચિમાંથી રદ કરવામાં આવેલ છે ?
 (A) 42 માં (B) 41 માં (C) 43 માં (D) 40 માં
84. ભારતીય બંધારણ અનુસાર ‘ગ્રંથાલય’ કોની કાર્યસૂચિમાં આવે છે ?
 (A) કેન્દ્ર સરકારની (B) રાજ્ય સરકારની
 (C) કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની (D) સ્થાનિક સરકારની
85. ઈન્ડિયન લાયબ્રેરી એસોસિયેશન (ILA) ના અનુરોધ પર ડૉ. વી. વૈકટપૈયાહએ નમૂનારૂપ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય બિલ ક્યારે તૈયાર કર્યું ?
 (A) 1986 (B) 1987 (C) 1989 (D) 1988
86. ગ્રંથસ્વામિત્વનો કાયદો (The Press and Registration of Books Act) કયા વર્ષમાં મંજૂર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1857 (B) 1858 (C) 1867 (D) 1868
87. ‘ધ ડિલીવરી ઓફ બુક્સ એન્ડ ન્યુઝપેપર્સ (પબ્લિક લાયબ્રેરીઝ) એક્ટ કયા વર્ષમાં મંજૂર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1954 (B) 1953 (C) 1952 (D) 1951
88. ‘ધ ડિલીવરી ઓફ બુક્સ એન્ડ ન્યુઝપેપર્સ (પબ્લિક લાયબ્રેરીઝ) એક્ટ 1954 અન્વયે પ્રકાશકે ગ્રંથની કેટલી નકલ સરકારમાં જમા કરાવવાની રહે છે ?
 (A) 6 નકલ (B) 5 નકલ (C) 4 નકલ (D) 3 નકલ

89. કોલ્હાપુર સાર્વજનિક ગ્રંથાલયધારો કયા વર્ષમાં મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) 1940 (B) 1943 (C) 1944 (D) 1945
90. ભારતમાં ગ્રંથાલયોના વિકાસ હેતુ બ્રિટિશ સરકાર દ્વારા નિયુક્ત પહેલી સમિતિ હતી ?
 (A) હન્ટર આયોગ (Hunter Commission)
 (B) રોબર્ટ્સ કમિટી (Roberts Committee)
 (C) સેડ્લર આયોગ (Sadler Commission)
 (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં
91. ‘ગુજરાત સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અધિનિયમ’ કયા વર્ષમાં મંજૂર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1999 (B) 2000 (C) 2001 (D) 2002
92. ગ્રંથાલય ઉપકર કયા પ્રકારના ગ્રંથાલયો માટે નાણાકીય સ્ત્રોત છે ?
 (A) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય (B) શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય
 (C) વિશિષ્ટ ગ્રંથાલય (D) સંશોધન ગ્રંથાલય
93. પંજાબ વિશ્વ વિદ્યાલયમાં (લાહોર) ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનું શિક્ષણ કયા વર્ષથી શરૂ થયેલું ?
 (A) 1910 (B) 1912 (C) 1915 (D) 1911
94. ભારતમાં MLISc અભ્યાસક્રમની સુવિધા સૌ પ્રથમ કયા વિશ્વવિદ્યાલયમાં કરવામાં આવી ?
 (A) કલકત્તા વિશ્વવિદ્યાલય (B) મુંબઈ વિશ્વવિદ્યાલય
 (C) મદ્રાસ વિશ્વવિદ્યાલય (D) દિલ્હી વિશ્વવિદ્યાલય
95. Regional Seminar on the development of National Library in Asia and Pacific Area’ મનીલામાં કયા વર્ષમાં યોજવામાં આવી હતી ?
 (A) 1960 (B) 1962 (C) 1964 (D) 1963
96. ‘કલકત્તા પબ્લિક લાયબ્રેરી’ સામાન્ય જનતા માટે ક્યારે ખુલ્લી મૂકવામાં આવી હતી ?
 (A) 21 માર્ચ, 1836 (B) 21 માર્ચ, 1835
 (C) 21 માર્ચ, 1837 (D) 21 માર્ચ, 1834

97. કલકત્તા નગરપાલિકાએ 'કલકત્તા પબ્લિક લાયબ્રેરી' નો વહીવટ કયા વર્ષમાં પોતાને હસ્તક લીધો ?
 (A) 1857 (B) 1858 (C) 1859 (D) 1860
98. 'ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરી ઓફ ઈન્ડિયા' ને તત્કાલીન ગવર્નર લોર્ડ કર્ઝને ક્યારે જાહેર જનતા માટે ખુલ્લી મૂકી ?
 (A) 30 મી જાન્યુઆરી 1903 (B) 30 મી જાન્યુઆરી 1902
 (C) 30 મી જાન્યુઆરી 1901 (D) 30 મી જાન્યુઆરી 1900
99. 'ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરી ઓફ ઈન્ડિયા' ના વહીવટને પુનઃ ગઠિત કરવા નિમાયેલ સમિતિના (1928) ના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
 (A) જે. એ. રિચી (B) એ. એ. ફેઝી
 (C) બી. એસ. કેશવન (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
100. 'ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરી ઓફ ઈન્ડિયા' માં ગ્રંથપાલ તાલીમ અભ્યાસક્રમ ક્યારે શરૂ કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1933 (B) 1934 (C) 1935 (D) 1936
101. ભારતીય રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલયના પ્રથમ ગ્રંથપાલ કોણ નિમાયા ?
 (A) બી. એસ. કેશવન (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) ખાન બહાદુર કે.એમ. અસદુલ્લાહ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
102. 'કલકત્તા પબ્લિક લાયબ્રેરી' નું ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરીમાં ક્યારે વિલય કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1901 (B) 1902 (C) 1903 (D) 1904
103. ભારતીય રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) નવી દિલ્હી (B) ચેન્નાઈ (C) કોલકત્તા (D) મુંબઈ
104. National Medical Library ક્યાં આવેલી છે ?
 (A) કોલકત્તા (B) દિલ્હી (C) ચંદીગઢ (D) મુંબઈ
105. નેશનલ લાયબ્રેરી રીવ્યુ કમિટી (1967) અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
 (A) બી. એસ. કેશવન (B) વી. એસ. ઝા
 (C) પી. એન. કૌલા (D) કે. પી. સિન્હા

106. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર અને તેની એજન્સીઓના પ્રકાશનો થાપણ સ્વરૂપ કયા ગ્રંથાલયમાં સંગ્રહવામાં આવે છે ?
 (A) ભારતીય રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય
 (B) કેનમેરા લાયબ્રેરી
 (C) રોયલ એશિયાટિક સોસાયટી લાયબ્રેરી
 (D) દિલ્હી પબ્લિક લાયબ્રેરી
107. ભારતીય રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલયના પ્રલેખોનું વર્ગીકરણ કઈ પદ્ધતિ અનુસાર કરવામાં આવે છે ?
 (A) DDC 16th ed. (B) DDC 17th ed.
 (C) DDC 18th ed. (D) DDC 19th ed.
108. ભારતીય રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલયના પ્રલેખોનું સૂચીકરણ કઈ પદ્ધતિ અનુસાર કરવામાં આવે છે ?
 (A) AACR-I (B) AACR-II
 (C) CCC (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
109. ભારતીય રાષ્ટ્રીય વાઙ્મયસૂચિ (INB) કોના દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) સેન્ટ્રલ રેફરન્સ લાયબ્રેરી (B) ભારતીય રાષ્ટ્રીય લાયબ્રેરી
 (C) નેશનલ સાયન્સ લાયબ્રેરી (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં
110. RRRLF કયા પ્રકારના ગ્રંથાલયોના ઉત્કર્ષ માટે કાર્ય કરે છે ?
 (A) સંશોધન ગ્રંથાલય (B) વિશિષ્ટ ગ્રંથાલય
 (C) શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય (D) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય
111. સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાના રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલયનું નામ શું છે ?
 (A) લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ (B) બોસ્ટન પબ્લિક લાયબ્રેરી
 (C) ન્યૂયોર્ક પબ્લિક લાયબ્રેરી (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં
112. લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1805 (B) 1810 (C) 1800 (D) 1802
113. લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ કયા શહેરમાં આવેલી છે ?
 (A) ચિકાગો (B) ન્યૂયોર્ક (C) બોસ્ટન (D) વોશિંગ્ટન

114. USA માં કોપીરાઈટ કાયદો ક્યારે મંજૂર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1870 (B) 1875 (C) 1860 (D) 1865
115. લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસના સ્વયં સંચાલન કાર્યક્રમ અન્વયે ગ્રંથાલય સૂચિનું કરવામાં આવેલ સૂચિકરણ કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) USMARC (B) MARC
 (C) UNIMARC (D) None of above
116. યુનેસ્કો દ્વારા 'યુનેસ્કો સાર્વજનિક ગ્રંથાલય ખત પત્રક' ક્યારે પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1948 (B) 1949 (C) 1947 (D) 1946
117. 'યુનેસ્કો સાર્વજનિક ગ્રંથાલય ખત પત્રક' (UNESCO Public Library Manifesto) ની પુનઃ સંશોધિત આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત કરવામાં આવી ?
 (A) 1972 (B) 1982 (C) 1992 (D) 1994
118. કયા પ્રકારના ગ્રંથાલયને જ્ઞાન વિશ્વનું પ્રવેશદ્વાર માનવામાં આવે છે ?
 (A) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય (B) શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય
 (C) વિશિષ્ટ ગ્રંથાલય (D) સંશોધન ગ્રંથાલય
119. કયા પ્રકારના ગ્રંથાલય પોતાના વિસ્તારના નાગરિકોને તેના પ્રલેખોના નિઃશુલ્ક ઉપયોગ માટેના અભિગમનો અધિકાર આપે છે ?
 (A) સંશોધન ગ્રંથાલય (B) વિશિષ્ટ ગ્રંથાલય
 (C) શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય (D) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય
120. દિલ્હી પબ્લિક લાયબ્રેરીની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી ?
 (A) 1948 (B) 1949 (C) 1950 (D) 1951
121. પ્રારંભમાં દિલ્હી પબ્લિક લાયબ્રેરી કોનો પાયલોટ પ્રોજેક્ટ હતી ?
 (A) યુનેસ્કો (B) દિલ્હી રાજ્ય પ્રશાસન
 (C) યુનો (D) દિલ્હી મ્યુ. કોર્પોરેશન
122. કેનમેરા લાયબ્રેરી ક્યાં આવી ?
 (A) મુંબઈ (B) પૂના (C) ચેન્નઈ (D) કોલકત્તા

123. યુનેસ્કો દ્વારા યુનિસિસ્ટનો પ્રારંભ ક્યારે થયો ?
 (A) 1970 (B) 1971 (C) 1972 (D) 1973
124. ભારત માટે "Library Development Plan" કોના દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યો ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) એસ. બસીરુદ્દીન
 (C) બી. એસ. કેશવન (D) પી. એસ. જી. કુમાર
125. ભારતમાં દર વર્ષે 'ગ્રંથાલય સપ્તાહ' ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ?
 (A) 14-20 નવેમ્બર (B) 14-20 ડિસેમ્બર
 (C) 8-14 નવેમ્બર (D) 21-28 નવેમ્બર
126. ભારતમાં વિશિષ્ટ અને સંશોધન ગ્રંથાલયો સંબંધિત માર્ગદર્શિકાનું પ્રકાશન કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે ?
 (A) ઈઆસ્લિક (B) ઈન્સડોક
 (C) ઈઆટ્લીસ (D) આમાંથી કોઈ નથી.
127. ભારત - ગુજરાત ગ્રંથાલય પ્રવૃત્તિનું પ્રથમ સોપાન લેખાતું મુંબઈની પ્રાંતીય સરકાર દ્વારા કયા વર્ષમાં 'સાહિત્ય ઉત્કર્ષ ભંડોળ' દ્વારા ગ્રંથાલયોની નોંધણી કરવામાં આવી ?
 (A) 1800 (B) 1806 (C) 1808 (D) 1810
128. ગુજરાતનું પ્રથમ નેટિવ ગ્રંથાલયનું નામ _____
 (A) હિમાભાઈ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ગ્રંથાલય, અમદાવાદ
 (B) એન્ડ્રુઝ લાયબ્રેરી, સૂરત
 (C) સ્ટુઅર્ટ લાયબ્રેરી, ગોધરા
 (D) ડાહીલક્ષ્મી લાયબ્રેરી, નડિયાદ
129. હિમાભાઈ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ગ્રંથાલયની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1850 (B) 1857 (C) 1851 (D) 1848
130. ગુજરાત - અમદાવાદમાં સૌ પ્રથમ 'નેટિવ ગ્રંથાલય' સ્થાપવાનું શ્રેય કોને છે ?
 (A) દલપતરામ (B) ભોલાનાથ સારાભાઈ
 (C) એ. કે. ફોર્બસ (D) આમાંથી કોઈ નહીં

131. 1850 માં સ્થપાયેલ 'એન્ડ્રુઝ લાયબ્રેરી' ક્યાં આવેલી છે ?
 (A) સૂરત (B) ગોધરા (C) રાજકોટ (D) ભાવનગર
132. ભૂતવર્ષ વડોદરા રાજ્યમાંથી પ્રકાશિત કરવામાં આવેલ ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનને સ્પર્શતું સામયિકનું નામ કયું છે ?
 (A) જ્ઞાનોદય (B) પુસ્તકાલય
 (C) લાયબ્રેરી મિસેલની (D) ગ્રંથાલય સંસ્કૃતિ
133. ગુજરાત પુસ્તકાલય સહાયક સહકારી મંડળ દ્વારા પ્રકાશિત 'પુસ્તકાલય' માસિક ક્યા વર્ષથી પ્રકાશિત થાય છે ?
 (A) 1925 (B) 1912 (C) 1918 (D) 1927
134. લાયબ્રેરી મિસેલની (Library Miscellany) કઈ ભાષામાં પ્રકાશિત થતું હતું ?
 (A) અંગ્રેજી (B) ગુજરાતી
 (C) મરાઠી (D) આગળ જણાવેલ ત્રણેય ભાષા
135. રાજકોટમાં આવેલ 'લેંગ લાયબ્રેરી' ની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી ?
 (A) 1856 (B) 1857 (C) 1850 (D) 1860
136. લેંગ લાયબ્રેરીનું હાલનું પરિવર્તિત નામ શું છે ?
 (A) શ્રી અરવિંદભાઈ મણિયાર સાર્વજનિક પુસ્તકાલય
 (B) મણિયાર સાર્વજનિક પુસ્તકાલય
 (C) રાજકોટ સાર્વજનિક પુસ્તકાલય
 (D) સાર્વજનિક પુસ્તકાલય
137. અમદાવાદમાં આવેલ 'આપારાવ ભોળાનાથ પુસ્તકાલય' ની સ્થાપના ક્યા વર્ષમાં કરવામાં આવેલ છે ?
 (A) 1860 (B) 1870 (C) 1865 (D) 1875
138. 1866 માં સ્થપાયેલ 'સ્ટુઅર્ટ લાયબ્રેરી' ક્યાં આવેલી છે ?
 (A) ગોધરા (B) વડોદરા (C) સૂરત (D) ભાવનગર
139. 1855 માં સ્થપાયેલ 'રાયચંદ દીપચંદ લાયબ્રેરી' ક્યાં આવી ?
 (A) ભાવનગર (B) ભરૂચ (C) ભાદરણ (D) ભૂજ

140. મુંબઈ સરકાર દ્વારા 'ગ્રંથાલય વિકાસ સમિતિ'ની રચના ક્યારે કરવામાં આવી હતી ?
 (A) 1933 (B) 1937 (C) 1939 (D) 1938
141. 'ગ્રંથાલય વિકાસ સમિતિ' ના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
 (A) એ. એ. ફેઝી (C) બી. એસ. કેશવન
 (B) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (D) આર. એલ. મિત્તલ
142. ભૂતપૂર્વ વડોદરા રાજ્યની ગ્રંથાલય પ્રવૃત્તિના પુરસ્કર્તા કોણ હતા ?
 (A) મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ ત્રીજા
 (B) મોતીભાઈ અમીન
 (C) એલિસ વિલિયમ બોર્ડન
 (D) કુંડાલકર
143. વડોદરામાં 'મધ્યવર્તી ગ્રંથાલય' ની સ્થાપના ક્યા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1910 (B) 1912 (C) 1906 (D) 1915
144. સૌરાષ્ટ્રના કાર્નેગીનું બિરુદ કોને મળ્યું છે ?
 (A) મોતીભાઈ અમીન (B) કુંડાલકર
 (C) સ્વ. મેઘજી પેથરાજ (D) મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ
145. ભાવનગરમાં 'બાર્ટન લાયબ્રેરી' ની સ્થાપના ક્યા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1892 (B) 1893 (C) 1894 (D) 1895
146. 'ઈન્ડિયા ઓફિસ લાયબ્રેરી' ની ક્યાં આવેલી છે ?
 (A) ગ્રેટ બ્રિટન (B) ફ્રાન્સ (C) પોર્ટુગીઝ (D) ભારત
147. 'ઈન્ડિયા ઓફિસ લાયબ્રેરી' સ્થાપના ક્યા વર્ષમાં થઈ છે ?
 (A) 1796 (B) 1798 (C) 1797 (D) 1799
148. પટનામાં આવેલ 'ખુદાબક્ષ ઓરિયન્ટ પબ્લિક લાયબ્રેરી' સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (A) 1887 (B) 1888 (C) 1886 (D) 1885
149. 'ખુદાબક્ષ ઓરિયન્ટ પબ્લિક લાયબ્રેરી' ક્યાં આવેલી છે ?
 (A) પટના (B) લાહોર (C) કાનપુર (D) લખનૌ

150. 'ભંડારકર રિસર્ચ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ લાયબ્રેરી' ક્યાં આવી ?
 (A) ઔરંગાબાદ (B) પૂના (C) મુંબઈ (D) નાગપુર
151. ગુજરાતમાં ગોકુળ ગ્રામ યોજના જાહેર કરાયેલ ગોકુળ ગ્રામો પૈકી કેટલાં ગોકુળ ગ્રામોમાં 'ગ્રામ ગ્રંથાલય સહ સાંસ્કૃતિક કેન્દ્ર' કાર્યરત છે ?
 (A) 142 (B) 140 (C) 145 (D) 148
152. ગુજરાતમાં આદિજાતિ વિસ્તારના અનુદાનિત સાર્વજનિક ગ્રંથાલયોને કેટલું અનુદાન આપવામાં આવે છે ?
 (A) કુલ ખર્ચના 75 ટકા (B) કુલ ખર્ચના 100 ટકા
 (C) કુલ ખર્ચના 80 ટકા (D) કુલ ખર્ચના 70 ટકા
153. ગુજરાતમાં કુલ કેટલાં અનુદાનિત સાર્વજનિક ગ્રંથાલયો છે ?
 (A) 4500 (B) 4534 (C) 4509 (D) 4510
154. ગુજરાતમાં 'રાજ્ય કેન્દ્રીય અનામત ગ્રંથ ભંડાર' ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) ગાંધીનગર (B) રાજકોટ (C) વડોદરા (D) મહેસાણા
155. ગુજરાતમાં રાજ્ય સરકાર અનુદાનિત બ્રેલ લાયબ્રેરીની સંખ્યા ?
 (A) 08 (B) 10 (C) 06 (D) 16
156. 'ચરોતરના મોતી' તરીકે મહાત્મા ગાંધીજી દ્વારા બહુમાન પામેલ મોતીભાઈ અમીનનો જન્મ કયા વર્ષમાં થયો હતો ?
 (A) 1870 (B) 1871 (C) 1872 (D) 1873
157. રાજા રામમોહન રોય લાયબ્રેરી ફાઉન્ડેશન શું છે ?
 (A) ગ્રંથાલય મંડળ
 (B) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય
 (C) સાર્વજનિક ગ્રંથાલયોની સહાય માટેનું સહકારી મંડળ
 (D) ગ્રંથાલયોની સહાય માટેનું જાહેર ટ્રસ્ટ
158. ગુજરાત સરકાર દ્વારા 'શ્રી મોતીભાઈ અમીન ગ્રંથાલય સેવા પારિતોષિક અને ઉત્તમ ગ્રંથાલય સેવા પ્રમાણપત્ર' યોજનાનો પ્રારંભ કયા વર્ષથી કરવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) 1973 (B) 1974 (C) 1972 (D) 1975

159. 'શ્રી મોતીભાઈ અમીન ગ્રંથાલય સેવા પારિતોષિક અને ઉત્તમ ગ્રંથાલય સેવા પ્રમાણપત્ર' યોજનામાં કયા પાંચ કક્ષાના ગ્રંથાલયોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) શહેર ગ્રંથાલય, શહેર શાખા અને નગર કક્ષા-1, નગર કક્ષા-2, બાળ અને મહિલા ગ્રંથાલય, ગ્રામ ગ્રંથાલય.
 (B) શહેર ગ્રંથાલય, શહેર શાખા ગ્રંથાલય, બાળ ગ્રંથાલય, મહિલા ગ્રંથાલય, ગ્રામ ગ્રંથાલય.
 (C) વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલય, મહાવિદ્યાલય ગ્રંથાલય, શાળા ગ્રંથાલય.
 (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં.
160. ગુજરાત રાજ્યની સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પ્રવૃત્તિઓ સરકારશ્રીના કયા વિભાગ હસ્તક છે ?
 (A) શિક્ષણ વિભાગ
 (B) રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ
 (C) માહિતી વિભાગ
 (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં.
161. અમદાવાદમાં આવેલ મા. જે. પુસ્તકાલય કયા પ્રકારનું ગ્રંથાલય છે ?
 (A) શૈક્ષણિક (B) સાર્વજનિક (C) વિશિષ્ટ (D) સંશોધન
162. અમદાવાદમાં આવેલ મા. જે. પુસ્તકાલયની રજત જયંતી પ્રસંગે ડો. રંગનાથને ગુજરાત રાજ્યની મુલાકાત કયા વર્ષમાં લીધી ?
 (A) 1976 (B) 1973 (C) 1977 (D) 1964
163. લાયબ્રેરી એસોશિયેશન (UK) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1876 (B) 1873 (C) 1877 (D) 1875
164. અમેરિકન લાયબ્રેરી એસોસિએશન (ALA) ની સ્થાપના કયારે થઈ ?
 (A) 1876 (B) 1877 (C) 1878 (D) 1879
165. ALA નું મુખ્ય કાર્યાલય ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) ન્યૂયોર્ક (B) શિકાગો (C) વોશિંગ્ટન (D) ફિલાડેલ્ફીઆ

166. નીચે જણાવેલ ગ્રંથાલય મંડળો પૈકી સૌથી જૂનું ગ્રંથાલય ગ્રંથાલય મંડળ કયું છે ?
 (A) LA (B) ALA (C) ILA (D) CLA
167. ઈન્ડિયન લાયબ્રેરી એસોસિએશનની (ILA) ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (A) 1933 (B) 1937 (C) 1931 (D) 1935
168. ILA નું મુખ્ય કાર્યાલય ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) કોલકત્તા (B) મુંબઈ (C) દિલ્હી (D) ચેન્નઈ
169. ગુજરાત પુસ્તકાલય મંડળની રચના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1930 (B) 1938 (C) 1935 (D) 1936
170. ગ્રંથાલય સેવા સંઘની રચના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1971 (B) 1970 (C) 1974 (D) 1976
171. ઈઆસ્લિક (IASLIC) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1954 (B) 1955 (C) 1950 (D) 1956
172. એસ્લિબ (ASLIB) (UK) ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (A) 1924 (B) 1926 (C) 1928 (D) 1922
173. સ્પેશિયલ લાયબ્રેરી એસોસિએશન (SLA) (USA) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1907 (B) 1908 (C) 1909 (D) 1910
174. ઈન્ટરનેશનલ ફેડરેશન ઓફ લાયબ્રેરી એસોસિએશન એન્ડ ઈન્સ્ટિટ્યૂશન્સ (IFLA) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1927 (B) 1937 (C) 1933 (D) 1930
175. ઈફલા (IFLA) નું મુખ્ય મથક ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) ધ હેગ (B) ન્યૂયોર્ક (C) લંડન (D) ચિકાગો
176. કોમનવેલ્થ લાયબ્રેરી એસોસિએશન (COMLA) ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (A) 1972 (B) 1962 (C) 1971 (D) 1961
177. ગાંધી નેશનલ મ્યુઝિયમ લાયબ્રેરી ક્યાં આવી ?
 (A) અમદાવાદ (B) દિલ્હી (C) પોરબંદર (D) રાજકોટ

178. રાજા રામમોહન રોય લાયબ્રેરી ફાઉન્ડેશન (RRRLF) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1972 (B) 1970 (C) 1982 (D) 1980
179. RRRLF નું મુખ્ય મથક ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) દિલ્હી (B) કોલકત્તા (C) ચેન્નઈ (D) મુંબઈ
180. ભારતમાં સૌપ્રથમ ફરતા પુસ્તકાલયની સ્થાપના ક્યાં થઈ હતી ?
 (A) મદ્રાસ (B) અમદાવાદ (C) મત્તાર ગુડી (D) વડોદરા
181. 1952-53 માં નિમાયેલ માધ્યમિક શિક્ષણ આયોગ (Secondary Education Commission) ના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
 (A) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (B) ડૉ. લક્ષ્મણ સ્વામી મુદલિયાર
 (C) ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન (D) ડૉ. ડી. એસ. કોટારી
182. શાળા ગ્રંથાલયની આવશ્યકતા પર સૌ પ્રથમ કોણે ભાર મૂક્યો ?
 (A) સેકન્ડરી એજ્યુકેશન કમીશન (B) યોજના આયોગ
 (C) રાધાકૃષ્ણન આયોગ (D) કોટારી આયોગ
183. ગ્રેટ બ્રિટનમાં શાળા ગ્રંથાલય માટે કયું પદ પ્રયોજવામાં આવે છે ?
 (A) રિસોર્સ સેન્ટર (B) સ્કૂલ મિડિયા સેન્ટર
 (C) લર્નિંગ રિસોર્સ સેન્ટર (D) સ્કૂલ રિસોર્સ સેન્ટર
184. વિશ્વવિદ્યાલય અનુદાન આયોગ (University Grants Commission) (UGC)ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1954 (B) 1953 (C) 1952 (D) 1955
185. UGC : ગ્રંથાલય સમિતિ (1959) ના અધ્યક્ષ કોણ હતાં ?
 (A) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (B) બી. એસ. મુખરજી
 (C) એ. કે. મુખરજી (D) એન. સી. ચક્રવર્તી
186. સ્વતંત્ર ભારતમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ સંદર્ભે સર્વપ્રથમ કયા આયોગની રચના કરવામાં આવી ?
 (A) કોટારી આયોગ (B) રાધાકૃષ્ણન આયોગ
 (C) મુદલિયાર આયોગ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં.

187. 1948 માં રચવામાં આવેલ University Education Commission ના અધ્યક્ષ કોણ હતાં ?
 (A) ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન (B) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન
 (C) ડૉ. લક્ષ્મણ સ્વામી મુદલિયાર (D) ડૉ. ડી. એસ. કોઠારી
188. ડૉ. રાધાકૃષ્ણન આયોગે યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય માટે યુનિવર્સિટીના અંદાજપત્રના કુલ ટકા રકમ ફાળવવાની ભલામણ કરી.
 (A) 6 ¼ ટકા અથવા વિદ્યાર્થી દીઠ ` 40/-
 (B) 6 ¼ ટકા અથવા વિદ્યાર્થી દીઠ ` 50/-
 (C) 6 ટકા અથવા વિદ્યાર્થી દીઠ ` 40/-
 (D) 5 ટકા અથવા વિદ્યાર્થી દીઠ ` 50/-
189. બોમ્બે, કલકત્તા અને મદ્રાસ વિશ્વવિદ્યાલયની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1857 (B) 1856 (C) 1860 (D) 1867
190. બોમ્બે યુનિવર્સિટીનું ગ્રંથાલય કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યું ?
 (A) 1870 (B) 1875 (C) 1880 (D) 1885
191. કલકત્તા યુનિવર્સિટીનું ગ્રંથાલય કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યું ?
 (A) 1873 (B) 1872 (C) 1871 (D) 1870
192. મદ્રાસ યુનિવર્સિટીનું ગ્રંથાલય કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યું ?
 (A) 1908 (B) 1907 (C) 1906 (D) 1910
193. ઇન્ફ્લિબનેટ (INFLIBNET) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1985 (B) 1986 (C) 1987 (D) 1988
194. ઇન્ફ્લિબનેટ (INFLIBNET) નું મુખ્ય મથક ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) ગાંધીનગર (B) અમદાવાદ (C) વડોદરા (D) સૂરત
195. યુનેસ્કો (UNESCO) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1947 (B) 1946 (C) 1945 (D) 1948

196. યુનેસ્કો (UNESCO) દ્વારા યુનિસિસ્ટ (UNISIST) કાર્યક્રમનો પ્રારંભ કયા વર્ષથી કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1977 (B) 1976 (C) 1975 (D) 1973
197. એફ.આઈ.ડી. (FID) ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (A) 1895 (B) 1930 (C) 1935 (D) 1939
198. એફ.આઈ.ડી. (FID) ની સ્થાપનાનું શ્રેય કોને છે ?
 (A) પાઉલ ઓટલેટ (Poul Otlet)
 (B) હેનરી લા ફોન્ટેન (Henri La Fontain)
 (C) A + B
 (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
199. ઇનિસ (INIS) (International Nuclear InformationSystem) કાર્યક્રમ કયા વર્ષમાં શરૂ કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1970 (B) 1980 (C) 1975 (D) 1985
200. INIS ATOMINDEX ની સામયિકતા શું છે ?
 (A) અઠવાડિક (B) પાક્ષિક (C) માસિક (D) ત્રિમાસિક
201. એગ્રીસ (AGRIS) ની શરૂઆત ક્યારે કરવામાં આવી ?
 (A) 1973 (B) 1975 (C) 1974 (D) 1976
202. નિસાત (NISSAT) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1977 (B) 1975 (C) 1974 (D) 1976
203. ઇન્સડોક (INSDOC) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1950 (B) 1951 (C) 1952 (D) 1953
204. નાસડોક (NASSDOC) ની રચના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1970 (B) 1980 (C) 1985 (D) 1990
205. ડેસિડોક (DESIDOC) ની રચના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1970 (B) 1961 (C) 1962 (D) 1964

206. DRTC (Documentation Research and Training Centre) ની સ્થાપના બેંગલુરુમાં કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1960 (B) 1961 (C) 1962 (D) 1964
207. બ્રિટિશ લાયબ્રેરી દ્વારા શેફિલ્ડ વિશ્વવિદ્યાલયમાં ઉપભોક્તા અભ્યાસ પર સંશોધન કેન્દ્ર કયા વર્ષમાં શરૂ કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1973 (B) 1974 (C) 1975 (D) 1976
208. બૌદ્ધિક સંપદા અધિકારને નીચેનામાંથી કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) કોપીરાઇટ (B) માનક
 (C) એક્સ્વ (D) ત્રણેયમાંથી કોઈ નહીં
209. કાગળ વિહીન સમાજ (Paperless Society) ની વિભાવના કોણે રજૂ કરી ?
 (A) રંગનાથન (B) મૂર્સ (C) બ્લિસ (D) લેકેસ્ટર
210. ગ્રંથાલય અધિનિયમ કયા ગ્રંથાલયોના વિકાસ તરફ સંકેત કરે છે ?
 (A) સાર્વજનિક (B) શૈક્ષણિક (C) વિશિષ્ટ (D) સંશોધન
211. નીચે જણાવેલ રાજ્યોને એ ક્રમમાં મૂકો જે ક્રમમાં ગ્રંથાલય અધિનિયમ મંજૂર કરવામાં આવ્યો હોય.
 (A) ગુજરાત (B) મિઝોરમ (C) પશ્ચિમ બંગાળ (D) મહારાષ્ટ્ર
212. નીચે જણાવેલ ગ્રંથાલયશાસ્ત્રીઓને તેમની જન્મતિથિને ધ્યાનમાં રાખી કલાનુક્રમે ગોઠવો.
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
 (C) સી. એ. કટર (D) જે. ડી. બ્રાઉન
213. ભારતમાં કઈ રાષ્ટ્રીય એજન્સી ISBN નિર્ધારિત કરે છે ?
 (A) રાજા રામમોહન રોય નેશનલ એજન્સી
 (B) દિલ્હી પબ્લિક લાયબ્રેરી
 (C) ફેડરેશન ઓફ પબ્લિસર્સ ઈન ઈન્ડિયા
 (D) નેશનલ લાયબ્રેરી ઓફ ઈન્ડિયા

214. બૌદ્ધિક સંપદા અધિકાર નીચેનામાંથી કયા રૂપમાં માન્ય છે ?
 (A) પેટન્ટ (B) પ્રકાશન અધિકાર
 (C) માનક (D) એક્સ્વ
215. ભારતમાં યુનેસ્કોના સહયોગ સાથે કયું ગ્રંથાલય સ્થપાયું ?
 (A) દિલ્હી પબ્લિક લાયબ્રેરી (B) કોનમેરા પબ્લિક લાયબ્રેરી
 (C) મા. જે. પુસ્તકાલય (D) એશિયાટિક સોસાયટી લાયબ્રેરી
216. ભારતમાં સર્વપ્રથમ આદર્શ સાર્વજનિક પુસ્તકાલય અધિનિયમનું પ્રારૂપ કયા વર્ષમાં રચવામાં આવ્યું ?
 (A) 1950 (B) 1948 (C) 1942 (D) 1940
217. ગ્રંથાલય અને માહિતી વિજ્ઞાન પર રાષ્ટ્રીય પ્રણાલીનું પ્રારૂપ કોના દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ ?
 (A) ILA (B) RRRLF
 (C) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (D) બી. એસ. કેશવન
218. ભારતમાં ગ્રંથાલય અને માહિતી વિજ્ઞાનમાં સ્નાતકોત્તર અભ્યાસક્રમ સર્વપ્રથમ કયા વિશ્વવિદ્યાલયમાં પ્રારંભ થયો હતો ?
 (A) કલકત્તા વિશ્વવિદ્યાલય (B) મદ્રાસ વિશ્વવિદ્યાલય
 (C) મુંબઈ વિશ્વવિદ્યાલય (D) દિલ્હી વિશ્વવિદ્યાલય
219. નીચે જણાવેલ ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના સૂત્રો પૈકી કયું સૂત્ર CD ROM સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
 (A) પ્રથમ (B) ચોથું (C) પાંચમું (D) બીજું
220. નીચે જણાવેલ ગ્રંથાલય સંઘોને તેના સ્થાપના વર્ષ અનુસાર કાલાનુક્રમે ગોઠવો.
 (A) ILA (B) IFLA (C) ALA (D) IASLIC
221. નીચેનામાંથી કયા પદનો પ્રયોગ રંગનાથન દ્વારા કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) લાયબ્રેરી સાયન્સ (Library Science)
 (B) ઈન્ફર્મેટિક્સ (Informatics)
 (C) લાયબ્રેરિયન શિપ (LibrarianShip)
 (D) લાયબ્રેરી ઈકોનોમી (Library economy)

222. બે ઉપસૂત્રો વચ્ચેના સંઘર્ષનું નિવારણ કોની પાસે કરાવવામાં આવે છે ?
 (A) ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના પાંચ સૂત્રો (B) અભિધારણાઓ
 (C) સિદ્ધાંતો (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
223. સાર્વજનિક ગ્રંથાલયમાં નીચેના પૈકી કઈ સામગ્રી મેળવવાનો આગ્રહ રાખવામાં નહીં આવે ?
 (A) વર્તમાનપત્ર (B) નકશા અને નકશાપોથી
 (C) સંદર્ભ ગ્રંથો (D) પેટન્ટ્સ
224. ISBN ના 10 અંકોથી 13 અંકોમાં ક્યારે પરિવર્તિત કરવામાં આવ્યા ?
 (A) 2005 (B) 2006 (C) 2008 (D) 2007
225. નીચેનામાંથી કયા રાજ્યમાં ગ્રંથાલય અધિનિયમ નથી ?
 (A) ગુજરાત (B) મહારાષ્ટ્ર (C) આસામ (D) પશ્ચિમ બંગાળ
226. Library and Information Science Abstract (LISA) કોના આધારે કમબંધ કરવામાં આવે છે ?
 (A) DDC (B) UDC
 (C) CC (D) None of above
227. ભારતીય રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય કયા કાયદા અનુસાર પુસ્તકો મેળવે છે?
 (A) રજીસ્ટ્રેશન ઓફ બુક્સ એક્ટ, 1857
 (B) ડિલીવરી ઓફ બુક્સ એક્ટ, 1954
 (C) કોપીરાઈટ એક્ટ, 1985
 (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
228. ગ્રંથાલય અધિનિયમ કોના માધ્યમથી સાર્વજનિક ગ્રંથાલય આંદોલનોનું સમર્થન કરે છે ?
 (A) અનુદાનની ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત કરીને
 (B) સ્થાનિક ગ્રંથાલય વ્યવસ્થા સ્થાપિત કરીને
 (C) ગ્રંથાલય સેવાઓને ફરજિયાત બનાવીને
 (D) ઉપરના બધા જ

229. એક મહાવિદ્યાલય ગ્રંથાલયનો પ્રાથમિક ઉદ્દેશ શું હોવો જોઈએ ?
 (A) મહાવિદ્યાલયના શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોને પ્રોત્સાહિત કરવા
 (B) સંશોધન પ્રવૃત્તિને ઉધર્વગામી બનાવવી
 (C) વાચન ટેવને પ્રોત્સાહિત કરવી
 (D) વિદ્યાર્થીઓને માહિતીપ્રદ ગ્રંથો ઉપલબ્ધ બનાવવા
230. ગ્રંથાલય સંપત્તિમાં ભાગીદારી શા માટે આવશ્યક છે ?
 (A) માહિતી વિસ્ફોટ (B) પૂરતી નાણાંકીય સુવિધાનો અભાવ
 (C) જટિલ બનતી જતી માહિતી માંગ (D) ઉપરના બધા જ
231. 'પુસ્તકાલય' માસિક ક્યાંથી પ્રકાશિત થાય છે ?
 (A) અમદાવાદ (B) વડોદરા (C) રાજકોટ (D) સૂરત
232. ભારતમાં સ્થાપિત પ્રથમ પુસ્તકાલય મંડળ કયું છે ?
 (A) વડોદરા પુસ્તકાલય મંડળ (B) મદ્રાસ પુસ્તકાલય મંડળ
 (C) આંધ્ર પ્રદેશ પુસ્તકાલય મંડળ (D) પંજાબ પુસ્તકાલય મંડળ
233. ભારતમાં શૈક્ષણિક ગ્રંથાલયોના વિકાસ અને માહિતી સ્ત્રોતોના વિકાસ માટે યોજાયેલ કાર્યજૂથના વડા કોણ હતાં ?
 (A) ડૉ. યશપાલ (B) ડૉ. રસ્તોગી
 (C) ડૉ. એન. શેષાગીરી (D) ડૉ. ડી.એ. મૂર્તિ
234. સ્વતંત્ર ભારતમાં માધ્યમિક શિક્ષણ સુધારણા માટે કયા વર્ષમાં માધ્યમિક શિક્ષણ આયોગની રચના કરવામાં આવી ?
 (A) 1948 (B) 1952-53 (C) 1964-65 (D) 1976
235. યુનિવર્સિટી શિક્ષણ પંચના અધ્યક્ષ કોણ હતાં ?
 (A) ડૉ. ડી. એસ. કોઠારી (B) ડૉ. સી.ડી. દેશમુખ
 (C) ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન (D) ડૉ. ડી.પી. ચટ્ટોપાધ્યાય
236. 15 મી સદીના ગ્રંથાલયો કયા ગ્રંથાલયો હતા ?
 (A) સેટ પોલ ગ્રંથાલય (B) લિંકન ગ્રંથાલય
 (C) લિવરપુલનું ગ્રંથાલય (D) ઉપરના દરેક

237. ફરતું પુસ્તકાલય કઈ સાલમાં અને ક્યાં પ્રથમ શરૂ થયું ?

- (A) 1725, એડિનબર્ગમાં (B) 1740, લંડનમાં
(C) 1728, ખ્રિસ્તનમાં (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં

238. યુ.એસ.એ. માં સામાજિક ગ્રંથાલયોના પથ પ્રદર્શક કોણ હતાં ?

- (A) એન્ટુય કાર્નેગી (B) જી. એસ. આદમ્સ
(C) બેન્જામિન ફ્રેન્કલીન (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ

❖ આધાક્ષરીનું (Acronyms) પૂર્ણ સ્વરૂપ જણાવો.

ક્રમ	ટૂંક સ્વરૂપ	પૂર્ણ સ્વરૂપ
1	ADINET	Ahemdabad Library Netwrok
2	AGRI	Internatinal Informaion System on Agricultural Science and Technology
3	ALA	American Library Association
4	ARIC	Agriculture Research Information Centre
5	ASLIB	The Association for Information Management, Association of Special Libraries and Information Bureaux
6	BONET	Bombay Library Network
7	CALIBNET	Calcutta Library Network
8	COMLA	Comminwealth Library Association
9	DDS	Document Delivery Service
10	DELNET	Developing Library Network
11	DESIDOC	Defence Scientific Information and Documentation Centre
12	DMCA	Digital Millennium Copy Right Act
13	DRTC	Documentation Research and Training Centre
14	FID	International Federation for Information and Documetation
15	GILA	Government of India Library Association

16	IASLIC	Indian Association of Special Libraries and Documentation Centres
17	IFLA	International Federation of Library Associations and Institutions
18	ILL	Inter Library Loan
19	INFLIBNET	Information and Library Network
20	INIS	International Nuclear Information System
21	JOCLAI	Joint Council of Library Associations of India
22	LA	Library Association
23	LISA	Library and Information Science Abstract
24	LLNS	Local Library Networks
25	MALIBNET	Madras Library Network
26	NASSDOC	National Social Science Documentation Centre
27	NICTAS	National Information Centre for Textile and Alied Subjects
28	NSL	National Science Library
29	NISSAT	National Information System for Science and Technology
30	RRRLF	Raja rammohan Roy Library Foundation
31	UGC	University Grant Commission
32	UNESCO	United Nations Educational Scientific and Cultural Organisation
33	UNESCO-PGI	UNESCO – General Information Programme
34	UNISIST	United Nations Information System in Science and Technology

- ❖ આપવામાં આવેલ વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
1. અનોપચારિક શિક્ષણ માટે જરૂરી મદદ અને સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ કરી આપવાની જવાબદારી સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિની છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
 2. 18 મી સદીના પ્રારંભમાં સામયિકો અને વર્તમાનપત્રોના પ્રકાશન સાથે ઈંગ્લેન્ડ 'વાચકોનું રાષ્ટ્ર' બન્યું.
(A) ખરું (B) ખોટું
 3. ઈંગ્લેન્ડમાં સૌપ્રથમ ફરતું પુસ્તકાલય 1725 માં એડિનબર્ગમાં સ્થપાયું.
(A) ખરું (B) ખોટું
 4. બ્રિટિશ ગ્રંથાલયની સ્થાપના 1973 માં કરવામાં આવી.
(A) ખરું (B) ખોટું
 5. બેન્જામિન ફ્રેન્કલીનની ઓળખ 'સામાજિક ગ્રંથાલયોના જનેતા' તરીકે થાય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
 6. અમેરિકામાં 'લાયબ્રેરી સર્વિસ એક્ટ' 1956 માં પસાર થયો.
(A) ખરું (B) ખોટું
 7. 'ન્યુયોર્ક પબ્લિક લાયબ્રેરી' ની સ્થાપના 1895 માં થઈ.
(A) ખરું (B) ખોટું
 8. The Hague તે IFLA નું મુખ્ય મથક છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
 9. ભારતની 'નેશનલ લાયબ્રેરી ફોર બ્લાઈન્ડ એન્ડ ફિઝિકલી હેન્ડીકેપ્ડ' દેહરાદૂનમાં આવેલ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
 10. વિશ્વનું વિશાળતમ ગ્રંથાલય USA નું રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય 'લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ' છે.
(A) ખરું (B) ખોટું

11. શાળાના દરેક વર્ગમાં 'વર્ગ ગ્રંથાલય' ની રચના કરવા મુદલિયાર કમિશને ભલામણ કરી હતી.
(A) ખરું (B) ખોટું
12. વિશ્વવિદ્યાલય અનુદાન આયોગનું 'Science Information Centre' ઈન્સડોકમાં છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
13. 'સ્ટેટ લેનિન લાયબ્રેરી' લેનિનગ્રેડમાં આવેલ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
14. 'રાષ્ટ્રીય સંઘસૂચી (National Union Catalogue) ના પ્રકાશક લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
15. સરસ્વતી મહલ હસ્તપ્રત ગ્રંથાલય પાટણ (ગુજરાત) માં આવેલ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
16. ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયની સ્થાપના 1920 માં કરવામાં આવી હતી.
(A) ખરું (B) ખોટું
17. મા. જે. પુસ્તકાલય (અમદાવાદ) ના ભવનની શિલારોપણ વિધિ 1933 માં મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે કરવામાં આવેલ.
(A) ખરું (B) ખોટું
18. લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ ગ્રેટ બ્રિટનનું રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
19. કેનમેરા પબ્લિક લાયબ્રેરી ચૈન્નાઈ (તમિલનાડુ) માં આવેલી છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
20. શ્રી મોતીભાઈ અમીન દ્વારા શિક્ષકોની સહાયતા સાથે 1906 માં 'મિત્ર મંડળ પુસ્તકાલયો' શરૂ કરવામાં આવ્યા હતાં.
(A) ખરું (B) ખોટું
21. Informatics પદનો પ્રયોગ Information Science માટે કરવામાં આવ્યો.
(A) ખરું (B) ખોટું

22. ઇન્સડોક (INSDOC) હવે નિસ્કેર (NISCARE) ના નામથી ઓળખાય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
23. UK માં વિદ્યાર્થીઓની માંગને લક્ષમાં રાખી આલ્બર્ટ મેન્સબ્રિજે 1916 માં Central Library for students ની સ્થાપના કરી.
(A) ખરું (B) ખોટું
24. કેનિયન કમિટી રીપોર્ટ (1927) ની ભલામણને આધારે Central Library for Students ને National Central Library નું સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું.
(A) ખરું (B) ખોટું
25. પ્રો. ડી.પી. ચટ્ટોપાધ્યાયના અધ્યક્ષપણા નીચે Working Group on Libraries ની રચના પ્લાનિંગ કમીશન દ્વારા કરવામાં આવ્યું.
(A) ખરું (B) ખોટું
26. NISSAT ની યોજના 1977 થી કાર્યરત બની.
(A) ખરું (B) ખોટું
27. દિલ્હી પબ્લિક લાયબ્રેરી 35 શાખાઓ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
28. National Digital Library of India 18,907,765 આઈટેમ્સ ધરાવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
29. Library of Congress 155 million items ધરાવે છે. (2012)
(A) ખરું (B) ખોટું
30. ગુજરાત રાજ્યની રચના બાદ સૌપ્રથમ વખત 'સાર્વજનિક ગ્રંથાલયો માટે સહાયક ગ્રાન્ટના નિયમો 1964 માં અસ્તિત્વમાં આવ્યા.
(A) ખરું (B) ખોટું

જવાબો :

વિભાગ - A વેકલ્પિક ઉત્તર

1. (B)	2. (A)	3. (C)	4. (A)	5. (C)	6. (C)	7. (A)
8. (A)	9. (B)	10. (C)	11. (C)	12. (D)	13. (B)	14. (B)
15. (C)	16. (B)	17. (B)	18. (D)	19. (B)	20. (A)	21. (C)
22. (B)	23. (A)	24. (D)	25. (C)	26. (A)	27. (B)	28. (B)

29. (D) 30. (A) 31. (C) 32. (B) 33. (A) 34. (C) 35. (D)
36. (B) 37. (C) 38. (A) 39. (C) 40. (C) 41. (A) 42. (B)
43. (B) 44. (C) 45. (C) 46. (B) 47. (A) 48. (D) 49. (A)
50. (D) 51. (C) 52. (A) 53. (B) 54. (C) 55. (A) 56. (A)
57. (A) 58. (C) 59. (B) 60. (B) 61. (A) 62. (B) 63. (D)
64. (B) 65. (C) 66. (A) 67. (B) 68. (A) 69. (C) 70. (A)
71. (A) 72. (A) 73. (A) 74. (D) 75. (C) 76. (C) 77. (C)
78. (C) 79. (B) 80. (C) 81. (D) 82. (A) 83. (A) 84. (B)
85. (C) 86. (C) 87. (A) 88. (C) 89. (D) 90. (A) 91. (C)
92. (A) 93. (C) 94. (D) 95. (C) 96. (B) 97. (C) 98. (A)
99. (A) 100. (C) 101. (A) 102. (C) 103. (C) 104. (B) 105. (B)
106. (B) 107. (D) 108. (B) 109. (A) 110. (D) 111. (A) 112. (C)
113. (D) 114. (D) 115. (B) 116. (B) 117. (D) 118. (A) 119. (A)
120. (D) 121. (A) 122. (C) 123. (B) 124. (A) 125. (A) 126. (A)
127. (C) 128. (A) 129. (A) 130. (C) 131. (A) 132. (C) 133. (A)
134. (D) 135. (A) 136. (A) 137. (B) 138. (A) 139. (B) 140. (C)
141. (A) 142. (A) 143. (A) 144. (C) 145. (A) 146. (A) 147. (B)
148. (D) 149. (A) 150. (B) 151. (A) 152. (B) 153. (B) 154. (D)
155. (D) 156. (D) 157. (C) 158. (B) 159. (A) 160. (B) 161. (B)
162. (D) 163. (C) 164. (A) 165. (B) 166. (B) 167. (A) 168. (C)
169. (B) 170. (A) 171. (B) 172. (A) 173. (C) 174. (A) 175. (A)
176. (A) 177. (B) 178. (A) 179. (B) 180. (C) 181. (B) 182. (A)
183. (A) 184. (B) 185. (A) 186. (B) 187. (A) 188. (A) 189. (A)
190. (C) 191. (D) 192. (A) 193. (B) 194. (A) 195. (B) 196. (B)
197. (A) 198. (C) 199. (A) 200. (C) 201. (A) 202. (B) 203. (B)
204. (D) 205. (C) 206. (C) 207. () 208. (C) 209. (C) 210. (A)
211. (D) 212. (A) 213. (D) 214. (C) 215. (C) 216. (B) 217. (A)
218. (C) 219. (B) 220. (C) 221. (C) 222. (C) 223. (D) 224. (D)
225. (C) 226. (D) 227. (D) 228. (D) 229. (B) 230. (D) 231. (B)
232. (A) 233. (C) 234. (A) 235. (C) 236. (B) 237. (C) 238. (D)

જવાબો : વિભાગ – B ખરાં ખોટાના ઉત્તર

1. ખરું 2. ખરું 3. ખરું 4. ખરું 5. ખરું 6. ખરું 7. ખરું 8. ખરું
9. ખરું 10. ખરું 11. ખરું 12. ખરું 13. ખોટું 14. ખોટું 15. ખોટું 16. ખરું
17. ખરું 18. ખોટું 19. ખરું 20. ખરું 21. ખરું 22. ખરું 23. ખરું 24. ખરું
25. ખરું 26. ખરું 27. ખરું 28. ખરું 29. ખરું 30. ખરું

ગ્રંથાલય વ્યવસ્થાપન
(LIBRARY MANAGEMENT)

- વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપન (Scientific Management) વિચારધારાના જનક કોને માનવામાં આવે છે ?
(A) હેનરી ફેયોલ (B) ફ્રેડરિક ડબલ્યુ. ટેલર
(C) કાર્લ જ્યોર્જ બાર્થ (D) લિલિયન ગિલબ્રેથ
- કોઈપણ સંસ્થા કે સંગઠનમાં વ્યવસ્થાપનના કયા ત્રણ સ્તર હોય છે ?
(A) High, Middle, Low (B) Top, Middle, Botton
(C) Top, Middle, Operational (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- વ્યવસ્થાપનનું કયું સ્તર દૈનિક કાર્યો અને સમન્વયથી સંબંધિત છે ?
(A) Top (B) Middle (C) Operational (D) A અને B
- ન્યુમેન અને સમર (Newman and Summer) અનુસાર સંચાલનકીય કાર્યના ચાર ઘટકો Organising, Planning, Leading છે.
(A) Commanding (B) Controlling
(C) Co-ordinating (D) Contribution
- વ્યવસ્થાપનના કાર્યો માટે આઠાક્ષરી પદ POSDCORB નો પ્રયોગ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યો ?
(A) હેનરી ફેયોલ (B) લ્યુથર ગ્યૂલિક
(C) એફ. ડબલ્યુ. ટેલર (D) હેનરી ગ્રાંટ
- નિયોજન, સંગઠન, કર્મચારીગણ, નિર્દેશન, નિયંત્રણ, અંદાજપત્ર અને તે વ્યવસ્થાપનના કાર્યો છે.
(A) પ્રેરણા (B) પ્રોત્સાહન
(C) અહેવાલ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- હેનરી ફેયોલે વ્યવસ્થાપનના પાંચ કાર્યો – નિયોજન, સંગઠન, આદેશ, નિયંત્રણ અને જણાવ્યા છે.
(A) નેતૃત્વ (B) સહકાર
(C) સમન્વય (D) આમાંથી કોઈ નહીં

8. વ્યવસ્થાપનના પિતાનું બહુમાન કોને મળ્યું છે ?
 (A) લ્યુથર ગ્યુલિક (B) હેનરી ફેયોલ
 (C) એફ. ડબલ્યુ. ટેલર (D) કાર્લ જ્યોર્જ બાર્થ
9. હેનરી ફેયોલે વ્યવસ્થાપનના કેટલા સિદ્ધાંતો જણાવ્યા છે ?
 (A) 14 (B) 16 (C) 12 (D) 10
10. સંગઠનના સિદ્ધાંતો કેટલાં છે ?
 (A) 17 (B) 18 (C) 16 (D) 14
11. 'સમૂહકાર્યમાં વિવાદ નહીં પરંતુ સમરસતાથી કાર્ય કરવું' આ વિધાન કોનું છે ?
 (A) હેનરી ફેયોલ (B) ચાર્લ્સ બર્નહીડ
 (C) એફ. ડબલ્યુ. ટેલર (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
12. 'સંચાલનના સિદ્ધાંતો સ્થિતિસ્થાપક હોવાં જોઈએ.' – આ વાત પર કોણે ભાર મૂક્યો ?
 (A) હેનરી ફેયોલ (B) ચાર્લ્સ બર્નહીડ
 (C) એફ. ડબલ્યુ. ટેલર (D) હેનરી એલ. ગ્રાંટ
13. કાર્યવિભાજનનો સિદ્ધાંત (Division of work) કોના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યો ?
 (A) ચાર્લ્સ બર્નહીડ (B) ટેલર
 (C) હેનરી ફેયોલ (D) હેનરી એલ. ગ્રાંટ
14. નીચેનામાંથી કઈ વિચારધારા વ્યવસ્થાપનમાં માનવ વ્યવહાર (Human behavior in management) સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
 (A) શાસ્ત્રીય વિચારધારા (B) નિર્ણયન વિચારધારા
 (C) માનવ સંબંધ વિચારધારા (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
15. વ્યવસ્થાપનનો સામાન્ય અર્થ શું છે ?
 (A) સ્વયં કાર્ય કરવું. (B) અન્ય પાસે કામ કરાવવું.
 (C) A + B (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં

16. 'વ્યવસ્થાપન ઔપચારિક સ્વરૂપે સંગઠિત સમૂહ સાથે તથા તેના દ્વારા કામ કરાવવાની કળા છે.' વ્યવસ્થાપનની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?
 (A) હેરોલ્ડ કૂણઝ (B) હેનરી ફેયોલ
 (C) એફ. ડબલ્યુ. ટેલર (D) ચાર્લ્સ બર્નહીડ
17. વ્યવસ્થાપન એ જાણવાની કલા છે કે શું કાર્ય કરવાનું છે તેમજ તે કરવા માટેની સર્વોત્તમ રીત શું છે ? વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપનની આ પરિભાષા કોણે રજૂ કરી છે ?
 (A) જી.ઈ. મિલવર્ડ (B) ચાર્લ્સ બર્નહીડ
 (C) હેનરી ફેયોલ (D) એફ. ડબલ્યુ. ટેલર
18. 'વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપન (Scientific Management) પદના પ્રવર્તક ?
 (A) માયો (B) ટેલર (C) લૂથન્સ (D) લૂઈસ બ્રેનહીડ
19. કોઈપણ ગ્રંથાલયનું આદર્શ સંગઠન કેવું હોવું જોઈએ ?
 (A) પરિવર્તનશીલ (B) સ્થિર
 (C) ક્રિયાત્મક (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
20. MBO નું પૂર્ણ સ્વરૂપ ?
 (A) Management by Objective
 (B) Modern Bibliographical Organisation
 (C) Modern Budgeting Operation
 (D) Management by Others
21. MBO નો વિચાર કોણે રજૂ કર્યો ?
 (A) પી. ડૂકર (B) હેનરી ફેયોલ (C) એફ. ટેલર (D) ચાર્લ્સ બર્નહીડ
22. પદ સોપાન શૃંખલા (Scalar Chain) શું દર્શાવે છે ?
 (A) પ્રાધિકાર ઢાંચો (B) કર્મચારીઓના પગારધોરણ
 (C) શિસ્ત (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
23. પદ સોપાન શૃંખલા (Scalar Chain) અધિકારોની કેવી રેખા દર્શાવે છે ?
 (A) ઉપરથી નીચે (B) નીચેથી ઉપર (C) ડાબેથી જમણે (D) જમણેથી ડાબે
24. 'સંગઠન એક મશીન છે.' આ કથન કોનું છે ?
 (A) પી. ડૂકર (B) એફ. ટેલર
 (C) લ્યુથર ગ્યુલિક (D) વિલ્સન અને ટેલર

25. MIS નું પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે?
- (A) Management of Information Society
(B) Management Information System
(C) Message Information System
(D) None of above
26. 'નેતૃત્વની એકતા' (Unity of Command) શું સ્પષ્ટ કરે છે ?
- (A) બધી શક્તિઓ એક જ વ્યક્તિમાં હોવી.
(B) બધી શક્તિઓ બધી જ વ્યક્તિઓમાં હોવી.
(C) શ્રેણી અનુસાર શક્તિ વિભાજન
(D) માત્ર કેટલીક વ્યક્તિઓમાં શક્તિઓનું વિભાજન
27. PERT નું પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે ?
- (A) Programme Evaluation Review Technique
(B) Programme Evaluation and Review Committee
(C) Pre-Education and Research Training
(D) None of above
28. PERT યોજના કયા દેશમાં વિકસિત પામી ?
- (A) UK (B)USSR (C)USA (D)UAE
29. PERT વિધિ નીચેનામાંથી કોના માટે છે ?
- (A) Job analysis (B) Data Collection
(C) System analysis (D) Job description
30. 'ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપન' ના જનક કોણ છે ?
- (A) ફિલી બી. કોસબોય (B) ડેનિશ ગ્રોગન
(C) લ્યૂથર ગ્યૂલિક (D) એફ. ડબલ્યૂ. ટેલર
31. નીચેનામાંથી નેટવર્ક ટેકનિક કઈ છે ?
- (A) MBO (B) PERT (C) OR (D) MIS
32. ડૉ. રંગનાથને પ્રત્યેક વાચક માટે કેટલી જગા આવશ્યક જણાવી છે ?
- (A) 27 ચો.ફૂટ (B) 25 ચો.ફૂટ (C) 20 ચો.ફૂટ (D) 30 ચો.ફૂટ

33. ડૉ. રંગનાથને ખોવાતા પુસ્તકોનું પ્રમાણ ગ્રંથ પરિક્ષણના સંદર્ભે કેટલું ક્ષમ્ય ગણાવ્યું છે ?
- (A) 1000 : 5 (B) 1000 : 6 (C) 1000 : 4 (D) 1000 : 7
34. પ્રત્યક્ષકાર્ય એટલે શું ?
- (A) વાચક સંપર્ક સાથેનું કાર્ય (B) વાચક સંપર્ક વિહોણું કાર્ય
(C) વાચકસહ કાર્ય (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
35. સંપૂર્ણ ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપન (Total Quality Management) (TQM) શેનાથી સંબંધિત છે ?
- (A) સામાન્ય વ્યવસ્થાપન (B) વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપન
(C) વ્યવસ્થાપનમાં ભાગીદારી (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
36. સંપૂર્ણ ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપન (TQM) શેની પર આધારિત છે ?
- (A) ગ્રાહકોની જરૂરિયાત (B) ગ્રંથાલયની જરૂરિયાત
(C) કર્મચારીઓની જરૂરિયાત (D) ઉપરના બધા જ
37. સંપૂર્ણ ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપન (TQM) ના મુખ્ય ઘટકો (સંખ્યા) કેટલા છે ?
- (A) 5 (B) 6 (C) 7 (D) 8
38. સંપૂર્ણ ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપનના મૌલિક સિદ્ધાંતોમાં 1. ગુણવત્તા ગ્રાહક દ્વારા પારિભાષિત થાય છે. 2. કર્મચારી આંતર્ગતતા, 3. તુટિલીન પ્રક્રિયા, 4. કાર્યાનિધ્યાનંદન માપદંડ, 5. નિરંતર સુધાર અને 6. નો સમાવેશ થાય છે.
- (A) સામાન્ય ગ્રાહક (B) વિશિષ્ટ ગ્રાહક
(C) આંતરિક તથા બાહ્ય ગ્રાહક (D) ઉપરના બધા જ
39. ગ્રંથાલય ભવન નિર્માણ કરતી વખતે કઈ કઈ બાબતોનું વિશેષ ધ્યાન રાખવું આવશ્યક છે ?
- (A) ઉપભોક્તાની સુવિધા
(B) ભાવિ પરિવર્તન અને પરિવર્ધનની સંભાવના
(C) આકર્ષકતા અને આવકારશીલતા
(D) ઉપરની બધી જ બાબતો

40. ગ્રંથાલય ભવન આયોજન સમિતિમાં કોને કોને સ્થાન આપવું જોઈએ ?
 (A) ગ્રંથાલય સમિતિના પ્રતિનિધિ (B) ગ્રંથપાલ
 (C) સ્થપતિ (D) ઉપરના બધા જ
41. 'પ્રત્યેક ગ્રંથાલય ભવનનું નિર્માણ ગ્રંથાલયના કાર્યો તથા સમાજને પૂરી પાડવાની સેવાઓના આધારે આયોજિત કરવું જોઈએ. - આ સિદ્ધાંત રજૂ કરનાર -
 (A) Falkner (B) Saules (C) Thompson (D) Burchard
42. સઘન ભંડારણ (Compact Storage) નું પ્રતિપાદન કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યું ?
 (A) એફ. ટાઈડર (B) એમ. ગેલફોન્ડ (C) પી. જોર્ડન (D) જે. ગેટ્સ
43. બે ગાઈડ (Bay Guide) નો પ્રયોગ ક્યાં કરવામાં આવે છે ?
 (A) ગ્રંથાલયસૂચી વિભાગ (B) ગ્રંથભંડાર વિભાગ
 (C) સામયિક વિભાગ (D) અધ્યયન વિભાગ
44. ગ્રંથાલયના પ્રવેશદ્વાર અને સેવાવિભાગના ક્ષેત્રો વચ્ચે માનસિક તાદાત્મ્ય સાધી આપતો વિભાગ તે છે.
 (A) ગ્રંથ આપ-લે વિભાગ (B) ગ્રંથ ભંડારના પ્રવેશ પાસે
 (C) વાચનાલય પ્રવેશ પાસે (D) પ્રદર્શન વિભાગ
45. ગ્રંથ આપ-લે વિભાગનું સ્થાન ક્યાં હોવું જોઈએ ?
 (A) ગ્રંથાલયના પ્રવેશ પાસે (B) વાચનાલયના પ્રવેશ પાસે
 (C) ગ્રંથભંડારના પ્રવેશ પાસે (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
46. ગ્રંથાલયનો લોકપ્રિય વિભાગ કયો ગણાય છે ?
 (A) વાચનાલય (B) અધ્યયન (C) પ્રદર્શન (D) ગ્રંથ ભંડાર
47. સંગ્રહ વિકાસ (Collection Development) એટલે શું ?
 (A) સંગ્રહમાં વૃદ્ધિ કરવી.
 (B) સંગ્રહનો સમાંતરિત વિકાસ કરવો.
 (C) વાચકોની માંગના સંદર્ભમાં સંગ્રહનો વિકાસ કરવો.
 (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં.

48. ક્રમભંગનો સિદ્ધાંત એટલે શું ?
 (A) ગ્રંથોની ગોઠવણી સ્થાનાંક અનુસાર કરવી.
 (B) ગ્રંથોની ગોઠવણી ઉપયોગિતા અનુસાર કરવી.
 (C) ગ્રંથોની ગોઠવણી તેની વિશેષતા અનુસાર કરવી.
 (D) ગ્રંથોની ગોઠવણી વાચકોની વિશેષતા અનુસાર કરવી
49. યુજીસી અનુસાર એક કર્મચારી દ્વારા એક દિવસમાં કેટલાં ગ્રંથોનું સૂચીકરણ કરવું જોઈએ ?
 (A) 15-20 ગ્રંથો (B) 10-15 ગ્રંથો (C) 15-25 ગ્રંથો (D) 12-15 ગ્રંથો
50. ગ્રંથાલયમાં નહિવત્ ઉપયોગમાં લેવાતાં ગ્રંથો અલગ મૂકવાના વિભાગને ક્યા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) રદ વિભાગ (B) ડોરમેટરી વિભાગ
 (C) બાઈન્ડીંગ વિભાગ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
51. એક યુનિટ (Unit) એટલે કેટલાં ઘોડાઓનું સંયોજન ?
 (A) પાંચ ઘોડાઓ (B) ચાર ઘોડાઓ (C) ત્રણ ઘોડાઓ (D) બે ઘોડાઓ
52. બાળસાહિત્ય મૂકવાના Double Side ઘોડાઓનું પ્રમાણિત માપ ?
 (A) 4' ^ 6' ^ 15" (B) 4' ^ 6' ^ 22"
 (C) 4' ^ 6' ^ 10" (D) 4' ^ 6' ^ 24"
53. વયસ્કો માટે ગ્રંથો મૂકવાના Double Side ઘોડાઓનું પ્રમાણિત માપ ?
 (A) 6.6' ^ 6' ^ 22" (B) 6' ^ 6' ^ 22"
 (C) 7' ^ 6' ^ 22" (D) 7.6' ^ 6' ^ 22"
54. યુનિટોની બે હરોળ વચ્ચે કેટલી જગા રાખવી જોઈએ ?
 (A) 3' (B) 4' (C) 5' (D) 4.6'
55. વ્યવસ્થાપનના પિતાનું બિરુદ કોને મળ્યું છે ?
 (A) ડૉ.એસ. આર. રંગનાથન (B) હેનરી ફેયોલ
 (C) લ્યુથર ગ્યૂલિક (D) સાયમન બર્નાર્ડ

56. ડૉ. રંગનાથન દ્વારા પ્રલેખોને પરંપરાગત, નવપરંપરાગત, અપરંપરાગત અને માં વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યા છે.
- (A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીયક
(C) તૃતીયક (D) અધિલેખ્ય (Meta—documents)
57. ‘યોગ્ય વાચકને યોગ્ય સમય પર યોગ્ય પુસ્તક પૂરું પાડવું’ (To Provide right book to right reader at right time) – આ કથન કોનું છે ?
- (A) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (B) એસ. આર. રંગનાથન
(C) એફ.કે. ડબલ્યુ. ડૂરી (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
58. ‘શ્રેષ્ઠ વાચનસામગ્રી, વધુમાં વધુ વાચકો માટે સૌથી ઓછી કિંમત (The best reading for the largest number at the least cost) વાચન સામગ્રીની પસંદગી માટેનો આ સિદ્ધાંત કોના દ્વારા પ્રતિપાદિત કરવામાં આવ્યો ?
- (A) ચાર્લ્સ એમી કટર (B) એફ. કે. ડબલ્યુ. ડૂરી
(C) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
59. પુસ્તક પસંદગી માટે ‘માંગ અને પૂર્તિ’ નો સિદ્ધાંત કોને રજૂ કર્યો ?
- (A) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (B) એલ. આર. મેકકોલ્વિન
(C) એફ. કે. ડબલ્યુ. ડૂરી (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
60. પુસ્તક પસંદગી માટે ‘ગ્રંથ વરણ પત્રક’ ની યોજના કોના દ્વારા પ્રસ્તુત કરવામાં આવી ?
- (A) આર.એલ. મિતલ (B) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન
(C) એલ. આર. મેકકોલ્વિન (D) એ. નિલમેઘન
61. ‘સ્થાયી આદેશ’ કયા ગ્રંથો માટે મૂકવામાં આવે છે ?
- (A) સંપુટક ગ્રંથો (B) ગ્રંથમાળાના ગ્રંથો
(C) પ્રશુલ્ક ગ્રંથો (D) આગળના બધા જ
62. પરિગ્રહણ પત્રકનો ઉપયોગ શેના માટે કરવામાં આવે છે ?
- (A) ગ્રંથાલયમાં પ્રાપ્ત થતા ગ્રંથોની નોંધણી માટે
(B) ગ્રંથાલયમાં પ્રાપ્ત થતા સામયિકોની નોંધણી માટે
(C) ગ્રંથાલયમાં પ્રાપ્ત થતી સાધન—સામગ્રીની નોંધણી માટે
(D) ગ્રંથાલયમાં પ્રાપ્ત રાચરચીલાની નોંધણી માટે

63. પરિગ્રહણ પત્રકમાં સામાન્યતઃ કેટલા સ્તંભ હોય છે ?
- (A) 16 (B) 18 (C) 21 (D) 24
64. સાર્વજનિક ગ્રંથાલયમાં નીતિનિર્ધારણ કરવાની સત્તા કોની પાસે હોય છે ?
- (A) ગ્રંથાલય સમિતિ (B) ગ્રંથપાલ
(C) ચેરમેન ગ્રંથાલય સમિતિ (D) વાચક સમુદાય
65. રાજ્ય ગ્રંથાલય સમિતિના અધ્યક્ષ કોણ હોય છે ?
- (A) શિક્ષણ મંત્રી (B) રાજ્યના મુખ્ય સચિવ
(C) ગ્રંથાલયના નિયામક (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
66. ગ્રંથાલયના રોજબરોજના કાર્યોની દેખરેખ અને માર્ગદર્શન આપવા માટેની જવાબદારી કોણ નિભાવે છે ?
- (A) સ્થાયી સમિતિ (B) ગ્રંથાલય સમિતિ
(C) ગ્રંથપાલ (D) પ્રમુખ
67. ગ્રંથાલય સમિતિમાં ગ્રંથપાલનું સ્થાન શું હોય છે ?
- (A) સભ્ય (B) સભ્ય – સેક્રેટરી
(C) સેક્રેટરી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
68. નીચે જણાવેલ કાર્યો પૈકી ગ્રંથાલય સમિતિનું કાર્ય કયું છે ?
- (A) માહિતી સેવા (B) નીતિ નિર્ધારણ
(C) સંપર્ક માધ્યમ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
69. ગ્રંથાલયના સુવ્યવસ્થિત સંચાલન માટેનું ચાલક બળ કયું છે ?
- (A) ગ્રંથાલય સમિતિ (B) ગ્રંથપાલ
(C) કર્મચારી ગણ (D) વાચક સમૂહ
70. વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલય સમિતિના અધ્યક્ષ કોણ ?
- (A) કુલપતિ (B) ગ્રંથપાલ
(C) ઉપ કુલપતિ (D) A & B બંને
71. પુસ્તક પસંદગી સમિતિનું મહત્વનું કાર્ય કયું છે ?
- (A) પુસ્તકો પસંદ કરવા (B) ગ્રંથાલયની વ્યવસ્થા સંભાળવી
(C) કર્મચારીઓની પસંદગી કરવી (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં

72. ZBB કયા વર્ષમાં પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવેલ ?
 (A) 1969 (B) 1970 (C) 1972 (D) 1973
73. 'Human Relation at work' ના લેખક કોણ છે ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) લ્યુથર ગ્યુલિક
 (C) હેનરી ફેયોલ (D) ચાર્લ્સ બર્નાડ
74. ગ્રંથાલયમાં કર્મચારીઓના સંખ્યાબળ સંબંધિત પરિસૂત્ર 'Staff formula' કોના દ્વારા પ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યો ?
 (A) કેનીયન કમિટી (B) રોબર્ટ્સ કમિટી
 (C) મેકકોલ્લિન કમિટી (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
75. લેમિનેશન (Lamination) નો હેતુ ?
 (A) પ્રલેખન (B) સંરક્ષણ
 (C) બાંધણી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
76. કોઠારી કમિશને કુલ શિક્ષણ ખર્ચના કેટલા ટકા ગ્રંથાલય માટે ફાળવવા ભલામણ કરી છે ?
 (A) 6 ¼ ટકા (B) 6 ½ ટકા (C) 6 ટકા (D) 6 ¾ ટકા
77. UGC દ્વારા ગ્રંથાલય ખર્ચનો કેટલી રકમ વાચન સામગ્રી માટે ફાળવવા ભલામણ કરી છે ?
 (A) 45 ટકા (B) 50 ટકા (C) 60 ટકા (D) 55 ટકા
78. ડૉ. રંગનાથને ગ્રંથાલયના કુલ ખર્ચના કેટલા ટકા વેતન ખર્ચ માટે ફાળવવા ભલામણ કરી છે ?
 (A) 40 ટકા (B) 55 ટકા (C) 50 ટકા (D) 60 ટકા
79. UGC દ્વારા પ્રતિ વિદ્યાર્થી દીઠ કેટલી રકમ ગ્રંથાલય માટે ભલામણ કરવામાં આવી છે ?
 (A) ` 10/- (B) ` 20/- (C) ` 15/- (D) ` 25/-
80. કોઠારી કમિશને પ્રતિ વિદ્યાર્થી દીઠ કેટલી રકમ ગ્રંથાલય માટે ભલામણ કરવામાં આવી છે ?
 (A) ` 25/- (B) ` 15/- (C) ` 20/- (D) ` 30/-

81. કોઠારી કમિશને પ્રત્યેક અધ્યાપક દીઠ કેટલી રકમ ગ્રંથાલય માટે ફાળવવા ભલામણ કરી છે ?
 (A) ` 350/- (B) ` 300/- (C) ` 325/- (D) ` 400/-
82. UGC દ્વારા પ્રત્યેક અધ્યાપક દીઠ કેટલી રકમ ગ્રંથાલય માટે ફાળવવા ભલામણ કરી છે ?
 (A) ` 250/- (B) ` 300/- (C) ` 250/- (D) ` 350/-
83. UNESCO દ્વારા કુલ શિક્ષણ ખર્ચના કેટલા ટકા ગ્રંથાલયો માટે ફાળવવા સૂચન કરવામાં આવ્યું છે ?
 (A) 7.00 ટકા (B) 6.00 ટકા (C) 6.50 ટકા (D) 6.25 ટકા
84. સાર્વજનિક ગ્રંથાલયમાં નાણાકીય અનુમાન માટેની 'પ્રતિ વ્યક્તિ વિધિ' (Per Capita Method) એટલે શું ?
 (A) વસ્તી સંખ્યા અનુસાર (B) વાચક સંખ્યા અનુસાર
 (C) ગ્રંથ સંખ્યા અનુસાર (D) A + B
85. અંદાજપત્ર તૈયાર કરવાની કઈ વિધિમાં ગ્રંથાલયના કાર્યક્રમોને કેન્દ્રમાં રાખવામાં આવે છે ?
 (A) કાર્યક્રમ આધારિત (Programme)
 (B) સૂત્ર આધારિત (Formula)
 (C) રૈખિક આધારિત (Line Item)
 (D) કામગીરી આધારિત (Performance)
86. અંદાજપત્ર તૈયાર કરવાની કઈ વિધિમાં ગ્રંથાલયની ઉપલબ્ધિઓ પર વિશેષ ભાર મૂકવામાં આવે છે ?
 (A) કાર્યક્રમ (B) કામગીરી (C) રૈખિક (D) સૂત્ર
87. કામગીરી (Performance) અંદાજપત્ર કઈ બાબતને મહત્તા આપે છે ?
 (A) ગ્રંથાલય સેવાઓ (B) ગ્રંથાલય કાર્યક્રમો
 (C) ગ્રંથાલય કર્મચારીઓ (D) આમાંથી કોઈ નહીં

88. શૂન્ય આધારિત અંદાજપત્ર એટલે શું ?
 (A) કાર્ય દક્ષતા આધારિત
 (B) કાર્યક્રમ આધારિત
 (C) ગત વર્ષના અંદાજપત્ર પર આધારિત
 (D) નવેસરથી અંદાજપત્ર બનાવવું
89. પ્રોગ્રામ બજેટ અને પરફોર્મન્સ બજેટનું સમન્વય કયા પ્રકારના બજેટમાં જોવા મળે છે ?
 (A) PPBS (B) Lump Sum (C) Line Item (D) Formula
90. GOC નું પૂર્ણ સ્વરૂપ ?
 (A) Good Offices Committee (B) Goods Offices Committee
 (C) Good Office Committee (D) Goods Office Committee
91. GOC નીચેનામાંથી કઈ બાબત માટે સહાયક બને છે ?
 (A) વિદેશી વિનિમય દર (B) ગ્રંથ વિકેતાઓની માહિતી
 (C) પ્રકાશકોની માહિતી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
92. ડેલ્ફી (Delfi) વિધિનો ઉપયોગ કયા હેતુસર કરવામાં આવે છે ?
 (A) પૂર્વાનુમાન માટે (B) નિયોજન માટે
 (C) અંદાજપત્ર માટે (D) નિર્ણય માટે
93. ગ્રંથાલયમાં 'વાર્ષિક અહેવાલ' કયા વર્ષ માટે તૈયાર કરવામાં આવે છે ?
 (A) ગત વર્ષ માટે (B) ચાલુ વર્ષ માટે
 (C) આગામી વર્ષ માટે (D) આગળના બધા જ
94. 'મુક્ત પ્રવેશ' (Open Access) નો વિચાર સૌપ્રથમ કોણે રજૂ કર્યો ?
 (A) નીના ઈ. બ્રાઉન (B) જેમ્સ ડફ બ્રાઉન
 (C) થોમસ બ્રાઉન (D) આમાંથી કોઈ નહીં
95. જેમ્સ ડફ બ્રાઉને મુક્ત પ્રવેશનો વિચાર ક્યારે જણાવ્યો ?
 (A) 1892 (B) 1894 (C) 1891 (D) 1893
96. મુક્ત પ્રવેશ સૌપ્રથમ કયાં અમલમાં મૂકાયો ?
 (A) બોસ્ટન (B) લંડન (C) કેમ્બ્રિજ (D) વોશિંગ્ટન

97. કલર્કમ્બેલ (અમેરિકા) માં મુક્ત પ્રવેશ કયા વર્ષમાં અપનાવવામાં આવ્યો ?
 (A) 1891 (B) 1896 (C) 1894 (D) 1892
98. બ્રાઉન ગ્રંથ આપ-લે પ્રણાલીના શોધક કોણ ?
 (A) જેમ્સ ડફ બ્રાઉન (B) નીના ઈ. બ્રાઉન
 (C) થોમસ બ્રાઉન (D) આમાંથી કોઈ નહીં
99. બ્રાઉન પ્રણાલીમાં Book Card નું માપ શું છે ?
 (A) 7"5 ' 2" .5 (B) 5" ' 2.5" (C) 4" ' 2.5" (D) 4" ' 3"
100. બ્રાઉન પ્રણાલીમાં તિથિપત્રકનું માપ શું છે ?
 (A) 11" ' 14" (B) 11" ' 16" (C) 11" ' 15" (D) 11" ' 13"
101. બ્રાઉન પ્રણાલીમાં વાચક ટિકિટનું માપ શું છે ?
 (A) 3" ' 2.5" (B) 3" ' 3" (C) 3" ' 2" (D) 3" ' 3.5"
102. ગ્રંથ આપ-લે માટેની 'વાચક ટિકિટ - ગ્રંથ ટિકિટ' પ્રણાલીના રજૂ કરનાર કોણ છે ?
 (A) એ. નિલમેદાન (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) આર. એલ. મિતલ (D) જી. ભટ્ટાચાર્ય
103. ગ્રંથ આપ-લે માટેની 'નેવાર્ક' (Newark) પ્રણાલીનો આવિષ્કાર ક્યારે થયો ?
 (A) 1900 (B) 1910 (C) 1905 (D) 1906
104. ગ્રંથ આપ-લે માટેની 'ગેલાર્ડ' પ્રણાલી ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવી ?
 (A) 1930 (B) 1931 (C) 1932 (D) 1933
105. વાચક ટિકિટ - ગ્રંથ ટિકિટ પ્રણાલીનો આવિષ્કાર ક્યારે થયો ?
 (A) 1934 (B) 1933 (C) 1931 (D) 1935
106. 'નેવાર્ક પ્રણાલી' કોણે વિકસિત કરી ?
 (A) ન્યૂયોર્ક લાયબ્રેરી (B) નેવાર્ક લાયબ્રેરી
 (C) ન્યૂયોર્ક સ્ટેટ લાયબ્રેરી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
107. ગ્રંથ આપ-લે માટે 'ટોકન પ્રણાલી' કોણે રજૂ કરી ?
 (A) જેમ્સ ડફ બ્રાઉન (B) નીના ઈ. બ્રાઉન
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) જી. ભટ્ટાચાર્ય

108. ગ્રંથાલયો એકબીજાને પોતાના ગ્રંથાલયની વાચન સામગ્રી લોન (Loan) ઉપર આપે તેવો વિચાર સૌપ્રથમ વખત કોણે રજૂ કર્યો ?
 (A) સેમ્યુઅલ ગ્રીન (B) નીના ઈ. બ્રાઉન
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) જી. ભટ્ટાચાર્ય
109. આંતર ગ્રંથાલય ઉદ્ધરણ એટલે ?
 (A) ગ્રંથાલયો વચ્ચે અન્યોન્ય લોન પર ગ્રંથ આપ-લેની સુવિધા
 (B) ગ્રંથાલયના વાચકોને લોન પર ગ્રંથ આપ-લેની સુવિધા
 (C) ગ્રંથાલયના વાચકો વચ્ચે અન્યોન્ય લોન પર ગ્રંથ આપ-લેની સુવિધા
 (D) ઉપર જણાવેલ તમામ સુવિધા
110. બ્રાઉન ગ્રંથ આપ-લે પ્રણાલીનો પ્રયોગ સૌપ્રથમ કયા દેશમાં થયો હતો ?
 (A) UK (B) USA
 (C) UAE (D) None of above
111. આંતર ગ્રંથાલય ઉદ્ધરણ સેવા ગ્રંથાલયના કયા વિભાગનું કાર્ય છે ?
 (A) ગ્રંથ પ્રાપ્તિ વિભાગ (B) ગ્રંથ આપ-લે વિભાગ
 (C) સંદર્ભ સેવા વિભાગ (D) ટેકનિકલ વિભાગ
112. ગ્રંથ આપ-લે Photo Charging System ના પ્રવર્તક ?
 (A) રાલ્ફ આર. શો (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) આર. સી. ડેવિસ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
113. નમૂનારૂપ કે પ્રાસંગિક ગ્રંથ મેળવણી એટલે ?
 (A) પરિગ્રહણ પત્રકના પસંદગીના પરિગ્રહણાંકો સાથે મેળવણી.
 (B) કોઈ વિશેષ વિષયને લક્ષમાં રાખીને ગ્રંથ મેળવણી કરવી.
 (C) ફલક સૂચી દ્વારા મેળવણી કરવી.
 (D) વિશેષ પત્રકો દ્વારા મેળવણી કરવી.
114. કઈ પદ્ધતિ દ્વારા ગ્રંથ મેળવણી કરતી વખતે ગ્રંથાલય સેવાઓ બંધ રાખવાની આવશ્યકતા રહેતી નથી ?
 (A) Double Book Card System (B) With Accession Register
 (C) Physical Verification (D) With Shelf List

115. ફલકસૂચીનો ઉપયોગ શેના માટે કરવામાં આવે છે ?
 (A) ગ્રંથાલય સૂચીના અવેજ સ્વરૂપ (B) ગ્રંથ મેળવણી માટે
 (C) ગ્રંથ પ્રાપ્તિ માટે (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
116. સામયિક નિયંત્રણ માટેની 'ત્રિપત્રક પ્રણાલી' ના પુસ્કર્તા ?
 (A) એ. નીલમેદાન (B) જી. ભટ્ટાચાર્ય
 (C) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (D) પી. એન. કૌલા
117. સામયિક નિયંત્રણ માટેની 'ત્રિપત્રક પ્રણાલી' ડૉ. એસ. આર. રંગનાથને કયા વર્ષમાં પ્રસ્તુત કરી ?
 (A) 1930 (B) 1932 (C) 1925 (D) 1934
118. 'ત્રિપત્રક પ્રણાલી' ના મેળવણી પત્રકની ગોઠવણીનો ક્રમ જણાવો.
 (A) સાપ્તાહિક/ માસિક (B) વર્ગાનુક્રમ
 (C) વર્ષાનુક્રમ (D) સામયિકતા અનુસાર
119. MBO (Management By Objectives) કોના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યો ?
 (A) Peter Drucker (B) R. N. Anthony
 (C) Koontz (D) Luther Gulick
120. Living with Books ગ્રંથ કયા વિષય સાથે સંબંધિત છે?
 (A) પુસ્તક પસંદગી (B) ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ
 (C) ગ્રંથાલય સૂચીકરણ (D) સંદર્ભ સેવા
121. નીચેનામાંથી કયો ગ્રંથ પુસ્તક પસંદગી માટે આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપ્તિ ધરાવે છે ?
 (A) British National Bibliography
 (B) Cumulative Book Index
 (C) Indian National Bibliography
 (D) Book in Print
122. મેળવણી પત્રક (Check Card) કઈ પ્રણાલી અંતર્ગત બનાવવામાં આવે છે ?
 (A) બ્રાઉન પ્રણાલી (B) કાર્ડેક્ પ્રણાલી

- (C) ત્રિપત્રક પ્રણાલી (D) નેટવર્ક પ્રણાલી
123. ભારતમાં માનકો નિર્ધારિત કરનારી સંસ્થાનું નામ કયું છે ?
 (A) ઈન્ડિયન સ્ટાન્ડર્ડ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ (B) ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઈન્ડિયન સ્ટાન્ડર્ડ
 (C) બ્યૂરો ઓફ સ્ટાન્ડર્ડ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
124. Management એટલે ?
 (A) Manage + Men + Tactfully
 (B) Manage + Man + Tactfully
 (C) Managing + Men + Tactfully
 (D) Managing + Men + Technique
125. 'વ્યવસ્થાપન ઔપચારિક સ્વરૂપે સંગઠિત સમૂહોના માધ્યમ દ્વારા તથા તેમની સાથે કાર્ય કરવાની કાર્ય કરાવવાની કલા છે.' વ્યવસ્થાપનની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?
 (A) એફ. ડબલ્યુ. ટેલર (B) હેનરી ફેયોલ
 (C) કુટ્ઝ એન્ડ ઓડોનલ (D) એસ. આર. રંગનાથન
126. 'નિયોજન, સંગઠન, કર્મચારી નિયુક્તિ, નિર્દેશન, સમન્વય, અહેવાલ અને વ્યવસ્થાના કાર્યો છે.
 (A) અંદાજપત્ર (B) સહકાર
 (C) સુધારણા કરવી. (D) આમાંથી કોઈ નહીં
127. અમેરિકામાં સાર્વજનિક ગ્રંથાલયના કુલ ખર્ચના કેટલા ટકા કર્મચારીઓના વેતન માટે ફાળવવાનું ઉચિત માનવામાં આવે છે ?
 (A) 60 ટકા (B) 65 ટકા (C) 50 ટકા (D) 70 ટકા
128. વિશ્વવિદ્યાલય શિક્ષા આયોગ દ્વારા શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય માટે વિદ્યાર્થી દીઠ કેટલા રૂપિયા ફાળવવા ભલામણ કરી છે ?
 (A) ` 55/- (B) ` 40/- (C) ` 50/- (D) ` 45/-
129. શિક્ષા આયોગ (1965) દ્વારા પ્રતિ અધ્યાપક દીઠ કેટલા રૂપિયા ફાળવવા ભલામણ કરી છે ?

- (A) ` 350/- (B) ` 450/- (C) ` 400/- (D) ` 300/-
130. 'સાર્વજનિક ગ્રંથાલયમાં સાર્વત્રિક અભિરુચિ સાથે સંબંધિત અને લોકપ્રિય સામયિકો પસંદ કરવા જોઈએ.' - આ સૂચન કોનું છે ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) એ. કે. મુખરજી
 (C) એચ. ઈ. હેઈન્સ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
131. 'જો તમે ઠરાવ રજૂ કર્યો હોય કે પુસ્તકાલયની સમિતિમાં વિદ્વાનની જરૂર નથી, તો તમારા ઠરાવની કોઈ બારીમાંથી વિદ્વાનનો સમિતિમાં સમાવેશ થાય એવો રસ્તો ખોળજો.' - આ સૂચન કોનું છે ?
 (A) મહાત્મા ગાંધી (B) સરદાર પટેલ
 (C) મોરારજી દેસાઈ (D) સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન
132. નીચેનામાંથી કઈ આદાન - પ્રદાન પ્રણાલી વધુ તીવ્રતાથી ગ્રંથ આપ-લે કરે છે ?
 (A) નેવાર્ક પ્રણાલી (B) ખાતાવહી પ્રણાલી
 (C) ડેટ્રોઈટ પ્રણાલી (D) બ્રાઉન પ્રણાલી
133. નેવાર્ક પ્રણાલીમાં વાચકને કેટલી વાચક ટિકિટ આપવામાં આવે છે ?
 (A) 3 (B) 4 (C) 1 (D) 2
134. સિદ્ધાંત X અને સિદ્ધાંત Y નીચેનામાંથી કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવ્યો ?
 (A) અબ્રાહમ માસલો (Abraham Maslow)
 (B) પીટર ડ્રુકર (Peter Drucker)
 (C) ડગલાસ મેકગ્રેગર (Douglas McGregor)
 (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
135. લિકર્ટ (Likert) નું નામ કોની સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) નેતૃત્વની શૈલી (B) નિર્ણાયકનો સિદ્ધાંત
 (C) અભિપ્રેરણાનો સિદ્ધાંત (D) આમાંથી કોઈ નહીં
136. માર્કેટિંગ મિક્સના પાંચ તત્વોમાં ઉત્પાદન, સ્થાન, મૂલ્ય, પ્રોત્તરિતિ સિવાય બીજું શું સમાવિષ્ટ છે ?
 (A) કાર્મિક (B) વેતન
 (C) જાહેરાત (D) આમાંથી કોઈ નહીં

137. સંપૂર્ણ ગુણવત્તા પ્રબંધન (Total Quality Management) (TQM) કોની સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) વૈજ્ઞાનિક પ્રબંધન (B) પ્રબંધનમાં ભાગીદારી
 (C) A + B (D) આમાંથી કોઈ નહીં
138. ક્વાલિટી સર્કલ (Quality Circle) ક્યારે અને ક્યાં વિકસિત કરવામાં આવ્યો ?
 (A) જાપાન, 1960 (B) રશિયા, 1960
 (C) અમેરિકા, 1960 (D) ભારત, 1960
139. પ્રબંધકીય સિદ્ધાંતના જનક કોણ છે ?
 (A) ઈ. માયો (B) એચ. ફાયોલ
 (C) એફ. ડબલ્યુ. ટેલર (D) રંગનાથન
140. પુસ્તક પસંદગીના મૂળ સિદ્ધાંત 1930 માં કોના દ્વારા પ્રતિપાદિત કરવામાં આવ્યા ?
 (A) રંગનાથન (B) મેકકોલ્લિન (C) ગોપીનાથ (D) ડ્યૂરી
141. ગ્રંથાલયમાં જિર્ષ અને દુર્લભ પુસ્તકોના સંરક્ષણ માટેની ઉત્તમ વિધિ કઈ છે ?
 (A) માઈક્રોફોર્મ (B) બંધામણી
 (C) લેમિનેશન (D) આમાંથી કોઈ નહીં
142. 1910 માં વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપન (Scientific Management) પદનો પ્રયોગ સૌપ્રથમ કોણે કર્યો ?
 (A) લુઈસ બ્રાડીન (B) ફ્રેડીક ડબલ્યુ. ટેલર
 (C) લ્યૂથર ગ્યૂલિક (D) એલ. ઊર્વિક
143. TQM સિદ્ધાંતના પ્રતિપાદક કોણ છે ?
 (A) USA Navy (B) Academy of Management
 (C) F. W. Taylor (D) None of above
144. ઉદ્દેશપૂર્ણ વ્યવસ્થાપન (MBO) (Management By Objective) નું 1954 માં પ્રતિપાદન કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યું ?
 (A) Peter F. Drucker (B) D. McGregor
 (C) F. Herzberg (D) Elton Mayo

145. ગ્રંથાલયના હૃદય તરીકે કયો વિભાગ ઓળખાય છે ?
 (A) સંદર્ભ વિભાગ (B) પરિક્રમણ વિભાગ
 (C) સામયિક વિભાગ (D) ટેકનિકલ વિભાગ
146. નેવાર્ક ગ્રંથ આપ – લે પ્રણાલી
 (A) એક-પત્રક પ્રણાલી છે. (B) દ્વિ-પત્રક પ્રણાલી છે.
 (C) ત્રિ- પત્રક પ્રણાલી છે. (D) બહુ-પત્રક પ્રણાલી છે.
147. RFID પદનો અર્થ શું છે ?
 (A) Radio Frequency Identification
 (B) Rapid Frequency Identification
 (C) Radio Frequency System
 (D) None of above
148. PERT નો વિકાસ કયા વર્ષમાં થયો ?
 (A) 1956 (B) 1957 (C) 1954 (D) 1951
149. મેલ્વિલ ડ્યૂઈ દ્વારા પ્રતિપાદિત પુસ્તક પસંદગીનો સિદ્ધાંત છે ?
 (A) The Best reading for the largest number at the least cost
 (B) To provide the right book to the right reader at the right time
 (C) Demand and Supply theory
 (D) Books for all
150. Theory X and Theory Y ના પ્રવર્તક ?
 (A) F. W. Taylor (B) Douglas McGrigor
 (C) Peter F. Drucker (D) None of above
151. Theory X and Theory Y કોની સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) Motivation (B) Planning (C) Directing (D) Staffing
152. CPM (Critical Path Method) ના વિકાસનું શ્રેય કોને છે ?
 (A) Dupoint Company (B) UNESCO
 (C) USA Navy (D) Aircraft Corporation

153. ગ્રંથાલયના વાર્ષિક અહેવાલના બે ભાગ હોય છે ?
 (A) Upper and Lower (B) Descriptive and Statistical
 (C) Analytical and Systematic (D) Preliminary and Main
154. વ્યવસ્થાપન એવી પ્રક્રિયા છે જેમાં નિયોજન, સંગઠન, પ્રેરણા તથા નિયંત્રણને સંમિલિત કરવામાં આવે છે.' આ કથન કોનું છે ?
 (A) જ્યોર્જ આર. ટેરી (B) એફ. ડબલ્યૂ ટેલર
 (C) હેનરી ફેયોલ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
155. C. J. Barnard નીચેનામાંથી કોની સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) સામાજિક વિચારધારા (B) વૈજ્ઞાનિક વિચારધારા
 (C) A + B (D) આમાંથી કોઈ નહીં
156. વ્યવસ્થાપન કોને કહેવામાં આવે છે ?
 (A) એકલ પ્રક્રિયા છે.
 (B) સામૂહિક પ્રક્રિયા છે.
 (C) સામૂહિક પ્રયાસોને ઉદ્દેશ્યપૂર્ણ બનાવવાની પ્રક્રિયા છે.
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
157. Marketing નો હેતુ શું છે ?
 (A) ઉપભોક્તાની જરૂરિયાતને અનુરૂપ સંતોષ પ્રદાન કરવો.
 (B) ઉપભોક્તાની જરૂરિયાત પૂરી કરવી.
 (C) ઉપભોક્તાને મનવાન્નિષ્ઠ વસ્તુ ઉપલબ્ધ કરવી.
 (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
158. ગ્રંથાલય ભવનની મોડ્યુલર પ્રણાલીમાં સુવિધા હોય છે.
 (A) સુદ્રઢતા (B) વિસ્તાર (C) સ્થિતિસ્થાપક (D) ક્રિયાત્મક
159. CPM વિધિ 1950 માં કોણે પ્રતિપાદિત કરી?
 (A) બી. ટેલર (B) જી. ટેલર
 (C) કેલી અને વાલ્કર (D) એચ. એલ. ગ્નેટ

160. PERT ટેકનિક અને CPM નો ઉપયોગ કોની ગુણવત્તા સુધારવા માટે કરવામાં આવે છે ?
 (A) અંદાજપત્ર (B) સંગઠન
 (C) અહેવાલ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
161. PERT શું છે ?
 (A) કાર્ય વિવેચના વિધિ (B) પ્રણાલી વિશ્લેષણ વિધિ
 (C) કાર્ય વિશ્લેષણ વિધિ (D) ડેટા સંગ્રહિત કરવાની વિધિ
162. ગ્રંથાલય ખર્ચના કયા હેડમાં બજેટની સર્વાધિક રકમ ફાળવવામાં આવે છે ?
 (A) વેતન ખર્ચ (B) પુસ્તક
 (C) પુસ્તક અને સામયિક (D) ભવનની સારસંભાળ
163. આવર્તક (Recurring) ખર્ચ એટલે ?
 (A) દર વર્ષ કરવામાં આવતો ખર્ચ
 (B) બે-પાંચ વર્ષ ક્યારેક કરવામાં આવતો ખર્ચ
 (C) દર દસ વર્ષે કરવામાં આવતો ખર્ચ
 (D) દર પચ્ચીસ વર્ષે કરવામાં આવતો ખર્ચ
164. વિશિષ્ટ ગ્રંથાલયો માટે અનુદાન કયાંથી અને કોણ ઉપલબ્ધ કરાવે છે ?
 (A) ગ્રંથાલય કર (B) યુજીસી (C) પૈતૃક સંસ્થા (D) ઉપરના બધા જ
165. નેતૃત્વની Path-Goal Theory કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવી?
 (A) લીકર્ટ (B) રોબર્ટ (C) ફિડલર (D) એલેક્ઝાન્ડર
166. Performace Evaluation નો હેતુ જણાવો.
 (A) કર્મચારીનું મૂલ્યાંકન
 (B) કર્મચારીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલ કાર્યોનું મૂલ્યાંકન
 (C) કર્મચારીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલ કાર્યોનું અલગ અલગ મૂલ્યાંકન
 (D) ઉપરના બધા જ

167. અભિપ્રેરણાથી શું લાભ થાય છે ?
 (A) કર્મચારીઓ ભાવુક બની અધિકતમ ક્ષમતા સાથે કામ કરે છે.
 (B) કર્મચારીઓ ભાવુક બને છે.
 (C) કર્મચારીઓ કામ કરવા લાગે છે.
 (D) કર્મચારીઓ ભાવુક બની કાર્ય કરે છે.
168. ભારતમાં વિશ્વવિદ્યાલય અને મહાવિદ્યાલય ગ્રંથાલય માટે સ્ટાફ ફોર્મુલા કોણે પ્રતિપાદિત કરી ?
 (A) ILA (B) બી. એસ. કેશવન
 (C) આર. એલ. મિત્તલ (D) એસ. આર. રંગનાથન
169. નીચેનામાંથી કઈ અગ્રંથ સામગ્રી છે ?
 (A) સામયિક (B) ડિરેક્ટરી (C) માઈક્રોફિશ (D) એકપણ નહીં
170. ગ્રંથાલય સમિતિ નીચેનામાંથી કોનું ઉદાહરણ છે ?
 (A) વૈધાનિક (B) સ્થાઈ (C) તદર્થ (D) કાર્યકારી
171. Binding Process ની અંતર્ગત પ્રથમ કાર્ય કયું છે ?
 (A) Collation (B) Gilding (C) Sewing (D) Preparing
172. પ્રબંધનનું કયું સ્તર દૈનિક કાર્યક્રમ અને સમન્વય કાર્ય સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) ઉચ્ચ (B) મધ્યમ (C) કાર્યશીલ (D) એકપણ નહીં
173. સામાન્ય પ્રણાલી સિદ્ધાંત કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવ્યો ?
 (A) લૂડવિગ બર્ટલેનફી (B) લ્યુથર ગ્યૂલિક
 (C) ગ્રાન્ટ (D) ડૂકર
174. OR એટલે શું ?
 (A) ઓપરેશન રૂમ (B) ઓપરેશન રિસર્ચ
 (C) ઓપન રૂમ (D) એકપણ નહીં
- ❖ આપવામાં આવેલ વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
1. જે. ડી. બ્રાઉન બ્રિટીશ સાર્વજનિક ગ્રંથાલયોમાં મુક્તપ્રવેશના અન્વેષક હતા.
 (A) ખરું (B) ખોટું

2. હેનરી ફેયોલ વ્યવસાયે મિકેનીકલ એન્જિનિયર હતા.
 (A) ખરું (B) ખોટું
3. હેનરી ફેયોલનો જન્મ 1841 માં થયો હતો.
 (A) ખરું (B) ખોટું
4. વ્યક્તિઓ અને સંશાધનો વચ્ચે સંગઠનાત્મક કાર્યથી સંબંધ સ્થાપિત થાય છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
5. માહિતી મહત્ત્વની આર્થિક વસ્તુ છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
6. અધિકારોનું હસ્તાંતરણ (Power of delegation) નો હેતુ હાથ નીચેના કર્મચારીઓને અધિકાર આપવાનો છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
7. કોઈપણ ગ્રંથાલયની સફળતા તેના ઉત્તમ નેતૃત્વ પર નિર્ભર કરે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
8. ક્રિયાત્મક સંગઠન (Functional Organisation) ના વિકાસનું શ્રેય એફ. ડબલ્યૂ ટેલરને છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
9. ગ્રંથાલય અને માહિતી કેન્દ્રોની વ્યવસ્થાપન માહિતી પ્રણાલી એક ઉત્તમ ટેકનિક છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
10. ગ્રંથાલય સેવામાં સંપૂર્ણ ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપન (TQM) ને કાર્યાન્વિત કરવા કર્મચારીઓમાં વિભિન્ન પ્રકારના કૌશલ્યોની જરૂર પડે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
11. ફોટો ચાર્જિંગ પ્રણાલીના શોધક રાલ્ફ આર. શો છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
12. 'ફ્યુઝિગેશન' ગ્રંથની બંધામણી સાથે સંબંધિત છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું

13. પૂર્વાનુમાન હેતુ 'ડેલ્ફી વિધિ' નો પ્રયોગ કરવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
14. USA માં ગ્રંથાલય કર્મચારીઓને 1. પ્રશાસનિક, 2. શોધ, 3. નિર્દેશાત્મક અને ટેકનિકલ – એમ 4 વિભાગમાં વિભાજીત કરવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
15. 'શ્રમ વિભાજન'નો સિદ્ધાંત વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપન સાથે સંબંધિત છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
16. UK માં ગ્રંથાલય કર્મચારીઓને 1. ઉચ્ચ શ્રેણી, 2. મધ્યમ શ્રેણી, અને 3. નિમ્ન શ્રેણી – એમ 3 શ્રેણીઓમાં વિભાજીત કરવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
17. UGC એ વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલયના કર્મચારીઓને 4 વિભાગમાં વિભાજીત કર્યા છે. 1. પ્રોફેશનલ સિનિયર્સ, 2. પ્રોફેશનલ જુનિયર્સ, 3. સેમી પ્રોફેશનલ આસિસ્ટન્ટ અને 4. નિમ્ન
(A) ખરું (B) ખોટું
18. 'વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપન' પદના પ્રવર્તક લૂઈસ બ્રેનડીઝ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
19. મુક્ત પ્રવેશ એટલે ગ્રંથભંડારમાં ગ્રંથોને ખુલ્લા ઘોડાઓમાં ગોઠવવા અને વાચકમાત્રને ગ્રંથભંડારમાં મુક્ત રીતે પ્રવેશ આપવો.
(A) ખરું (B) ખોટું
20. વ્યવસ્થાપન પ્રક્રિયામાં મૂલ્યાંકન એક મહત્વપૂર્ણ પક્ષ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
21. UGC અનુદાન ત્રણ પ્રકાર – આવર્તક, અનાવર્તક અને તદર્થ હોય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
22. 'ત્રિપત્રક પ્રણાલી' ના પ્રવર્તક ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
23. ગ્રંથ મેળવણી એટલે ગ્રંથાલયના પરિગ્રહણ પત્રકમાં નોંધાયેલ ગ્રંથોની હયાતીની ચકાસણી કરવી.
(A) ખરું (B) ખોટું

24. ગ્રંથાલયમાં 'કાર્ડેક્ષ પ્રણાલી' નો ઉપયોગ સામયિક લેવડ – દેવડ માટે કરવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
25. સામયિક નોંધણી માટેની 'કાર્ડેક્ષ પ્રણાલી' માં બે પત્રકો હોય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
26. વ્યવસ્થાપન ગતિશીલ સામાજિક પ્રક્રિયા છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
27. 1916 માં Administration Industrielletet Generale હેનરી ફેયોલ દ્વારા પ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યો.
(A) ખરું (B) ખોટું
28. એક યુનિટમાં સરેરાશ 700 પુસ્તકો સરળતાપૂર્વક ગોઠવી શકાય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું

❖ યોગ્ય જોડકાં બનાવો :

1.

પ્રવર્તક		પ્રણાલી / સિદ્ધાંત	
A	એસ. આર. રંગનાથન	1	માંગનો સિદ્ધાંત
B	રેમિન્ગટન ઓફ ઈન્ડિયા	2	કાર્ડેક્ષ પ્રણાલી
C	એલ. આર. મેકકોલ્વિન	3	ત્રિપત્રક પ્રણાલી
D	પીટર ફેયર	4	શૂન્ય આધારિત બજેટ

(A – 3), (B – 2), (C – 1), (D – 4)

2.

પ્રવર્તક		સિદ્ધાંત	
A	Theory X અને Y	1	D. McGregor
B	Motivation hygien	2	F. Herzberg
C	Social Relation Management	3	Elton Mayo
D	Self – determination Theory	4	Edward Deci and Richard Ryan

(A – 1), (B – 2), (C – 3), (D – 4)

3.

સિદ્ધાંત		પ્રવર્તક	
A	TQM	1	Edward Deci and Richard Ryan
B	Hierarchy and Need Theory	2	D. McGregor
C	Theory X અને Y	3	A.Maslow
D	Self – determination Theory	4	USA Navy

(A – 4), (B – 3), (C – 2), (D – 1)

: જવાબો :

વિભાગ – A વેકલ્પિક ઉત્તર

1. (B) 2. (C) 3. (C) 4. (B) 5. (B) 6. (C) 7. (C)
8. (B) 9. (A) 10. (A) 11. (C) 12. (A) 13. (B) 14. (C)
15. (C) 16. (A) 17. (D) 18. (D) 19. (A) 20. (A) 21. (A)
22. (A) 23. (A) 24. () 25. (B) 26. (A) 27. (A) 28. (C)
29. (C) 30. (A) 31. (B) 32. (A) 33. (A) 34. (A) 35. (C)
36. (A) 37. (C) 38. (C) 39. (D) 40. (D) 41. (B) 42. (A)
43. (B) 44. (B) 45. (B) 46. (A) 47. (B) 48. (B) 49. (D)
50. (B) 51. (C) 52. (B) 53. (D) 54. (B) 55. (B) 56. (D)
57. (C) 58. (D) 59. (B) 60. (B) 61. (D) 62. (A) 63. (B)
64. (A) 65. (A) 66. (A) 67. (C) 68. (B) 69. (A) 70. (D)
71. (A) 72. (B) 73. (C) 74. (A) 75. (B) 76. (B) 77. (B)
78. (B) 79. (C) 80. (A) 81. (B) 82. (B) 83. (D) 84. (A)
85. (A) 86. (B) 87. (C) 88. (D) 89. (A) 90. (A) 91. (A)
92. (A) 93. (A) 94. (B) 95. (A) 96. (A) 97. (C) 98. (B)
99. (C) 100. (C) 101. (C) 102. (B) 103. (A) 104. (C) 105. (D)
106. (B) 107. (C) 108. (A) 109. (A) 110. (B) 111. (B) 112. (A)
113. (B) 114. (A) 115. (B) 116. (C) 117. (D) 118. (A) 119. (A)
120. (A) 121. (B) 122. (C) 123. (C) 124. (A) 125. (C) 126. (A)

127. (D) 128. (B) 129. (D) 130. (C) 131. (A) 132. (D) 133. (C)
134. (C) 135. (A) 136. (A) 137. (A) 138. (C) 139. (B) 140. (D)
141. (A) 142. (A) 143. (A) 144. (A) 145. (A) 146. (B) 147. (A)
148. (B) 149. (A) 150. (B) 151. (A) 152. (A) 153. (B) 154. (A)
155. (A) 156. (C) 157. (A) 158. (C) 159. (C) 160. (A) 161. (C)
162. (A) 163. (A) 164. (C) 165. (B) 166. (C) 167. (A) 168. (D)
169. (C) 170. (A) 171. (A) 172. (C) 173. (A) 174. (B)

જવાબો : વિભાગ – B ખરાં ખોટાના ઉત્તર

1. ખરું 2. ખરું 3. ખરું 4. ખરું 5. ખરું 6. ખરું 7. ખરું 8. ખરું
9. ખરું 10. ખરું 11. ખરું 12. ખોટું 13. ખરું 14. ખરું 15. ખરું 16. ખરું
17. ખરું 18. ખરું 19. ખરું 20. ખરું 21. ખરું 22. ખરું 23. ખરું 24. ખોટું
25. ખરું 26. ખરું 27. ખરું 28. ખરું

ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ (LIBRARY CLASSIFICATION)

1. વર્ગીકરણ (Classification) શબ્દ કઈ ભાષામાંથી ઉતરી આવેલો છે ?
(A) ઈટાલિયન (B) લેટિન (C) ફ્રેન્ચ (D) ગ્રીક
2. લેટિન ભાષાના કયા પદ પરથી Classification શબ્દ બન્યો છે ?
(A) Class (B) Classes (C) Classic (D) Classy
3. 'ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ ગ્રંથના વિષયના નામનો અનુવાદ છે.' ગ્રંથાલય વર્ગીકરણની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?
(A) એસ. આર. રંગનાથન (B) બર્વિક સેયર્સ
(C) માર્ગરિટ માન (D) જે. ડી. બ્રાઉન
4. આધુનિક ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના જન્મદાતા કોને માનવામાં આવે છે ?
(A) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (B) એસ. આર. રંગનાથન
(C) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (D) એચ. ઈ. બ્લિસ
5. પ્રલેખોની ગોઠવણી માટેના નિર્ધારિત ઘટકોની સંખ્યા કેટલી છે ?
(A) 12 (B) 10 (C) 09 (D) 11
6. વર્ગીકાર (Classifier) એટલે શું ?
(A) પ્રલેખોને વર્ગીકૃત કરનાર
(B) ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પદ્ધતિની રચના કરનાર
(C) ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પ્રણાલીનું મૂલ્યાંકન કરનાર
(D) પ્રલેખોની ગોઠવણી કરનાર
7. વર્ગીકાર્ય (Classifier) કોણે કહેવામાં આવે છે ?
(A) પ્રલેખોને વર્ગીકૃત કરનાર
(B) ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પદ્ધતિની રચના કરનાર
(C) ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પ્રણાલીનું મૂલ્યાંકન કરનાર
(D) પ્રલેખોની ગોઠવણી કરનાર

8. ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના વિવરણાત્મક સિદ્ધાંત (Descriptive theory) ના ઉદ્ભવ અને વિકાસનો ગાળો ?
(A) 1876–1937 (B) 1876–1950 (C) 1898–1937 (D) 1899–1938
9. સબ્જેક્ટ ક્લાસીફિકેશન (Subject Classification) ના રચયિતા કોણ છે ?
(A) જે. ડી. બ્રાઉન (B) એચ. ઈ. બ્લિસ
(C) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
10. SC ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
(A) 1895 (B) 1876 (C) 1906 (D) 1908
11. એક સ્થાનનો સિદ્ધાંત (One place theory) કોણે આપ્યો ?
(A) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (B) જે. ડી. બ્રાઉન
(C) ઈ. ડબલ્યૂ. હ્યુમ (D) એચ. ઈ. બ્લિસ
12. Science and its application સિદ્ધાંતના પુરસ્કર્તા....
(A) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (B) જે. ડી. બ્રાઉન
(C) ઈ. ડબલ્યૂ. હ્યુમ (D) એચ. ઈ. બ્લિસ
13. Classification : theoretical and practical ગ્રંથના રચયિતા....
(A) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (B) જે. ડી. બ્રાઉન
(C) બર્વિક સેયર્સ (D) એચ. ઈ. બ્લિસ
14. Classification : theoretical and practical ગ્રંથ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થયો ?
(A) 1908 (B) 1909 (C) 1910 (D) 1912
15. સાહિત્યાદેશ (Literary warrant) સિદ્ધાંતના પુરસ્કર્તા ?
(A) બર્વિક સેયર્સ (B) જે. ડી. બ્રાઉન
(C) ઈ. ડબલ્યૂ. હ્યુમ (D) ઈ. સી. રિચાર્ડસન
16. ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના પ્રથમ વ્યાકરણચાર્ય કોણ ગણાય છે ?
(A) બર્વિક સેયર્સ (B) એસ. આર. રંગનાથન
(C) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (D) જે. ડી. બ્રાઉન

17. **Canons of classification ના રચયિતા ?**
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) બર્વિક સેયર્સ
 (C) જે. ડી. બ્રાઉન (D) ઈ. સી. રિચાર્ડસન
18. **કેનન્સ ઓફ ક્લાસીફિકેશન (Canons of Classification) ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?**
 (A) 1915 (B) 1916 (C) 1918 (D) 1920
19. **Canons of Classification માં કુલ કેટલા ઉપસૂત્રો આપવામાં આવ્યા છે ?**
 (A) 29 (B) 24 (C) 31 (D) 26
20. **Canons of Classification માં આપવામાં આવેલા ઉપસૂત્રો કુલ કેટલી શ્રેણીમાં વિભાજિત છે ?**
 (A) 04 (B) 06 (C) 07 (D) 08
21. **ઓર્ગેનાઈઝેશન ઓફ નોલેજ એન્ડ ધ સીસ્ટમ ઓફ સાયન્સ (Organisation of Knowledge and the system of science) (1929) ગ્રંથના રચયિતા ?**
 (A) બર્વિક સેયર્સ (B) એચ. ઈ. બ્લિસ
 (C) જે. ડી. બ્રાઉન (D) એસ. આર. રંગનાથન
22. **પ્રોલેગોમિના ટુ લાયબ્રેરી ક્લાસીફિકેશન (Prolegomena to library classification) ના લેખક ?**
 (A) જે. ડી. બ્રાઉન (B) એચ. ઈ. બ્લિસ
 (C) બર્વિક સેયર્સ (D) એસ. આર. રંગનાથન
23. **પ્રોલેગોમિના ટુ લાયબ્રેરી ક્લાસીફિકેશનની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?**
 (A) 1933 (B) 1934 (C) 1937 (D) 1939
24. **ક્લાસીફિકેશન રિસર્ચ ગ્રુપ (Classification Research Group) (London) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?**
 (A) 1952 (B) 1953 (C) 1954 (D) 1955
25. **ગ્રંથાલય વર્ગીકરણનો ગતિશીલ સિદ્ધાંત (Dynamic theory of library classification) નો વિકાસ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યો?**
 (A) ડી. જે. ફોસ્કેટ (B) બનાડ પામર
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ

26. **કયા સમયના ગાળામાં ડૉ. રંગનાથન દ્વારા ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના ગતિશીલ સિદ્ધાંતનો વિકાસ થયો ?**
 (A) 1948 થી 1955 (B) 1937 થી 1947
 (C) 1933 થી 1937 (D) 1937 થી 1957
27. **પ્રોલેગોમિના ટુ લાયબ્રેરી ક્લાસીફિકેશનની ૩જી આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ ?**
 (A) 1957 (B) 1947 (C) 1967 (D) 1977
28. **રંગનાથને ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના પાયારૂપ કાયદા (Basic law) કેટલા જણાવ્યા છે ?**
 (A) 6 (B) 8 (C) 9 (D) 7
29. **એસ. આર રંગનાથને ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના કેટલા ઉપસૂત્રો સૂચીબદ્ધ કર્યા છે ?**
 (A) 43 (B) 42 (C) 44 (D) 41
30. **વૈચારિક સ્તર (Idea Plane) ના ઉપસૂત્રોની સંખ્યા કેટલી છે ?**
 (A) 14 (B) 15 (C) 16 (D) 12
31. **શાબ્દિક સ્તરના ઉપસૂત્રોની સંખ્યા કેટલી છે ?**
 (A) 04 (B) 06 (C) 07 (D) 05
32. **સંજ્ઞા સ્તરના ઉપસૂત્રોની સંખ્યા કેટલી છે ?**
 (A) 24 (B) 25 (C) 21 (D) 26
33. **એક જ પૃથક વિચારવિધના બે ભિન્ન ભિન્ન વિચારનું જોડાણ ?**
 (A) સ્વયંછાયા કે અધ્યારોપણ (B) સ્તરીકરણ
 (C) શિથિલ સંયોજન (D) આમાંથી કોઈ નહીં
34. **વિષય વિકાસની લક્ષણો (Modes of formation of Subjects) ની વિભાવના કોણે રજૂ કરી ?**
 (A) બર્વિક સેયર્સ (B) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) ઈ. સી. રિચાર્ડસન
35. **જૂથીકરણ (Agglomeration) વિષય વિકાસની આ લક્ષણ અગાઉ કયા નામે ઓળખવામાં આવતી હતી ?**
 (A) આંશિક વ્યાપક વર્ગ (B) વ્યાપક વર્ગ
 (C) સમૂહન (D) સમન્વય

36. વિષય વિકાસની લઢણ (Cluster) સમૂહ અગાઉ કયા નામે ઓળખવામાં આવતી હતી ?
 (A) વિષયજૂથ (B) સમન્વય (C) આસવન (D) વિખંડન
37. સમન્વય (Fusion) નું તાત્પર્ય શું છે ?
 (A) સંજ્ઞા પ્રણાલી (B) ચિંતન વિધિ
 (C) વિષય નિર્માણ વિધિ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
38. UDC અને BC કયા પ્રકારની વર્ગીકરણ પદ્ધતિઓ છે ?
 (A) બહુધા ગણનાક્ષમ (B) બહુધા મુખકીય
 (C) યુસ્ત મુખકીય (D) મુક્ત મુખકીય
39. DDC કયા પ્રકારની વર્ગીકરણ પદ્ધતિ છે ?
 (A) બહુધા ગણનાક્ષમ (B) બહુધા મુખકીય
 (C) યુસ્ત મુખકીય (D) મુક્ત મુખકીય
40. ડ્યૂઈ ડેસીમલ ક્લાસીફિકેશનના રચયિતા કોણ છે ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
 (C) એચ. ઈ. બ્લિસ (D) જે. ડી. બ્રાઉન
41. કોલન ક્લાસીફિકેશનની (CC) ની પ્રથમ આવૃત્તિ (1933, 1939, 1950)ઓનો પ્રકાર કયો છે ?
 (A) મુક્ત મુખકીય (B) યુસ્ત મુખકીય
 (C) ગણનાક્ષમ (D) બહુધા ગણનાક્ષમ
42. CC ની 4 થી અને તે પછીની આવૃત્તિઓનો પ્રકાર કયો છે ?
 (A) મુક્ત મુખકીય (B) યુસ્ત મુખકીય
 (C) બહુધા મુખકીય (D) આમાંથી એકપણ નહીં
43. જો કોઈ વસ્તુનું વર્ગીકરણ તેના આકાર, રંગ, કદ વગેરે અનુસાર કરવામાં આવે તો તે _____ વર્ગીકરણ છે.
 (A) પ્રાકૃતિક (B) કૃત્રિમ
 (C) તાર્કિક (D) આમાંથી કોઈ નહીં

44. ફલકો પર ગ્રંથોને ક્રમાનુસાર મૂકવાની સૌથી વધુ યોગ્ય પદ્ધતિ કઈ છે ?
 (A) લેખક અનુસાર (B) વિષય અનુસાર
 (C) આકાર અનુસાર (D) ગ્રંથનામ અનુસાર
45. ગ્રામર ઓફ ક્લાસીફિકેશન (Grammar of Classification) ના રચયિતા ?
 (A) સી. એ. કટર (B) બર્વિક સેયર્સ
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) જે. એસ. બ્લિસ
46. 'ઈન્ટરનેશનલ ક્લાસીફિકેશન' પ્રણેતા કોણ ?
 (A) એચ. ઈ. બ્લિસ (B) ફરમોન્ટ રાઈડર
 (C) સી. એ. કટર (D) જે. ડી. બ્રાઉન
47. BSO નું તાત્પર્ય શું છે ?
 (A) એક સૂચીનિયમાવલિ (B) એક વર્ગીકરણ પ્રણાલી
 (C) એક સોફ્ટવેર (D) એક વાક્યસૂચી પ્રણાલી
48. BSO ક્યારે પ્રકાશિત કરવામાં આવી ?
 (A) 1977 (B) 1978 (C) 1976 (D) 1979
49. BSO ને કોણે પ્રોત્સાહિત કરી ?
 (A) UNESCO – UNISIST (B) FID
 (C) IFLA (D) LC
50. DDC ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 1873 (B) 1876 (C) 1872 (D) 1871
51. DDC ની પ્રથમ આવૃત્તિના પૃષ્ઠ કેટલા હતા ?
 (A) 40 (B) 41 (C) 42 (D) 44
52. DDC ની 19 મી આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1979 (B) 1976 (C) 1975 (D) 1974
53. DDC ની 19 મી આવૃત્તિ કેટલા ખંડોમાં છે ?
 (A) 4 (B) 3
 (C) 2 (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં

54. DDC ની 19 મી આવૃત્તિમાં સહાયક સારણીઓ કેટલી છે ?
 (A) 7 (B) 6 (C) 5 (D) 8
55. DDC ની સંક્ષિપ્ત આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1984 (B) 1976 (C) 1980 (D) 1986
56. DDC Manual ક્યારે પ્રકાશિત થયું ?
 (A) 1980 (B) 1981 (C) 1982 (D) 1984
57. DDC ની 20 મી આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1986 (B) 1985 (C) 1989 (D) 1988
58. DDC ની વિજ્ઞાણ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી ?
 (A) 1993 (B) 1991 (C) 1997 (D) 1994
59. DDC ની 21 મી આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1997 (B) 1995 (C) 1996 (D) 1998
60. DDC ની 22 મી આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 2003 (B) 2006 (C) 2004 (D) 2002
61. ફોનિક્સ શિડયુઅલ કઈ વર્ગીકરણ પદ્ધતિ સાથે સંકળાયેલ છે ?
 (A) UDC (B) DDC (C) CC (D) LC
62. DDC ની 19 મી આવૃત્તિ ના સંપાદક છે.
 (A) Benjamin A. Custer (B) John P. Komarotri
 (C) ગ્રોડફે ડ્યૂઈ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
63. DDC ની 22 મી આવૃત્તિ ના સંપાદક છે.
 (A) John S. Mitchal (B) John P. Komarotri
 (C) Benjamin A. Custer (D) આમાંથી કોઈ નહીં
64. કઈ વર્ગીકરણ પદ્ધતિમાં વર્ગીક દર્શાવવા ઓછામાં ઓછા ત્રણ અંક (Digit) આવશ્યક છે ?
 (A) CC (B) DDC (C) UDC (D) SC

65. DDC ની કઈ આવૃત્તિથી ડ્યૂઈનું નામ આખ્યામાં સમાવિષ્ટ કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 12 મી આવૃત્તિ (B) 14 મી આવૃત્તિ
 (C) 15 મી આવૃત્તિ (D) 16 મી આવૃત્તિ
66. પ્રયોગાત્મક વર્ગીકરણ માટેના ચરણો કેટલાં છે ?
 (A) 9 (B) 4 (C) 7 (D) 8
67. મૂળભૂત શ્રેણીઓ (Fundamental Categories) ની સંખ્યા કેટલી છે ?
 (A) પાંચ (B) ચાર (C) ત્રણ (D) છ
68. મૂળભૂત શ્રેણીઓ PMEST માં P એટલે શું ?
 (A) Person (B) Personality (C) Persona (D) Personal
69. મૂળભૂત શ્રેણીઓ PMEST માં M એટલે શું ?
 (A) Matter (B) Matting (C) Mattress (D) Mature
70. મૂળભૂત શ્રેણીઓ PMEST માં E એટલે શું ?
 (A) Energize (B) Enervate (C) Energy (D) Energetic
71. વર્ગીકરણના ત્રણ સ્તર (Plane) નો વિચાર કોણે રજૂ કર્યો ?
 (A) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) બ્લિસ (D) સેયર્સ
72. CC માં D (ડેલ્ટા) નો પ્રયોગ કઈ આવૃત્તિથી કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1933 (પ્રથમ આવૃત્તિ) (B) 1939 (બીજી આવૃત્તિ)
 (C) 1945 (ત્રીજી આવૃત્તિ) (D) 1952 (ચોથી આવૃત્તિ)
73. CC માં સ્વભાષાને દર્શાવવા માટેનું વિશેષ ચિહ્ન કયું છે ?
 (A) _ (લઘુરેખા)(B) = (બરાબર) (C) . (બિંદુ) (D) : (દ્વિબિંદુ)
74. CC 7 (1987) માં મુખ્ય વર્ગોની સંખ્યા કેટલી છે ?
 (A) 636 (B) 646 (C) 640 (D) 650
75. CC માં વેગ મુખકને સંયોજવા માટે કયા ચિહ્નનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) : (દ્વિબિંદુ) (B) '(ઉલટાવેલું અલ્પવિરામ)
 (C) ; (અર્ધવિરામ) (D) . (બિંદુ)

76. CC માં પદ્ધતિઓ (Systems) દર્શાવવા માટે કઈ યુક્તિનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) ભૌગોલિક યુક્તિ (GD) (B) વિષય યુક્તિ (SD)
 (C) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ (AD) (D) કાલયુક્તિ (CD)
77. CC માં ખાલી અંકન (Empty digit) માટે કયા અંકનનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) 9 and Z (B) 9 (C) = (D) 9 and X
78. CC માં સ્થળ પૃથકોમાં સ્વદેશ માટે વિશેષ સંજ્ઞા તરીકે નો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે.
 (A) 2 (B) 3 (C) 1 (D) 0
79. CC-6 માં પાર્શ્વ સંબંધ દર્શાવવા માટે કયા સંયોજક ચિહ્નનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે?
 (A) & (એમ્પરસન્ડ) (B) 0 (શૂન્ય)
 (C) . (બિંદુ) (D) ; (અર્ધવિરામ)
80. CC માં ભાષાપૃથકોમાં ગુજરાતી ભાષા માટેનું પ્રતિક છે.
 (A) 152 (B) 155 (C) 156 (D) 157
81. CC-7 (1987) માં પાર્શ્વ સંબંધ દર્શાવવા માટે કયા સંયોજક ચિહ્નનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) 0 (શૂન્ય) (B) 9 (નવ)
 (C) & (એમ્પરસન્ડ) (D) X (એક્સ)
82. બે વિષયો વચ્ચેના પારસ્પરિક સંબંધ તે
 (A) આંતર વિષય પાર્શ્વ સંબંધ (B) આંતર - મુખક પાર્શ્વ સંબંધ
 (C) આંતર - પંક્તિ પાર્શ્વ સંબંધ (D) પાર્શ્વ સંબંધ
83. Psychology for doctors માં કયા પ્રકારનો પાર્શ્વ છે ?
 (A) દૃષ્ટિકોણ (B) સામાન્ય (C) પ્રભાવ (D) તુલના
84. 'ભારતના વિશ્વવિદ્યાલયોના ગ્રંથાલયોમાં 2018 માં આવતાં સામયિકોનું વર્ગીકરણ' નો વર્ગીક છે .
 234 ; 46 : 51 . 44 ' P 18 માં '46' એટલે શું ?
 (A) 2018 (B) ભારત (C) સામયિક (D) વર્ગીકરણ

85. CC-7 અનુસાર પાર્શ્વ સંબંધના પ્રકાર કેટલા છે ?
 (A) પાંચ (B) છ (C) સાત (D) ચાર
86. પાર્શ્વ સંબંધમાં સંકેતક ચિહ્ન તરીકે ઉપયોગમાં લેવામાં આવેલા પ્રતીકો છે.
 (A) અંગ્રેજી કેપિટલ મૂળાક્ષરો (B) અંગ્રેજી નાના મૂળાક્ષરો
 (C) હિન્દી - અરબી મૂળાક્ષરો (D) 0-9 અંકો
87. આલેખાયેલા બંને વિષયો સમાન મહત્તવ ધરાવતા હોય તે પાર્શ્વ સંબંધ છે.
 (A) દૃષ્ટિકોણ (B) સામાન્ય (C) તુલના (D) પ્રભાવ
88. આલેખાયેલા બે વિષયો પૈકી એક વિષયની અસર બીજા વિષય પર દર્શાવવામાં આવી હોય તે
 (A) સામાન્ય (B) ઉપકરણ (C) પ્રભાવ (D) દૃષ્ટિકોણ
89. ડૉ. રંગનાથને પાર્શ્વ સંબંધના કેટલા સ્તર જણાવ્યા છે ?
 (A) ત્રણ (B) ચાર (C) પાંચ (D) છ
90. CC-6 માં સામાન્ય પૃથકો (Common Isolate) ના મુખ્યત્વે કેટલા પ્રકાર છે ?
 (A) ચાર (B) ત્રણ (C) બે (D) પાંચ
91. અગ્રગામી સામાન્ય પૃથક (Anteriorising Common Isolate) ના પેટા પ્રકાર કેટલા છે ?
 (A) ત્રણ (B) બે (C) ચાર (D) પાંચ
92. અનુગામી સામાન્ય પૃથક (Posteriorising Common Isolate) ના પેટા પ્રકાર કેટલા છે ?
 (A) ત્રણ (B) બે (C) ચાર (D) પાંચ
93. Colon Classification (CC) ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1934 (B) 1933 (C) 1935 (D) 1931
94. Colon Classification (CC) ની 7 મી આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1986 (B) 1988 (C) 1987 (D) 1989
95. CC ની 6ઠ્ઠી આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1960 (B) 1957 (C) 1963 (D) 1966

96. CC ની કઈ આવૃત્તિથી કેટલાક મુખ્ય વર્ગો માટે ગ્રીક મૂળાક્ષરોનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 4થી આવૃત્તિ (B) 3જી આવૃત્તિ (C) 5મી આવૃત્તિ (D) 2જી આવૃત્તિ
97. CC ની કઈ આવૃત્તિથી D અને S સિવાયના ગ્રીક મૂળાક્ષરો દૂર કરવામાં આવ્યા ?
 (A) 4થી આવૃત્તિ (B) 3જી આવૃત્તિ (C) 5મી આવૃત્તિ (D) 6ઠ્ઠી આવૃત્તિ
98. CC-6 માં 'બાસમતિ ચોખા' માટેના વર્ગાંક J38IB માં 'B' માટે કઈ યુક્તિનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) અધ્યારોપણ યુક્તિ (B) અંતર્વેધન યુક્તિ
 (C) વિષય યુક્તિ (D) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ
99. CC -6 ના મુખ્ય વર્ગના પરિસૂત્રમાં O [P], [P2] [P3], [P4] માં [P2] થું પ્રદર્શિત કરે છે ?
 (A) લેખક (B) સ્વરૂપ (C) ભાષા (D) કૃતિ
100. જટિલ વિષય વિકાસની કઈ લક્ષણનું પરિણામ છે ?
 (A) પૃથક્કરણ (B) શિથિલ સંયોજન
 (C) વિચ્છેદન (D) સ્તરીકરણ
101. CC ની પાંચ મૌલિક શ્રેણીઓ પૈકી કઈ શ્રેણીની ઓળખ કરવાનું કઠીન છે ?
 (A) વ્યક્તિગત (B) વસ્તુ (C) વેગ (D) સ્થળ
102. CC -7 આવૃત્તિમાં કયા પ્રકારના પાર્શ્વ સંબંધનું ઉમેરણ કરવામાં આવ્યું છે ?
 (A) તુલના (Comparison) (B) ભેદ (Difference)
 (C) ઉપકરણ (Tool) (D) પ્રભાવ (Influencing)
103. CC માં વિશિષ્ટતા (Specials) દર્શાવવા માટે કઈ યુક્તિનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ (B) વિષય યુક્તિ
 (C) પરિગણનાત્મક યુક્તિ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
104. CC 6 માં પદ્ધતિ (Systems) દર્શાવવા માટે કઈ યુક્તિનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) કાલ યુક્તિ (B) વિષય યુક્તિ
 (C) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ (D) આમાંથી કોઈ નહીં

105. CC 6 ના મુખ્ય વર્ગ ગ્રંથાલયવિજ્ઞાનના પરિસૂત્રમાં 2 [P] ; [M]: [E] [2P] માં [M] ક્યાંથી મેળવવામાં આવે છે ?
 (A) Z સામાન્ય વાક્યસૂચીની અનુસૂચી
 (B) 2 ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનની અનુસૂચી
 (C) M ઉપયોગકળાઓની અનુસૂચી
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
106. CC 6 માં ગ્રંથાલયવિજ્ઞાનના 2 માં વિશિષ્ટ ગ્રંથાલયો (Special Library) માટે કઈ યુક્તિનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ (B) કાલ યુક્તિ
 (C) વિષય યુક્તિ (D) ભૌગોલિક યુક્તિ
107. CC 6 માં મુખ્ય વર્ગ કાયદો પરિસૂત્રમાં Z [P], [P2], [P3], [P4] માં [P] કઈ યુક્તિ દ્વારા મેળવાય છે ?
 (A) કાલ યુક્તિ (B) ભૌગોલિક યુક્તિ
 (C) વિષય યુક્તિ (D) ભૌગોલિક અને વિષય યુક્તિ
108. CC 6 માં મુખ્ય વર્ગ ઇતિહાસ પરિસૂત્રમાં V [P], [P2] : [E] [2P] [T] માં [P] કઈ યુક્તિ દ્વારા મેળવાય છે ?
 (A) ભૌગોલિક યુક્તિ (B) કાલ યુક્તિ
 (C) વિષય યુક્તિ (D) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ
109. કઈ વર્ગીકરણ પદ્ધતિમાં સુધારા - વધારા માટે 'P Notes' નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) UDC (B) DDC (C) CC (D) LC
110. UDC પદ્ધતિ DDC પદ્ધતિની કઈ આવૃત્તિ પર આધારિત છે ?
 (A) 3જી આવૃત્તિ (B) 4થી આવૃત્તિ (C) 5મી આવૃત્તિ (D) 6ઠ્ઠી આવૃત્તિ
111. UDC ની સાર સંભાળ અને વિકાસ માટે કઈ સંસ્થા જવાબદાર છે ?
 (A) LC (B) BL (C) FID (D) UNESCO
112. UDC માં સંજ્ઞા માટે નીચેનામાંથી કયો પ્રકાર અપનાવવામાં આવેલ છે ?
 (A) રોમન કેપિટલ (B) રોમન સ્મોલ
 (C) ઈન્ડો. એરેબિક ન્યુમેરલ્સ (D) ગ્રીક લેટર્સ

113. Classification Research Group (CRG) ની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી ?
 (A) 1951 (B) 1952 (C) 1953 (D) 1954
114. International Society for Knowledge Organization (ISKO) ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1988 (B) 1989 (C) 1987 (D) 1986
115. UDC નું મુખ્ય કાર્યાલય ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) લંડન (ગ્રેટ બ્રિટન) (B) પેરિસ (ફ્રાંસ)
 (C) ન્યુયોર્ક (અમેરિકા) (D) ધ હેગ (નેધરલેન્ડ)
116. Universal Decimal Classification (UDC) ની પ્રથમ આવૃત્તિ Manual the Repertorie Bibliographic Universal નામથી ફ્રેંચ ભાષામાં કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1894 (B) 1895 (C) 1891 (D) 1893
117. Institute International de Bibliographic (IIB) ની સ્થાપના બ્રસેલ્સમાં કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1895 (B) 1894 (C) 1896 (D) 1893
118. IIB નું નામ IID કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1930 (B) 1931 (C) 1932 (D) 1933
119. IID નું પુનઃ નામાભિધાન FID કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1938 (B) 1937 (C) 1939 (D) 1936
120. UDC ના રચયિતા પાઉલ ઓટલેટ (Paul Otlet) અને છે.
 (A) હેનરી ફોન્ટેન
 (B) હેનરી લા ફોન્ટેન (Henri La Fontain)
 (C) એરિક ડી ગ્રોલીયર
 (D) બારબરા કાલાર્ડેલ
121. UDC ની સંક્ષિપ્ત અંગ્રેજી (3જી) આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1960 (B) 1961 (C) 1962 (D) 1963

122. UDC કઈ વર્ગીકરણ પદ્ધતિ પર આધારિત છે ?
 (A) DDC (B) BC
 (C) SC (D) આમાંથી કોઈ નહીં
123. UDC માંથી વર્ગ સંખ્યા 4 કયા વર્ષમાં દૂર કરવામાં આવી ?
 (A) 1961 (B) 1962 (C) 1963 (D) 1964
124. UDC માં મુખ્ય (પ્રથમ) 10 વર્ગ દર્શાવવા માટે કેટલાં અંકોનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) બે (B) ત્રણ (C) એક (D) ચાર
125. UDC માં સહાયક સારણીઓ (Tables of Auxiliaries) ની સંખ્યા કેટલી છે ?
 (A) સાત (B) આઠ (C) નવ (D) દસ
126. UDC માં સ્થળ પૃથકો (place) કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) (01/09) (B) (1/9) (C) (0....) (D) (=...)
127. UDC માં ભાષાના સામાન્ય સહાયકો (Language) માટે કયા ચિહ્નનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) = (બરાબર) (B) : (વિસર્ગ) (C) 0 (શૂન્ય) (D) “ ” (અવતરણ)
128. UDC માં કાલ સામાન્ય સહાયકો (Time) દર્શાવવા માટે કયા ચિહ્નનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) (0 ...) (લઘુકોંસમાં શૂન્યથી) (B) = (બરાબર)
 (C) “ ” (અવતરણ) (D) 0 (શૂન્ય)
129. UDC માં સ્વરૂપ સામાન્ય સહાયકો (Form) દર્શાવવા માટે કયા ચિહ્નનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) (0 ...) (લઘુકોંસમાં શૂન્યથી) (B) = (લઘુકોંસમાં બરાબરથી)
 (C) (01/09) (લઘુકોંસમાં 01 થી) (D) 0 (શૂન્ય)
130. પોલ ઓટલેટ (Paul Otlet) અને હેનરી લા ફોન્ટેન (Henri La Fontaine) ના નામ કઈ વર્ગીકરણ પદ્ધતિ સાથે સંકળાયેલ છે ?
 (A) DDC (B) UDC (C) LC (D) SC
131. સ્થાનાંક કે બોધાંક (Call Number) માં કયા કયા ઘટકોનો સમાવેશ થાય છે ?
 (A) વર્ગાંક (B) ગ્રંથાંક (C) સંગ્રહાંક (D) ઉપરના બધાં જ

132. ગ્રંથાંક (Book Number) માં પ્રકાશન વર્ષને સૌપ્રથમ કોણે સ્થાન આપ્યું?
 (A) એમ. એસ. બિસ્કો (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) સી. એ. કટર (D) જે. ડી. બ્રાઉન
133. ડૉ. રંગનાથને ગ્રંથાંક (Book Number) માં કેટલાં ઘટકોનો સમાવેશ કર્યો છે ?
 (A) સાત (B) આઠ (C) નવ (D) છ
134. પૂર્વનિર્મિત વર્ગાંક ધરાવતી વર્ગીકરણ પદ્ધતિને કયા પ્રકારની વર્ગીકરણ પદ્ધતિ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) બહુધા ગણનાક્ષમ (B) ગણનાક્ષમ
 (C) બહુધા મુખકીય (D) ચુસ્ત મુખકીય
135. DDC માં 'Divid like' ને બદલે (Add tobase Number)
 કઈ આવૃત્તિથી અમલમાં આવેલ છે ?
 (A) 17 મી આવૃત્તિ (B) 18 મી આવૃત્તિ
 (C) 16 મી આવૃત્તિ (D) 15 મી આવૃત્તિ
136. DDC માં આંશિક રૂપે વર્ણાનુક્રમ યુક્તિનો પ્રયોગ કઈ આવૃત્તિથી કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 15 મી આવૃત્તિ (B) 16 મી આવૃત્તિ
 (C) 17 મી આવૃત્તિ (D) 18 મી આવૃત્તિ
137. DDC ની પ્રથમ આવૃત્તિ (1876) માં કેટલાં વર્ગોનો સમાવેશ હતો ?
 (A) 1000 (B) 2000 (C) 1500 (D) 1200
138. DDC ની 19 મી આવૃત્તિ (1979) માં કેટલાં વર્ગોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) 21000 (B) 21500 (C) 21504 (D) 21510
139. DDC ને અદ્યતન રાખવા ફોનેક્સ અનુસૂચી (Phoenix Schedules) ની યોજના કઈ આવૃત્તિથી અમલમાં છે ?
 (A) 15 મી આવૃત્તિ (B) 16 મી આવૃત્તિ
 (C) 17 મી આવૃત્તિ (D) 18 મી આવૃત્તિ

140. 'જટિલ વિષય' વિષય વિકાસની કઈ લક્ષણ દ્વારા મેળવાય છે ?
 (A) સ્તરીકરણ (B) શિથિલ સંયોજન
 (C) સમન્વય (D) નિસ્ચંદન
141. ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પ્રણાલીઓને કેટલાં પ્રકારોમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) 7 (B) 6 (C) 4 (D) 5
142. લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ ક્લાસીફિકેશન (LCC) કયા પ્રકારની વર્ગીકરણ પદ્ધતિ છે ?
 (A) બહુધા ગણનાક્ષમ (B) ગણનાક્ષમ
 (C) બહુધા મુખકીય (D) ચુસ્ત મુખકીય
143. રાઈડર્સ ઈન્ટરનેશનલ ક્લાસીફિકેશન (RIC) કયા પ્રકારની વર્ગીકરણ પદ્ધતિ છે ?
 (A) ગણનાક્ષમ (B) બહુધા ગણનાક્ષમ
 (C) બહુધા મુખકીય (D) ચુસ્ત મુખકીય
144. સબ્જેક્ટ ક્લાસીફિકેશન (SC) નો પ્રકાર કયો છે ?
 (A) ગણનાક્ષમ (B) બહુધા ગણનાક્ષમ
 (C) બહુધા મુખકીય (D) મુક્ત મુખકીય
145. CC 7 મી આવૃત્તિના પ્રકાશક કોણ છે ?
 (A) Sharda Ranganathan Endowment
 (B) Oxford University Press
 (C) Aisa Publishing House
 (D) DRTC
146. CC માં ગહન અનુસૂચીની સંરચના પ્રથમ વખત કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1950 (B) 1949 (C) 1948 (D) 1951
147. CC માં ગ્રંથાલય વિજ્ઞાન નીચેનામાંથી કયા વર્ગમાં આવે છે ?
 (A) માન્યતા પ્રાપ્ત મુખ્ય વર્ગો (B) રૂઢિગત વર્ગો
 (C) વિશિષ્ટ મુખ્ય વર્ગ (D) પારંપરિક મુખ્ય વર્ગ

148. CC માં મુખ્ય વર્ગ સાહિત્ય O માં મુખ્ય P3 કેવી રીતે મેળવવામાં આવે છે ?
 (A) કાલયુક્તિ (B) ભૌગોલિક યુક્તિ
 (C) વિષયયુક્તિ (D) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ
149. ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પ્રવેશિકાના લેખક કોણ છે ?
 (A) રમેશ ગાંધી (B) છગન ભૈયા
 (C) ડી. એન. શુક્લ (D) પી. એન. કૌલા
150. વર્ગીકરણનો ઉદ્દેશ્ય છે.....
 (A) ગ્રંથોનું સહાયક ક્રમમાં વ્યવસ્થાપન
 (B) વાચકોનો સમય બચાવવો
 (C) ગ્રંથોનો ઉપયોગ કરાવવો.
 (D) આગળના બધાં જ
151. જ્ઞાન વર્ગીકરણનું તાત્પર્ય છે.....
 (A) વિશિષ્ટ વિષય + વર્ગિક (B) ગ્રંથની વિશિષ્ટ આકૃતિ + વર્ગિક
 (C) જ્ઞાન + ગ્રંથ વર્ગીકરણ (D) આમાંથી કોઈ જ નહીં
152. DDC માં જ્ઞાનવિશ્વને મુખ્ય વર્ગોમાં વિભાજીત કરવામાં આવ્યા છે ?
 (A) 000-999 (B) A-Z (C) 1-100 (D) 0-9
153. દસ વિભાજન (Dechotomy) વર્ગીકરણ પદ્ધતિનું ઉદાહરણ છે....
 (A) DDC (B) UDC
 (C) A + B (D) આમાંથી કોઈ નહીં
154. બહુ વિભાજન (Polychotomy) વર્ગીકરણ પદ્ધતિનું ઉદાહરણ છે.
 (A) CC (B) LCC
 (C) A + B (D) આમાંથી કોઈ નહીં
155. UDC ની પ્રથમ આવૃત્તિ કઈ ભાષામાં પ્રકાશિત થઈ હતી?
 (A) English (B) French (C) German (D) Spanish

156. UDC માં કેટલાં પ્રકારની Auxiliaries નો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) Common and Special Auxiliaries
 (B) Primary and Secondary Auxiliaries
 (C) Pure and Mixed Auxiliaries
 (D) None of above
157. CC ની 7 મી આવૃત્તિ કોના દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવી છે ?
 (A) D.B. Krishnarao (B) A.K. Neelameghan
 (C) M.A. Gopinath (D) B + C + S.K. Seetharama
158. મુખ્યક પૃથક્કરણનો પ્રયોગ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યો?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
 (C) જે. ડી. બ્રાઉન (D) સી. એ. કટર
159. માહિતી કોને કહેવામાં આવે છે ?
 (A) સૂચિત કરવું. (B) કોઈને વાત કહેવી.
 (C) કોઈના માટે વિચાર કરવો. (D) મનુષ્યના મસ્તિષ્કમાં ઉત્પન્ન વિચાર.
160. ગ્રંથાલયોમાં માહિતી સંગઠન કઈ પ્રક્રિયા દ્વારા કરવામાં આવે છે ?
 (A) વર્ગીકરણ (B) સૂચીકરણ (C) પ્રતિલિપિકરણ (D) પ્રલેખન
161. વિષય નિર્માણની કઈ વિધિ અનુસાર વિશુદ્ધ વિષય પ્રાપ્ત થાય છે ?
 (A) સમન્વય (Fusion) (B) વિભાજન (Fission)
 (C) નિસ્ચંદન (Distillation) (D) સંચયન (Clustering)
162. વિભાજન (Fission) વિધિથી કયા પ્રકારના વિષય પ્રાપ્ત થાય છે ?
 (A) સમકક્ષ વિષય (B) અસમાન વિષય
 (C) મિશ્રિત વિષય (D) આધારિત વિષય
163. CC માં અવશેષ વિધિ કયા મુખ્યકને શોધવા માટે હોય છે ?
 (A) વ્યકતિત્વ મુખ્યક (B) વેગ મુખ્યક
 (C) કાળ મુખ્યક (D) સ્થળ મુખ્યક

164. વર્ગીકરણમાં સિદ્ધાંત હેતુ Canon પદનો સૌપ્રથમ પ્રયોગ કોને કર્યો ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) બર્વિક સેયર્સ
 (C) જેમ્સ ડફ બ્રાઉન (D) હેનરી એલ્વિન બ્લિસ
165. વર્ગીકરણમાં સહાયક ક્રમના સિદ્ધાંતો (Principles of helpful sequence) નો સર્વપ્રથમ કોણે પ્રતિપાદિત કર્યો ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) બર્વિક સેયર્સ
 (C) જેમ્સ ડફ બ્રાઉન (D) ઈ. સી. રિચાર્ડસન
166. અક્ષત અવયવ સિદ્ધાંત (Whole—Organ principle) કોની સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) સહાયક ક્રમ (B) વર્ણાનુક્રમ
 (C) મુખક ક્રમ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
167. ગો—વત્સનો સિદ્ધાંત (Cow—Calf Principle) કોની સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) મુખક ક્રમ (B) વર્ણાનુક્રમ
 (C) સહાયક ક્રમ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
168. નીચેનામાંથી કઈ વર્ગીકરણ પદ્ધતિમાં મિશ્ર સંજ્ઞાનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો નથી ?
 (A) CC (B) DDC (C) UDC (D) EC
169. DDC (20 ed.) માં સારણી 4 કયા મુખ્ય વર્ગ સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) 300 સામાજિક શાસ્ત્રો (B) 800 સાહિત્ય
 (C) 700 કળા (D) 500 શુદ્ધ વિજ્ઞાન
170. કઈ સંસ્થા UDC માટે સંસ્થાગત કર્તા છે ?
 (A) ઈફલા (B) એફ.આઈ.ડી. (C) યુનેસ્કો (D) ઈઆસ્લિક
171. CC (6th Ed.) માં કયા પાર્થ સંબંધની જોગવાઈ ન હતી ?
 (A) પ્રભાવ (B) તુલના (C) ભેદ (D) ઉપકરણ
172. મુખ્ય વર્ગ મનોવિજ્ઞાન S માં પદ્ધતિના વર્ગાક નિર્મિત કરવા કઈ યુક્તિનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) કાલયુક્તિ (B) વિષય યુક્તિ
 (C) ગણનાક્ષમ યુક્તિ (D) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ

173. વર્ગાક 2wM5I માં w શું દર્શાવે છે ?
 (A) જીવની (B) ઈતિહાસ (C) વાઙ્મયસૂચી (D) વિશ્વકોશ
174. મુખ્ય વર્ગ 2 ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનમાં M ક્યાંથી લેવામાં આવે છે ?
 (A) એ જ સારણીમાંથી (B) સહાયક સારણીમાંથી
 (C) સામાન્ય વાઙ્મયસૂચી (D) વાઙ્મયસૂચીમાંથી
175. વર્ગાક L
 (A) અધ્યારોપણ યુક્તિ (B) વિષય યુક્તિ
 (C) ગણનાક્ષમ યુક્તિ (D) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ
176. મેલ્વિલ ડ્યૂઈનો જન્મ ન્યુયોર્કમાં આદમ્સ સેન્ટરમાં કયા દિવસે થયો હતો ?
 (A) 10 ડિસેમ્બર, 1951 (B) 10 જાન્યુઆરી, 1951
 (C) 10 જૂન, 1951 (D) 10 જુલાઈ, 1951
177. PMEST મુખક ક્રમ કયા અભિધારણાના સિદ્ધાંત મુજબ નક્કી કરાયો છે ?
 (A) ભીંત—ચિત્રનો સિદ્ધાંત (B) પ્રથમ મુખક અભિધારણા
 (C) મુર્તતાની અભિધારણા (D) સ્તર અને સ્તર રચનાની અભિધારણા
178. Sugarcane Yeild in Uttar Pradesh વાક્યમાં વ્યક્તિત્વ પૃથક માટે કયો શબ્દ લેશો ?
 (A) Sugarcane (B) Yeild
 (C) Uttar Pradesh (D) ઉપરના બધાં જ
179. ડૉ. રંગનાથનની ધારણાથી વિષયોના કયા પ્રકાર પડે છે ?
 (A) પાયાગત વિષયો (B) સંયુક્ત વિષયો
 (C) જટિલ વિષયો (D) ઉપરના બધાં જ
180. આજે કોઈપણ વર્ગીકરણના સંશોધન, અધ્યયન, અધ્યાપન અથવા લેખનમાં વર્ગીકરણની પરિભાષામાં નું પ્રદાન એક સંપૂર્ણ આવશ્યક અંગ બની ગયું છે.
 (A) એચ. ઈ. બ્લિસ (B) બર્વિક સેયર્સ
 (C) સી.સી. વિકરી (D) એસ. આર. રંગનાથન
181. Financial Economics માટે DDC મુજબ કયો વર્ગાક આવે ?
 (A) 330 (B) 331 (C) 332 (D) 333

182. કોઈ વર્ગમાં કોઈ એક ખાસિયતનો પ્રયોગ કરી પેટા વિભાગોનો જે પ્રથમ સમૂહ પ્રાપ્ત થાય તેને શું કહે છે ?
 (A) પંક્તિ (B) મુખક (C) પૃથક (D) આંતર
183. FID / CR ના વર્તમાન અધ્યક્ષ કોણ છે ?
 (A) એચ. ઈ. બ્લિસ (B) જે. મિલ્સ
 (C) ડૉ. એલ. સી. મેકઈલવેઈન (D) ડૉ. ફૂગમેન
184. UDC એ માત્ર ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પદ્ધતિ નથી. એના નામને સાર્થક કરતી તે પદ્ધતિ છે.
 (A) પૃથક્કરણીય (B) મુખકીય
 (C) વાઙ્મયસૂચી વર્ગીકરણ (D) વૈશ્વિક
185. DDC ની બીજી આવૃત્તિ કયા ગ્રંથનામે પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) Dewey Decimal Classification
 (B) Dewey Decimal Classification and Relative Index
 (C) Decimal Classification and Relative Index
 (D) A Classification and subject index, pamphlets and arranging books & pamphlets at library
186. ગ્રંથ વર્ગીકરણ માટે સી. આર. જી.નાં સહકાર દ્વારા પ્રથમ આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ કયાં યોજાઈ હતી ?
 (A) મુંબઈ (B) મદ્રાસ (C) લંડન (D) ડોરકિંગ
187. નીચેનામાંથી કોણ વર્ગાચાર્ય નથી ?
 (A) રંગનાથન (B) રાઈડર (C) સેયર્સ (D) કટર
188. શૃંખલાનું નિર્માણ નીચેનામાંથી શેનું પરિણામ છે ?
 (A) અનાર છાદન (B) વિખંડન (C) વિચ્છેદન (D) વિલયન
189. નીચે જણાવેલ વર્ગીકરણ પદ્ધતિઓમાંથી સૌથી પ્રાચીન પદ્ધતિ કઈ છે ?
 (A) UDC (B) CC (C) EC (D) DDC

190. DDC ના સામાન્ય પૃથકોને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) રૂપ વિભાજન (B) માનક પેટા વિભાગ
 (C) સામાન્ય પેટા વિભાગ (D) સામાન્ય સહાયક
- ❖ આપવામાં આવેલ વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
1. વર્ગીકરણની ભાષા પ્રાકૃતિક હોય છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
2. સામાન્ય વર્ગીકરણ પ્રણાલી સંપૂર્ણ વિષયવિશ્વને સમાવિષ્ટ કરે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
3. વિશિષ્ટ વર્ગીકરણ પ્રણાલી વિષયવિશ્વની કોઈ એક શાખાને જ સમાવિષ્ટ કરે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
4. મિશ્રસંજ્ઞા વર્ગીકરણ પદ્ધતિને વિસ્તૃત આધાર પ્રદાન કરે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
5. પરિગ્રહણાક સ્થાનાંકનો એક ભાગ છે. ઘટક છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
6. એક પંક્તિ સમકક્ષ વર્ગોનો એક સમૂહ છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
7. ડૉ. રંગનાથને દિલ્હીમાં 1951 માં 'લાયબ્રેરી રિસર્ચ સર્કલ' ની રચના કરી હતી.
 (A) ખરું (B) ખોટું
8. DDC અનુસૂચિઓમાં થતાં ફેરફારની જાણકારી 'DDC Addition Notes and decisions' બુલેટીન દ્વારા કરવામાં આવે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
9. DDC (19 મી આવૃત્તિ) ની અનુસૂચિમાં 21504 નોંધો છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
10. CC માં કાલપૃથકો બે વિભાગમાં વિભાજિત છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
11. CC માં મિશ્રસંજ્ઞાનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું

12. CC – 6 માં માનિતા દેશ માટે સ્થળ પૃથક માટેની સંજ્ઞા 3 છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
13. મૂળ વિષય તે છે જેની પરિગણના મૂળ વિષયોના કોઠામાં કરવામાં આવી હોય.
(A) ખરું (B) ખોટું
14. જટિલ વિષય એ છે કે જેની રચના બે કે તેથી વધુ મૂળ વિષયો કે સંયુક્ત વિષયના સંયોજનથી બન્યાં હોય.
(A) ખરું (B) ખોટું
15. CC-6 અનુસાર અગ્રગામી સામાન્ય પૃથક જે તે વર્ગ સાથે કોઈપણ પ્રકારના સંયોજક ચિહ્ન વગર જ જોડવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
16. CC-6 અનુસાર અનુગામી સામાન્ય પૃથક જે તે વર્ગ સાથે કોઈપણ પ્રકારના સંયોજક ચિહ્ન વગર જ જોડવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
17. સામાન્ય પૃથક વિષયની રજૂઆત દર્શાવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
18. CC-7 માં અગ્રગામી સામાન્ય પૃથક જે તે વર્ગ સાથે સંયોજવા માટે ‘અવતરણ ચિહ્નનો’ પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
19. P, M, E નું પુનરાવર્તન વર્તુળ રચે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
20. P નું પુનરાવર્તન સ્તર રચે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
21. CC માં સંજ્ઞા તરીકે ‘મિશ્ર સંજ્ઞા’ નો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે.
(A) ખરું (B) ખોટું

22. CC ની પ્રારંભની આવૃત્તિઓમાં PMEST ના સંયોજક ચિહ્ન તરીકે કોલન (:) નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.
(A) ખરું (B) ખોટું
23. CC પૃથક્કરણીય સંયોજિત (Analytical – Synthetic) વર્ગીકરણ પદ્ધતિ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
24. UDC ને લગતાં અધિકૃત સુધારા – વધારા “Extensions and Corrections to the UDC” (વાર્ષિક) માં પ્રકાશિત થાય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
25. UDC માં વસ્તુની લાક્ષણિકતા, ભાગો, સ્વરૂપ, આકાર વગેરે દર્શાવવા માટે ડાઈફરન્સ શ્રેણી -1/-9 નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
26. UDC માં સિદ્ધાંત, સાધનો, પ્રક્રિયા, નિરીક્ષણ વગેરે દર્શાવવા માટે પોઈન્ટ નોટ શ્રેણી .01/.09 નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
27. UDC માં બે કે વધુ ક્રમિક વર્ગ સંખ્યાને જોડવા માટે સ્ટ્રોક/ (Stroke) નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
28. UDC માં બે કે વધુ બિનક્રમિક વર્ગ સંખ્યાને જોડવા માટે પ્લસ + (Plus) નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
29. DDC માં સુધારણા માટે અનિયમિત પત્રિકા ઉપયોગકર્તાઓના ઉપયોગ માટે ‘DDC Additions : Notes and decisions’ પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
30. UDC માં બે વર્ગ સંખ્યાઓને ઉલટાવી ન શકાય તે માટે બે વિસર્ગ ચિહ્ન (:)નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું

❖ યોગ્ય જોડકાં બનાવો :

સૂચી A		સૂચી B	
A	DDC	1	C. A. Cutter
B	EC	2	Melvil Dewey
C	LCC	3	Paul Otlet & Henri La Fontiane
D	UDC	4	Library of Congress

(A - 2), (B - 1), (C - 4), (D - 3)

સૂચી A		સૂચી B	
A	Subject classification	1	H. E. Bliss
B	Bibliographic Classification	2	J. D. Brown
C	RIC	3	Broad
D	BSO	4	F. M. Riders

(A - 2), (B - 1), (C - 4), (D - 3)

સૂચી A		સૂચી B	
A	DDC	1	1905
B	EC	2	1904
C	LCC	3	1891
D	UDC	4	1876

(A - 4), (B - 3), (C - 2), (D - 1)

સૂચી A		સૂચી B	
A	CC	1	1933
B	BC	2	1935
C	RIC	3	1961
D	BSO	4	1978

(A - 1), (B - 2), (C - 3), (D - 4)

સૂચી A		સૂચી B	
A	T 1	1	માનક પેટા વિભાગો
B	T 2	2	ભૌગોલિક વિસ્તાર
C	T 3	3	સાહિત્યના પેટા વિભાગો
D	T 4	4	ભાષાના પેટા વિભાગો

(A - 1), (B - 2), (C - 3), (D - 4)

: જવાબો :

વિભાગ - A વેકલ્પિક ઉત્તર						
1. (B)	2. (B)	3. (A)	4. (A)	5. (A)	6. (A)	7. (B)
8. (C)	9. (A)	10. (C)	11. (B)	12. (B)	13. (A)	14. (C)
15. (C)	16. (A)	17. (B)	18. (C)	19. (A)	20. (B)	21. (B)
22. (D)	23. (C)	24. (A)	25. (C)	26. (A)	27. (C)	28. (A)
29. (A)	30. (B)	31. (A)	32. (A)	33. (A)	34. (C)	35. (A)
36. (A)	37. (C)	38. (B)	39. (A)	40. (B)	41. (B)	42. (A)
43. (B)	44. (B)	45. (B)	46. (B)	47. (B)	48. (B)	49. (A)
50. (B)	51. (C)	52. (A)	53. (B)	54. (A)	55. (A)	56. (C)
57. (C)	58. (A)	59. (C)	60. (A)	61. (B)	62. (A)	63. (A)
64. (B)	65. (B)	66. (A)	67. (A)	68. (B)	69. (A)	70. (C)
71. (B)	72. (B)	73. (A)	74. (B)	75. (A)	76. (D)	77. (A)
78. (A)	79. (B)	80. (C)	81. (C)	82. (A)	83. (A)	84. (C)
85. (B)	86. (B)	87. (B)	88. (C)	89. (A)	90. (C)	91. (A)
92. (A)	93. (B)	94. (C)	95. (A)	96. (A)	97. (C)	98. (D)
99. (B)	100. (B)	101. (A)	102. (C)	103. (D)	104. (A)	105. (A)
106. (C)	107. (D)	108. (A)	109. (A)	110. (C)	111. (C)	112. (C)
113. (B)	114. (B)	115. (D)	116. (B)	117. (A)	118. (B)	119. (A)
120. (B)	121. (B)	122. (A)	123. (C)	124. (C)	125. (D)	126. (B)
127. (A)	128. (C)	129. (A)	130. (B)	131. (D)	132. (A)	133. (B)
134. (B)	135. (B)	136. (B)	137. (A)	138. (C)	139. (B)	140. (B)

141. (D) 142. (B) 143. (A) 144. (B) 145. (D) 146. (A) 147. (A)
 148. (A) 149. (B) 150. (D) 151. (A) 152. (A) 153. (C) 154. (C)
 155. (B) 156. (A) 157. (D) 158. (A) 159. (D) 160. (A) 161. (C)
 162. (A) 163. (A) 164. (B) 165. (A) 166. (A) 167. (C) 168. (B)
 169. (B) 170. (B) 171. (D) 172. (A) 173. (A) 174. (C) 175. (A)
 176. (A) 177. (C) 178. (A) 179. (D) 180. (D) 181. (C) 182. (C)
 183. (C) 184. (C) 185. (C) 186. (C) 187. (A) 188. (D) 189. (D)
 190. (B)

જવાબો : વિભાગ – B ખરાં ખોટાના ઉત્તર

1. ખોટું 2. ખરું 3. ખરું 4. ખરું 5. ખોટું 6. ખરું 7. ખરું 8. ખરું
 9. ખરું 10. ખરું 11. ખરું 12. ખરું 13. ખરું 14. ખરું 15. ખરું 16. ખરું
 17. ખરું 18. ખરું 19. ખોટું 20. ખરું 21. ખરું 22. ખરું 23. ખરું 24. ખરું
 25. ખરું 26. ખરું 27. ખરું 28. ખરું 29. ખરું 30. ખરું

ગ્રંથાલય સૂચીકરણ
 (LIBRARY CATALOGUING)

- ❖ નીચેના આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો.
- Catalogue (કેટલોગ) પદ કઈ ભાષામાંથી અવતરણ પામેલ છે ?
 (A) ફ્રેંચ (B) ગ્રીક (C) જર્મન (D) ઈટાલિયન
 - ગ્રંથાલય સૂચીકરણના પિતામહનું બિરુદ કોને મળ્યું છે ?
 (A) ચાર્લ્સ એમી કટર (B) માર્ગરિટ માન
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) જેમ્સ ડફ બ્રાઉન
 - સૂચીનિયમાવલીના પિતા તરીકેનું બિરુદ કોને મળ્યું છે ?
 (A) ચાર્લ્સ એમી કટર (B) સર એન્થની પાનીઝી
 (C) ચાર્લ્સ જેવેટ (D) એસ. આર. રંગનાથન
 - Rules for the compilation of the printed books in the British Museum ના લેખક કોણ ?
 (A) માર્ગરિટ માન (B) ચાર્લ્સ એમી કટર
 (C) સર એન્થની પાનીઝી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
 - '91 નિયમો' તરીકે કઈ સૂચી નિયમાવલી ઓળખાય છે ?
 (A) માર્ગરિટ માનની (B) સર એન્થની પાનીઝી
 (C) ચાર્લ્સ એમી કટર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
 - બ્રિટીશ મ્યુઝિયમ કેટલોગિંગ રુલ્સ બીજા કયા નામથી ઓળખાય છે ?
 (A) 91 નિયમો (B) 94 નિયમો (C) 96 નિયમો (D) 92 નિયમો
 - The construction of Library Catalogue ના લેખક ?
 (A) ચાર્લ્સ એમી કટર (B) એન્ડર કેસ્ટડોરો
 (C) ચાર્લ્સ જી. જેવેટ (D) જેમ્સ ડફ બ્રાઉન
 - The art of making catalogue of libraries ના રચયિતા ?
 (A) માર્ગરિટ માન (B) જેમ્સ ડફ બ્રાઉન
 (C) ચાર્લ્સ એમી કટર (D) એન્ડર કેસ્ટડોરો

9. Rules for a Dictionary Catalogue ના કર્તા ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) ચાર્લ્સ એમી કટર
 (C) ચાર્લ્સ જેવેટ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
10. ALA Cataloguing rules : Author and Title entries ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1908 (B) 1906 (C) 1918 (D) 1916
11. British Museum Cataloguing Rules નું પ્રકાશન વર્ષ ?
 (A) 1936 (B) 1938 (C) 1942 (D) 1941
12. વેટિકન કોડ (Vatican Code) ક્યારે પ્રકાશિત થયા ?
 (A) 1931 (B) 1933 (C) 1930 (D) 1934
13. પ્રશ્યન ઈન્સ્ટ્રક્શન્સ : રૂલ્સ ફોર ધ આલ્ફાબેટીકલ કેટલોગ ઓફ ધ પ્રશ્યન લાયબ્રેરીઝ (The Prussion Instruction Rules for the alphabetical catalogue of the Prussion libraries) ક્યારે પ્રકાશિત થયો ?
 (A) 1890 (B) 1899 (C) 1892 (D) 1896
14. 'Cataloguing rules : Author and title entries' કઈ ટૂંકાક્ષરીએ ઓળખાય છે ?
 (A) A A Code (B) A L A Code
 (C) L A Code (D) ALA & LA Code
15. ALA Cataloguing rules for Author and Title entries ની બીજી આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1941 (B) 1945 (C) 1949 (D) 1948
16. ALA Cataloguing rules : Author and Title entries ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1941 (B) 1949 (C) 1931 (D) 1940
17. AACR (Anglo – American Cataloguing Rules) ની પ્રથમ આવૃત્તિ પ્રકાશન વર્ષ ?
 (A) 1976 (B) 1967 (C) 1975 (D) 1967
18. AACR – 2 નું પ્રકાશન વર્ષ ?
 (A) 1977 (B) 1987 (C) 1988 (D) 1978

19. AACR – 2R નું પ્રકાશન વર્ષ ?
 (A) 1986 (B) 1985 (C) 1987 (D) 1988
20. AACR – II કર્તા તરીકે કેટલી સંસ્થાઓ સામેલ છે ?
 (A) 4 (B) 3 (C) 5 (D) 6
21. CCC (Classified Catalogue Code) ના રચયિતા ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) સી. એ. કટર
 (C) એન્થની પાનીઝી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
22. CCC ની 5 મી આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1951 (B) 1960 (C) 1958 (D) 1964
23. CCC ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 1933 (B) 1934 (C) 1931 (D) 1932
24. CCC કેટલાં વિભાગોમાં વિભાજિત છે ?
 (A) 16 (B) 19 (C) 12 (D) 18
25. CCC માં આપવામાં આવેલ પ્રકરણોની સંખ્યા કેટલી છે ?
 (A) 158 (B) 150 (C) 160 (D) 156
26. Theory of Library Cataloguing ના રચયિતા ?
 (A) જી. ભટ્ટાચાર્ય (B) એ. નિલમેઘન
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) પી.જી. કુમાર
27. Heading and Canons (1955) ના રચયિતા ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) એ. નિલમેઘન
 (C) આર.એલ. મિત્તલ (D) જી. ભટ્ટાચાર્ય
28. ગ્રંથ અને અગ્રંથ (Book and Non–book) બંને પ્રકારની વાચન સામગ્રીને આવરી લેતી સૂચી નિયમાવલી તે
 (A) CC (B) AACR
 (C) A A Code (D) None of above
29. સૂચીકરણ માટે ડૉ. રંગનાથને કેટલાં સામાન્ય કાયદા ગણાવ્યા છે ?
 (A) 6 (B) 4 (C) 3 (D) 5

30. કોઈપણ બે નિયમો વચ્ચેના સંઘર્ષનું નિવારણ કયા કાયદા અનુસાર કરવાનું રંગનાથને સૂચવ્યું છે ?
 (A) અર્થનિર્ણયનો કાયદો (B) નિષ્પક્ષતાનો કાયદો
 (C) સરખાપણાનો કાયદો (D) કરકસરનો કાયદો
31. ડૉ. રંગનાથને સૂચીકરણના કેટલાં કાયદા જણાવ્યા છે ?
 (A) 8 (B) 6 (C) 4 (D) 9
32. સૂચીસંલેખ બનાવવા માટે કયું ઉપસૂત્ર ગ્રંથનામપૃષ્ઠ અને ઉભરણના પૃષ્ઠોને પ્રાધાન્ય આપે છે ?
 (A) પ્રશક્તિનું ઉપસૂત્ર (B) વ્યક્તિકરણનું ઉપસૂત્ર
 (C) નિશ્ચયતાનું ઉપસૂત્ર (D) સ્થિરતાનું ઉપસૂત્ર
33. કઈ સૂચીનિયમાવલી સૂચીસંલેખ બનાવવા માટે ગ્રંથનામ પૃષ્ઠને પ્રાધાન્ય આપવાની હિમાયત સૌપ્રથમ કરી હતી ?
 (A) A A Code (B) 91 Rules (C) AACR (D) CCC
34. પ્રશક્તિનું ઉપસૂત્ર કોની સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
 (A) સૂચીસંલેખ – રચના (B) સૂચીપત્રો – ગોઠવણી
 (C) સૂચી સંલેખ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
35. સૂચીસંલેખના વિભાગોનો ક્રમ કયા ઉપસૂત્ર અનુસાર નક્કી થવો જોઈએ ?
 (A) નિશ્ચયતાનું ઉપસૂત્ર (B) વ્યક્તિકરણનું ઉપસૂત્ર
 (C) પ્રશક્તિનું ઉપસૂત્ર (D) સ્થિરતાનું ઉપસૂત્ર
36. સમાનાર્થી અને સમરૂપ કયા ઉપસૂત્ર અનુસાર સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રશક્તિનું ઉપસૂત્ર (B) વ્યક્તિકરણનું ઉપસૂત્ર
 (C) પૂર્વાપર સંબંધનું ઉપસૂત્ર (D) પ્રયોગસંગતિનું ઉપસૂત્ર
37. શૃંખલા પ્રક્રિયા કયા ઉપસૂત્રને આભારી છે ?
 (A) શોધાતા મથાળાનું ઉપસૂત્ર (B) પ્રયોગસંગતિનું ઉપસૂત્ર
 (C) વ્યક્તિકરણનું ઉપસૂત્ર (D) નિશ્ચયતાનું ઉપસૂત્ર
38. CCC માં સૂચીનિયમાવલીની રચના માટે કેટલાં સિદ્ધાંત આપવામાં આવ્યા છે ?
 (A) 5 (B) 3 (C) 2 (D) 4

39. અભિસરણનો સિદ્ધાંત કઈ બાબતને સ્પર્શે છે ?
 (A) સૂચીનિયમાવલીમાં પરિવર્તન
 (B) સૂચીનિયમાવલીમાં નવીનીકરણ
 (C) વર્ગીકરણ સૂચીનિયમાવલીમાં પરિવર્તન
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
40. કરકસરનો સિદ્ધાંત કઈ બાબત પર ભાર મૂકે છે ?
 (A) માનવશક્તિ (B) સમય (C) નાણા (D) ઉપરના બધાં જ
41. સ્મરણમૂલ્ય (Recall Value) નું ઉપસૂત્ર કયારે શોધાયું ?
 (A) 1964 (B) 1971 (C) 1969 (D) 1972
42. Indian Library Association માં પદ સૌથી વધુ સ્મરણમૂલ્ય ધરાવે છે.
 (A) Indian (B) Library (C) Association (D) ઉપરના બધાં જ
43. AACR ની રચનામાં જોડાયેલ સંસ્થાઓ
 (A) ALA ; LA ; CCC ; LC ; BL
 (B) ALA ; LA ; LC ; BL
 (C) ALA ; LA ; BL
 (D) ALA ; LC ; BL
44. આધુનિક થિસોરસના પ્રયોગની શરૂઆત 1852 માં Peter Mark Roget દ્વારા પ્રકાશનથી થઈ.
 (A) Thesaurus of English Word and Phrases
 (B) Thesaurus of English Language
 (C) Thesaurus of English Words
 (D) None of above
45. સૂચીપત્રક (Catalogue Card) નું પ્રમાણિત માપ શું છે ?
 (A) 12 ´ 5 cm (B) 12.5 ´ 7.5 cm
 (C) 11 ´ 7 cm (D) 5 ´ 3 cm
46. ગ્રંથાલય સૂચીનું સૌપ્રથમનું ભૌતિક સ્વરૂપ કયું ?
 (A) નોંધવહી/ ખાતાવહી (B) પત્રક સૂચી
 (C) મુદ્રિત સૂચી (D) છુટા પાનાં પરની સૂચી

47. છુટા પાનાં પરની સૂચીનું માપ શું હોય છે ?
 (A) 5" ' 3" (B) 7" ' 4"
 (C) 7 1/4 " ' 4" (D) 8" ' 5"
48. સૂચીપત્રકમાં ડાબી બાજુ 2.5 સેમી જગા છોડી કેટલી ઊભી રેખા અંકિત હોય છે ?
 (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
49. ગ્રંથાલય સૂચિના ભૌતિક સ્વરૂપો પૈકી કયું સ્વરૂપ અપરંપરાગત કે આધુનિક સ્વરૂપ નથી ?
 (A) દૃશ્ય નિર્દેશિકા સ્વરૂપ (B) સૂક્ષ્મ સ્વરૂપ
 (C) પત્રક સૂચી (D) મશીનથી વાંચી શકાય તેવી સૂચી
50. લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ દ્વારા MARC (Machine Readable Catalogue) ની યોજનાઓ પ્રારંભ કયા વર્ષથી કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1962 (B) 1966 (C) 1964 (D) 1961
51. ગ્રંથાલય સૂચિના આંતરિક સ્વરૂપોને કેટલાં ભાગોમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે ?
 (A) સાત (B) આઠ (C) છ (D) નવ
52. પ્રલેખોના બનાવવામાં આવેલ તમામ સંલેખો એકમ સાથે એક જ વર્ણાનુક્રમમાં ગોઠવવામાં આવે તે ગ્રંથાલયસૂચી કયા નામથી ઓળખાય છે ?
 (A) અનુવર્ણ સૂચી (B) અનુવર્ણ વર્ગીકૃત સૂચી
 (C) અનુવર્ણ વિષય સૂચી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
53. નામસૂચી નીચેનામાંથી કયા પ્રકારની સૂચી છે ?
 (A) શુદ્ધ (B) જટિલ
 (C) મિશ્ર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
54. વાચનસામગ્રીના બનાવવામાં આવેલ તમામ વિષયનામ સંલેખો એક સાથે એક જ વર્ણાનુક્રમમાં ગોઠવવામાં આવે છે ?
 (A) અનુવર્ણસૂચી (શબ્દકોશીય સૂચી) (B) અનુવર્ણ – વર્ગીકૃત સૂચી
 (C) અનુવર્ણ વિષયસૂચી (D) આમાંથી કોઈ નહીં

55. દ્વિભાગીય સૂચી કોને કહેવામાં આવે છે ?
 (A) અનુવર્ગ સૂચી (B) નામસૂચી
 (C) કર્તા- ગ્રંથનામ સૂચી (D) અનુવર્ણસૂચી
56. પત્રક સૂચિનો સૌપ્રથમ પ્રયોગ કયા દેશમાં કરવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) અમેરિકા (B) ગ્રેટ બ્રિટન (C) ફ્રાન્સ (D) જર્મની
57. પત્રક સૂચીનો સૌપ્રથમ કયા વર્ષમાં ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1791 (B) 1740 (C) 1744 (D) 1750
58. મુદ્રિત સૂચીનો સૌપ્રથમ પ્રયોગ કયા ગ્રંથાલયમાં કરવામાં આવ્યો ?
 (A) લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ (B) લેનિન સ્ટેટ લાયબ્રેરી
 (C) બ્રિટિશ મ્યુઝિયમ (D) નેશનલ બિબ્લિયોથેકે
59. બરઘોફર (Berghoffer) પદ્ધતિ શું છે ?
 (A) સંલેખો બનાવવાની પદ્ધતિ
 (B) સંલેખો ગોઠવવાની પદ્ધતિ
 (C) માત્ર પૂરક સંલેખો બનાવવાની પદ્ધતિ
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
60. ગેસ્ટલ્ટ (Gestalt) સિદ્ધાંત શું છે ?
 (A) સંલેખોના ગોઠવણીનો કક્કાવારી ક્રમ માટે
 (B) સંલેખોના ગોઠવણીના શાબ્દિક ક્રમ માટે
 (C) સંયુક્ત ક્રમ માટે
 (D) આમાંના બધા જ ક્રમ માટે
61. ALA Rules for Filing નું પ્રથમ પ્રકાશન ક્યારે થયું ?
 (A) 1940 (B) 1941 (C) 1942 (D) 1944
62. ALA Rules for Filing નું નવસંસ્કરણ ALA Rules for Filing શીર્ષક નીચે ક્યારે પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1962 (B) 1968 (C) 1972 (D) 1978
63. Library of Congress filing rules નું પ્રકાશન વર્ષ ?
 (A) 1974 (B) 1978 (C) 1976 (D) 1975

64. Theodore C. Hines and Jassica L. Harris દ્વારા Computer filing of Index, Bibliographic and Catalogue Records ક્યારે પ્રકાશિત થયો ?
 (A) 1966 (B) 1968 (C) 1964 (D) 1962
65. CCC 5 મી આવૃત્તિમાં કયા પ્રકરણમાં ગોઠવણી માટેના નિયમો આપવામાં આવ્યા છે ?
 (A) EG અને EH (B) EG (C) EH (D) ED
66. 'કંઈક પૂર્વે શૂન્ય' (Nothing before something) એટલે કયા પ્રકારની ગોઠવણી ?
 (A) અક્ષરશ : (Letter by Letter) (B) શબ્દશ : (Word by Word)
 (C) સંયુક્ત (D) આમાંથી કોઈ નહીં
67. અક્ષરશ: ગોઠવણી એટલે ?
 (A) Nothing before something (B) bSomething before nothing
 (C) Combined (D) None of above
68. CCC અનુસાર પૂરક સંલેખોના પ્રકાર કેટલાં છે ?
 (A) ચાર (B) ત્રણ (C) બે (D) પાંચ
69. વૈકલ્પિક નામ સંલેખ તે છે.
 (A) વિષયલક્ષી (B) નામાંતર નિર્દેશી
 (C) ગ્રંથલક્ષી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
70. CCC અનુસાર મુખ્ય સંલેખમાં કેટલાં વિભાગ હોય છે ?
 (A) આઠ (B) છ (C) સાત (D) પાંચ
71. CCC અનુસાર મુખ્ય સંલેખના અગ્રાનુચ્છેદમાં શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) વર્ગીક (B) ગ્રંથાંક (C) સ્થાનાંક (D) સંગ્રહાંક
72. CCC અનુસાર Priyanki Vyasનું નામ મુખ્ય સંલેખમાં કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવશે ?
 (A) Vyas, Priyanki. (B) Vyas (Priyanki).
 (C) VYAS (Priyanki). (D) VYAS (P) .

73. ત્રણ કે ચાર કે તેથી વધુ કર્તાની કૃતિ હોય ત્યારે CCC અનુસાર મુખ્ય સંલેખના શીર્ષકમાં શું દર્શાવવામાં આવશે ?
 (A) પ્રથમ કર્તા અને 'and others' પદ
 (B) માત્ર પ્રથમ કર્તા
 (C) ગ્રંથનામ
 (D) તમામ કર્તા
74. બે કર્તાની કૃતિ હોય ત્યારે CCC અનુસાર મુખ્ય સંલેખના શીર્ષકમાં શું દર્શાવવામાં આવશે ?
 (A) પ્રથમ કર્તા (B) દ્વિતીય કર્તા
 (C) પ્રથમ અને દ્વિતીય કર્તા (D) ગ્રંથનામ
75. CCC અનુસાર Ministry of Finance, Government of India ને મુખ્ય સંલેખના શીર્ષકમાં કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવશે ?
 (A) INDIA. Ministry of Finance
 (C) INDIA, FINANCE(Ministry of)
 (B) India. Finance (Ministry of)
 (D) INDIA, (Ministry of Finance)
76. CCC મુજબના મુખ્ય સંલેખમાં નીચે દર્શાવેલ કઈ વાક્યમયસૂચીય માહિતી દર્શાવવામાં આવતી નથી ?
 (A) કર્તાનું નામ (B) આખ્યા (C) ગ્રંથવિગત (D) આલેખ
77. CCC માં 'ઉપનામ – ખરું' નામ 'સંલેખ નીચે જણાવેલ પૂરક સંલેખોના પૈકી કયા પ્રકારની અંતર્ગત આવે છે ?
 (A) અંતવિષયી સંલેખ (B) ગ્રંથલક્ષી સંલેખ
 (C) નામાંતર નિર્દેશી સંલેખ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
78. CCC અનુસારના સંલેખોમાં કઈ માહિતી પેન્સિલથી દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) ગ્રંથાંક (B) પરિગ્રહણાંક (C) વર્ગીક (D) સ્થાનાંક
79. CCC માં વર્ગનામ સંલેખ (CIE) ના મથાળા નીચેનામાંથી કોના દ્વારા મેળવવામાં આવે છે ?
 (A) વર્ગીક (B) ગ્રંથાંક (C) સંગ્રહાંક (D) પરિગ્રહણાંક

80. વ્યક્તિકર્તા અને વ્યક્તિ વિષય સંલેખો એક સાથે એક જ વર્ણાનુક્રમમાં ગોઠવાયેલી ગ્રંથાલયસૂચીને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) કર્તાસૂચી (B) કર્તા - ગ્રંથનામ સૂચી
 (C) નામસૂચી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
81. ISBN ના પિતાનું બિરુદ કોને આપવામાં આવે છે ?
 (A) S.R. Ranganathan (B) Melvil Dewey
 (C) David Warner (D) David Whitaker
82. Indexing ક્ષેત્રમાં Computer ના ઉપયોગની શરૂઆતનું શ્રેય કોને છે ?
 (A) H.P.Luhan (B) Charles Ammi Culter
 (C) S.R. Rangnathan (D) Paul Outlet
83. CCC અનુસાર બે ગ્રંથમાળાને મુખ્ય સંલેખમાં કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) એક જ લઘુકૌંસમાં (C) અલગ અલગ બે લઘુકૌંસમાં
 (B) એક જ ગુરુકૌંસમાં (D) અલગ અલગ બે ગુરુકૌંસમાં
84. CCC માં મુખ્ય સંલેખમાં કઈ વિગત પેન્સિલથી દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) પરિગ્રહણાંક (B) સ્થાનાંક (C) વર્ગાંક (D) ગ્રંથાંક
85. CCC અનુસારના મુખ્ય સંલેખમાં કર્તાનામના વ્યક્તિકરણ પદ કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) ગુરુકૌંસમાં (B) લઘુકૌંસમાં (C) અલ્પવિરામથી (D) છગડીયા કૌંસમાં
86. CCC અનુસાર Journal of Indian Chemical Society મુખ્ય સંલેખમાં કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) Journal, Indian Chemical Society
 (B) JOURNAL, Indian Chemical Society
 (C) JOURNAL Indian Chemical Society
 (D) Journal of Indian Chemical Society
87. સામાન્યજ્ઞાન સંબંધી વિશ્વકોશ હોય ત્યારે CCC અનુસાર મુખ્ય સંલેખના શીર્ષકમાં શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) ગ્રંથનામ (B) સંપાદક (C) કર્તા નામ (D) આવૃત્તિ વર્ષ

88. બે કર્તાની કૃતિ હોય ત્યારે AACR-2R અનુસાર મુખ્ય સંલેખનો અગ્રરેખા પર શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રથમ કર્તા (B) બીજો કર્તા (C) બંને કર્તા (D) ગ્રંથનામ
89. ચાર કે તેથી વધુ કર્તાની કૃતિ હોય ત્યારે AACR -2R અનુસાર મુખ્ય સંલેખમાં અગ્રરેખા પર શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રથમ કર્તા (B) બીજો કર્તા (C) ત્રીજો કર્તા (D) ગ્રંથનામ
90. માત્ર સહકારક (Collaborator) જ આપવામાં આવ્યા હોય ત્યારે AACR-2R અનુસાર મુખ્ય સંલેખમાં અગ્રરેખા પર શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) સહકારક (B) ગ્રંથનામ
 (C) સ્થાનાંક (D) આમાંથી કોઈ નહીં
91. AACR-2R અનુસાર મુખ્ય સંલેખમાં કેટલા વિભાગ હોય છે ?
 (A) સાત (B) આઠ (C) છ (D) પાંચ
92. Priyanki Vyas નું નામ AACR -2R અનુસાર મુખ્ય સંલેખની અગ્રરેખા પર કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) Vyas (Priyanki) (B) Vyas, Priyanki
 (C) VYAS, Priyanki (D) Vyas (Priyanki)
93. AACR-2R અનુસાર Ministry of Finance, Government of India હને મુખ્ય સંલેખની અગ્રા પર કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવશે ?
 (A) India, Ministry of Finance (C) India (Ministry of Finance)
 (B) India. Ministry of Finance (D) INDIA (Ministry of Finance)
94. એકમ પત્રક પદ્ધતિને અનુસરતી સૂચીનિયમાવલીછે.
 (A) AACR (B) AA Code
 (C) ALA Code (D) None of Above
95. AACR-2R અનુસાર પ્રશિષ્ટ ગ્રંથ 'શ્રીમદ્ ભગવદગીતા' માટે મુખ્ય સંલેખની અગ્રા પર શું લખવામાં આવશે ?
 (A) મહાભારત. ભગવદ્ ગીતા (B) મહાભારત ભગવદ્ ગીતા
 (C) ભગવદ્ ગીતા (D) શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા

96. ISBD નો સૌ પ્રથમ ઉપયોગ કઈ નિયમાવલીમાં કરવામાં આવ્યો ?
 (A) AACR-1 (B) AACR-2
 (C) CCC (D) None of Above
97. ગ્રંથ સંબંધિત તેના લેખક, ગ્રંથનામ, પ્રકાશન, આદિ વિગતોની માહિતીને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) વાઙ્મયસૂચીય માહિતી (B) આખ્યા
 (C) ગ્રંથવિગત (D) પ્રકાશન આદિ વિગત
98. AACR -2R અનુસાર આખ્યા વિભાગના જવાબદારીના નિવેદન પૂર્વે કયા ચિહ્નનો પ્રયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) ઊભી(I) આડી રેખા (/) (B) બિંદુ (.)
 (C) અર્ધવિરામ (;) (D) અલ્પવિરામ (,)
99. AACR -2R અનુસાર સામયિક પ્રકાશનના સંલેખ શેની અંતર્ગત બનાવવામાં આવે છે ?
 (A) સામયિકના પુસ્તકર્તા (B) સામયિકના સંપાદક
 (C) સામયિકના પ્રકાશક (D) સામયિક આખ્યા
100. શૃંખલા પ્રક્રિયા શું છે ?
 (A) વિષય શીર્ષક પ્રાપ્ત કરવાની વિધિ (B) કડી પ્રાપ્ત કરવાની વિધિ
 (C) શૃંખલા બનાવવાની વિધિ (D) વિષય સંલેખ બનાવવાની વિધિ
101. સેમૂર લુંબેટ્ઝકી કયા ક્ષેત્રમાં પોતાના યોગદાન માટે પ્રસિદ્ધ છે ?
 (A) વર્ગીકરણ (B) સૂચીકરણ (C) સંદર્ભ સેવા (D) પ્રલેખન સેવા
102. Grammar of Cataloguing ના લેખક ?
 (A) ડી. એમ. નોરિશ (B) સી. એ. કટર
 (C) એ. પાનિઝી (D) એસ. આર. રંગનાથન
103. ISBN માં કેટલાં અંકો સમાવિષ્ટ છે ?
 (A) નવ (B) આઠ (C) દસ (D) બાર

104. ગ્રંથ પ્રકાશિત કરવામાં આવે તે પહેલાં તેનું કરવામાં આવેલ સૂચીકરણને રંગનાથન કયા નામે ઓળખાવે છે ?
 (A) Pre-natal cataloguing (C) Cataloguing in source
 (B) Cataloguing in Publication (D) None of above
105. POPSI નો આવિષ્કાર કોણે કર્યો ?
 (A) જી. ભટ્ટાચાર્ય (B) ઈ. જે. કોટ્સ
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) એચ. પી. લુહાન
106. POPSI નું પૂરું નામ ...
 (A) Postulate-Based Permuted Subject Indexing
 (B) Postulate of Permuted Subject Indexing
 (C) Postulate Operated Subject Indexing
 (D) None of above
107. PRECIS નો વિકાસ કોણે કર્યો ?
 (A) ડેરિક ઓસ્ટીન (Derek Austin)
 (B) જી. ભટ્ટાચાર્ય (G. Bhattacharya)
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (S.R. Rangnathan)
 (D) માર્ટિનર
108. PRECIS કયા પદનો આઘાક્ષરી છે ?
 (A) Preserved Context Indexing System
 (B) Precise Indexing System
 (C) Preserved Contents Indexing System
 (D) None of above
109. POPSI ના પ્રયોગના કેટલાં ચારણો છે ?
 (A) દસ (B) આઠ (C) નવ (D) સાત
110. PRECIS ક્યારે વિકસિત કરવામાં આવી ?
 (A) 1970 (B) 1981 (C) 1980 (D) 1971
111. PRECIS નો પ્રયોગ સૌપ્રથમ કયાં કરવામાં આવ્યો ?
 (A) BNB (B) INB (C) ILSA (D) ANB

112. Peek – a– boo system કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવી ?

- (A) માર્ટીનર ટૌબે (B) બેટન એન્ડ કાર્ડોનિયર
(C) ઈ. જે. કોટ્સ (D) જી. ભટ્ટાચાર્ય

113. KWIC નું પૂરું નામ.....

- (A) Key Words In Context (B) Key Words In Content
(C) Key Words In Cureent (D) None of above

114. KWIC નો વિકાસ કોને કર્યો ?

- (A) માર્ટીનર ટૌબે (B) એચ. પી. લુંહન
(C) ડેરિક ઓસ્ટીન (D) ઈ. જે. કોટ્સ

115. KWOC નું પૂરું નામ.....

- (A) Key Words Out of Contest (B) Key Words Out of Content
(C) Key Words Out of Context (D) None of above

116. KWAC તે ની આઘાક્ષરી છે.

- (A) Key Words and Context (B) Key Words and Contest
(C) Key Words and Content (D) None of above

117. WADEX નું પૂરું નામ

- (A) Key Words and Author (B) Index and Key Words
(C) Word and Author Index (D) None of above

118. WADEX કઈ નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિનું વિકસિત સ્વરૂપ છે ?

- (A) KWIC (B) KWAC
(C) KWOC (D) None of above

119. DKWIC નું પૂરું નામ

- (A) Double key Words In Context
(B) Double key Words In Content
(C) Double key Words In Contact
(D) None of above

120. Citation Index કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવી ?

- (A) ફોસ્કેટ (B) ફેન્ક શેફર્ડ (C) યુ. ગારફિલ્ડ (D) ક્વોક

121. ગ્રંથાલય સહકારની યોજના સૌપ્રથમ કોણે રજૂ કરી ?

- (A) ચાર્લ્સ જેવીટ (B) ડબલ્યુ. ડી. ફૂલી
(C) ચાર્લ્સ એમી કટર (D) એચ. પી. લુંહન

122. સહકારી સૂચીકરણની યોજના સૌપ્રથમ કોણે રજૂ કરી ?

- (A) ચાર્લ્સ કફીન જેવીટ (B) ચાર્લ્સ એમી કટર
(C) ડબલ્યુ. ડી. ફૂલી (D) એસ. આર. રંગનાથન

123. સહકારી અને કેન્દ્રિત સૂચીકરણ વચ્ચેની મુખ્ય ભેદરેખા ?

- (A) પર્ય (B) સમય (C) શક્તિ (D) એકરૂપતા

124. ‘બે કે તેથી વધુ ગ્રંથાલયોની સંગ્રહિત સામગ્રી કે આંશિક વાચનસામગ્રીની એક જ ક્રમમાં ગોઠવાયેલી સૂચી તે સંઘસૂચી છે’ – સંઘસૂચીની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?

- (A) આર. હેનરિક (C) એસ. આર. રંગનાથન
(B) લાર્સન કુંડ (D) બી. વોલ્ટર

125. સહકારની ભાવના સાથે અસ્તિત્વમાં આવેલ જૂથ ગ્રંથાલયોની સમગ્ર કે પ્રલેખના પ્રકારના સંદર્ભમાં પસંદગી પામેલ સામગ્રીની વિષયસૂચી કે કર્તાસૂચી તે સંઘસૂચી છે’ – સંઘસૂચીની આ સમજ કોણે આપી છે ?

- (A) એસ. આર. રંગનાથન (C) એ. એલ. એ. ગ્લોસરી
(B) લાયબ્રેરીયન્સ ગ્લોસરી (D) આમાંથી કોઈ નહીં

126. ગ્રંથાલય અને માહિતીકેન્દ્રો પોતાની વિશિષ્ટ જરૂરિયાતોના હેતુ માટે કમ્પ્યુટર દ્વારા પરસ્પર સંકળાયેલા રહે તે

- (A) નેટવર્ક (C) લાયબ્રેરી નેટવર્ક
(B) ગ્રંથાલય સરકાર (D) આમાંથી કોઈ નહીં

127. લાયબ્રેરી નેટવર્કના કેટલાં પ્રકાર છે ?

- (A) ચાર (B) પાંચ (C) છ (D) સાત

128. કયું રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય AACR -1 સાથે જોડાયેલ છે ?
 (A) લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ (B) સ્ટેટ લેનિન લાયબ્રેરી
 (C) બ્રિટિશ મ્યુઝિયમ (D) ભારતીય રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય
129. CCC ના વર્ગ નિર્દેશી સંલેખ (CIES) કયા નામથી ઓળખાય છે ?
 (A) મુખ્ય સંલેખ (B) અંતરવિષયી સંલેખ
 (C) વિષય -વૈશ્લેષિક સંલેખ (D) નામાંતર નિર્દેશી સંલેખ
130. જ્યારે સંલેખ નિર્માણ વખતે કોઈ માહિતી પુસ્તકની બહારથી લેવામાં આવે છે ત્યારે CCC અનુસાર તે માહિતી કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) લઘુકોંસમાં (B) નાના અક્ષરોમાં
 (C) ગુરુકોંસમાં (D) મોટા અક્ષરોમાં
131. Sear's List of Subject Headings નું પ્રથમ પ્રકાશન
 (A) 1921 (B) 1926 (C) 1923 (D) 1924
132. Sear's List of Subject Heading ની 19 મી આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 2007 (B) 2005 (C) 2008 (D) 2006
133. Sear's List of Subject Heading માં વિષય મથાળાની પસંદગી માટેના ટાઈપ પ્રકાર
 (A) બોલ્ડ ફેઈસ (B) કેપિટલ મૂળાક્ષર
 (C) નાના મૂળાક્ષર (D) ઈટાલિક
134. SLSH ના વિષય મથાળા DDC ની કઈ આવૃત્તિ પર આધારિત છે ?
 (A) 14 મી આવૃત્તિ (1942)
 (B) Abridge DDC, 14 મી આવૃત્તિ (2004)
 (C) 15 મી આવૃત્તિ (1951)
 (D) 13 મી આવૃત્તિ (1932)
135. SLSH માં 'જુઓ સંદર્ભ' માટે કયા ચિહ્નનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (A) UF (B) SA (C) BT (D) NT
136. શૃંખલા પ્રક્રિયા (Chain Indexing) કોણે રજુ કરી ?
 (A) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (B) જી. ભટ્ટાચાર્ય
 (C) એ. નિલમેધન (D) આર. એલ. મિતલ

137. શૃંખલા પ્રક્રિયા કયા વર્ષમાં આવિસ્કૃત થઈ ?
 (A) 1934 (B) 1938 (C) 1936 (D) 1937
138. શૃંખલા પ્રક્રિયાનું સંશોધિત સ્વરૂપ કયું છે ?
 (A) KWIC (B) KWOC (C) POPSI (D) PRECIS
139. LIBRARY OF CONGRESS SUBJECT HEADING ની પ્રથમ આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1909 (B) 1897 (C) 1891 (D) 1896
140. sheaf catalogue ની શોધ કયા દેશમાં થઈ ?
 (A) ગ્રેટ બ્રિટન (B) પોલેન્ડ (C) સ્વીટ્ઝર્લેન્ડ (D) ફ્રાન્સ
141. નીચેનામાંથી કયા ઉપસૂત્ર દ્વારા સમાનાર્થકતાની સમસ્યાનું નિવારણ કરવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રશકિતનું ઉપસૂત્ર (B) સ્મરણ મૂલ્યનું ઉપસૂત્ર
 (C) વ્યક્તિકરણનું ઉપસૂત્ર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
142. Systematic Indexing નો પ્રારંભ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યો ?
 (A) ફેરોડેને (B) એચ. પી. લુહાન
 (C) ડેરિક ઓસ્ટીન (D) ઈ. જે. કોટ્સ
143. થિસોરસ (Thesaurus) શું છે ?
 (A) પારિભાષિક કોશ (B) સામાન્ય શબ્દકોશ
 (C) પર્યાયવાચી કોશ (D) બહુભાષી કોશ
144. થિસોરસ (Thesaurus) શબ્દ પ્રયોગ સૌપ્રથમ કોણે કર્યો ?
 (A) પીટર માર્ક રોજેટ (B) લોરેન્સ ઉરડાંગ
 (C) માર્ક બોયર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
145. KWIC નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિ નીચેનામાંથી શું છે ?
 (A) પૂર્વ - સંકલિત નિર્દેશીકરણ (B) પશ્ચાત્ - સંકલિત નિર્દેશીકરણ
 (C) વિષય શીર્ષક સૂચી (D) એક સૂચીનિયમાવલી
146. UNITERM નો વિકાસ કયા વર્ષમાં થયો ?
 (A) 1953 (B) 1952 (C) 1951 (D) 1950

147. UNITERM ના પ્રણેતા કોણ ?
 (A) એલન કેન્ટ (B) માર્ટિનર ટૉબે
 (C) સી. મુર્સ (D) એચ. પી. લુહાન
148. માર્ગરેટ માન (Margaret Mann) નું નામ કયા વિષય સાથે સંકળાયેલ છે ?
 (A) વર્ગીકરણ (B) સૂચીકરણ (C) સંદર્ભ સેવા (D) વ્યવસ્થાપન
149. વિષય સૂચીકરણ માટેના નિયમો સૌપ્રથમ કોણે રજૂ કર્યા ?
 (A) ચાર્લ્સ એમી કટર (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) એન્થની પાનીઝી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
150. પ્રત્યેક પ્રલેખ માટે કેટલા મુખ્ય સંલેખ બનાવવામાં આવે છે ?
 (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
151. ગ્રંથનું કયું પૃષ્ઠ સૂચીકરણ માટે મુખ્ય સ્ત્રોત હોય છે ?
 (A) અર્ધ ગ્રંથનામ પૃષ્ઠ (B) ગ્રંથનામ પૃષ્ઠ
 (C) ગ્રંથનામ પૃષ્ઠનો પાછળનો ભાગ (D) ગ્રંથના તમામ પૃષ્ઠ
152. કેટલોગિંગ ઈન પબ્લિકેશન (CIP) નો કાર્યક્રમ ક્યારે પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1950 (B) 1960 (C) 1951 (D) 1959
153. કેટલોગિંગ ઈન સોર્સ (CIS) નો પ્રારંભ ક્યારે કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1956 (B) 1957 (C) 1958 (D) 1959
154. નિશ્ચેયતાનું ઉપસૂત્ર કયા વિષય સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) સૂચીકરણ (B) વર્ગીકરણ (C) સંદર્ભ સેવા (D) વ્યવસ્થાપન
155. નીચેનામાંથી કયું ઉપનામ છે ?
 (A) દર્શક (B) કબીર
 (C) મનુભાઈ પંચોલી (D) યશવંત મહેતા
156. MARC – II નો પ્રારંભ ?
 (A) 1962 (B) 1968 (C) 1964 (D) 1966
157. CCF નું નિર્માણ કઈ સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવ્યું ?
 (A) IFLA (B) OCLC (C) ALA (D) UNESCO

158. CCF નું પ્રથમ સંસ્કરણ ક્યારે પ્રકાશિત થયું ?
 (A) 1984 (B) 1980 (C) 1982 (D) 1986
159. CCF નું પૂર્ણ સ્વરૂપ જણાવો.
 (A) Common Communication Format
 (B) Common Cataloguing Format
 (C) Common Classification Format
 (D) None of above
160. OPAC નું પૂર્ણ સ્વરૂપ જણાવો.
 (A) Online Public Access Cataloguing
 (B) Online Public Access Catalogue
 (C) Online Public Access Classification
 (D) None of above
161. CCC માં સમષ્ટિ કર્તાના વિભિન્ન અંગો અલગ અલગ દર્શાવવા કયા ચિહ્નનો પ્રયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) (:) કોલન (B) (,) અલ્પવિરામ
 (C) (;) અર્ધવિરામ (D) (.) પૂર્ણ વિરામ
162. કઈ સંસ્થા મુખ્ય સ્વરૂપે ISBD ના પ્રતિપાદન અને વિકાસ માટે જવાબદાર છે ?
 (A) ફ્રિડ (B) ઈફલા
 (C) યુનેસ્કો (D) આમાંથી કોઈ નહીં
163. સર્વ પ્રથમ ISBD નો ઉપયોગ કઈ સૂચી નિયમાવલી દ્વારા કરવામાં આવ્યો ?
 (A) ALA (B) AACR – I (C) AACR – II (D) CCC
164. MARC યોજના કોણે પ્રારંભ કરી હતી ?
 (A) બ્રિટિશ મ્યુઝિયમ (B) લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ
 (C) લેનિન સ્ટેટ લાયબ્રેરી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
165. MARC યોજનાનું સંશોધિત સંસ્કરણ કયું છે ?
 (A) MARC – I (B) MARC – II
 (C) MARC – III (D) MARC – IV

166. MARC શેનું ઉદાહરણ છે ?
 (A) સંઘસૂચી (B) કેન્દ્રિત સૂચી (C) સહકારી સૂચી (D) B + C
167. CCF કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવ્યું ?
 (A) ફ્રિડ (B) ઈફલા
 (C) યુનેસ્કો (D) આમાંથી કોઈ નહીં
168. CCF નું પ્રથમ સંસ્કરણ ક્યારે પ્રકાશિત થયું ?
 (A) 1984 (B) 1982 (C) 1980 (D) 1986
169. પૂર્વ – સમન્વય નિર્દેશીકરણ એટલે ?
 (A) શોધ પૂર્વે પદોમાં સમન્વય કરે છે.
 (B) નિર્દેશી તૈયાર કરતી વખતે પદોમાં સમન્વય કરે છે.
 (C) શોધ બાદ પદોમાં સમન્વય કરે છે.
 (D) સમન્વય નથી કરતી
170. Science Citation નો પ્રારંભ કોણે કર્યો ?
 (A) લેકેસ્ટર (B) ફોસ્કેટ (C) ગારફિલ્ડ (D) વિકરી
171. AACR –2 R માં વર્ણનના કેટલાં સ્તર દર્શાવવામાં આવ્યા છે ?
 (A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5
172. AACR –2 R અનુસાર 38th All India Library Conference held at Jaipur, 1986 કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવશે ?
 (A) All India Library Conference (38th : 1986 : Jaipur)
 (B) 38th All India Library Conference (Jaipur)(1986)
 (C) All India Librray Conference (38th : Jaipur : 1986)
 (D) None of Above
173. CCC માં મુખ્ય સંલેખ અને અંતર્વિષયી સંલેખોને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) Word Entries (B) Number Entries
 (C) Author Entries (D) None of above

174. CCC માં ગ્રંથમાળાના સંપાદકનું નામ મુખ્ય સંલેખમાં કયા અનુચ્છેદમાં દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) અગ્રાનુચ્છેદ (B) શીર્ષક અનુચ્છેદ
 (C) આખ્યા અનુચ્છેદ (D) નોંધ અનુચ્છેદ
175. CCC અનુસાર Subject Analytical Entry ને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) CIE (B) BIE (C) CRIE (D) CRE
176. Science Citation Index ના પ્રકાશક છે.
 (A) ISI (B) UNESCO
 (C) FID (D) None of above
177. થિસોરસ ઓફ ઈંગ્લિશ એન્ડ ફેસસના લેખક કોણ છે ?
 (A) એસ. જોન્સન (B) ડી. વેબસ્ટર
 (C) પી.એમ. રોજેટ (D) સી.પી. બ્રાઉન
178. POPSI ની પ્રાથમિક શ્રેણીઓ શું છે ?
 (A) PMEST (B) DEAPM (C) PAEDM (D) DEAPMP
179. ભૌગોલિક સામગ્રીના સ્કેલ અને પ્રોજેક્શન એરિયા સંબંધી માહિતી AACR – 2R અનુસાર કયા ક્ષેત્રમાં દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) ઉત્તરદાયિત્વ વિતરણ (B) પૃષ્ઠાદિ વિવરણ
 (C) પ્રકાશનદિ ક્ષેત્ર (D) નોંધ ક્ષેત્ર
180. CCC માં Class Index Entry ને નીચેનામાંથી કોના દ્વારા મેળવવામાં આવે છે ?
 (A) કમિક સંખ્યા (B) ગ્રંથાંક (C) વર્ગાંક (D) પરિગ્રહણાંક
- ❖ આપવામાં આવેલ વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
1. અનુવર્ણસૂચી ઉપયોગકર્તાઓના તમામ અભિગમોને સંતોષે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
2. કર્તાસૂચી ઉપયોગકર્તાઓના માત્ર કર્તા અભિગમને સંતોષે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
3. અનુવર્ણ – વર્ગીકૃત સૂચી અનુવર્ગ ક્રમમાં વ્યવસ્થિત કરવામાં આવે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું

4. પત્રક સૂચી વધુ લોકપ્રિય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
5. OPAC ના આવિષ્કાર સાથે પત્રક સૂચી ઇતિહાસ બની ગઈ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
6. પત્રક સૂચીનો સર્વપ્રથમ 1791 માં ફ્રાંસમાં ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.
(A) ખરું (B) ખોટું
7. UNIMARC આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે સૂચીના વિનિમય હેતુ એક વિકસિત ફોર્મેટ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
8. USMARC લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસની મશીન પઠનીય સૂચીનો ડેટાબેઝ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
9. UKMARC 1968 માં લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસના સહયોગથી બનાવવામાં આવેલ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
10. AACR – II ISBD પર આધારિત છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
11. Cataloguing in Publication Programmes લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસે બનાવેલ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
12. ISBD ઈફલા (IFLA) દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવેલ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
13. વર્ગીકરણ દ્વારા પ્રલેખ માત્ર એક જ સ્થાન પામે છે, જ્યારે સૂચીકરણ દ્વારા પ્રલેખ અનેક સ્થાન મેળવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
14. સંઘસૂચી માત્ર એક ગ્રંથાલય દ્વારા સંકલિત સૂચી છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
15. AACR –2 પ્રથમ વખત 1987 માં પ્રકાશિત થયેલ.
(A) ખરું (B) ખોટું

16. ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન દ્વારા 1934 માં Classified Catalogue Code ની રચના કરવામાં આવી.
(A) ખરું (B) ખોટું
17. MARC 1966 માં LC દ્વારા પ્રારંભ કરવામાં આવેલ.
(A) ખરું (B) ખોટું
18. MESH સૂચીનિયમાવલીનું એક ઉદાહરણ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
19. UNITERM નિર્દેશીકરણ પ્રણાલીનો વિકાસ માર્ટીનર ટોબે દ્વારા કરવામાં આવ્યો.
(A) ખરું (B) ખોટું
20. થિસોરસ શબ્દ ગ્રીક અને લેટિન ભાષાના શબ્દોમાંથી લેવામાં આવેલ છે. જેનો અર્થ થાય છે 'ટ્રેઝરી'
(A) ખરું (B) ખોટું

❖ યોગ્ય ખેડકાં બનાવો :

1.

સૂચી A		સૂચી B	
A	માર્ક ફોર્મેટ	1	યુનિસીસ્ટ
B	સી સી એફ	2	એલ. સી.
C	યુનિમાર્ક	3	યુનેસ્કો
D	રેફરન્સ મેન્યુઅલ	4	ઈફલા

(A – 2), (B – 3), (C – 4), (D – 1)

2.

સૂચી A		સૂચી B	
A	ગ્રંથાલયસૂચી	1	ગ્રંથોની સામાન્ય યાદી
B	શેલ્ફ લીસ્ટ	2	વાચકોના વિભિન્ન અભિગમ
C	વાઙ્મયસૂચી	3	સામગ્રીનો અભિલેખ
D	પરિગ્રહણ પત્રક	4	વર્ગીકૃત ક્રમમાં યાદી

(A – 2), (B – 4), (C – 1), (D – 3)

સૂચી A		સૂચી B	
A	The Construction of Library Catalogue	1	1856
B	The Art of making catalogue of Libraries	2	1852
C	Rules for a Dictionary Catalogue	3	1841
D	91 Rules	4	1876

(A - 2), (B - 1), (C - 4), (D - 3)

સૂચી A		સૂચી B	
A	OPAC	1	પત્રકસૂચી
B	COM	2	દૃશ્ય નિર્દેશી
C	KARDEX	3	સૂક્ષ્મ સ્વરૂપ સૂચી
D	Guide Cards	4	કમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ સૂચી

(A - 4), (B - 3), (C - 2), (D - 1)

સૂચી A		સૂચી B	
A	1934	1	AACR-2
B	1908	2	વેટિકન કોડ
C	1931	3	એ. એ. કોડ
D	1978	4	CCC

(A-4), (B - 3), (C-2), (D -1)

સૂચી A		સૂચી B	
A	1938	1	CIS કાર્યક્રમ
B	1943	2	CIP કાર્યક્રમ
C	1958	3	શૃંખલા પ્રક્રિયા
D	1971	4	પત્રકસૂચી

(A - 3), (B - 4), (C - 1), (D - 2)

સૂચી A		સૂચી B	
A	1908	1	CCC
B	1934	2	AACR
C	1949	3	ALA Cataloguing Rules for Author and Tittle Entry
D	1967	4	A A Code

(A - 4), (B - 1), (C - 3), (D - 2)

સૂચી A		સૂચી B	
A	સામાન્ય કૃતિ	1	ISBD (NBM)
B	મોનોગ્રાફ	2	ISBD (G)
C	ધારાવાહિક	3	ISBD (M)
D	અગ્રંથ સામગ્રી	4	ISBD (S)

(A - 2), (B - 3), (C - 4), (D - 1)

સૂચી A		સૂચી B	
A	સુનિયોજિત નિર્દેશિકરણ	1	H.P.
B	સમન્વય નિર્દેશિકરણ	2	S.R. Rangnathan
C	શૃંખલા નિર્દેશિકરણ	3	Derek A
D	ક્રિક નિર્દેશી પ્રણાલી	4	J.E.L.F

(A - 4), (B - 3), (C - 2), (D - 1)

સૂચી A		સૂચી B	
A	1953	1	KWIC
B	1964	2	SSCI
C	1958	3	SCI
D	1973	4	UNITERM Index

(A - 1), (B - 2), (C - 3), (D - 4)

સૂચી A		સૂચી B	
A	શ. ભટ્ટાચાર્ય	1	Citation Index
B	ડેરેક ઓસ્ટીન	2	Science Citation Index
C	યુજીન ગારફિલ્ડ	3	PRECIS
D	ફ્રેંક શૈપર્ડ	4	POPSI

(A - 4), (B - 3), (C - 2), (D - 1)

સૂચી A		સૂચી B	
A	1934	1	CCC
B	1938	2	Theory of Library catalogue
C	1945	3	Dictionary Catalogue Code
D	1950	4	Cataloguing Practice

(A - 1), (B - 2), (C - 3), (D - 4)

જવાબો :

વિભાગ - A વેકલ્પિક ઉત્તર

1. (B) 2. (A) 3. (B) 4. (C) 5. (B) 6. (A) 7. (C)
 8. (B) 9. (C) 10. (A) 11. (D) 12. (A) 13. (B) 14. (A)
 15. (C) 16. (A) 17. (B) 18. (D) 19. (D) 20. (C) 21. (A)
 22. (D) 23. (B) 24. (B) 25. (A) 26. (C) 27. (A) 28. (B)
 29. (B) 30. (A) 31. (D) 32. (C) 33. (B) 34. (B) 35. (C)
 36. (B) 37. (A) 38. (C) 39. (C) 40. (D) 41. (C) 42. (B)
 43. (A) 44. (A) 45. (B) 46. (A) 47. (C) 48. (B) 49. (C)
 50. (B) 51. (B) 52. (A) 53. (C) 54. (C) 55. (A) 56. (C)
 57. (A) 58. (A) 59. (B) 60. (A) 61. (C) 62. (B) 63. (A)
 64. () 65. (A) 66. (B) 67. (A) 68. (B) 69. (B) 70. (B)
 71. (C) 72. (C) 73. (A) 74. (C) 75. (C) 76. (C) 77. (C)
 78. (D) 79. (A) 80. (C) 81. (D) 82. (A) 83. (C) 84. (B)
 85. (B) 86. (A) 87. (A) 88. (A) 89. (D) 90. (B) 91. (C)

92. (B) 93. (B) 94. (A) 95. (B) 96. (B) 97. (A) 98. (A)
 99. (D) 100. (A) 101. (B) 102. (A) 103. (D) 104. (A) 105. (A)
 106. (A) 107. (A) 108. (A) 109. (C) 110. (D) 111. (A) 112. (B)
 113. (A) 114. (B) 115. (A) 116. (C) 117. (C) 118. (A) 119. (A)
 120. (B) 121. (B) 122. (A) 123. (A) 124. (B) 125. (A) 126. (C)
 127. (B) 128. (A) 129. (C) 130. (C) 131. (C) 132. (A) 133. (A)
 134. (D) 135. (A) 136. (A) 137. (C) 138. (C) 139. (A) 140. (B)
 141. (C) 142. (A) 143. (C) 144. (A) 145. (B) 146. (A) 147. (B)
 148. (B) 149. (B) 150. (A) 151. (B) 152. (A) 153. (C) 154. (A)
 155. (A) 156. (B) 157. (A) 158. (A) 159. (A) 160. (B) 161. (B)
 162. (B) 163. (C) 164. (B) 165. (C) 166. (D) 167. (C) 168. (A)
 169. (A) 170. (C) 171. (B) 172. (C) 173. (B) 174. (D) 175. (C)
 176. (A) 177. (C) 178. (B) 179. (D) 180. (C)

જવાબો : વિભાગ - B ખરાં ખોટાના ઉત્તર

1. ખરું 2. ખરું 3. ખરું 4. ખરું 5. ખરું 6. ખરું 7. ખરું 8. ખરું
 9. ખરું 10. ખરું 11. ખરું 12. ખરું 13. ખરું 14. ખોટું 15. ખોટું 16. ખરું
 17. ખરું 18. ખરું 19. ખરું 20. ખરું

સંદર્ભ અને માહિતી સ્ત્રોત

(REFERNCE AND INFORMATION SOURCES)

❖ નીચેના આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો.

- વિષય વસ્તુનું સાતત્ય જાળવી રાખતો ગ્રંથ _____ છે.
(A) સંદર્ભ ગ્રંથ (B) સામાન્ય ગ્રંથ (C) પ્રશિષ્ટ ગ્રંથ (D) પવિત્ર ગ્રંથ
- 'કોઈ વિશેષ માહિતીના અવલોકન માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવતો ગ્રંથ તે સંદર્ભ ગ્રંથ છે.' આ મત કોનો છે ?
(A) વિલિયમ કાર્ટર (B) એસ. આર. રંગનાથન
(C) લૂઈસ સોર્સ (D) જે. કે. ગેટ્સ
- સંદર્ભ સ્ત્રોત એટલે ?
(A) વિશિષ્ટ વાચકો માટે માહિતી ધરાવતા સ્ત્રોત
(B) સામાન્ય વાચકો માટે માહિતી ધરાવતા સ્ત્રોત
(C) સમાજની વ્યક્તિમાત્ર માટે માહિતી ધરાવતા સ્ત્રોત
(D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- 'ભાષા કે ચિત્તો અથવા અન્ય કોઈ સ્વરૂપે નોંધાયેલ કૃતિ તે પ્રલેખ છે.' પ્રલેખની આ સમજ કોના દ્વારા આપવામાં આવી છે ?
(A) ઈફલા (B) ફીડ
(C) યુનેસ્કો (D) આમાંથી એક પણ નહીં
- ડૉ. રંગનાથન અનુસાર પ્રલેખના પ્રકાર કેટલાં છે ?
(A) પાંચ (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
- હેન્સને (W. Hanson) પ્રલેખના કેટલાં જણાવ્યા છે ?
(A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ
- ડેનિસ ગ્રોગને (Denis Grogan) પ્રલેખના પ્રકાર કેટલાં જણાવ્યા છે ?
(A) સાત (B) છ (C) પાંચ (D) ત્રણ

- પ્રલેખને પ્રાથમિક અને દ્વિતીયક એમ બે પ્રકારમાં કોના દ્વારા વિભાજીત કરવામાં આવે છે ?
(A) હેન્સન (W. Hanson)
(B) ગ્રોગન (Denis Grogan)
(C) રંગનાથન (S. R. Ranganathan)
(D) સોર્સ
- ડેનિસ ગ્રોગને (Denis Grogan) માહિતી સ્ત્રોતોને કયા કયા વિભાગોમાં વિભાજીત કર્યા છે ?
(A) પ્રાથમિક, માધ્યમિક, ઉચ્ચતર (B) પરંપરાગત અને બિનપરંપરાગત
(C) પ્રાથમિક, દ્વિતીયક અને તૃતીયક (D) પ્રાથમિક અને અપ્રાથમિક
- સંશોધન અહેવાલ કયા પ્રકારનો માહિતી સ્ત્રોત છે ?
(A) તૃતીયક (B) દ્વિતીયક (C) પ્રાથમિક (D) સહાયક
- એક્સ્વાધિકાર (Patent) કયા પ્રકારનો માહિતી સ્ત્રોત છે ?
(A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીયક (C) તૃતીયક (D) સહાયક
- સંદર્ભ ગ્રંથ છે, જે
(A) કીમતી છે.
(B) બૃહદ આકાર ધરાવે છે.
(C) જેનો ઉપયોગ માહિતી વિશેષની પ્રાપ્તિ માટે કરવામાં આવે છે.
(D) બહુખંડિય છે.
- માહિતી સ્ત્રોતોને પ્રાથમિક, દ્વિતીયક અને તૃતીયક સ્ત્રોતોમાં સ્પષ્ટતા કરવાનું શ્રેય કોને છે ?
(A) સી. ડબલ્યૂ. હેન્સન (B) એસ.સી. બ્રેડફોડ
(C) ડેનિસ ગ્રોગન (D) એસ. આર. રંગનાથન
- પ્રલેખોને પરંપરાગત, નવપરંપરાગત અને સૂક્ષ્મ પ્રલેખોના રૂપમાં કોણે વિભાજીત કર્યા છે ?
(A) સી. ડબલ્યૂ. હેન્સન (B) એસ.સી. બ્રેડફોડ
(C) એસ. આર. રંગનાથન (D) એ. જે. વેલ્ફોર્ડ

15. નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુ પ્રલેખ નથી ?
 (A) પુસ્તક (B) સામયિક (C) શિલાલેખ (D) હસ્તપ્રત
16. કર્મચારીઓ અને ગ્રાહકોના ઉપયોગ માટે પ્રકાશિત સામયિક તે _____
 (A) ગૃહસામયિક (B) વ્યાપારી સામયિક
 (C) સામાન્ય સામયિક (D) વિષયલક્ષી સામયિક
17. માનકો (Standards) કેટલાં પ્રકારના હોય છે ?
 (A) ચાર (B) પાંચ (C) છ (D) સાત
18. ભારતમાં કઈ સંસ્થા દ્વારા 'સંશોધન અહેવાલો' નો સંગ્રહ કરવામાં આવે છે ?
 (A) નાસડોક (B) ઈન્સડોક (C) ઈન્ફલીબનેટ (D) ડેલડોક
19. એકાસ્વાધિકાર (Patent) કાયદો કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?
 (A) 1850 (B) 1851 (C) 1852 (D) 1856
20. બ્યૂરો ઓફ ઈન્ડિયન સ્ટાન્ડર્ડ (Bureau of Indian Standard) (BIS) ની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી ?
 (A) 1948 (B) 1950 (C) 1953 (D) 1954
21. સારકરણ અને નિર્દેશીકરણ સામયિકો કેવા પ્રકારના માહિતી સ્ત્રોત છે ?
 (A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીયક (C) તૃતીયક (D) સહાયક
22. સંદર્ભ ગ્રંથ કયા પ્રકારનો માહિતી સ્ત્રોત છે ?
 (A) સહાયક (B) તૃતીયક (C) દ્વિતીયક (D) પ્રાથમિક
23. પ્રબંધ (Treatise) એટલે ?
 (A) વિષયનું વિસ્તૃત નિરૂપણ કરતાં ગ્રંથો
 (B) સામાન્ય ગ્રંથો
 (C) એક પ્રકરણ કે પ્રસંગ સુધી મર્યાદિત ગ્રંથો
 (D) અધ્યયન ગ્રંથો
24. Guide to Reference Books ના લેખક ?
 (A) C. M. Winchell (B) George Watson
 (C) A. J. Walford (D) ALA

25. આવશ્યક માહિતી ક્યાંથી ઉપલબ્ધ બનશે તે દર્શાવતા સંદર્ભ સ્ત્રોતોનો પ્રકાર કયો કહેવાય ?
 (A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીયક (C) તૃતીયક (D) સહાયક
26. સંશોધન સામયિક પ્રકાશન કયા પ્રકારના માહિતી સ્ત્રોત છે ?
 (A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીયક (C) તૃતીયક (D) સહાયક
27. દ્વિતીયક સ્ત્રોતોમાં કયા પ્રકારના માહિતી સ્ત્રોતોમાંથી માહિતીનું સંકલન કરવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રાથમિક (B) તૃતીયક
 (C) સહાયક (D) આમાંથી કોઈ નહીં
28. વાઙ્મયસૂચી કયા પ્રકારનો માહિતી સ્ત્રોત છે ?
 (A) દ્વિતીયક (B) તૃતીયક (C) પ્રાથમિક (D) સહાયક
29. વાઙ્મયસૂચીની શાખાઓ કેટલી છે ?
 (A) ચાર (B) ત્રણ (C) પાંચ (D) છ
30. બિબ્લિયોગ્રાફી (Bibliography) પદ કઈ ભાષામાંથી અવતરણ પામેલ છે ?
 (A) ગ્રીક (B) લેટિન (C) ફ્રેન્ચ (D) જર્મન
31. પ્રલેખના બાહ્ય સ્વરૂપને લક્ષમાં રાખી પ્રલેખનો ઇતિહાસ વર્ણવતી વાઙ્મયસૂચી તે છે.
 (A) ઐતિહાસિક (B) વર્ણનાત્મક
 (C) વિશ્લેષણાત્મક (D) આમાંથી કોઈ નહીં
32. પ્રલેખોના વર્ગીકરણ અને ગણનાનું કાર્ય દર્શાવતી વાઙ્મયસૂચી તે છે.
 (A) પદ્ધતિસર (B) ઐતિહાસિક (C) વિશ્લેષણાત્મક (D) વર્ણનાત્મક
33. વાઙ્મયસૂચીઓની વાઙ્મયસૂચી કઈ શ્રેણીનું માહિતી સ્ત્રોત છે ?
 (A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીયક (C) તૃતીયક (D) સહાયક
34. 'ઈન્ટરનેશનલ ઈન્સ્ટીટ્યૂટ ઓફ બિબ્લિયોગ્રાફી' ક્યાં કરવામાં આવી છે ?
 (A) ન્યૂયોર્ક (B) લંડન (C) બ્રસેલ્સ (D) ધ હેગ

35. વાઙ્મયસૂચીના જનક કોણે માનવામાં આવે છે ?
 (A) કોનાર્ડ ગ્રેસનર(B) પોલ ઓટલેટ
 (C) હેનરી લા ફોન્ટેન (D) આમાંથી કોઈ નહીં
36. રાષ્ટ્રીય વાઙ્મયસૂચી એટલે ?
 (A) કોઈ રાષ્ટ્ર પર પ્રકાશિત ગ્રંથોની સૂચી
 (B) કોઈ રાષ્ટ્ર વિશેષમાં પ્રકાશિત ગ્રંથોની સૂચી
 (C) સરકાર દ્વારા લિખિત ગ્રંથોની સૂચી
 (D) રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલયના ગ્રંથોની સૂચી
37. Directory of Special and Research Libraries in India ના પ્રકાશક ?
 (A) IASLIC (B) ILA (C) INSDOC (D) ALA
38. All India Book Trade Directory ના પ્રકાશક ?
 (A) Sterling (B) Longman (C) Modern (D) Concept
39. પ્રલેખની સર્વાંગી માહિતી દર્શાવતી વાઙ્મયસૂચી તે _____ છે.
 (A) ઐતિહાસિક (B) વર્ણનાત્મક (C) વિશ્લેષણાત્મક (D) પાઠયાનુક્રમ
40. પુસ્તક બનાવવાના ઇતિહાસ સાથે સંબંધિત વાઙ્મયસૂચી તે _____ છે.
 (A) ઐતિહાસિક (B) વર્ણનાત્મક (C) વિશ્લેષણાત્મક (D) પદ્ધતિસર
41. ભારતીય રાષ્ટ્રીય વાઙ્મયસૂચી (Indian National Bibliography) ના પ્રકાશક ?
 (A) નેશનલ લાયબ્રેરી (B) સેન્ટ્રલ રેકર્ડ્સ લાયબ્રેરી
 (C) જનરલ લાયબ્રેરી (D) પબ્લિક લાયબ્રેરી
42. ભારતીય રાષ્ટ્રીય વાઙ્મયસૂચી (INB) કયા વર્ષથી પ્રકાશિત થાય છે ?
 (A) 1954 (B) 1951 (C) 1957 (D) 1952
43. INB માં નોંધોની ગોઠવણી કઈ વર્ગીકરણ પદ્ધતિ અનુસાર કરવામાં આવે છે ?
 (A) CC (B) DDC (C) UDC (D) BC
44. INB માં કુલ કેટલી ભાષાઓના પ્રકાશનોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે ?
 (A) 14 (B) 12 (C) 13 (D) 10

45. બ્રિટીશ નેશનલ બિબ્લિયોગ્રાફી (British National Bibliography) (BNB) નું પ્રથમ પ્રકાશન વર્ષ કયું ?
 (A) 1951 (B) 1953 (C) 1949 (D) 1952
46. કમ્યુલેટીવ બુક ઇન્ડેક્સ (Cumulative Book Index) (CBI) કયા વર્ષથી પ્રકાશિત થાય છે ?
 (A) 1888 (B) 1898 (C) 1887 (D) 1897
47. CBI કયા વર્ષથી સમગ્ર વિશ્વના અંગ્રેજી ભાષાના તમામ પ્રકાશનોનો સમાવેશ કરે છે ?
 (A) 1926 (B) 1927 (C) 1928 (D) 1930
48. CBI કયા દેશમાંથી પ્રકાશિત થાય છે ?
 (A) ગ્રેટ બ્રિટન (B) અમેરિકા (C) ફ્રાન્સ (D) સ્પેન
49. CBI ના પ્રકાશક ?
 (A) H. W. Willson Company (B) Cambridge University Press
 (C) ALA (D) None of above
50. Indian Books in Print કયા પ્રકારની વાઙ્મયસૂચી છે ?
 (A) રાષ્ટ્રીય (B) વિષય (C) વેપાર (D) સ્થાનિક
51. Publisher' Weekly ના પ્રકાશક ?
 (A) R. R. Bowker (B) Streling
 (C) Whitaker (D) MacMillan
52. BNB ની સામયિકતા શું છે ?
 (A) માસિક (B) દ્વિમાસિક (C) પાશ્ચિક (D) સાપ્તાહિક
53. વૈશ્વિક વાઙ્મયસૂચી (Universal Bibliography) તૈયાર કરવાનો પ્રયત્ન સૌ પ્રથમ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) પોલ ઓટલેટ (B) હેનરી લા ફોન્ટેન
 (C) બીલ ગેટ્સ (D) A અને B
54. વૈશ્વિક વાઙ્મયસૂચી અંકુશ (Universal Boibliographic Control) નો કાર્યક્રમ ઈફલા દ્વારા કયારથી ચલાવવામાં આવે છે ?
 (A) 1970 (B) 1974 (C) 1975 (D) 1976

55. એસોસિયેશન ઓફ ઈન્ડિયન યુનિવર્સિટીઝ (AIU) દ્વારા ડોક્ટરલ ડીઝર્ટેશન કયા વર્ષથી પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) 1957 (B) 1956 (C) 1955 (D) 1954
56. ઈન્ડેક્સ મેડીક્સ (Index Medicus) ની સામયિકતાનું શું છે ?
 (A) દ્વિમાસિક (B) માસિક (C) ત્રિમાસિક (D) પાશ્વિક
57. ડિક્શનરી (Dictionary) પદ કઈ ભાષામાંથી ઉતરી આવેલ છે ?
 (A) લેટિન (B) ગ્રીક (C) ઈટાલિયન (D) ફ્રેન્ચ
58. ડિક્શનરી (Dictionary) રચનાર
 (A) બાયોગ્રાફર (B) બિબ્લિયોગ્રાફર
 (C) લેક્સિકોગ્રાફર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
59. શબ્દકોશને કેટલાં સમૂહોમાં શ્રેણીબદ્ધ કરવામાં આવે છે ?
 (A) સામાન્ય, વિશિષ્ટ, વિષયલક્ષી, અનુવાદ માટેના (4)
 (B) સામાન્ય, વિશિષ્ટ, વિષયલક્ષી (3)
 (C) શબ્દસંગ્રહ, પારિભાષિક, પર્યાયકોશ, વિષયલક્ષી, સામાન્ય (5)
 (D) વિષયલક્ષી, સામાન્ય (2)
60. Abbreviations and Acronyms કેવા પ્રકારનો શબ્દકોશ છે ?
 (A) સામાન્ય (B) વિશિષ્ટ (C) વિષયલક્ષી (D) પર્યાયકોશ
61. Oxford English Dictionary (OED) કેવા પ્રકારનો શબ્દકોશ છે ?
 (A) વર્ણનાત્મક (B) બૃહદ (C) સંક્ષિપ્ત (D) માહિતીપ્રદ
62. 'ભાર્ગવ આદર્શ હિન્દી શબ્દકોશ' નો પ્રકાર જણાવો.
 (A) કિશોર (B) બૃહદ (C) માહિતીપ્રદ (D) વર્ણનાત્મક
63. How to Pronounce કયા પ્રકારનો શબ્દકોશ છે ?
 (A) વિરામચિહ્ન કોશ (B) ઉચ્ચારણ કોશ
 (C) સમાનાર્થી કોશ (D) વિરુદ્ધાર્થી કોશ

64. નીચેનામાંથી કયો શબ્દકોશ સમાનાર્થી શબ્દકોશ છે ?
 (A) Webster's New Dictionary of Synonyms
 (C) How to Pronounce
 (B) Dictionary of Spelling
 (D) Awful Spellers
65. નીચેનામાંથી કયો શબ્દકોશ અવતરણ કોશ નથી ?
 (A) Concise Oxford Dictionary of Quotations
 (B) The New Quotable Women
 (C) Dictionary of Proverbs
 (D) Familiar Quotations
66. Oxford Dictionary of Modern Slang કયા પ્રકારનો શબ્દકોશ છે ?
 (A) પ્રાદેશિક બોલીનો શબ્દકોશ (B) અપ્રચલિત શબ્દોનો કોશ
 (C) તળપદી ભાષાનો કોશ (D) વ્યુત્પત્તિ કોશ
67. Longman's Anagram Dictionary નો પ્રકાર જણાવો.
 (A) પરિવર્તિત વર્ણમાલા શબ્દકોશ (B) શબ્દ પહેલી કોશ
 (C) ટૂંકાક્ષરી કોશ (D) પરિવર્ણી કોશ
68. પરિવર્ણી શબ્દકોશ એટલે ?
 (A) ટૂંકાક્ષરી કોશ (B) આઘાક્ષરી કોશ
 (C) ઐતિહાસિક શબ્દકોશ (D) પ્રયોગ શબ્દકોશ
69. Critical Word Index to Bhahavadgita શું છે ?
 (A) શબ્દાનુક્રમણિકા (B) કાવ્યકોશ
 (C) રૂઢીપ્રયોગ (D) કહેવતો
70. સાર્થ ગુજરાતી જોડણી કોશની પાંચમી આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1960 (B) 1967 (C) 1966 (D) 1964
71. સાર્થ જોડણી કોશના પ્રકાશક ?
 (A) ગુજરાત યુનિવર્સિટી (B) ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
 (C) ગુજરાત વિદ્યાસભા (D) ગુજરાત રાજ્ય

72. ડૉ. રંગનાથન અનુસાર નીચેનામાંથી કયો નવપરંપરાગત પ્રલેખ છે ?
 (A) માનકો (B) નકશાપોથી (C) સામયિકો (D) પુસ્તકો
73. ભગવદ્ ગોમંડળના રચનાકાર કોણ છે ?
 (A) કમલસિંહજી (B) ભગવદ્સિંહજી
 (C) કૃષ્ણકુમારસિંહજી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
74. ભગવદ્ ગોમંડળ કેટલાં ભાગમાં પ્રકાશિત થયેલ છે ?
 (A) નવ (B) આઠ (C) સાત (D) છ
75. Oxford English Dictionary, 2nd ed : 1989 માં કેટલાં ભાગમાં પ્રકાશિત થઈ છે ?
 (A) 18 (B) 20 (C) 22 (D) 24
76. Vocabulary પદ Vocablurian પદથી અવતરણ પામેલ છે. Vocablurian પદ કઈ ભાષાનો છે ?
 (A) ફ્રેન્ચ (B) લેટિન (C) ગ્રીક (D) પોર્ટુગીઝ
77. શબ્દકોશનો ઉપયોગ કયા કારણોસર કરવામાં આવે છે ?
 (A) ભાષાના માપદંડ માટે (B) ભાષા અભિલેખન માટે
 (C) શબ્દભંડોળ વૃદ્ધિ માટે (D) ઉપરના બધા જ કારણોસર
78. નીચેનામાંથી કયો માહિતી સ્ત્રોત પ્રાથમિક માહિતી સ્ત્રોત નથી ?
 (A) Encyclopaedias (B) Conference Proceedings
 (C) Standards (D) Thesis
79. નીચેનામાંથી કયો માહિતી સ્ત્રોત દ્વિતીયક માહિતી સ્ત્રોત નથી ?
 (A) Directories (B) Dictionaries
 (C) Bibliographies (D) Indexes
80. ડેટાબેઝના બે પ્રકાર કયા છે ?
 (A) સંદર્ભ અને સ્ત્રોત ડેટાબેઝ (B) સાર અને વિસ્તૃત ડેટાબેઝ
 (C) સામાન્ય અને વિશિષ્ટ ડેટાબેઝ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
81. થિસોરસ (Thesaurus) પદની ઉત્પત્તિ કઈ ભાષામાંથી થઈ છે ?
 (A) ફ્રેન્ચ (B) અરેબિક (C) લેટિન (D) ગ્રીક

82. Glossary, Lexicon, Thesaurus, Vocabulary શેના વૈકલ્પિક નામો છે ?
 (A) Directory (B) Dictionary
 (C) Encyclopaedia (D) Handbook
83. English – Gujarati કયા પ્રકારનો શબ્દકોશ છે ?
 (A) સામાન્ય (B) વિશિષ્ટ (C) વિષય (D) દ્વિભાષી
84. Dictionary શબ્દની ઉત્પત્તિ લેટિન પદ Dictionrium પદથી કર્ણ છે, જેનો અર્થ થાય છે.....
 (A) A Collection of Quotes
 (B) A Collection of Phrases
 (C) A Collection of Words
 (D) A Collection of Words and Phrases
85. ગ્રંથાલય માટે સંદર્ભ ગ્રંથોની પસંદગી માટે ઉદ્દેશ્ય, પ્રમાણિકતા, ક્ષેત્ર, પ્રારૂપ, અદ્યતનતા, મૂલ્ય, વ્યવસ્થાપન વગેરેની સાથે લક્ષમાં લેવામાં આવે છે.
 (A) ગ્રંથાલયમાં તેની ઉપયોગીતા (B) બજારમાં તેની ઉપલબ્ધતા
 (C) ધાર્મિક અભિગમ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
86. એન્સાઈક્લોપીડિયા (Encyclopadeia) કઈ ભાષાના પદ પરથી અવતરણ પામેલ છે ?
 (A) ઈટાલિયન (B) ગ્રીક (C) લેટિન (D) ફ્રેન્ચ
87. પ્રથમ વિશ્વકોશ Historia Naturalis, Pling, the Elder દ્વારા કયા વર્ષમાં રજૂ કરવામાં આવ્યો ?
 (A) ઈ.સ. 270 (B) ઈ.સ. 277 (C) ઈ.સ. 280 (D) ઈ.સ. 271
88. Historia Naturalis વિશ્વકોશ કેટલાં ખંડોમાં હતો ?
 (A) 34 (B) 32 (C) 37 (D) 39
89. Hostoria Natural અંગ્રેજી ભાષામાં Natural History કેટલાં ખંડોમાં છે ?
 (A) 12 (B) 10 (C) 08 (D) 14
90. Encyclopaedia પદનો સૌ પ્રથમ ઉપયોગ કોણે કર્યો ?
 (A) પાલ સ્કેલીચ (Polul Scalich) (B) પેની, ધ એલ્ડર (Pliny, the Elder)
 (C) આઈસોડોર (Isodor) (D) આમાંથી કોઈ નહીં

91. Encyclopaedia શબ્દનો આધુનિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં સૌપ્રથમ કોણે પ્રયોગ કર્યો ?
 (A) જહોન હેનરીસ એલ્સ્ટેડ (Johann Heinrich Alsted)
 (B) લૂઈસ મેમરી (Lousi Moreri)
 (C) પિયર બાયલ (Plerre Bayle)
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
92. કઈ સદીને વિશ્વકોશના વિકાસ માટેની સુવર્ણસદી માનવામાં આવે છે ?
 (A) 17 મી (B) 16 મી (C) 18 મી (D) 19 મી
93. જ્ઞાનચક્ર યાને ગુજરાતી એન્સાયક્લોપિડિયા કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થયેલ ?
 (A) 1916 (B) 1917 (C) 1918 (D) 1919
94. જ્ઞાનચક્ર કેટલાં ખંડોમાં પ્રકાશિત થયેલ ?
 (A) 9 (B) 10 (C) 08 (D) 12
95. એન્સાયક્લોપિડિયા બેન્ગાલીસીસ (1846–51) કેટલાં ખંડોમાં પ્રકાશિત થયેલ ?
 (A) 11 (B) 12 (C) 13 (D) 14
96. ધ ન્યુ એન્સાયક્લોપિડિયા બ્રિટાનિકા (The New Encyclopaedia Britannica) ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 1768 (B) 1768–1771 (C) 1771–1774 (D) 1770–1773
97. New Encyclopaedia Britannica ની 15 મી આવૃત્તિ (1974) કેટલાં ખંડોમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 30 (B) 32 (C) 33 (D) 34
98. New Encyclopaedia Britannica ની પુનઃ મુદ્રિત આવૃત્તિ (1985) કેટલાં ખંડોમાં પ્રકાશિત થઈ છે ?
 (A) 30 (B) 32 (C) 36 (D) 34
99. New Encyclopaedia Britannica નો માઈક્રોપિડિયા (Micropaedia) ભાગ કેટલાં ખંડોમાં છે ?
 (A) 12 (B) 16 (C) 14 (D) 17
100. New Encyclopaedia Britannica નો મેક્રોપિડિયા (Macropaedia) ભાગ કેટલાં ખંડોમાં છે ?
 (A) 12 (B) 16 (C) 14 (D) 17

101. Encyclopaedia Britannica ની કઈ આવૃત્તિ સુવર્ણ આવૃત્તિ તરીકે ઓળખાય છે ?
 (A) 8th (B) 9th (C) 10th (D) 7th
102. Encyclopaedia Americana ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 1829 (B) 1829–1833 (C) 1826–1829 (D) 1833
103. Encyclopaedia Americana ની કયા વર્ષની આવૃત્તિ માત્ર Americana ના નામથી પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 1903 (B) 1917 (C) 1912 (D) 1915
104. Encyclopedia Americana ની 1976 ની આવૃત્તિ કેટલાં ખંડોમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 30 (B) 31 (C) 34 (D) 36
105. McGraw – Hill Encyclopaedia of Science and Technology, Ed –6, 1987 કેટલાં ખંડોમાં છે ?
 (A) 20 (B) 18 (C) 21 (D) 22
106. International Encyclopaedia of Social Sciences (1968–1980) કેટલા ખંડોમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 16 (B) 18 (C) 15 (D) 20
107. Encyclopaedia of Library and Information Science ના સંપાદકો કોણ છે ?
 (A) Allen Kent (B) Harold Lancour
 (C) W. H. Harris (D) A અને B
108. World Book Encyclopaedia (1989) ની આવૃત્તિ કેટલા ખંડોમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 24 (B) 20 (C) 22 (D) 26
109. Collier's Encyclopaedia ની પ્રથમ આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 1950–51 (B) 1949–50 (C) 1951–52 (D) 1953–54

110. Children's Britanica નું પ્રથમ પ્રકાશન ક્યારે થયું હતું ?
 (A) 1961 (B) 1964 (C) 1960 (D) 1965
111. પી. એન. ચોપરા અને પ્રભા ચોપરા સંપાદિત Encyclopaedia India નું પ્રકાશન કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1985 (B) 1986 (C) 1987 (D) 1988
112. ગુજરાતી વિશ્વકોશના પ્રકાશક ?
 (A) ગુજરાત વિદ્યાપીઠ (B) ગુજરાત યુનિવર્સિટી
 (C) ગુજરાત વિદ્યાસભા (D) ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ
113. ગુજરાતી વિશ્વકોશ કેટલા ખંડોમાં પ્રકાશિત થયેલ છે ?
 (A) 20 (B) 22 (C) 25 (D) 30
114. Encyclopaedia of Library and Information Science ના પ્રકાશક કોણ છે ?
 (A) H. W. Wilson (B) R. R. Bowker
 (C) Collirs (D) M. Dekkers
115. વિશ્વકોશનું પૂરક પ્રકાશન કયા સ્વરૂપે કરવામાં આવે છે ?
 (A) વાર્ષિકી (B) સામયિક
 (C) પંચાંગ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
116. વ્હીટેકર્સ આલ્મનેક (Whitaker's Almanac) નો પ્રારંભ કયા વર્ષથી કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1864 (B) 1869 (C) 1874 (D) 1879
117. વાર્ષિકીઓ (Year Books) ભૌગોલિક મર્યાદાની દૃષ્ટિએ કયા કયા પ્રકાર ધરાવે છે ?
 (A) રાષ્ટ્રીય (B) આંતરરાષ્ટ્રીય (C) સ્થાનિક (D) આમાંના બધા જ
118. ઈન્ડિયા : એ રેફરન્સ એન્યુઅલ (India : a reference annual) કયા પ્રકારની વાર્ષિકી છે ?
 (A) પ્રાદેશિક (B) રાષ્ટ્રીય (C) સ્થાનિક (D) આંતરરાષ્ટ્રીય

119. સ્ટેટમેન્સ ઈયર બુક (Stateman's Year Book : The Politics, Cultural and Economics of the World) નું પ્રથમ પ્રકાશન કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1860 (B) 1864 (C) 1870 (D) 1874
120. ભારતીય વિશ્વવિદ્યાલય સંબંધિત માહિતી નીચેનામાંથી કઈ વાર્ષિકીમાંથી મળશે ?
 (A) કોમનવેલ્થ યુનિવર્સિટીઝ ઈયર બુક
 (B) યુરોપા ઈયર બુક
 (C) સ્ટેટમેન્ટ્સ ઈયર બુક
 (D) આમાંથી કોઈ પણ નહીં
121. યુનિવર્સિટીઝ હેન્ડબુક ઈન્ડિયાના પ્રકાશક કોણ છે ?
 (A) નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ
 (B) યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન
 (C) એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયન યુનિવર્સિટીઝ
 (D) ઈન્ડિયન લાયબ્રેરી એસોસિએશન
122. ધ ન્યૂ ગિનેસ બુક ઓફ રેકોર્ડ્સ (The New Guinness Book of World Records) કયાંથી પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) ચિકાગો (B) લંડન (C) ન્યૂયોર્ક (D) વોશિંગ્ટન
123. લિમ્કા બુક ઓફ રેકોર્ડ્સ (Limca Book of World Records) કયાંથી પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) જયપુર (B) નવી દિલ્હી (C) મુંબઈ (D) કોઈમ્બતુર
124. વર્લ્ડ ઓફ લર્નિંગ (World of Learning) ના પ્રકાશક કોણ છે ?
 (A) યુરોપા પબ્લીકેશન (B) મેકમિલન એન્ડ કં.
 (C) એચ. ડબલ્યુ. વિલ્સન (D) આર. આર. બોકર
125. એશિયન રેકોર્ડ્સ (Asian Records) ના પ્રકાશક કોણ છે ?
 (A) યુરોપા પબ્લીકેશન (B) એશિયન રેકોર્ડ્સ એન્ડ પબ્લિકેશન્સ
 (C) આર. આર. બોકર (D) એચ. ડબલ્યુ. વિલ્સન

126. ડિક્શનરી ઓફ નેશનલ બાયોગ્રાફી (Dictionary of National Biography) ના સંપાદક કોણ છે ?
 (A) એસ. પી. સેન (B) પ્રીતિ સેનગુપ્તા
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) એચ. પી. લ્યુહન
127. વેબસ્ટર્સ ન્યૂ બાયોગ્રાફિકલ ડિક્શનરી (Webster New Biographical Dictionary) સર્વપ્રથમ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 1941 (B) 1943 (C) 1945 (D) 1947
128. કરન્ટ બાયોગ્રાફી (Current Biography) ની સામયિકતા કેટલી છે ?
 (A) પાશ્ચિક (B) માસિક (C) દ્વિમાસિક (D) ત્રિમાસિક
129. કરન્ટ બાયોગ્રાફી (Current Biography) ની પ્રકાશક કોણ છે ?
 (A) H. W. Wilson (B) Europa Publications
 (C) K. C. Dult (D) S. P. Sen
130. હૂઝ હૂ ઓફ ઈન્ડિયન રાઈટર્સ (Who's Who of Indian Writers) ના સંપાદક કોણ છે ?
 (A) K. C. Dult (B) S. P. Sen (C) Priti Sen (D) H. W. Wilson
131. જીવિત વ્યક્તિના જીવનીકોશને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) Who's Who (B) Who Was Who
 (C) Biography (D) Autobiography
132. ગેઝેટીયર્સ (Gazetteers) સામાન્યતઃ કયા નામે ઓળખાય છે ?
 (A) નકશાપોથી (B) સાંખ્યિકી નકશાપોથી
 (C) સ્થાન દર્શાવતી નિર્દેશિકા (D) ભૌગોલિકકોશ
133. ધ ટાઈમ્સ એટલાસ ઓફ ધ વર્લ્ડ (The Times Atlas of the World) ના પ્રકાશક કોણ છે ?
 (A) The Times of India (B) Times Book
 (C) New York Times (D) None of above
134. Webster's New Geographical Directory ની પ્રથમ આવૃત્તિનું વર્ષ કયું છે ?
 (A) 1947 (B) 1948 (C) 1949 (D) 1946

135. કોલમ્બિયા લિપિનકોટ ગેઝેટિયર ઓફ ધ વર્લ્ડ (Columbia Lippincott Gazetteer of the World) કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થયેલ છે ?
 (A) 1960 (B) 1962 (C) 1964 (D) 1966
136. પ્રવાસ ભારતીના પ્રકાશક કોણ છે ?
 (A) પ્રવીણ પુસ્તક ભંડાર (B) ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય
 (C) અનડા પ્રકાશન (D) બાલગોવિંદ પ્રકાશન
137. ભારત રોડ એટલાસના પ્રકાશક કોણ છે ?
 (A) પ્રવીણ પુસ્તક ભંડાર (B) ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય
 (C) અનડા પ્રકાશન (D) બાલગોવિંદ પ્રકાશન
138. અલરિય ઈન્ટરનેશનલ પિરીયોડિકલ્સ ડિરેક્ટરી (Ulrich's International Periodicals Directory) કયાંથી પ્રકાશિત થાય છે ?
 (A) ન્યૂયોર્ક (B) ચિકાગો (C) લંડન (D) પેરિસ
139. પ્રલેખોને સર્વ સામાન્ય સ્વરૂપે કઈ બે શ્રેણીઓમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રાથમિક અને માધ્યમિક (B) પ્રલેખીય અને બિનપ્રલેખીય
 (C) સંદર્ભ અને માહિતી સ્ત્રોત (D) આમાંથી કોઈ નહીં
140. પ્રલેખીય સ્ત્રોત એટલે શું ?
 (A) મુદ્રિત માધ્યમમાં ઉપલબ્ધ (B) પુસ્તક સ્વરૂપ
 (C) સામયિક સ્વરૂપ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
141. લોક માધ્યમ (Mass Media) કયા પ્રકારનો માહિતી સ્ત્રોત છે ?
 (A) પ્રલેખીય (B) બિનપ્રલેખીય
 (C) A + B (D) આમાંથી કોઈ નહીં
142. બિનપ્રલેખીય સ્ત્રોતો કઈ બે શ્રેણીઓમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રાચીન— અર્વાચીન (B) સામાન્ય— અસામાન્ય
 (C) પુસ્તક — સામયિક (D) ઔપચારિક — અનૌપચારિક
143. નીચેનામાંથી પ્રાથમિક સ્ત્રોત કયો છે ?
 (A) વાઙ્મયસૂચી (B) વિશ્વકોશ
 (C) હસ્તલિખિત પ્રલેખ (D) ડીરેક્ટરી

144. Pamphlets કયા પ્રકારનો માહિતી સ્ત્રોત છે ?
 (A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીયક (C) તૃતીયક (D) સંદર્ભ
145. Guide to Literature કયા પ્રકારનો માહિતી સ્ત્રોત છે ?
 (A) દ્વિતીયક (B) પ્રાથમિક (C) તૃતીયક (D) સંદર્ભ
146. જ્ઞાનના સંગ્રહના સ્વરૂપમાં કયો સંદર્ભ સ્ત્રોત ઓળખાય છે ?
 (A) વિશ્વકોશ (B) શબ્દકોશ (C) વાર્ષિકી (D) નિર્દેશિકા
147. કોનાર્ડ ગેસનરને કોનો જનક માનવામાં આવે છે ?
 (A) વાઙ્મયસૂચી (B) નિર્દેશીકરણ
 (C) સારાંશીકરણ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
148. વાઙ્મયસૂચી વિષય પર પ્રથમ આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ ક્યાં મળી હતી ?
 (A) પેરિસ (B) બ્રસેલ્સ (C) ધ હેગ (D) ચિકાગો
149. INB ની સામયિકતા શું છે ?
 (A) માસિક (B) સાપ્તાહિક (C) પાશ્ચિક (D) ત્રિમાસિક
150. INDEX MEDICUS કયા વર્ષથી પ્રકાશિત થાય છે ?
 (A) 1966 (B) 1964 (C) 1962 (D) 1960
151. Physics Abstracts નું પ્રકાશન ક્યારથી શરુ થયું ?
 (A) 1898 (B) 1890 (C) 1895 (D) 1880
152. Chemical Abstracts શું છે ?
 (A) સારાંશીકરણ સામયિક (B) નિર્દેશીકરણ સામયિક
 (C) A + B (D) આમાંથી કોઈ નહીં
- ❖ આપવામાં આવેલ વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
1. ઈન્ડિયા : એ રેફરન્સ એન્યુઅલ દિલ્હીથી પ્રકાશિત થાય છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
2. એશિયન રેકોર્ડર સાપ્તાહિક પ્રકાશન છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું

3. UNESCO Statistical Year Book નું પ્રકાશન યુનેસ્કો, પેરિસ દ્વારા અંગ્રેજી અને ફ્રેંચ ભાષામાં કરવામાં આવે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
4. બહુભાષી શબ્દકોશ બે ભાષાઓનો શબ્દકોશ છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
5. Indian Dissertation Abstract તે ICSSR નું પ્રકાશન છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
6. ન્યુ એન્સાઇક્લોપિડિયા બ્રિટાનિકા – પ્રોપેડિયા ત્વરિત સંદર્ભ સેવા માટે ઉપયોગી બની રહે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
7. Indian Science Abstract – 1965 થી પ્રકાશિત થાય છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
8. INB ની સામયિકતા માસિક છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
9. Times Literary Supplements ગ્રંથસમીક્ષા માટે ઉપયોગી છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
10. Oxford Junior Encyclopaedia ની પ્રથમ આવૃત્તિ 1960 માં થયું હતું.
 (A) ખરું (B) ખોટું
11. Children's Britanica નું પ્રથમ પ્રકાશન 1960 માં થયું હતું.
 (A) ખરું (B) ખોટું
12. Encyclopaedia Britanica ની 1 થી 13 આવૃત્તિઓ ગ્રેટ બ્રિટનથી પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.
 (A) ખરું (B) ખોટું
13. India : A reference annual તે ભારત સરકારના માહિતી અને પ્રસાર મંત્રાલયનું નિયમિત પ્રકાશન છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું

14. મનોરમા ઈયર બુક (Manorama Year Book) વર્તમાનમાં અંગ્રેજી સાથે હિન્દી, તમિલ અને બંગાળી ભાષાઓમાં પણ પ્રકાશિત થાય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
15. BNB નું પ્રકાશન સાપ્તાહિક સ્વરૂપે 1950 થી થાય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
16. Books in Print વ્યાપારિક વાહ્યમયસૂચી છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
17. Chemical Abstract તે American Chemical Society નું પ્રકાશન છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
18. પેટન્ટ દ્વિતીયક કક્ષાનું માહિતી સ્ત્રોત છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
19. માર્ગરેટ હુચીન્સ પ્રથમ ગ્રંથપાલ હતા જેમણે 'સંદર્ભ સાક્ષાત્કાર' (Reference Interview) પદનો પ્રયોગ કર્યો.
(A) ખરું (B) ખોટું
20. પ્રશ્નકર્તાને પ્રત્યક્ષ માહિતી પ્રદાન કરવાને બદલે માહિતી ક્યાંથી ઉપલબ્ધ બનશે તે રેફરલ સેન્ટરનું કાર્ય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
21. 'પસંદગીયુક્ત માહિતી પ્રસાર સેવા' વાચક વિશેષની વિશિષ્ટ આવશ્યકતાઓ સંબંધિત હોય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
22. CAS અને SDI સમાન સેવા છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
23. ઈન્ડિયા : એ રેફરન્સ એન્યુઅલ કોલકત્તાથી પ્રકાશિત થાય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
24. All India Book Directory ના પ્રકાશક Modern Publication છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
25. તૈયારી, સેવા તથા આત્મસાતકરણ સંદર્ભ સેવા સાથે સંબંધિત છે.
(A) ખરું (B) ખોટું

❖ કઈ માહિતી કયા સંદર્ભ ગ્રંથમાંથી મેળવશો ?

સંદર્ભ ગ્રંથ વિશ્વ વિશાળ, વૈવિધ્યભર્યું અને વિવિધરંગી છે. માત્ર એટલું જ નહીં ક્યારેક એવું પણ જોવા મળે છે કે કોઈ એક માહિતી અનેક પ્રકારના સંદર્ભ ગ્રંથોમાં પણ મળે છે, તો ક્યારેક એક માહિતી માટે એક જ પ્રકારના અનેક સંદર્ભ ગ્રંથો ઉપલબ્ધ હોય છે. પરિણામે તાલીમાર્થી કે વિદ્યાર્થી તરીકે કોઈ એક સંદર્ભ ગ્રંથની માહિતી સ્ત્રોત તરીકે પસંદગી કરવાનું કેટલેક અંશે દ્વિધાત્મક બને છે. આ સમસ્યાના હલ સ્વરૂપ વાચકો દ્વારા વધુ ઉપયોગમાં લેવાતા, લોકપ્રિય, પ્રતિષ્ઠિત પ્રકાશક દ્વારા પ્રકાશિત અને પ્રતિષ્ઠિત સંપાદક દ્વારા સંપાદિત સંદર્ભ ગ્રંથને પ્રથમ પસંદગી આપવી જોઈએ.

1. 'આંગતુક' શબ્દનો અર્થ
સાર્થ ગુજરાતી શબ્દકોશ
2. 'ગોરંભા' શબ્દની વ્યુત્પત્તિ, ઉચ્ચાર, અર્થ વગેરે
ભગવદ્ ગોમંડલ
નોંધ : ગુજરાતી ભાષામાં કોઈપણ શબ્દનો અર્થ મેળવવા
1. સાર્થ ગુજરાતી જોડણી કોશ 2. મોટો કોશ, 3. ભગવદ્ ગોમંડલનો ઉપયોગ કરી શકાય.
3. 'Library' શબ્દનો અર્થ
Oxford English Dictionary કે
Webster's New Encyclopedic Dictionary
4. 'Library' નો ગુજરાતીમાં અર્થ
સર્વાંગી અંગ્રેજી - ગુજરાતી કોશ કે
રીઅલ - ડિક્શનરી
5. 'Library' પદની વ્યાખ્યા
Harrod's Librarian's Glosaary and Reference Book
નોંધ : ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનને સ્પર્શતી કોઈપણ માહિતી માટે
6. અવતરણો (Quotations) માટે
Oxford Dictionary of Quotations

7. અંગ્રેજી પર્યાયવાચી શબ્દ માટે
Roget's Thesaurus of English Words and Phrases
8. હાથીનું આયુષ્ય
ધ ન્યૂ એન્સાયકલોપીડિયા બ્રિટાનિકા
9. ગુજરાતની ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક પરંપરા
ગુજરાતી વિશ્વકોશ
નોંધ : જ્ઞાનવિષયના કોઈપણ ક્ષેત્રની સામાન્ય માહિતી, દેશ અને લોકો, પ્રાણીઓ અને વનસ્પતિ, ઇતિહાસ અને ભૂગોળ, કલા અને સાહિત્ય, મૃત વિશિષ્ટ વ્યક્તિઓ વિશેની માહિતી વગેરે માટે :
'ધ ન્યૂ એન્સાયકલોપીડિયા બ્રિટાનિકા'
'ધ એન્સાયકલોપીડિયા અમેરિકાના'
'વર્લ્ડ બુક એન્સાયકલોપીડિયા'
'કોલિઅર્સ એન્સાયકલોપીડિયા' સૂચવી શકાય.
અલબત્ત, હવે વિશિષ્ટ વિષયના વિષયના વિશ્વકોશો પણ પ્રકાશિત થયાં હોઈ, તે વિશ્વકોશોને પ્રાધાન્ય આપવું જોઈએ.
10. અણુ અને અણુ ટેકનોલોજી
મેકો - હીલ એન્સાયકલોપીડિયા ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી
11. લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ
મેલિવલ ડ્યુઈનું જીવન ચરિત્ર
ક્લાસીફાઈડ કેટલોગ કોડ વગેરે
એન્સાયકલોપીડિયા ઓફ લાયબ્રેરી એન્ડ ઈન્ફર્મેશન સાયન્સ કે
એન્સાયકલોપીડિયા ઓફ લાયબ્રેરિયનશિપ
નોંધ : ગ્રંથાલય અને માહિતી વિજ્ઞાનની કોઈપણ માહિતી માટે આ વિશ્વકોશોનો પણ ઉપયોગ કરી શકાય.
12. આદિવાસી સમાજ
ઈન્ટરનેશનલ એન્સાયકલોપીડિયા ઓફ સોશ્યલ સાયન્સીસ
નોંધ : કોઈપણ સામાજિક પ્રશ્નોના ઉકેલ માટે

13. જૈનધર્મ વિશે
એહમદિયા મુસ્લિમો
એન્સાયકલોપિડિયા ઓફ રીલિજીઅન એન્ડ એથિક્સ
નોંધ : કોઈપણ ધર્મ અને ધાર્મિક સંપ્રદાય, સ્થાપક, ભક્તિ વગેરેની માહિતી માટે
14. ભારતની રાષ્ટ્રીય પ્રયોગશાળાઓ
ભારતના દૂરદર્શન કેન્દ્રો
પદ્મશ્રી એવોર્ડ
ભારતનો રાષ્ટ્રધ્વજ - રાષ્ટ્રગીત
રાષ્ટ્રીય પક્ષી - પ્રાણી
ઈન્ડિયા : એ રેફરન્સ એન્યુઅલ
15. સંસદ સભ્યોના નામ
વિધાન સભ્યોના નામ
વિભિન્ન રાજ્યોની રાજધાની
રાજ્યો વિશેની સામાન્ય માહિતી
જે તે વર્ષની ઘટનાઓ - તવારીખ
ઈન્ડિયા : એ રેફરન્સ એન્યુઅલ
16. ગ્રેટ બ્રિટનના પ્રધાન મંડળના સભ્યોના નામ
સ્ટેટમેન્ટ્સ ઈયર બુક
17. યૂનો, યુનેસ્કો વિશેની માહિતી
બ્રાઝિલની વસ્તી
ઈથોપિયાની રાજધાની
સ્ટેટમેન્ટ્સ ઈયર બુક
યૂરોપા ઈયર બુક
18. મા. જે. પુસ્તકાલયના ગ્રંથપાલનું નામ
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયનો કુલ ગ્રંથ સંગ્રહ
ડીરેક્ટરી ઓફ લાયબ્રેરીઝ એન્ડ ઈન્ફર્મેશન સેન્ટર્સ ઈન ગુજરાત

19. ગુજરાત યુનિવર્સિટીના ઉપકુલપતિશ્રીનું નામ
સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીમાં શીખવાડતા વિષયો
મુંબઈ યુનિવર્સિટીના વિભિન્ન વિભાગીય ડીન
યુનિવર્સિટી હેન્ડબૂક ઈન્ડિયા
20. ભારતીય વિશ્વવિદ્યાલયો, મહાવિદ્યાલયો, રાષ્ટ્રીય, શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ, તેઓનું
સ્થાપના વર્ષ, ગ્રંથપાલનું નામ, અભ્યાસક્રમ માહિતી વગેરે માટે
યુનિવર્સિટી હેન્ડબૂક ઈન્ડિયા
21. કોમનવેલ્થ દેશોના વિશ્વવિદ્યાલયોની માહિતી
કોમનવેલ્થ યુનિવર્સિટીઝ ઈયર બૂક
22. વિશ્વનાં જુદા જુદા દેશોના વિશ્વવિદ્યાલયોની માહિતી
વર્લ્ડ ઓફ લર્નિંગ
23. વિશ્વના જુદા જુદા દેશોના વિશ્વવિદ્યાલયો, સંલગ્ન મહાવિદ્યાલયો, ગ્રંથાલયો,
સંગ્રહાલયો, શૈક્ષણિક અને સંશોધન સંસ્થાઓ વગેરે માટે
વર્લ્ડ ઓફ લર્નિંગ
24. ભારતીય ભાષાઓના લેખકો અને તેમની કૃતિઓ
ઈન્ડિયન નેશનલ બિબ્લિયોગ્રાફી
25. ગુજરાતી ભાષાના લેખકો અને તેમની કૃતિઓ
ગુજરાતી સાહિત્યકાર પરિચય કોશ
ગ્રંથ અને ગ્રંથકાર
26. બ્રિટીશ પ્રકાશનોની માહિતી
બ્રિટીશ નેશનલ બિબ્લિયોગ્રાફી
27. અમેરિકન પ્રકાશનોની માહિતી
બૂક્સ ઈન પ્રિન્ટ
28. વિશ્વ સમગ્રના અંગ્રેજી ભાષી પ્રકાશનો
કમ્યુલેટીવ બૂક ઈન્ડેક્સ
29. ભારતીય ભાષાના પ્રકાશનો
ઈન્ડિયન નેશનલ બિબ્લિયોગ્રાફી

30. ભારતમાં પ્રકાશિત અંગ્રેજી ભાષાના પ્રકાશનો
ઈન્ડિયન બૂક્સ ઈન પ્રિન્ટ
31. ભારતીય પ્રકાશકોના નામ અને સરનામાં
ઈન્ડિયન નેશનલ બિબ્લિયોગ્રાફી
32. Reader's Digest સામયિકનું સરનામું, સામયિકતા, લવાજમ
અલરીય ઈન્ટરનેશનલ પિરિયોડિકલ્સ, ડીરેક્ટરી
33. વિદેશી સામયિકોના નામ, સરનામાં વગેરે
અલરીય ઈન્ટરનેશનલ પિરિયોડિકલ્સ, ડીરેક્ટરી
34. 'કુમાર' સામયિકની વિગત
નિફોર ગાઈડ ટુ ઈન્ડિયન પિરિયોડિકલ્સ
35. ભારતીય ભાષાઓના સામયિકોની વિગત
નિફોર ગાઈડ ટુ ઈન્ડિયન પિરિયોડિકલ્સ
36. બ્રિટીશ સામયિકોની વિગત
વિલીગ્સ પ્રેસ ગાઈડ
37. વિશ્વના વિભિન્ન દેશોની ભૌગોલિક માહિતી
કોલંબિયા લિપિનકોટ ગેઝેટીઅર્સ ઓફ ધ વર્લ્ડ
ટાઈમ્સ એટલાસ ઓફ ધ વર્લ્ડ
રીડર્સ ડાયજેસ્ટ ગ્રેટ વર્લ્ડ એટલાસ
38. ભારતીય સ્થળોની ભૌગોલિક માહિતી
ગેઝેટીઅર્સ ઓફ ઈન્ડિયા
39. વિશ્વના દેશોની વિવિધ આંકડાકીય માહિતી
વ્હીટેકર્સ આલ્મેનેક
40. રમત-ગમતની સર્વાંગીણ માહિતી માટે
વર્લ્ડ આલ્મેનેક એન્ડ બૂક ઓફ ફેક્ટ્સ
41. Most Popular records માટે
ન્યૂ ગિનેસ બૂક ઓફ રેકોર્ડ્સ
લિમ્કા બૂક ઓફ રેકોર્ડ્સ

42. વિશ્વના તમામ દેશોની આંકડાકીય માહિતી
યુનાઈટેડ નેશન્સ સ્ટેટિસ્ટિકલ ઈયર બુક
43. ગુજરાતના જિલ્લાઓ, તાલુકાઓ વગેરેની માહિતી
નકશામાં ગુજરાત
44. ભારતીય ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ
ગેઝેટિઅર્સ ઓફ ઈન્ડિયા
45. સમાજ જીવનની વિશેષ વ્યક્તિઓ (મૃત) અ જીવનચરિત્ર
ઈન્ટરનેશનલ હૂ વોઝ હૂ
46. સમાજ જીવનની વિશેષ વ્યક્તિઓ (જીવિત) ના જીવનચરિત્ર
ઈન્ટરનેશનલ હૂ ઈઝ હૂ
47. ભારતની વિશિષ્ટ વ્યક્તિઓના જીવનચરિત્ર
ડિક્સનરિ ઓફ નેશનલ બાયોગ્રાફી
48. સમાજ, સંસ્કૃતિ, ઇતિહાસ, સાહિત્ય, કલા વગેરે સાથે સંલગ્ન વ્યક્તિઓના
જીવનચરિત્ર
એન્સાઈક્લોપિડિયા ઓફ વર્લ્ડ બાયોગ્રાફી
49. આંતરરાષ્ટ્રીય મહત્ત્વ ધરાવતી વ્યક્તિઓના જીવનચરિત્ર
વેબસ્ટર્સ બાયોગ્રાફિકલ ડિક્સનરિ
50. ભારતીય ભાષાઓના સાહિત્યકારોના જીવન અને કવન
હૂ ઈઝ હૂ ઓફ ઈન્ડિયન રાઈટર્સ
51. ભારતના વિવિધ સ્થળોની માહિતી
ગેઝેટિયર્સ ઓફ ઈન્ડિયા
52. ભારતના જોવા લાયક સ્થળો, સુવિધા વગેરે
ફોડર્સ ઈન્ડિયા
53. વિશ્વના વિવિધ દેશોના જોવા લાયક સ્થળો
ફોડર્સ (જે તે દેશના)
54. ભારતના પ્રવાસ માટે
પ્રવાસ ભારતી

55. પરદેશમાં અભ્યાસ કરવા માટે મળતી ફેલોશીપ
સ્ટડી એબ્રોડ
56. ટૂંકાક્ષરી / આઘાક્ષરીની પૂર્ણ વિગત માટે
ડિક્સનરિ ઓફ એબ્રિવિયેશન્સ / એકોનિમ્સ
57. ભારતના જુદા જુદા સ્થળોની વસતી ...
સેન્સસ ઓફ ઈન્ડિયા
58. સંદર્ભ ગ્રંથો વિષયક માહિતી
ગાઈડ ટુ રેફરન્સ બુક્સ
59. ગુજરાતના આદિવાસીઓ
સેન્સસ ઓફ ઈન્ડિયા
60. લાલ કિલ્લાની માહિતી
Fodder's guide to India
61. ચીનનું ચલણ
Stateman's year book
62. ઓલપિક રમતોનો ઇતિહાસ
Keesing's Record of World Events
63. ગ્રંથાલયવિજ્ઞાનમાં પ્રકાશિત લેખોનું વિવરણ
Library and Information Science Abstracts
64. મુસ્લિમ ધર્મ વિષયક માહિતી
એન્સાયક્લોપિડિયા ઓફ રિલીજીયન એન્ડ ઇથિક્સ
65. ભારતનું રાષ્ટ્રીય પુષ્પ
India : a reference anual
66. ગ્રેટ બ્રિટનમાં ભારતના રાજદૂત
Stateman's Year Book
67. ભારતની તત્કાલીન ઘટનાઓ
Asian Recorder

68. મા. જે. પુસ્તકાલય (અમદાવાદ) ના ગ્રંથપલનું નામ

World of Learning

69. ભારતીય વિશ્વવિદ્યાલયોની માહિતી

Universities Handbook India

70. વિશ્વમાં સૌથી લાંબી વ્યક્તિ

Ginnesse book of World Records

◀ : જવાબો : ▶

વિભાગ - A વેકલ્પિક ઉત્તર

1. (B) 2. (C) 3. (A) 4. (A) 5. (D) 6. (A) 7. (D)
 8. (A) 9. (C) 10. (C) 11. (A) 12. (C) 13. (C) 14. (C)
 15. (C) 16. (A) 17. (C) 18. (A) 19. (C) 20. (A) 21. (B)
 22. (C) 23. (A) 24. (A) 25. (C) 26. (A) 27. (A) 28. (B)
 29. (C) 30. (A) 31. (A) 32. (A) 33. (C) 34. (D) 35. (A)
 36. (A) 37. (A) 38. (C) 39. (C) 40. (A) 41. (B) 42. (C)
 43. (B) 44. (A) 45. (C) 46. (B) 47. (C) 48. (B) 49. (A)
 50. (C) 51. (A) 52. (D) 53. (D) 54. (B) 55. (A) 56. (B)
 57. (A) 58. (C) 59. (A) 60. (B) 61. (B) 62. (B) 63. (B)
 64. (A) 65. (C) 66. (C) 67. (A) 68. (B) 69. (A) 70. (B)
 71. (B) 72. (A) 73. (B) 74. (A) 75. (B) 76. (B) 77. (D)
 78. (A) 79. (A) 80. (A) 81. (D) 82. (B) 83. (D) 84. (D)
 85. (A) 86. (B) 87. (B) 88. (C) 89. (B) 90. (B) 91. (A)
 92. (C) 93. (C) 94. (A) 95. () 96. (B) 97. (A) 98. (B)
 99. (A) 100. () 101. (B) 102. (B) 103. (C) 104. (A) 105. (A)
 106. (B) 107. (D) 108. (A) 109. (A) 110. (C) 111. (C) 112. (D)
 113. (C) 114. (D) 115. (A) 116. (B) 117. (D) 118. (B) 119. (B)
 120. (A) 121. (C) 122. (B) 123. (B) 124. (A) 125. (B) 126. (A)
 127. (B) 128. (B) 129. (A) 130. (B) 131. (A) 132. (D) 133. (B)

134. (C) 135. (B) 136. (A) 137. (C) 138. (A) 139. (B) 140. (A)
 141. (B) 142. (D) 143. (C) 144. (A) 145. (D) 146. (A) 147. (A)
 148. (B) 149. (A) 150. (D) 151. (A) 152. (A)

જવાબો : વિભાગ - B ખરાં ખોટાના ઉત્તર

1. ખરું 2. ખરું 3. ખરું 4. ખોટું 5. ખરું 6. ખરું 7. ખરું 8. ખરું
 9. ખરું 10. ખરું 11. ખરું 12. ખરું 13. ખરું 14. ખરું 15. ખરું 16. ખરું
 17. ખરું 18. ખરું 19. ખરું 20. ખરું 21. ખરું 22. ખરું 23. ખરું 24. ખરું
 25. ખરું

માહિતી સેવાઓ

(INFORMATION SERVICES)

- ❖ નીચેના આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો.
1. પ્રલેખન (Documentation) પદનો સર્વપ્રથમ કયા વર્ષમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો ?
(A) 1931 (B) 1930 (C) 1933 (D) 1934
 2. International Institute of Bibliography (IIB) નું નામ International Institute of Documentation (IID) કયા વર્ષમાં પરિવર્તિત કરવામાં આવ્યું ?
(A) 1931 (B) 1930 (C) 1934 (D) 1937
 3. માહિતી વિજ્ઞાન (Information Science) પદનો પ્રયોગ કયા વર્ષમાં સર્વપ્રથમ કરવામાં આવ્યો ?
(A) 1960 (B) 1961 (C) 1958 (D) 1959
 4. 'સૂચિત કરવું, કહેવું, સમાચાર, જ્ઞાન વગેરે' – માહિતીનો આ અર્થ કયા શબ્દકોશમાંથી લેવામાં આવેલ છે ?
(A) Oxford English Dictionary
(B) Random House Dictionary
(C) Oxford Gujarati – English Dictionary
(D) Gujarati Vishva Kosha
 5. માહિતી તે સમાચારો, તથ્યો, આંકડા, અહેવાલો, અધિનિયમો, કર સંહિતાઓ, ન્યાયિક નિર્ણયો, પ્રસ્તાવો વગેરે અનેક વસ્તુઓથી સંબંધિત છે – આ કથન કોનું છે ?
(A) બેઈલ (Bail) (B) બેકર (Becker)
(C) હોફમેન (Hoffman) (D) મિલર (Miller)
 6. જે. એચ. શેરા (J. H. Shera) દ્વારા માહિતીના કેટલા પ્રકાર જણાવવામાં આવ્યા છે ?
(A) 4 (B) 5 (C) 7 (D) 6

7. વાતાવરણ દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલ માહિતીને કહેવામાં આવે છે.
(A) પ્રેરક (Stimulatory) (B) કાર્યવિધિક (Procedural)
(C) પ્રત્યાત્મક (Conceptual) (D) અનુભવસિદ્ધ (Empirical)
8. જ્ઞાન એટલે માહિતીનું વ્યવસ્થિત માળખું – આ અર્થ કયા શબ્દકોશમાંથી મેળવવામાં આવેલ છે ?
(A) Random House Dictionary
(B) Oxford English Dictionary
(C) Webster's New Encyclopedia Dictionary
(D) None of above
9. 'બૌદ્ધિક પદ્ધતિ દ્વારા સંદર્ભજન્ય પરિસ્થિતિમાંથી નિષ્પન્નિત પ્રક્રિયા દ્વારા મેળવેલ જાણકારી એટલે જ્ઞાન' – આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?
(A) જે. એચ. શેરા (J. H. Shera) (B) એસ. આર. રંગનાથન
(C) ડી. ડબ્લ્યુ. હેન્સન (D) બેલ (Bail)
10. 'Science Information' પદ કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવ્યો ?
(A) જે. એચ. શેરા (J. H. Shera) (B) બેલ (Bail)
(C) ડી. ડબ્લ્યુ. હેન્સન (D) ઈ. હોફમેન (E. Hoftman)
11. માહિતી વિજ્ઞાન (Information Science) કયા પદનું સંશોધિત નામ છે ?
(A) પ્રલેખન (Documentation) (B) વાઙ્મયસૂચી (Bibliography)
(C) સંદર્ભવિજ્ઞાન (Reference) (D) આમાંથી કોઈ નહીં
12. માહિતીશાસ્ત્ર (Informatics) પદનો સર્વપ્રથમ કયા દેશમાં ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો ?
(A) અમેરિકા (B) રશિયા (C) ગ્રેટ બ્રિલ (D) ફ્રાન્સ
13. Informatics પદ કયા પદના સ્થાને ઉપયોગમાં લેવામાં આવ્યો ?
(A) સંદર્ભ સેવા (Reference Service)
(B) પ્રલેખન (Documentation)
(C) માહિતી વિજ્ઞાન (Information Science)
(D) ગ્રંથાલય વિજ્ઞાન (Library Science)

14. Informatics પદનો પ્રયોગ સર્વપ્રથમ કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1964 (B) 1965 (C) 1966 (D) 1967
15. Informatics પદનો પ્રારંભ કરવાનું શ્રેય કોને છે ?
 (A) કેલ્વીન મૂર્સ (Calvin Moors) (B) એચ. પી. લુહાન (H. P. Luhn)
 (C) ચેરની અને ગિલયરેવકી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
16. માહિતી સ્થાનાંતરણ (Information Transfer) પદનો પ્રયોગ સર્વપ્રથમ ક્યારે કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1970 (B) 1973 (C) 1971 (D) 1972
17. માહિતી સમાજ (Information Society) પદ કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવ્યો ?
 (A) કેલ્વીન મૂર્સ (Calvin Moors)
 (B) ડબલ્યુ જે. માર્ટીન (W. J. Martin)
 (C) એચ. પી. લુહાન (H. P. Luhn)
 (D) એસ. આર. રંગનાથન
18. માહિતીને નીચે જણાવેલ કયા ત્રણ વિભાગોમાં શ્રેણીબદ્ધ કરવામાં આવે છે ?
 (A) વિશ્લેષિત, વર્ણનાત્મક, સાંખ્યિકીય
 (B) વ્યવસ્થિત, વિશ્લેષિત, વર્ણનાત્મક
 (C) તાર્કિક, વિશ્લેષિત, વર્ણનાત્મક
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
19. માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિ (Information Retrieval) પદનું પ્રતિપાદન કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યું ?
 (A) કેલ્વીન મૂર્સ (Calvin Moors) (B) જે. એચ. શેરા (J. H. Shera)
 (C) બી.સી. વીકરી (B. C. Vikery) (D) આમાંથી કોઈ નહીં
20. માહિતીના વિશેષ ઉપયોગકર્તાઓ કોણ છે ?
 (A) સામાન્ય વ્યક્તિ (B) વિદ્યાર્થી
 (C) શિક્ષક (D) સંશોધક

21. માહિતીની અત્યધિક વૃદ્ધિ એટલે શું ?
 (A) માહિતી વિસ્ફોટ (B) માહિતી સંગ્રહ
 (C) માહિતી વ્યવસ્થાપન (D) આમાંથી કોઈ નહીં
22. કોઈપણ રાષ્ટ્રના 'સંશોધન અને વિકાસ' કાર્યક્રમો માટે શું અત્યંત આવશ્યક છે ?
 (A) ગ્રંથાલય સેવા (B) માહિતી સેવા (C) પ્રલેખન સેવા (D) સંદર્ભ સેવા
23. જ્ઞાન શું છે ?
 (A) માનવ વિચાર (B) સંગઠિત માહિતી
 (C) ડેટા (D) આમાંથી કોઈ નહીં
24. 'માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિ' પદ કયા વર્ષમાં પ્રયુક્ત કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1945 (B) 1946 (C) 1952 (D) 1950
25. Data ને કોના દ્વારા માહિતીમાં પરિવર્તિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) પરીક્ષણ દ્વારા (B) નિરીક્ષણ દ્વારા
 (C) વિશ્લેષણ દ્વારા (D) આમાંથી કોઈ નહીં
26. માહિતીની પુનઃ પ્રાપ્તિ આવશ્યકતાનુસાર સંબંધિત ડેટાના સ્થાન નિર્ધારણ અને પસંદગીની પ્રક્રિયા છે – માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિની આ સમજ કોણે આપી છે ?
 (A) બી. સી. વીકરી (B) જે. એચ. શેરા
 (C) કેલ્વીન મૂર્સ (D) ઈ. હોફમેન
27. માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિના કાર્યો માહિતી પ્રાપ્તિ, પ્રસ્તુતિકરણ, ગોઠવણી, શોધ વિધિ અને છે.
 (A) માહિતી પ્રસાર (B) વ્યવસ્થાપન
 (C) માહિતી સંગ્રહ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
28. માહિતી ઊભી કરતી સંસ્થાઓ કઈ કઈ છે ?
 (A) સંશોધન અને વિકાસ (B) 19 વસતી અને સર્વેક્ષણો
 (C) સરકારી પ્રવૃત્તિઓ (D) આમાંથી બધી જ
29. માહિતીના સમાનાર્થી પદો નીચે મુજબ છે ?
 (A) હકીકત (B) બુદ્ધિ અને ડહાપણ
 (C) સલાહ (D) આમાંજ બધા જ

30. મૂલ્યવર્ધિત માહિતી સેવાની વિભાવના કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવી ?
 (A) 1981 (B) 1980 (C) 1979 (D) 1982
31. માહિતીના જથ્થામાં તેના ભાગમાં કોઈ મૂલ્ય વારસાગત હોતું નથી પણ માહિતીમાં એ ક્ષમતા રહેલી હોય છે. મૂલ્યવર્ધિત એવી સેવાઓ છે જે આ ક્ષમતાને ઓળખી શકે છે અથવા તો કોઈ ચોક્કસ વાતાવરણની જરૂરિયાતો સાથે તેની ક્ષમતાને સાંકળી શકે – મૂલ્યવર્ધિત સેવાઓ સંબંધિત આ કથન કોનું છે ?
 (A) કોનિન અને ગુડીમ (B. Cronin and M. Godim)
 (B) કોએનિંગ (Koenig)
 (C) આથરટન (Pauline Atherton)
 (D) લેકેસ્ટર (F. W. Lancaster)
32. National Informatic Centre કયાં આવેલું છે ?
 (A) કોલકત્તા (B) નવી દિલ્હી (C) લખનૌ (D) દહેરાદૂન
33. ઈન્ટરનેશનલ પેટન્ટ ડોક્યુમેન્ટેશન સેન્ટર કયાં આવેલું છે ?
 (A) પેરિસ (B) લંડન (C) વિયેના (D) જીનીવા
34. ભારતમાં વૈજ્ઞાનિક નીતિ નિયમ ક્યારથી અમલમાં છે ?
 (A) 1955 (B) 1956 (C) 1957 (D) 1958
35. રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ પ્રલેખન કેન્દ્રની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી ?
 (A) 1974 (B) 1975 (C) 1976 (D) 1978
36. વાયકો અને ગ્રંથપાલો વચ્ચે વૈયક્તિક સંપર્ક સ્થાપિત થવો જોઈએ – 1876 માં આ ભાવના કોણે વ્યક્ત કરી હતી ?
 (A) સેમ્યુઅલ સ્વીટ ગ્રીન (B) ડબલ્યુ. ડબલ્યુ. બિશપ
 (C) સેમ્યુઅલ રોથસ્ટીન (D) વિલિયમ બી. માઈલ્ડ
37. ‘અનુભવહીન ઉપયોગકર્તાઓના એક મોટા સમૂહના અસ્તિત્વમાં સંદર્ભ સેવાનો જન્મ થયો છે – આ કથન કોનું છે ?
 (A) સેમ્યુઅલ સ્વીટ ગ્રીન (B) ડબલ્યુ. ડબલ્યુ. બિશપ
 (C) સેમ્યુઅલ રોથસ્ટીન (D) વિલિયમ બી. ચાઈલ્ડ

38. ‘પોતાના ઉપયોગકર્તાઓ માટે પોતાની અધિકતમ ઉપયોગિતા દરેક શક્ય ઉપાય દ્વારા સુલભ બનાવવી એ ગ્રંથાલયનો ઉદ્દેશ છે – આ કથન કોનું છે ?
 (A) વિલિયમ બી. ચાઈલ્ડ (B) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
 (C) માર્ગરિટ હિક્ન્સ (D) જેમ્સ વાયર
39. ‘વાચક સહાયતા’ ને બદલે ‘સંદર્ભ કાર્ય’ પદનો પ્રયોગ ક્યારે કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1885 (B) 1866 (C) 1890 (D) 1891
40. સંદર્ભ સેવા એક એવી પ્રક્રિયા છે જે દ્વારા વાચક અને તેની વાચન સામગ્રી વચ્ચે અંગત ધોરણે સંબંધ સ્થાપિત કરવામાં આવે છે.’ – સંદર્ભ સેવાની આ પરિભાષા કોણે આપી છે ?
 (A) માર્ગરિટ હિક્ન્સ (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) જેમ્સ વાયર (D) એલ. આઈ. એડવર્ડ્સ
41. સંદર્ભ સેવા સૌ પ્રથમ કયા દેશમાં અસ્તિત્વમાં આવી ?
 (A) યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ (B) ગ્રેટ બ્રિટન
 (C) ફ્રાન્સ (D) જર્મની
42. ભારતમાં સૌ પ્રથમ સંદર્ભ સેવા કયાં અસ્તિત્વમાં આવી ?
 (A) દિલ્હી વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલય (B) કોલકત્તા વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલય
 (C) મદ્રાસ વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલય (D) મુંબઈ વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલય
43. ‘જે ઓછામાં ઓછા સમયમાં અને શક્ય હોય તો પળમાત્રમાં પૂરી પાડવામાં આવે તે પ્રસ્તુત સંદર્ભ સેવા છે. પ્રસ્તુત સંદર્ભ સેવાની આ સમજ કોણે આપી છે ?
 (A) વિલિયમ બી. ચાઈલ્ડ (B) માર્ગરિટ હિક્ન્સ
 (C) જેમ્સ વાયર (D) એસ. આર. રંગનાથન
44. ગ્રંથાલયમાં પ્રથમ વખત પ્રવેશતો વાચક કહેવાય છે.
 (A) નવ આંગતુક (B) સામાન્ય વાચક
 (C) વિશિષ્ટ વાચક (D) મુલાકાતી
45. ગ્રંથાલય સંસ્કાર કોને આપવામાં આવે છે ?
 (A) નવ કર્મચારી (B) નવ આંગતુક
 (C) નવીન ગ્રંથ (D) આમાંના બધા જ

46. પરિચયાત્મક સેવા કોને આપવામાં આવે છે ?
 (A) કાયમી વાચકને (B) નવ આંગતુકને
 (C) સામાન્ય વાચકને (D) વિશિષ્ટ વાચકને
47. નીચેનામાંથી કઈ સેવા બહુ જ ઓછા સમયમાં સમાપ્ત થઈ જાય છે ?
 (A) પ્રસ્તુત સંદર્ભ સેવા (B) વ્યાપ્ત સંદર્ભ સેવા
 (C) પરિચયાત્મક સેવા (D) ઉપભોક્તા શિક્ષણ
48. 'તૈયારી, સેવા તથા આત્મસાતકરણ તે સંદર્ભ સેવાના પ્રમુખ ચરણ છે.' આ કથન કોનું છે ?
 (A) વિલિયમ કાર્ટ્ઝ (B) વિલિયમ બી. ચાઈલ્ડ
 (C) માર્ગરિટ હિક્ન્સ (D) એસ. આર. રંગનાથન
49. પ્રસ્તુત અને વ્યાપ્ત સંદર્ભ સેવા વચ્ચેનો ભેદ કયા તત્વોને આધારે પાડવામાં આવે છે ?
 (A) પૃચ્છા (B) શોધયાત્રા (C) સમય (D) ઉપરના બધાં જ
50. 'અદ્યતન અવબોધન સેવા (CAS) એટલે સંસ્થાના આયોજનના સંદર્ભમાં તે કાર્યમાં સંલગ્ન સંશોધનકારોને ત્વરિત અને ચોક્કસ માહિતી પૂરી પાડવા માટેની પસંદગીયુક્ત માહિતીની અર્થે પ્રાપ્ત થતાં પ્રકાશનનું ત્વરિત વિવરણ અને વિવેચન કરવાની વ્યવસ્થા'— આ પરિભાષા કોણે આપી છે ?
 (A) સ્ટ્રાસ (Strauss) (B) કેમ્પ (Camp)
 (C) આથટન (Arthron) (D) રંગનાથન (Rangnathan)
51. CAS નું પૂર્ણ સ્વરૂપ જણાવો.
 (A) Centralised Acquisition System
 (B) Current Awareness Service
 (C) Current Information System
 (D) Chemical Abstract Service
52. CAS (Current Awareness Service) નો પ્રારંભ કયા વર્ષમાં થયો ?
 (A) 1960 (B) 1950 (C) 1956 (D) 1966
53. કેમ્પ (Camp) અનુસાર CAS ના કેટલા ચરણો છે ?
 (A) ત્રણ (B) ચાર (C) પાંચ (D) બે

54. CAS ના પ્રકાર અદ્યતન અવબોધન બુલેટીન, સામયિક, અનુક્રમણિકા સેવા, વર્તમાનપત્ર કરતણ સેવા, સંશોધન પ્રગતિ પત્રિકા અને છે.
 (A) આગામી પ્રકાશનોની સૂચના (B) આગામી પરિષદોની સૂચના
 (C) આગામી સામયિકોની સૂચના (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
55. એચ. પી. લુહાન દ્વારા પસંદગીયુક્ત માહિતી પ્રસાર સેવા (Selective Dissemination of Information) (SDI) ની વિભાવના ક્યારે સ્પષ્ટ કરવામાં આવી ?
 (A) 1950 (B) 1957 (C) 1958 (D) 1959
56. SDI નું પૂર્ણ સ્વરૂપ ?
 (A) Selected Dissmination of Information
 (B) Selective Dissmination of Information
 (C) Systematic Design of Information
 (D) None of Above
57. SDI વિચારધારાના પ્રણેતા કોણ છે ?
 (A) કેલ્વિન મૂર્સ (B) ડેરિક ઓસ્ટીન
 (C) માર્ગરિટ ટોબે (D) એચ. પી. લુહાન
58. SDI માં પ્રલેખ પ્રોફાઈલની કોની સાથે મેળવણી કરવામાં આવે છે ?
 (A) ઉપયોગકર્તા પ્રોફાઈલ (B) કર્તા પ્રોફાઈલ
 (C) સામયિક પ્રોફાઈલ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
59. SDI સેવાના તબક્કા પસંદગી માહિતી પુનઃ નિવેશ અને તબક્કો છે ?
 (A) સુધારણાનો તબક્કો (B) પુનઃ પસંદગીનો તબક્કો
 (C) A + B (D) આમાંથી કોઈ નહીં
60. પ્રલેખ રેખાકૃતિ (Documents Profile) એટલે શું ?
 (A) પસંદગીના પ્રલેખોનું વિશ્લેષણ
 (B) ગ્રંથાલયમાં પ્રાપ્ત તમામ પ્રલેખોનું વિશ્લેષણ
 (C) ગ્રંથાલયમાં પ્રાપ્ત તમામ સામયિકોનું વિશ્લેષણ
 (D) ઉપરના બધાં જ

61. કોઈપણ કૃતિ જેવી કે ગ્રંથો, સામયિકો વગેરેમાં સમાવિષ્ટ પદો, પ્રકરણો, સ્થાનો, સૂત્રો તથા અન્ય મહત્વપૂર્ણ વસ્તુની સૂચીને નિર્દેશી (Index) કહેવામાં આવે છે.— નિર્દેશીની આ પરિભાષા કોણે આપી છે ?
- (A) બી. ગુહા (B. Guha)
 (B) એ. કે. મુખરજી (A. K. Mukharjee)
 (C) જ્યોર્જ બૂન (George Bonn)
 (D) એલ. આર. મેકકોલ્વિન (L. R. McColvin)
62. કોઈ પઠનીય સામગ્રીના મૂળપાઠ અથવા સંકલિત પ્રલેખની વિષયવસ્તુની ક્રમબદ્ધ દર્શિકા તે નિર્દેશી છે — નિર્દેશીની આ પરિભાષા શેમાં આપવામાં આવી છે ?
- (A) British Standard Institute
 (B) Encyclopaedia Britannica
 (C) Encyclopaedia America
 (D) Ency. of Library and Information Science
63. ઉદ્ધરણ નિર્દેશી (Citation Indexing) કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવી ?
- (A) એચ. પી. લુહાન (B) યુજન ગારફિલ્ડ
 (C) માર્ટિનર ટોબે (D) જ્યોર્જ બૂન
64. કોઈ સ્ત્રોતભાષાની કૃતિને તેના હેતુ અને શૈલીને ધ્યાનમાં રાખી કોઈ અન્ય ભાષાના ઉપયુક્ત તથા સ્વાભાવિક સમાનાર્થી રૂપમાં પ્રસ્તુત કરવાને જ અનુવાદ કહેવામાં આવે છે — અનુવાદની આ પરિભાષા કોણે આપી છે ?
- (A) નીડા (Nida) (B) કેલ્ફોર્ડ (Calford)
 (C) ફોરસ્ટાન (Forastaan) (D) ફ્રેન્ક શેર્પર્ડ (Frenk Sherpard)
65. શૃંખલા પ્રક્રિયા (Chain Procedure) નું સંશોધિત સ્વરૂપ જણાવો.
- (A) પ્રેસિસ (PRECIS) (B) પોપ્સી (POPSI)
 (C) ક્વોક (KWOC) (D) ક્વિક (KWIC)
66. ટ્રાન્સલેશન (Translation) પદ મૂળ કઈ ભાષામાંથી અવતરણ પામેલ છે ?
- (A) ગ્રીક (B) લેટિન (C) જર્મન (D) ફ્રેન્ચ

67. અનુવાદક માટે સ્ત્રોતભાષાનું જ્ઞાન, લક્ષ્ય ભાષાનું જ્ઞાન તથા જ્ઞાન હોવું આવશ્યક છે.
- (A) વિષયનું (B) સામાન્ય
 (C) લાવણ્ય (D) આમાંના બધા જ
68. International Translation Centre ક્યાં આવેલું છે ?
- (A) London (UK) (B) Delfi (Natherland)
 (C) Chicago (USA) (D) આમાંથી કોઈ નહીં
69. ગ્રંથનામ પૃષ્ઠ અને ગ્રંથની વિવરણાત્મક નોંધ તે છે.
- (A) સંક્ષેપ (Synopsis) (B) ટિપ્પણ (Annotation)
 (C) સાર (Abstract) (D) આમાંથી કોઈ નહીં
70. ‘મૂળ પ્રલેખની મૌલિક સામગ્રીને જે ક્રમમાં પ્રસ્તુત કરવામાં આવી હોય તે જ ક્રમમાં લેખકની ભાષામાં તેના બધા જ બિંદુઓને સૂત્રવત અને સંક્ષિપ્ત સ્વરૂપમાં પ્રસ્તુતિકરણને સાર કહે છે.’— સારની આ પરિભાષા કોણે આપી છે ?
- (A) બી. વીલ (B. Well) (B) રોબર્ટ કોલિસન (R. B. Collison)
 (C) રોબર્ટ મેજેલ (R. E. Mackell) (D) એશવર્થ (Ashworth)
71. સાર નિર્મિત કરવાના ચરણો કેટલા છે ?
- (A) ત્રણ (B) ચાર (C) પાંચ (D) બે
72. ઈન્ટરનેશનલ કોન્ફરન્સ ઓફ સાયન્સ એબસ્ટ્રેક્ટ પેરિસમાં કયા વર્ષમાં મળી હતી ?
- (A) 1955 (B) 1956 (C) 1957 (D) 1958
73. એસ. આર. રંગનાથને સારના કેટલા ઉપસૂત્રો આપ્યા છે ?
- (A) ચાર (B) ત્રણ (C) પાંચ (D) સાત
74. ‘લેખના અતિગહન વિચારોને સારમાં પૂર્ણ સ્વરૂપે રજૂ કરવા.’ — આ સિદ્ધાંતમાં કયા ઉપસૂત્ર સાથે સંકળાયેલ છે ?
- (A) કર્મચારી તત્વ પર આધારિત ઉપસૂત્ર
 (B) સમય તત્વ પર આધારિત ઉપસૂત્ર
 (C) સકારાત્મક ઉપસૂત્ર
 (D) નકારાત્મક ઉપસૂત્ર

75. સારના પ્રકાર કેટલા છે ?
 (A) ત્રણ (B) ચાર (C) પાંચ (D) છ
76. સારકર્તા (Abstractor) કોણ કોણ હોઈ શકે છે ?
 (A) મૂળ લેખક (B) વિષય નિષ્ણાત
 (C) વ્યાવસાયિક (D) ઉપરના બધા જ
77. ઉદ્દેશ્ય અનુસાર સારના પ્રકારો કેટલાં છે ?
 (A) નિર્દેશાત્મક (B) માહિતીપ્રદ
 (C) આલોચનાત્મક (D) આમાંના બધા જ
78. ઈન્સ્ટ્રોક દ્વારા Indian Science Abstract ના પ્રકાશનનો પ્રારંભ કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1964 (B) 1965 (C) 1966 (D) 1967
79. વાચક અને પુસ્તક વચ્ચે સંપર્ક સ્થાપિત કરી આપતી સેવા તે
 (A) સંદર્ભ સેવા (B) માહિતી સેવા (C) અનુવાદ સેવા (D) સારકરણ સેવા
80. ત્વરિત સંદર્ભ સેવામાં વાચકોની સમસ્યાનું સમાધાન સામાન્યતઃ દ્વારા કરવામાં આવે છે.
 (A) સંદર્ભ ગ્રંથો (B) પાઠ્યપુસ્તકો (C) વર્તમાનપત્રો (D) શોધ ગ્રંથો
81. નીચેનામાંથી શું સંદર્ભ ગ્રંથ નથી ?
 (A) વિશ્વકોશ (B) વર્તમાનપત્ર (C) શબ્દકોશ (D) ગેઝેટિયર્સ
82. પોલ ઓટલેટ દ્વારા પ્રલેખન વિષય સંબંધિત પ્રથમ પુસ્તક 'Traitede Documentation' કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1933 (B) 1932 (C) 1931 (D) 1934
83. Documentation ક્ષેત્રમાં વિશેષ યોગદાન માટે પ્રતિષ્ઠિત નોબેલ શાંતિ પુરસ્કાર મેળવનાર ?
 (A) S. C. Bradford (B) Paul Outlet
 (C) Herri La Fontaine (D) S.R. Rangnathan
84. નીચે જણાવેલ સેવાઓ પૈકી કઈ સેવા જાગરૂકતા સેવા અંતર્ગત સેવા છે ?
 (A) માહિતી સેવા (B) સંદર્ભ સેવા
 (C) CAS અને SDI (D) અનુવાદ સેવા

85. 1961 માં કોણે સર્વપ્રથમ સામયિક જાગરૂકતા સેવા માટે કમ્પ્યુટર ઉપયોગ વિધિનો પ્રસ્તાવ મૂક્યો અને તેનું નામકરણ SDI રાખ્યું ?
 (A) S. C. Bradford (B) H. P. Luhan
 (C) Paul Outlet (D) Herri La Fontaine
86. SDI ના ચરણમાં ઉપલોક્તા અને પ્રલેખ પ્રોફાઈલનું મિલાન (Matching), પસંદગી (Selection), અધિસૂચના (Notification), પુનઃ નિવેશન (FeedBack) સિવાય શું સામેલ હોય છે ?
 (A) અનુવાદકાર્ય (B) સારકરણ
 (C) સુધારણા (D) આમાંથી કોઈ નહીં
87. ઉત્તમ સારમાં કઈ વિશેષતાઓ હોવી જોઈએ ?
 (A) સંક્ષિપ્તતા અને શુદ્ધતા (B) સ્પષ્ટતા અને એકરૂપતા
 (C) વિશ્વનીયતા અને પ્રમાણિકતા (D) આમાંના બધા જ
88. કયા વર્ષને 'માહિતી પ્રૌદ્યોગિક વર્ષ' તરીકે ગણવામાં આવેલ ?
 (A) 1982 (B) 1980 (C) 1985 (D) 1986
89. આધુનિક સમાજમાં બધી ગતિવિધિઓ શેના પર કેન્દ્રિત છે ?
 (A) જ્ઞાન (B) માહિતી
 (C) બંને પર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
90. વિભિન્ન પ્રકારના ક્રિયાકલાપોના ફળસ્વરૂપ માહિતીની ઉત્પત્તિ થાય છે.
 (A) સંશોધન અને વિકાસ (B) વ્યાવસાયિક
 (C) માનવીય (D) ઔદ્યોગિક
- ❖ આપવામાં આવેલ વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
1. વિવિધ માનવીય પ્રવૃત્તિઓ અને ઘટનાઓ થકી માહિતીનું સર્જન થાય છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
2. 'નવી રસપ્રદ માહિતી' કે 'તાજ બનેલી ઘટનાઓનો અહેવાલ' એટલે સામાચાર.
 (A) ખરું (B) ખોટું
3. સંશોધન વિશેષતઃ માહિતી આધારિત પ્રવૃત્તિ છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું

4. એચ. પી. લુહાન અનુસાર 'માહિતીનું બિનટકાઉપણું અને વિજ્ઞાનમાં ઝડપી સંચારની તાકીદની માંગ CAS ના ઉદ્ભવ માટે કારણભૂત છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
5. Forth Coming International Scientific and Technical Conference નામક ત્રિમાસિક ASLIB દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
6. Index પદ લેટિન ભાષાના Indicare પરથી રચાયેલ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
7. Contents તે કૃતિના પ્રારંભમાં પ્રકરણ દ્વારા વિષયવસ્તુની માહિતી દર્શાવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
8. Index તે કૃતિના છેવાડે કૃતિમાં સમાવિષ્ટ સૂક્ષ્મ વિચારો, વિષયો, વ્યક્તિનામો વગેરે વર્ણાનુક્રમમાં રહી તે કયા પૃષ્ઠમાં ઉલ્લેખિત છે તે દર્શાવે છે ?
(A) ખરું (B) ખોટું
9. અદ્યતન અવબોધન સેવા મુક્ત સેવા છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
10. અનુવાદ જે ભાષામાંથી કરવામાં આવે તે ભાષાને સ્ત્રોતભાષા (Source Language) કહેવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
11. જે ભાષામાં અનુવાદ કરવામાં આવે તે ભાષાને લક્ષ્ય ભાષા (Alimed Language) કહેવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
12. National Translation Centre (NTC) ની સ્થાપના 1953 માં શિકાગો (USA) માં કરવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
13. સાર કરવાની વિધિને સારકરણ કહેવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
14. એવો સમાજ કે જેમાં બધી જ પ્રવૃત્તિઓનું કેન્દ્ર માહિતી છે તે માહિતી સમાજ.
(A) ખરું (B) ખોટું

15. માહિતી પૃથક્કરણની પ્રક્રિયામાં પસંદગી, મૂલ્યાંકન, યોગ્યતા નક્કી કરવી, પ્રમાણભૂત કરવું, સંક્ષિપ્તીકરણ કરવું, સંયોગીકરણ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
16. હવાલા કેન્દ્ર (Referral Centre) એટલે એવું કેન્દ્ર જે પોતે માહિતી માટે આવેલા લોકોને સીધો ઉકેલ નથી આપતું પણ તે માહિતી ક્યાંથી પ્રાપ્ત થશે તે સ્ત્રોતો વિશેની માહિતી આપે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
17. માહિતી વર્તણૂક એટલે જે રીતે ઉપભોક્તા માહિતી માંગતો હોય, માહિતી શોધતો હોય અને ઉપયોગમાં કરતો હોય તે.
(A) ખરું (B) ખોટું
18. માહિતી પ્રસારણ સાંકળની કડીઓ – માહિતી ઉત્પાદકો – પ્રકાશકો ગ્રંથપાલ – માહિતી નિષ્ણાંતો – ઉપભોક્તાઓ છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
19. સાહિત્ય શોધ સેવાને દીર્ઘકાલીન સંદર્ભ સેવાની સમકક્ષ માનવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
20. એકસ્વલક (Copyright) એટલે સાહિત્યિક, સંગીત અને કલાત્મક કૃતિની પ્રત તૈયાર કરવા અને તેના વેચાણ માટેના નિશ્ચિત વર્ષો માટે કાનૂન દ્વારા તેના સર્જકને આપવામાં આવેલ અધિકાર.
(A) ખરું (B) ખોટું

❖ યોગ્ય જોડકાં બનાવો :

સૂચી A		સૂચી B	
A	NTC	1	UK
B	ITC	2	INDIA
C	BLDSC	3	Natherland
D	NISCAIR	4	USA

(A – 4), (B – 3), (C – 1), (D – 2)

સૂચી A		સૂચી B	
A	ઈ. જે. કોટ્સ	1	કિવક
B	એચ. પી. લુહાન	2	વસ્તુ, ગુણધર્મ, પદાર્થ, ક્રિયા
C	ડેરિક ઓસ્ટિન	3	કોકિટ અને પ્રોસેસ
D	જે. કેસર	4	પ્રેસીસ

(A - 2), (B - 1), (C - 3), (D - 4)

સૂચી A		સૂચી B	
A	CLRI	1	હેદ્રાબાદ
B	SENDOC	2	નવી દિલ્હી
C	NASSDOC	3	મુંબઈ
D	BARC	4	ચેન્નાઈ

(A - 4), (B - 1), (C - 2), (D - 3)

સૂચી A		સૂચી B	
A	NASSDOC	1	સંરક્ષણ વિભાગ
B	DEVSI	2	સામાજિક વિજ્ઞાન
C	INIS	3	વિકાસ વિજ્ઞાન
D	DESIDOC	4	ન્યૂક્લિયર વિજ્ઞાન

(A - 2), (B - 3), (C - 4), (D - 1)

: જવાબો :

વિભાગ - A વેકલ્પિક ઉત્તર

1. (A) 2. (A) 3. (D) 4. (A) 5. () 6. (D) 7. (A)
 8. (A) 9. () 10. (B) 11. (A) 12. (B) 13. (C) 14. (C)
 15. (C) 16. (D) 17. (B) 18. (A) 19. (A) 20. (D) 21. (A)
 22. (B) 23. (B) 24. (D) 25. (C) 26. (B) 27. (A) 28. (D)
 29. (D) 30. (B) 31. (A) 32. (B) 33. (C) 34. (D) 35. (B)
 36. (A) 37. (C) 38. (B) 39. (D) 40. (B) 41. (A) 42. (C)

43. (D)	44. (A)	45. (B)	46. (B)	47. (A)	48. (C)	49. (D)
50. (A)	51. (B)	52. (B)	53. (A)	54. (B)	55. (D)	56. (B)
57. (D)	58. (A)	59. (A)	60. (A)	61. ()	62. ()	63. ()
64. ()	65. (B)	66. (B)	67. (A)	68. (B)	69. (B)	70. (B)
71. (A)	72. (C)	73. (A)	74. (C)	75. (B)	76. (D)	77. (D)
78. (B)	79. (A)	80. (A)	81. (B)	82. (D)	83. (C)	84. (C)
85. (B)	86. (C)	87. (D)	88. (A)	89. (B)	90. (A)	
જવાબો : વિભાગ - B ખરાં ખોટાના ઉત્તર						
1. ખરું	2. ખરું	3. ખરું	4. ખરું	5. ખરું	6. ખરું	7. ખરું
8. ખરું	9. ખરું	10. ખરું	11. ખરું	12. ખરું	13. ખરું	14. ખરું
15. ખરું	16. ખરું	17. ખરું	18. ખરું	19. ખરું	20. ખરું	

માહિતી પ્રોધોગિકી

(INFORMATION SERVICES)

❖ નીચેના આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો.

1. કમ્પ્યુટર એક –

- (A) બુદ્ધિશાળી મશીન છે. (B) સરળતાથી ઘાત જાય છે.
(C) તે ભૂલો કરે છે. (D) આમાંથી કોઈ નહીં.

2. ભારતમાં સર્વપ્રથમ કમ્પ્યુટરનો પ્રયોગ કયાં વર્ષમાં થયો ?

- (A) 1955 (B) 1958 (C) 1937 (D) 1960

3. ચિપ ટેકનોલોજી કયા પ્રકારના કમ્પ્યુટરમાં પ્રયોગમાં લેવામાં આવે છે ?

- (A) મીની કમ્પ્યુટર (B) માઈક્રો કમ્પ્યુટર
(C) સુપર કમ્પ્યુટર (D) મેન ફ્રેમ

4. કમ્પ્યુટરની અંતર્ગત 'C' શું છે ?

- (A) હાર્ડવેર (B) ભાષા (C) આઉટપુટ (D) સોફ્ટવેર

5. CHECKMATE સોફ્ટવેરનો ઉપયોગ શેના માટે કરવામાં આવે છે ?

- (A) સામયિક નિયંત્રણ માટે (B) ગ્રંથપ્રાપ્તિ માટે
(C) માહિતી સંગ્રહ અને પુનઃ પ્રાપ્તિ (D) આમાંથી કોઈ નહીં.

6. Pascaline મશીનનો વિકાસ કોણે કર્યો ?

- (A) બેઈલ (B) બેકર (C) બ્લેજ પાસ્કલ (D) મિલર

7. Differential Engine ની શોધ કોણે કરી ?

- (A) ચાર્લ્સ બબેજ (Charls Babbage)
(B) ક્લિફર્ડ બેરી (Clifford Berry)
(C) હરમન હોલરીથ (Harman Hollerith)
(D) મિલર (Miller)

8. ટેબ્યુલેટિંગ () મશીનની શોધ કોણે કરી ?

- (A) ચાર્લ્સ બબેજ (Charls Babbage)
(B) હરમન હોલરીથ (Harman Hollerith)
(C) ક્લિફર્ડ બેરી (Clifford Berry)
(D) મિલર (Miller)

9. પ્રથમ યાંત્રિક ગણના મશીનનું નિર્માણ કયા વર્ષમાં થયું ?

- (A) 1542 (B) 1642 (C) 1540 (D) 1640

10. એનાલિટિકલ (Analytical) એન્જીનનો आविष्कार કોણે કર્યો ?

- (A) હરમન હોલરીથ (Harman Hollerith)
(B) ચાર્લ્સ બબેજ (Charls Babbage)
(C) ક્લિફર્ડ બેરી (Clifford Berry)
(D) મિલર (Miller)

11. એનિયાક (ENIAC) કમ્પ્યુટરના શોધક કોણ છે ?

- (A) જે. પી. ઈકાર્ટ (B) હરમજહોન મ્યુચિલ
(C) ક્લિફર્ડ બેરી (Clifford Berry) (D) A અને B સાથે

12. કમ્પ્યુટરના પિતાનું બિરુદ કોને મળ્યું છે ?

- (A) ક્લિફર્ડ બેરી (Clifford Berry)
(B) ચાર્લ્સ બબેજ (Charls Babbage)
(C) મિલર (Miller)
(D) હરમન હોલરીથ (HarmanHollerith)

13. પ્રથમ પેઢી (Generation) ના કમ્પ્યુટરનો સમયગાળો જણાવો.

- (A) 1951–1958 (B) 1960–62 (C) 1580–90 (D) 1600–1601

14. દ્વિતીય પેઢીના કમ્પ્યુટરનો સમયગાળો જણાવો.

- (A) 1955–1960 (B) 1959–1964 (C) 1960–1964 (D) 1965–66

15. તૃતીય પેઢીના કમ્પ્યુટરનો સમયગાળો જણાવો.

- (A) 1956–1958 (B) 1960–66 (C) 1965–1970 (D) 1971–1985

16. ચતુર્થ પેઢીના કમ્પ્યુટરનો સમયગાળો જણાવો.

- (A) 1956–58 (B) 1965–1966 (C) 1966–1968 (D) 1971–1985

17. પંચમ પેઢીના કમ્પ્યુટરનો સમયગાળો જણાવો.

- (A) 1986 (B) 1956 (C) 1960 (D) 1985

18. માઈક્રો કમ્પ્યુટરનું સંપૂર્ણ સરકીટ કેટલી ચિપ પર હોય છે ?

- (A) એક (B) ત્રણ (C) બે (D) ચાર

19. મીની કમ્પ્યુટર માઈક્રો કમ્પ્યુટરની તુલનામાં _____
 (A) આકારમાં મોટું અને તીવ્ર ગતિ (B) આકારમાં મોટું અને ધીમી ગતિ
 (C) આકારમાં નાનું અને તીવ્ર ગતિ (D) આકારમાં નાનું અને ધીમી ગતિ
20. પર્શનલ કમ્પ્યુટરની શોધ ક્યારે થઈ ?
 (A) 1982 (B) 1983 (C) 1981 (D) 1980
21. IBM નું પૂરું નામ જણાવો.
 (A) Indian Business Machine
 (B) International Business Machine
 (C) India Media Machine
 (D) Index Budget Machine
22. Computer System ના મુખ્ય ઘટકોની સંખ્યા કેટલી છે ?
 (A) ચાર (B) છ (C) પાંચ (D) સાત
23. કેલ્ક્યુલેટર (Calculator) ના શોધક કોણ છે ?
 (A) નેપિયર (B) ચાર્લ્સ બબેજ (C) બ્લેજ પાસ્કલ (D) હાવર્ડ અકિન
24. વિશ્વના પ્રથમ સુપર કમ્પ્યુટરનું નામ જણાવો.
 (A) પરમ (PARAM) (B) સુપર અમેરિકા
 (C) એનિયાક (ENIAC) (D) યુનિવાક (UNIVAC)
25. વિશ્વનું પ્રથમ કમ્પ્યુટર જણાવો.
 (A) એનિયાક (ENIAC) (B) પરમ (PARAM)
 (C) યુનિવાક (UNIVAC) (D) આમાંથી કોઈ નહીં
26. કમ્પ્યુટરની ચિપ્સ શેની બનેલી હોય છે ?
 (A) પિત્તળ (B) તાંબુ
 (C) સિલિકોન (D) આમાંથી કોઈ નહીં
27. ભારતમાં કમ્પ્યુટરનો સર્વપ્રથમ પ્રયોગ કયા વર્ષમાં થયો હતો ?
 (A) 1938 (B) 1937 (C) 1936 (D) 1935
28. કઈ પેઢી દરમિયાન મીની કમ્પ્યુટર અસ્તિત્વમાં આવ્યાં.
 (A) પ્રથમ (B) ચતુર્થ (C) તૃતીય (D) દ્વિતીય

29. ભારતમાં કમ્પ્યુટરનો પ્રયોગ સર્વપ્રથમ કઈ સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવ્યો ?
 (A) ISI, Kolkata (B) BHEL
 (C) DRTC (D) INSDOC
30. કૃત્રિમ બુદ્ધિમતા (Artificial Inteligence) ની અવધારણા કઈ પેઢી સાથે જોડાયેલ છે ?
 (A) દ્વિતીય (B) ચતુર્થ (C) પંચમ (D) તૃતીય
31. મિકેનિકલ ડિજિટલ કેલ્ક્યુલેટરનું નિર્માણ સૌપ્રથમ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યું ?
 (A) ચાર્લ્સ બબેજ (B) બ્લેજ પાસ્કલ
 (C) રાવર્ડ અકિન (D) આમાંથી કોઈ નહીં.
32. ભારતમાં પ્રથમ કમ્પ્યુટર કયા વર્ષમાં તૈયાર થયું ?
 (A) 1962 (B) 1963 (C) 1964 (D) 1965
33. BASIC શું છે ?
 (A) સોફ્ટવેર (B) ભાષા
 (C) હાર્ડવેર (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં.
34. પ્રથમ પેઢીના કમ્પ્યુટરમાં _____ પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.
 (A) વેક્યુમ ટ્યુબ (Vacuum tube)
 (B) ટ્રાંસિસ્ટર (Transistor)
 (C) આઈ. સી. (Integrated Circuit)
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
35. દ્વિતીય પેઢીના કમ્પ્યુટરમાં _____ પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.
 (A) વેક્યુમ ટ્યુબ (Vacuum tube)
 (B) ટ્રાંસિસ્ટર (Transistor)
 (C) માઈક્રો પ્રોસેસર(Micro Processor)
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
36. પ્રથમ પેઢીના કમ્પ્યુટરનું નામ જણાવો.
 (A) એપલ - I (B) એનિયાક (C) પાયોનિયર (D) ઈન્ટેલ

37. નોટબુક, લેપટોપ અને પામટોપ કઈ પેઢીના કમ્પ્યુટર્સ છે ?
 (A) પંચમ (B) ચતુર્થ (C) તૃતીય (D) દ્વિતીય
38. પર્સનલ કમ્પ્યુટર્સ મુખ્યત્વે કયા કમ્પ્યુટર્સ છે ?
 (A) મીની (Mini) (B) માઈક્રો (Micro)
 (C) મેઈનફ્રેમ (Mainframe) (D) સુપર (Super)
39. એસેમ્બલી (Assembly) ભાષાનો વિકાસ કોણે કર્યો ?
 (A) મિલર (Miller) (B) ચાર્લ્સ બબેજ
 (C) ગ્રેસ હોપર (Grace Hopper) (D) નેપિયર
40. COBOL ની શોધ કોણે કરી ?
 (A) વ્યવસાયિક કાર્ય માટે (B) વિજ્ઞાન માટે
 (C) ગ્રાફિક કાર્ય માટે (D) આમાંથી કોઈ નહીં.
41. COBAL કમ્પ્યુટરની કઈ ભાષા છે ?
 (A) ઉચ્ચ સ્તરીય (B) મધ્ય સ્તરીય
 (C) નિમ્ન સ્તરીય (D) આમાંથી કોઈ નહીં
42. FORTRAN કમ્પ્યુટરની કઈ ભાષા છે ?
 (A) ઉચ્ચ સ્તરીય (B) મધ્ય સ્તરીય
 (C) નિમ્ન સ્તરીય (D) આમાંથી કોઈ નહીં
43. RAM નું પૂર્ણ સ્વરૂપ નીચેનામાંથી કયું છે ?
 (A) Read And Memory (B) Random Arithatic Memory
 (C) Randon Access Memory (D) આમાંથી કોઈ નહીં
44. OCLC નું પૂર્ણ સ્વરૂપ નીચેનામાંથી કયું છે ?
 (A) Online Computer Library Centre
 (B) Ohio College Library Centre
 (C) Oxford College Library Centre
 (D) None of Above

45. હાર્ડવેર (Hardware) કોને કહેવામાં આવે છે ?
 (A) કમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામ્સ (B) કમ્પ્યુટરના વિવિધ ભાગો
 (C) કમ્પ્યુટરની વિવિધ ભાષાઓ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
46. કી-બોર્ડ શું છે ?
 (A) નિવેશ યંત્ર (B) નિર્ગત યંત્ર
 (C) પ્રોસેસિંગ યંત્ર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
47. માઉસ (Mouse) નું કાર્ય શું છે ?
 (A) કમ્પ્યુટર ચાલું કરવું
 (B) કમ્પ્યુટર બંધ કરવું
 (C) કી-બોર્ડના ઉપયોગ વગર પ્રોગ્રામ ચલાવવો
 (D) પ્રિન્ટર ચાલું કરવું.
48. AT / XT કી-બોર્ડમાં કેટલાં બટન હોય છે ?
 (A) 101 (B) 103 (C) 105 (D) 106
49. એક કમ્પ્યુટરને બીજા કમ્પ્યુટર સાથે જોડાણ કરવા માટે કયું યંત્ર આવશ્યક છે ?
 (A) માઉસ (Mouse) (B) મોડેમ (Modem)
 (C) કી-બોર્ડ (D) સ્કેનર
50. Computer શબ્દની ઉત્પત્તિ કઈ ભાષાના શબ્દ પરથી થઈ છે ?
 (A) લેટિન (B) ગ્રીક (C) ફ્રેન્ચ (D) રશિયન
51. Computer ના ભૌતિક ઘટકોને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) હાર્ડવેર (B) સોફ્ટવેર
 (C) ઈનપુટ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
52. નેટવર્કના પ્રકારો કયા છે ?
 (A) પ્રત્યાયન નેટવર્ક (B) કમ્પ્યુટર નેટવર્ક
 (C) માહિતી નેટવર્ક (D) આમાંના બધા જ
53. ઉપગ્રહ દ્વારા પ્રસારણ કયા પ્રકારના નેટવર્ક ટોપોલોજી પર આધારિત હોય છે ?
 (A) બસ (B) સ્ટાર (C) રિંગ (D) ટ્રી

54. કયા નેટવર્કમાં નેટવર્ક જોડની સંખ્યા સૌથી ઓછી હોય છે ?
 (A) INTERNET (B) LAN (C) WAN
 (D) MAN
55. કયા નેટવર્કમાં ડેટા પ્રસારણની ગતિ સૌથી વધુ ઝડપી હોય છે ?
 (A) LAN (B) MAN (C) WAN (D) INTERNET
56. કયા નેટવર્કનું પ્રસાર ક્ષેત્ર સૌથી વધુ હોય છે ?
 (A) INTERNET (B) WAN (C) MAN (D) LAN
57. CDS / ISIS ના સંદર્ભમાં FST નું પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે ?
 (A) Field Select Term (B) Field Select Table
 (C) Field Select Time (D) આમાંથી કોઈ નહીં
58. CDS/ ISIS ના સંદર્ભમાં FDT નું પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે ?
 (A) Field Defination Table (B) Field Development Table
 (C) Field Demolisation Table (D) આમાંથી કોઈ નહીં
59. LibSys સોફ્ટવેર કોના સ્વચાલન માટે છે ?
 (A) ગ્રંથાલય (B) ઉદ્યોગ
 (C) વાણિજ્ય (D) આમાંથી કોઈ નહીં
60. KWIC નું નિર્માણ _____ વર્ષમાં કરવામાં આવ્યું.
 (A) 1958 (B) 1960 (C) 1957 (D) 1961
61. KWIC નું નિર્માણ _____ માં કરવામાં આવ્યું.
 (A) ચાર્લ્સ બેબેજ (B) કેલ્વિન
 (C) એચ. પી. લુહાન (D) એસ. આર. રંગનાથન
62. Citatation Index નો સર્વપ્રથમ પ્રયોગ કયા વિષય હેતુ કરવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) ગ્રંથાલય વિજ્ઞાન (B) વિજ્ઞાન
 (C) રસાયણ (D) ઔષધીય વિજ્ઞાન
63. CDS/ ISIS નું વિન્ડોઝ માટેનું 1.0 રૂપાંતરણ ક્યારે વિકસાવવામાં આવ્યું ?
 (A) 1997 (B) 1998 (C) 1996 (D) 1995

64. લિબ્સીસ (LibSys) નું નિર્માણ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યું ?
 (A) CMC, Kolkata (B) Libsys Corporation, New Delhi
 (C) INSDOC, New Delhi (D) Tata Unisys Ltd, Bombay
65. નેટવર્કિંગના પ્રકારો કયા કયા છે ?
 (A) સંદેશાવ્યવહાર (Communication)
 (B) કમ્પ્યુટર (Computer)
 (C) માહિતી (Infomation)
 (D) આમાંના બધા જ
66. સંદેશાવ્યવહાર (Communication) નેટવર્કસના પ્રકારો કયા કયા છે ?
 (A) LANs (Local Area Networks)
 (B) MANs (Metropolitan Area Network)
 (C) WANs (Wide Area Networks)
 (D) આમાંના બધા જ
67. UNESCO દ્વારા 1985 માં કયું સોફ્ટવેર વિકસાવવામાં આવ્યું ?
 (A) CCS / ISIS (B) ISIS (C) CCC (D) COS
68. CDS / ISIS નું 2.0 રૂપાંતર (verson) યુનેસ્કો દ્વારા ક્યારે વિકસાવવામાં આવ્યું ?
 (A) 1986 (B) 1987 (C) 1988 (D) 1989
69. CDS / ISIS નું UNIX રૂપાંતર (Verson) ક્યારે ઉપલબ્ધ બન્યું ?
 (A) 1992 (B) 1993 (C) 1991 (D) 1994
70. પ્રોદ્યોગિકી (Technology) ના મુખ્ય ઘટકો કયા કયા છે ?
 (A) કમ્પ્યુટર (B) માઈક્રો ઇલેક્ટ્રોનિક
 (C) કમ્પ્યુનિકેશન (D) આમાંના બધા જ
71. કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી કયા કયા વિભાગોમાં વિભાજીત કરી શકાય છે ?
 (A) પ્રોસેસર ટેકનોલોજી (B) સંગ્રહ ટેકનોલોજી
 (C) સોફ્ટવેર (D) A + B + C

72. 'માહિતી નિર્દેશોનું આદાન-પ્રદાન દૂર સુદરના અંતરેથી ઇલેક્ટ્રોનિક રીતે કરવામાં આવે તેને ટેલીકમ્યુનિકેશન કહેવામાં આવે છે. આ માહિતી અવાજ, વિડીયો કે કમ્પ્યુટર દ્વારા ઉત્પાદિત હોઈ શકે.' ટેલીકોમ્યુનિકેશનની આ સમજ કોણે આપી છે ?
- (A) કેલ્વિન (B) કેની (Kenny)
(C) ગ્રેસ હોપર (Grace Hopper) (D) નેપિયર
73. M. S. WORD શેનું ઉદાહરણ છે ?
- (A) સિસ્ટમ સોફ્ટવેર (B) એપ્લિકેશન સોફ્ટવેર
(C) ઓપરેશન સિસ્ટમ (D) આમાંથી કોઈ જ નહીં
74. કમ્પ્યુટર ફાઈલ એટલે -
- (A) કમ્પ્યુટરમાં એકત્રિત માહિતીનો જથ્થો
(B) કમ્પ્યુટરની પ્રાથમિક સ્મૃતિ
(C) કમ્પ્યુટરની દ્વિતીયક સ્મૃતિ
(D) આમાંથી કોઈ નહીં.
75. સોફ્ટવેર (Software) શું છે ?
- (A) કમ્પ્યુટરમાં વિવિધ ભાગો
(B) કાર્ય વિશેષ સંબંધિત નિર્દેશોનો સમૂહ
(C) કમ્પ્યુટરની ભાષા
(D) આમાંથી કોઈ નહીં.
76. એપ્લિકેશન (Application) સોફ્ટવેરથી -
- (A) કમ્પ્યુટર સંચાલિત થાય છે. (B) વિશિષ્ટ કાર્ય સંચાલિત થાય છે.
(C) પરિણામ નીકળે છે. (D) આમાંથી કોઈ નહીં.
77. ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ (Operating System) કયા પ્રકારનો પ્રોગ્રામ છે ?
- (A) સિસ્ટમ પ્રોગ્રામ (B) મશીન ભાષા
(C) એપ્લિકેશન (D) આમાંથી કોઈ નહીં.

78. ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ પ્રાથમિક સ્વરૂપે શું કામ કરે છે ?
- (A) સિસોર્સ મેનેજર (B) પ્રોસેસર મેનેજર
(C) પ્રોગ્રામિંગ (D) એપ્લિકેશન
79. કમ્પ્યુટરમાં Data કયા સ્વરૂપે પ્રદર્શિત કરવામાં આવે છે ?
- (A) બાયનરી નંબર્સ (B) ડેસિમલ નંબર્સ
(C) સિમ્પલ નંબર્સ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં.
80. સૌપ્રથમ કમ્પ્યુટર વાયરસ કયું હતું ?
- (A) બ્રેન વાયરસ (B) રેન ડ્રોપ વાયરસ
(C) ડેનજુક વાયરસ (D) ઓહિયો વાયરસ
81. કમ્પ્યુટરના સંદર્ભમાં d-base શું છે ?
- (A) સોફ્ટવેર (B) પ્રોગ્રામિંગ
(C) હાર્ડવેર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
82. કમ્પ્યુટરથી પ્રાપ્ત પરિણામને શું કહેવામાં આવે છે ?
- (A) Output (B) Input (C) Software (D) Hardware
83. DBMS કોનું સંક્ષિપ્ત નામ છે ?
- (A) DataBase Mechanical System
(B) DataBase Management System
(C) DataBase Machine System
(D) None of above
84. ADINET કયા પ્રકારનું નેટવર્ક છે ?
- (A) MAN (B) WAN
(C) LAN (D) આમાંથી કોઈ નહીં
85. ઈન્ટ્રાનેટ (Intranet) શું છે ?
- (A) કોઈપણ શહેર માટેની આંતરિક સંચાર પદ્ધતિ
(B) કોઈપણ સંસ્થા માટેની આંતરિક સંચાર પદ્ધતિ
(C) વિભાગીય આંતરિક સંચાર પદ્ધતિ
(D) આમાંથી કોઈ નહીં

86. ઈન્ટ્રાનેટ એ ઈન્ટરનેટના કયા કાર્યમાં ઉપયોગમાં લેવાય છે ?
 (A) વેબ બ્રાઉઝર (B) ઈ-મેલ
 (C) A + B (D) આમાંથી કોઈ નહીં
87. ઈન્ટરનેટ કમ્યુનિકેશનનું હૃદય કોને કહેવામાં આવે છે ?
 (A) સોફ્ટવેર (B) પ્રોગ્રામિંગ
 (C) હાર્ડવેર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
88. OCLC કયાં આવેલ છે ?
 (A) ગ્રેટ બ્રિટન (B) અમેરિકા (C) રશિયા (D) ફ્રાન્સ
89. EARL (Electronic Access to Resources in Libraries) ની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી ?
 (A) 1990 (B) 1992 (C) 1995 (D) 1996
90. UGC દ્વારા ઈફ્લિબનેટની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવું હતી ?
 (A) 1986 (B) 1987 (C) 1988 (D) 1989
91. ઈફ્લિબનેટ (INFLIBNET) કયા વર્ષથી કાર્યાન્વિત થયું ?
 (A) 1991 (B) 1993 (C) 1990 (D) 1992
92. AGRIS ના કેટલાં સ્તર છે ?
 (A) 4 (B) 3 (C) 2 (D) 5
93. વિનિતિ કયા દેશનું પ્રલેખન કેન્દ્ર છે ?
 (A) રશિયા (B) ચાઇના (C) જાપાન (D) ફ્રાન્સ
94. વિનિતિની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1951 (B) 1950 (C) 1952 (D) 1953
95. SAARC પ્રલેખન કેન્દ્રનું મુખ્ય મથક કયાં આવેલું છે ?
 (A) નવી દિલ્હી (B) કઠમાંડુ (C) ઈસ્લામાબાદ (D) કોલંબો
96. 'AND', 'OR' અને 'NOT' ના તર્કના ઓપરેટર્સના પ્રણેતા કયા છે ?
 (A) જ્યોર્જ બુલ (B) એફ. ડબ્લ્યુ. લેકેસ્ટર
 (C) હર્મન હોલેરીથ (D) એચ. પી. લુહાન

97. DRTC કયાં આવેલું છે ?
 (A) અમદાવાદ (B) બેંગલુરુ (C) હૈદરાબાદ (D) ચૈન્નાઈ
98. OnLine Database નો પ્રારંભ ક્યારે થયો ?
 (A) 1990 (B) 1980 (C) 1995 (D) 1985
99. WWW નો આવિષ્કાર ક્યારે થયો ?
 (A) 1990 (B) 1992 (C) 1994 (D) 1996
100. CSIR Consortium કયા વિષય સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) Natural Sciences (B) Humanities
 (C) Social Sciences (D) above all
101. SENDOC નું મુખ્ય મથક કયાં આવેલું છે ?
 (A) મુંબઈ (B) હૈદરાબાદ (C) લખનૌ (D) કાનપુર
102. અનુવાદ બેંકની સ્થાપના કોના દ્વારા કરવામાં આવી છે ?
 (A) DESIDOC (B) INSDOC
 (C) NASSDOC (D) None of above
103. ઈન્ટરનેટનું ઉદભવ સ્થાન નેટવર્ક એ ARPA કહેવાય છે. તે કઈ સાલમાં વિકસાવવામાં આવ્યું ?
 (A) 1960 (B) 1970 (C) 1980 (D) 1990
104. ઈફ્લિબનેટનું મુખ્ય મથક કયાં આવેલું છે ?
 (A) અમદાવાદ (B) ગાંધીનગર (C) વડોદરા (D) રાજકોટ
105. CALIBNET નું પૂર્ણ સ્વરૂપ કયું છે ?
 (A) Calcutta Library Network (B) Cochin Library Network
 (C) Coimbtore Library Network (D) Cambay Library Network
106. DELNET કઈ સૂચીકરણ પદ્ધતિ અપનાવે છે ?
 (A) AACR – I (B) AACR – II
 (C) AACR – II R (D) CCC
107. EARNET નો પ્રારંભ કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યો ?
 (A) 1983 (B) 1984 (C) 1985 (D) 1986

108. ભારતમાં NICNET કોના દ્વારા પ્રાયોજિત કરવામાં આવ્યું ?

- (A) ભારત સરકાર (B) ઈફલા (C) ફીડ (D) યુનેસ્કો

109. કયા વર્ષને માહિતી પ્રોદ્યોગિક વર્ષ ગણવામાં આવ્યું ?

- (A) 1980 (B) 1981 (C) 1982 (D) 1983

110. Micro— Processor ના આવિષ્કારક કોણ છે ?

- (A) Grance Hopper (B) Tom Kurtz
(C) Atari (D) Red Hoft

111. ALU નીચેનામાંથી કોનો ભાગ છે ?

- (A) Hardware (B) Software
(C) Computer peripheral (D) Computer Network

112. SANJAY સોફ્ટવેર કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવ્યું ?

- (A) CMC Ltd (B) INSDOC (C) DESIDOC (D) UNESCO

113. વિશ્વમાં પ્રથમ e—book કયા વર્ષમાં આવી ?

- (A) 1970 (B) 1971 (C) 1972 (D) 1975

114. નેટવર્કની રીંગ વ્યવસ્થા શું હોય છે ?

- (A) અનેક કમ્પ્યુટર જોડાયેલા હોય છે.
(B) અનેક કમ્પ્યુટર એક કેબલમાં જોડાયેલા હોય છે.
(C) અનેક કમ્પ્યુટર એક બંધ લૂપમાં એક જ કેબલથી જોડાયેલા હોય છે.
(D) આમાંથી કોઈ નહીં

115. નેટવર્ક ટોપોલોજી કેટલાં પ્રકારમાં સ્થાપિત કરી શકાય છે ?

- (A) રિંગ અને સ્ટાર (B) બસ અને મેશ
(C) રિંગ અને સ્ક્વેર (D) આમાંના બધા જ

116. DESIDOC મુખ્યત્વે કયા ક્ષેત્ર સાથે સંબંધિત છે ?

- (A) Electronic (B) Defence Science
(C) Technology (D) Science

117. SENDOC ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?

- (A) 1971 (B) 1970 (C) 1980 (D) 1981

118. NASSDOC નું મુખ્ય મથક કયાં આવેલું છે ?

- (A) કોલકત્તા (B) ચેન્નાઈ (C) નવી દિલ્હી (D) મુંબઈ

119. INSDOC ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?

- (A) 1950 (B) 1951 (C) 1953 (D) 1952

120. Reprography નો સામાન્ય શાબ્દિક અર્થ જણાવો.

- (A) વર્ગીકરણ (B) સૂચીકરણ (C) પુનઃ ઉત્પાદન (D) અનુવાદ

121. Advances in Librarianship શેનું ઉદાહરણ છે ?

- (A) House Bulletin (B) State of the Art Report
(C) Product Bulletin (D) None of above

122. પ્રવૃત્તિ અહેવાલ (Trand Report) નો હેતુ જણાવો.

- (A) વિષય ક્ષેત્રની પ્રગતિ સાથે પ્રવૃત્તિ પણ પ્રસ્તુત કરવાનો
(B) કોઈ વિષય ક્ષેત્રમાં થયેલ પ્રગતિ પ્રસ્તુત કરવાનો
(C) કોઈ વિષય ક્ષેત્રનો વિકાસ પ્રસ્તુત કરવાનો
(D) આમાંથી કોઈ નહીં

123. પ્રવૃત્તિ અહેવાલ સામાન્યતઃ કયા પ્રકારની સંસ્થાઓ દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે ?

- (A) શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ (B) સામાજિક સંસ્થાઓ
(C) સંશોધન સંસ્થાઓ (D) સંશોધન અને વિકાસ સંસ્થાઓ

124. OSI શું પ્રદર્શિત કરે છે ?

- (A) ઓપન સિસ્ટમ ઓફ ઈન્ડિયા
(B) ઓપન સિસ્ટમ ઓફ ઈન્ડોક્સિંગ
(C) ઓપન સિસ્ટમ ઓફ ઈન્ટરનેશનલ
(D) આમાંથી કોઈ જ નહીં

125. OSI મોડલનો આવિષ્કાર 1982 માં કોણે કર્યો ?

- (A) BSO (B) ISI (C) ISO (D) None of above

126. ISDI કયા ક્ષેત્રમાં એક મહત્તવપૂર્ણ વિકાસ છે ?
 (A) કમ્પ્યુટર નેટવર્ક (B) દૂર સંચાર
 (C) રેલ્વે સંચાર (D) આમાંથી કોઈ નહીં
127. ISDN નું પૂર્ણ સ્વરૂપ જણાવો.
 (A) Information Service Digital Network
 (B) Intigrated Services Digital Network
 (C) Information and Documentation Network
 (D) None of above
128. ઈન્ટરો (Intero) હાઈપરમીડિયા પ્રણાલી કોના દ્વારા વિકસિત કરવામાં આવી ?
 (A) Brown University (C) London University
 (B) Chicago University (D) Oxford University
129. NICNET અને INDONET કયા પ્રકારના નેટવર્ક છે ?
 (A) WAN (B) MAN
 (C) LAN (D) આમાંથી કોઈ જ નહીં
130. તારના સંયોજન વગર માહિતી મોકલવાની વ્યવસ્થા સર્વપ્રથમ 1895માં કયા વૈજ્ઞાનિક દ્વારા કરવામાં આવી હતી ?
 (A) મારકોની (B) ગ્રેહામ બેલ (C) થોમસન (D) એડીસન
131. પ્રોટોકોલ વ્યવસ્થા શું છે ?
 (A) સંપૂર્ણ સંચાર મોડલની વિવિધ યુક્તિઓ વચ્ચે સમન્વય સ્થાપિત કરે છે.
 (B) સંચાર મોડલની યુક્તિઓ વચ્ચે સંબંધ સ્થાપિત કરે છે.
 (C) સંચાર મોડલના માર્ગને અવરોધવિહીન બનાવે છે.
 (D) ઉપરની બધી જ
132. 1893 માં દૂરસંચારના ક્ષેત્રમાં ટેલિફોનનો આવિષ્કાર કોના દ્વારા થયો હતો ?
 (A) ગ્રેહામ બેલ (B) ગ્રેહામ (C) થોમસન (D) એડીસન
133. ઈન્ટરનેટ ઉદ્ભવસ્થાન નેટવર્કસે ARPA કહેવાય છે તે કઈ સાલમાં વિકસાવ્યું ?
 (A) 1960 (B) 1970 (C) 1980 (D) 1990

134. ઉચ્ચ ગુણવત્તાયુક્ત નેટવર્ક તરીકે CD – ROM ડ્રાઈવને એક્સેસ આપતું સોફ્ટવેર હાલમાં કઈ લાયબ્રેરીએ મેળવેલ છે ?
 (A) ઈન્ફિલબનેટ : લાયબ્રેરી (B) ઈગ્નુ : લાયબ્રેરી
 (C) આઈ.આઈ.ટી : લાયબ્રેરી (D) આઈ.આઈ.એમ : લાયબ્રેરી
135. નેટવર્ક ક્ષેત્રે સૌથી મોટું વાક્યમયસૂચીગત નેટવર્ક કયું છે ?
 (A) INFLIBNET (B) DELNET
 (C) OCLC (D) BONET
136. ગ્રંથાલય સોફ્ટવેર નીચેનામાંથી કયા કાર્ય માટે ઉપયોગમાં આવતું નથી ?
 (A) સૂચીકરણ સેવા (B) ગ્રંથપ્રાપ્તિ સેવા
 (C) પરીક્રમણ સેવા (D) પ્રતિલિપિ સેવા
137. SANJAY સોફ્ટવેરની રચના કરનાર સંસ્થા
 (A) DESIDOC (B) CMCLTD (C) INSDOC (D) UNESCO
138. ગ્રંથાલયના સભ્યોને પુસ્તકો ગ્રંથાલયના કયા મેનુમાં ઈસ્યુ થાય છે ?
 (A) ગ્રંથ પ્રાપ્તિ (B) ગ્રંથ પરિક્રમણ
 (C) ક્રમિક પ્રકાશન નિયંત્રણ (D) સંદર્ભ સેવા
139. ISRS એટલે શું ?
 (A) Institutional Source and Reference Service
 (B) Indian Social Research System
 (C) Information Storage and Retrivel Services
 (D) Information Security and Retrivel Services
140. Information Network એટલે શું ?
 (A) વિશ્વવ્યાપી કમ્પ્યુટર્સનું જોડાણ
 (B) સંકલિત નેટવર્ક જે ડિજિટલ અવાજ અને માહિતીની ડિઝાઈન માટે છે.
 (C) મલ્ટીમીડિયા માટે જરૂરી ઉચ્ચ ઝડપવાળું નેટવર્ક
 (D) માહિતીની અરસપરસ બદલી માટેનું નેટવર્ક જે એકથી વધારે કમ્પ્યુટર મારફતે થાય છે.

141. LIBSys એ છે ?

- (A) વર્ડ પ્રોસેસિંગ સોફ્ટવેર
(B) ડેટાબેઝ મેનેજમેન્ટ સોફ્ટવેર
(C) ગ્રંથાલયના આંતરિક કાર્યો માટેનું સોફ્ટવેર
(D) બેઝીક સોફ્ટવેર

142. મોડેમ (Modem) શું છે ?

- (A) વર્ગીકરણ કરવા માટેનું સાધન (B) ગ્રંથાલય સોફ્ટવેર
(C) એક સંકેતમાંથી બીજા સંકેત (D) આમાંથી કોઈ જ નહીં

❖ આપવામાં આવેલ વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

1. તૃતીય પેઢીના કમ્પ્યુટરમાં Integrated Circuits નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો.

- (A) ખરું (B) ખોટું

2. ચતુર્થ પેઢીના કમ્પ્યુટરમાં Micro Processor નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો.

- (A) ખરું (B) ખોટું

3. BASIC નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Beginners All – Purpose Symolic Instruction Code' છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

4. FORTRAN નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Formula Transsitor' (a Programming Language) છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

5. VIRUS નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Vital Information Resources Under Seize' છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

6. OPAC નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Online Public Access Catalogue' છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

7. ROM નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Read Only Memory' છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

8. PROM નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Programmable Read Only Memory' છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

9. EPROM નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Erasable Programmable Read Only Memory' છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

10. DVD નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Digital Video Disc' છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

11. CD-ROM નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Compact Disc – Read Only Memory' છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

12. CDS/ ISIS નું CD – ROM રૂપાંતરણ 1989 માં ઉપલબ્ધ બન્યું ?

- (A) ખરું (B) ખોટું

13. MICRO CDS / ISIS પાઠ્ય આધારિત સોફ્ટવેર છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

14. INMAGIC PLUS એ માઈક્રો કમ્પ્યુટર આધારિત સોફ્ટવેર છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

15. INMAGIC PLUS ની રચના વાઙ્મયસૂચીય ડેટાબેઝ સહિતના Textual database ને સુગ્રંથિત બનાવવા, નિભાવવા અને ઉપયોગ માટે થઈ છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

16. CAIRS / LMS અથવા CAIRS સોફ્ટવેર પેકેજને ગ્રંથાલય સંચાલન પદ્ધતિ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

17. SANJAY તે CDS / ISIS રૂપાંતરણ 2.3 પર આધારિત સોફ્ટવેર છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

18. MAITRAYEE સોફ્ટવેર CMS, KALKALTA દ્વારા CALIBNET માટે વિકસાવવામાં આવ્યું છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

19. એનેલોગ પ્રવહન (Analog Transmission) અને ડિજિટલ પ્રવહન (Digital Transmission) તે ઇલેક્ટ્રોનિક પ્રવહનની બે પદ્ધતિ છે.

- (A) ખરું (B) ખોટું

20. CDS / ISIS 1960 માં શરુ કરાયેલા મેઈનફ્રેમ વર્ઝન પર આધારિત છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
21. સોફ્ટવેર એક વ્યાપક પદ છે જેમાં વિભાવનાઓ, પ્રક્રિયાઓ અને સૂચનાઓનો સમાવેશ થાય છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
22. પ્રતિનિર્માણ (Reprography) પદને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે 1963 માં માન્યતા મળી.
(A) ખરું (B) ખોટું
23. સૌપ્રથમ કમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામ લેડી લવલેસ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો.
(A) ખરું (B) ખોટું
24. વર્તમાન સમયમાં કમ્પ્યુટર્સને 'સુપર કમ્પ્યુટર્સ' મેનફ્રેમ, મીની, માઈક્રો અને પી.સી. માં સમૂહબદ્ધ કરવામાં આવે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
25. TCP/ IP નું પૂર્ણ સ્વરૂપ 'Transmission Control Protocol/ Internet Protocol' છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
26. દૂર સંચાર ઇલેક્ટ્રોનિક માધ્યમ દ્વારા માહિતી પ્રસારણ કરે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
27. INDONET એ વાણિજ્યિક નેટવર્ક છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
28. ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ ટેલીકમ્યુનિકેશન દ્વારા સ્થપાયેલ VIKRAM એ પેકેટ સ્વીચ ડેટા નેટવર્ક છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
29. TIFR નું પૂર્ણ સ્વરૂપ Tata Institute of Research છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
30. AGRIS નું મુખ્ય મથક વિયેનામાં આવેલું છે.
(A) ખરું (B) ખોટું

31. સંચાર પ્રોદ્યોગિકી કમ્પ્યુટર પ્રોદ્યોગિકી પછી અસ્તિત્વમાં આવી.
(A) ખરું (B) ખોટું
32. પ્રથમ e-book નામ Project Guten Burg છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
33. હર્મન હોલરિથે પંચકાર્ડની શોધ કરી.
(A) ખરું (B) ખોટું
34. માહિતી ટેકનોલોજી એટલે 'માહિતીની પ્રાપ્તિ, પ્રક્રિયા, સંગ્રહ અને પ્રસારણ કે જે મૌખિક, ચિત્ર, લખાણ, આંકડાકીય સ્વરૂપમાં હોય તેનું માઈક્રો- ઇલેક્ટ્રોનિક અને દૂરવર્તી સંચાર દ્વારા પ્રસારણ થતું હોય.'
(A) ખરું (B) ખોટું
35. DELNET નું પૂર્ણ સ્વરૂપ Delhi Library Network છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
36. Search Engine એ એવી પદ્ધતિ છે જે ઉપભોક્તાને ઈન્ટરનેટ પરથી આવશ્યક માહિતી મેળવી આપવા મદદ કરે છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
37. ઈન્ટરનેટનું ઉદ્ભવ સ્થાન ARPA – NET છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
38. HTML નું પૂર્ણ સ્વરૂપ Hyper Text Mark-up Language છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
39. DIALOG ઓનલાઈન સેવા છે.
(A) ખરું (B) ખોટું
40. SIRNET નું પૂર્ણ નામ 'Scientific and Industrial Research Network' છે.
(A) ખરું (B) ખોટું

: જવાબો :

વિભાગ - A વૈકલ્પિક ઉત્તર

1. (D) 2. (C) 3. (B) 4. (B) 5. (A) 6. (C) 7. (A)
 8. (B) 9. (A) 10. (D) 11. (D) 12. (B) 13. (A) 14. (B)
 15. (C) 16. (D) 17. (A) 18. (C) 19. (C) 20. () 21. (B)
 22. (A) 23. (C) 24. (B) 25. (A) 26. (C) 27. (B) 28. (B)
 29. (A) 30. (D) 31. (B) 32. (C) 33. (B) 34. (A) 35. (B)
 36. (B) 37. (A) 38. (B) 39. (C) 40. () 41. (C) 42. (A)
 43. (C) 44. (A) 45. (B) 46. (A) 47. (C) 48. (A) 49. (B)
 50. () 51. (A) 52. (D) 53. (B) 54. (D) 55. (D) 56. (A)
 57. (B) 58. (A) 59. (A) 60. (D) 61. (C) 62. (C) 63. (A)
 64. (B) 65. () 66. (D) 67. (A) 68. (D) 69. (B) 70. (D)
 71. (D) 72. (B) 73. (B) 74. (A) 75. (B) 76. (A) 77. (A)
 78. (A) 79. (A) 80. (B) 81. (B) 82. (A) 83. (B) 84. (A)
 85. (D) 86. (C) 87. (A) 88. (B) 89. (C) 90. (C) 91. (A)
 92. (C) 93. (A) 94. (C) 95. (A) 96. (A) 97. (B) 98. (B)
 99. (A) 100. (A) 101. (B) 102. (A) 103. (B) 104. (B) 105. (A)
 106. (B) 107. (D) 108. () 109. () 110. (D) 111. (A) 112. (C)
 113. (B) 114. (C) 115. (D) 116. (B) 117. (A) 118. (C) 119. (D)
 120. (C) 121. (B) 122. (A) 123. (C) 124. (C) 125. (C) 126. (B)
 127. (B) 128. (A) 129. (A) 130. (A) 131. (A) 132. (A) 133. (B)
 134. (A) 135. (A) 136. (C) 137. (A) 138. (B) 139. (C) 140. (A)
 141. (C) 142. (C)

જવાબો : વિભાગ - B ખરાં ખોટાના ઉત્તર

1. ખરું 2. ખરું 3. ખરું 4. ખરું 5. ખરું 6. ખરું 7. ખરું 8. ખરું
 9. ખરું 10. ખરું 11. ખરું 12. ખરું 13. ખરું 14. ખરું 15. ખરું 16. ખરું
 17. ખરું 18. ખરું 19. ખરું 20. ખરું 21. ખરું 22. ખરું 23. ખરું 24. ખરું
 25. ખરું 26. ખરું 27. ખરું 28. ખરું 29. ખરું 30. ખરું 31. ખરું 32. ખરું
 33. ખરું 34. ખરું 35. ખરું 36. ખરું 37. ખરું 38. ખરું 39. ખરું 40. ખરું

સંશોધન પદ્ધતિ

(RESEARCH METHODOLOGY)

- ❖ નીચેના આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો.
- ‘વિજ્ઞાન એ પદ્ધતિસરનું અને ચકાસી શકાય તેવું જ્ઞાન છે.’ આ કથન કોનું છે ?
 (A) હોર્ટન અને હન્ટ
 (B) ગુડે અને હટ્ટ (Goode and Hatt)
 (C) રેડમેન અને ઘોરી (L. V. Redman and Ghori)
 (D) વિલ્સન ગી (Wilson Gee)
 - ‘નવું જ્ઞાન મેળવવાનો પદ્ધતિસરનો પ્રયાસ એટલે સંશોધન’ આ કથન કોનું છે ?
 (A) રેડમેન અને ઘોરી (L. V. Redman and Ghori)
 (B) પોલિંગ યંગ (Poling Young)
 (C) લુન્ડબર્ગ (Lundberg M.)
 (D) ગુડે અને હટ્ટ (Goode and Hatt)
 - સામાજિક સંશોધનના સોપાનો કેટલાં છે ?
 (A) 4 (B) 6 (C) 7 (D) 8
 - ખ્યાલ (વિભાવના) (Concept) એ નિરીક્ષણ કરેલી ઘટના પરથી કરવામાં આવેલી તારવણી (Abstraction) છે. ખ્યાલની આ પરિભાષા કોણે આપી છે ?
 (A) ગુડે અને હટ્ટ (Goode and Hatt)
 (B) મેકલેલાન્ડ
 (C) જહોડા
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
 - ઉપકલ્પના કે પરિકલ્પના એક એવું કામચલાઉ સામાન્યીકરણ છે, જેની યથાર્થતા ચકાસવાની હજી બાકી છે.’ ઉપકલ્પનાની આ સમજ કોણે આપી છે ?
 (A) બ્લેક
 (B) લુન્ડબર્ગ (Lundberg)
 (C) ગુડે અને હટ્ટ (Goode and Hatt)
 (D) મેકલેલાન્ડ

6. 'નિદર્શ' (નમૂનો) (Sample) જે જૂથમાંથી લેવામાં આવ્યું હોય તે જૂથનું લઘુચિત્ર હોય છે.' – નિદર્શની આ સમજ કોણે આપી છે ?
- (A) ગુડે અને હટ્ટ (Goode and Hatt)
 (B) મુલર
 (C) થુસલર
 (D) પોલિંગ યંગ (Poling Young)
7. થોમસન (J. A. Thomsan) અનુસાર વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિના ચરણ કેટલાં છે ?
- (A) 6 (B) 8 (C) 7 (D) 5
8. સામાજિક સંશોધનના પ્રકાર 1. અન્વેષણાત્મક; 2. વર્ણનાત્મક; 3. પરીક્ષણાત્મક; 4. શુદ્ધ; 5. વ્યાવહારિક; 6. ક્રિયાત્મક અને છે.
- (A) વિવેચનાત્મક (B) મૂલ્યાંકનાત્મક
 (C) પ્રયોગાત્મક (D) આમાંથી કોઈ નહીં
9. વ્યાવહારિક સંશોધન (Applied Research) નું લક્ષ્ય શું છે ?
- (A) સિદ્ધાંતનો વિકાસ કરવો.
 (B) સંશોધનના પરિણામો વ્યવહારમાં લાવવા.
 (C) માથાંક (Module) નો વિકાસ કરવો.
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
10. સંશોધન (Research) એટલે શું ?
- (A) જ્ઞાનની શોધ, જ્ઞાનનો વિકાસ અને સત્યતા પ્રમાણિત કરવી
 (B) જ્ઞાનની શોધ
 (C) જ્ઞાનનો વિકાસ
 (D) જ્ઞાનની સત્યતા પ્રમાણિત કરવી
11. સંશોધનનો પ્રારંભ કયા બિંદુથી શરુ કરવામાં આવે છે ?
- (A) કોઈ સમસ્યાથી (B) કોઈ અનુમાનથી
 (C) કોઈ સિદ્ધાંતથી (D) આમાંથી કોઈ નહીં
12. સંશોધન કયા પ્રકારની પ્રક્રિયા છે ?
- (A) અર્ધ યાંત્રિક (B) માનસિક (C) બૌદ્ધિક (D) શારીરિક

13. ઐતિહાસિક સંશોધન (Historical Research) નો પ્રયોગ નીચે જણાવેલ કયા ક્ષેત્રમાં કરવામાં આવે છે ?
- (A) રાજ્યનીતિશાસ્ત્ર (B) ઇતિહાસ
 (C) સાહિત્ય (D) આમાંના બધા જ
14. પરિકલ્પનાનો અર્થ નીચેના પૈકી કયો છે ?
- (A) ઉપસૂત્ર (Canon)
 (C) વિધિ (Law)
 (B) અભિધારણા (Postulate)
 (D) અસ્થાયી સામાન્યીકરણ (Tentative Generation)
15. સંશોધન પ્રારૂપ (Research design) શું છે ?
- (A) સંશોધન ગતિવિધિ (B) સંશોધનની એક પદ્ધતિ
 (C) ઉપકરણ નિર્માણ વિશ્વ (D) સંશોધનની એક ટેકનિક
16. સંશોધનની કઈ વિધિમાં પ્રલેખોને પ્રાથમિક સ્ત્રોત માનવામાં આવે છે ?
- (A) વૈજ્ઞાનિક સંશોધન (Scientific Research)
 (B) વિવરણાત્મક સંશોધન (Descriptive Research)
 (C) ઐતિહાસિક સંશોધન (Historical Research)
 (D) ઉપરનામાંથી કોઈ નહીં
17. નીચેનામાંથી સંશોધન માટેનું ઉપકરણ કયું છે ?
- (A) પ્રશ્નાવલી (B) ગ્રાફ
 (C) ચિત્ર (D) આમાંના બધા જ
18. આગમન (આનુમાનિક કે વિગમન) તર્ક કયાંથી કયાં પ્રસ્થાન કરે છે ?
- (A) સામાન્યથી સામાન્ય (B) સામાન્યથી વિશેષ
 (C) વિશેષથી સામાન્ય (D) વિશેષથી વિશેષ
19. નિગમન (Deductive) તર્ક કયાંથી કયાં પ્રસ્થાન કરે છે ?
- (A) વિશેષથી સામાન્ય (B) સામાન્યથી વિશેષ
 (C) વિશેષથી સામાન્ય (D) વિશેષથી વિશેષ

20. કોઈ વિશેષ સમસ્યા પર કોઈ ઉદ્દેશ માટે કરવામાં આવેલ સંશોધન તે છે.
- (A) વ્યાવહારિક સંશોધન (B) મૌલિક સંશોધન
(C) શુદ્ધ સંશોધન (D) મૂળભૂત સંશોધન
21. પ્રશ્નાવલી શું છે ?
- (A) સંશોધન માટેનું ઉપકરણ (B) ડેટા સંગ્રહ માટેનું ઉપકરણ
(C) માપનવિધિ (D) આમાંના બધા જ
22. નીચેનામાંથી સંશોધનનું પ્રાથમિક ચરણ કયું છે ?
- (A) સમસ્યાનું સમાધાન (B) સમસ્યાની ઓળખ અને સૂત્રબદ્ધતા
(C) માપન વિધિ (D) આમાંના બધા જ
23. 'વિજ્ઞાનમાં પરિકલ્પના એટલે ઘટનાઓ વચ્ચેના સંબંધ અંગે અથવા ઘટનાઓના કારણો વચ્ચેની કામચલાઉ અટકળ' પરિકલ્પનાનો આ અર્થ શેમાં મળે છે ?
- (A) Oxford English Dictionary (B) ભગવદ્ ગોમંડલ
(C) સાર્થ જોડણી કોશ (D) સંસ્કૃત- ગુજરાતી જોડણી કોશ
24. નીચેનામાંથી કયા બે પ્રકારની અવલોકન (Obsevation) વિધિ છે ?
- (A) સહભાગી અને અસહભાગી (B) મુક્ત અને બંધ
(C) પ્રત્યક્ષ અને અપ્રત્યક્ષ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
25. અવલોકનની સીમાઓ 1. વિશિષ્ટ ઘટનાઓમાં હાજરીનો અભાવ, 2. સીમિત ક્ષેત્ર; 3. પક્ષપાતની સંભાવના અને જ છે.
- (A) શ્રવણ દોષ (B) જ્ઞાનેન્દ્રિય દોષ
(C) દૃષ્ટિ દોષ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
26. એસ. આર. રંગનાથન દ્વારા 'ગ્રંથાલયવિજ્ઞાનના પાંચ સૂત્રો' નીચેનામાંથી કયા પ્રકારની શોધ છે ?
- (A) Applied (B) Fundamental
(C) Survey (D) None of above
27. વૈજ્ઞાનિક વિધિમાં 'સર્પિલ વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ' (Spiral of Scientific Method) કોણે પ્રતિપાદિત કરી ?
- (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) એચ. ઈ. બ્લિસ
(C) સી. એ. કટર (D) મેલ્વિલ ડ્યુઈ

28. અવલોકનનો વિશિષ્ટ ગુણ છે.
- (A) વ્યવહારમાં શાલીનતા (B) વ્યવહારમાં ચંચળતા
(C) વ્યવહારમાં આત્મીયતા (D) આમાંથી કોઈ નહીં
29. અવલોકન વિધિમાં સંશોધનકર્તા સમસ્યાઓની માહિતી નીચેનામાંથી કઈ રીતે મેળવે છે ?
- (A) અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા (B) સ્વયં મુલાકાત દ્વારા
(C) પ્રશ્નાવલી દ્વારા (D) આમાંથી કોઈ નહીં
30. 'મૌખિક રૂપે સાક્ષાત્કાર સામાજિક અંતઃ ક્રિયાની પ્રક્રિયા છે.' આ કથન કોનું છે ?
- (A) પોલિંગ યંગ (B) જહોન ડોબી (C) લુન્ડબર્ગ (D) ગુડે અને હક્ટ
31. પ્રશ્નાવલીમાં મુક્ત જવાબી (Open – ended) પ્રશ્નો શું છે ?
- (A) ઉત્તરદાતા પ્રશ્નોના જવાબ મુક્ત રીતે આપી શકે
(B) ઉત્તરદાતા પ્રશ્નોના જવાબ મુક્ત રીતે ન આપી શકે
(C) ઉત્તરદાતા પ્રતિબંધ સાથે જવાબ આપી શકે
(D) આમાંથી કોઈ નહીં
32. વૈયક્તિક અધ્યયન પદ્ધતિ (Case Study Method) માં કોનું અધ્યયન કરવામાં આવે છે ?
- (A) સમુદાયનું (B) સંસ્થાનું (C) વ્યક્તિનું (D) A + B + C
33. બિબ્લિયોમેટ્રિક્સ (Bibliometrics) પદનો સર્વપ્રથમ પ્રયોગ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યો ?
- (A) એસ. સી. બ્રેડફોર્ડ (B) એસ. આર. રંગનાથન
(C) એલન પ્રીચાર્ડ (D) એ. નીલમેદાન
34. વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિના સર્પિલનું પ્રારંભિક બિંદુ છે.
- (A) અવરોહી બિંદુ (Descendant) (B) શિરોબિંદુ (Zenith)
(C) આરોહી બિંદુ (Ascendant) (D) અધોબિંદુ (Nadir)

35. સમાજ કે સંસ્થાની સમસ્યાઓના સમાધાન માટે કરવામાં આવતું સંશોધન એટલે.....
- (A) પરિમાણાત્મક સંશોધન (Quantitative)
 (B) મૌલિક સંશોધન (Fundamental)
 (C) વ્યવહારિક સંશોધન (Applied)
 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
36. એકાંકી સંશોધન (Solo Research) એટલે શું ?
- (A) એક સંસ્થા દ્વારા સંશોધન (B) એક વ્યક્તિ દ્વારા સંશોધન
 (C) વ્યક્તિઓના સમૂહ દ્વારા સંશોધન (D) આમાંથી કોઈ નહીં
37. સંશોધન એક સર્જનાત્મક કાર્ય છે, જે વૃદ્ધિ કરવાના હેતુસર હાથ પર લેવામાં આવે છે.
- (A) આધાર સામગ્રી (B) માહિતી
 (C) જ્ઞાન (D) B + C
38. વર્તમાન સમયમાં કયા પ્રકારના સંશોધનને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવે છે ?
- (A) મૂળભૂત (Fundamental) સંશોધન
 (B) વ્યાવહારિક (Applied) સંશોધન
 (C) મૌલિક (Basic) સંશોધન
 (D) પ્રયોગાત્મક (Experimental) સંશોધન
39. સંશોધન અહેવાલનું આલેખન કરવામાં આવે છે.
- (A) વર્તમાનકાળમાં (B) ભૂતકાળમાં
 (C) ભવિષ્યકાળમાં (D) આમાંના જણાવેલ બધા જ
40. 'OpCit' નો હેતુ
- (A) સંદર્ભ (B) જ્ઞાન (C) સંશોધન (D) વૈજ્ઞાનિક
41. 'ibid' નો અર્થ થાય છે
- (A) પૂર્વ સંદર્ભ (B) સંદર્ભ
 (C) પશ્ચાત સંદર્ભ (D) આમાંથી એકપણ નહિં

42. 'સાક્ષાત્કાર મૌલિક સ્વરૂપે સામાજિક અંતઃ ક્રિયાની એક પ્રક્રિયા છે.' – આ કથન કોનું છે ?
- (A) પી. વી. યંગ (B) ગુડે અને હક્ટ (C) લેક્ટેસ્ટર (D) રોબર્ટ માટીન
43. ડેલ્ફી વિધિનો સંબંધ કોની સાથે છે ?
- (A) વૈજ્ઞાનિક સંશોધન (B) ખગોળવિદ્યા
 (C) પૂર્વાનુમાન પ્રકૃતિ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
44. સર્વપ્રથમ ડેલ્ફી સંશોધનવિધિ ક્યારે શરૂ થઈ ?
- (A) 1960 (B) 1965 (C) 1970 (D) 1975
45. સંશોધન માટે માહિતીની શોધ સામાન્યતઃ કયા સ્ત્રોતો સાથે પ્રારંભ કરવામાં આવે છે ?
- (A) તૃતીયક સ્ત્રોતો (B) દ્વિતીયક સ્ત્રોતો
 (C) પ્રાથમિક સ્ત્રોતો (D) પ્રલેખીય સ્ત્રોતો
46. પ્રમાણિત થઈ ગયા બાદ પરિકલ્પના શું બની જાય છે ?
- (A) સમસ્યાનું સમાધાન (B) સૂત્રબદ્ધતા
 (C) સિદ્ધાંત (D) આમાંથી કોઈ નહીં
47. શુંખલા પ્રક્રિયા કયા પ્રકારનું સંશોધન છે ?
- (A) વ્યાવહારિક (B) પ્રયોગાત્મક (C) મૌલિક (D) શુદ્ધ
48. આંતરિક અને બાહ્ય સમાલોચના કઈ પદ્ધતિનું મહત્તવપૂર્ણ તત્ત્વ છે ?
- (A) વિવરણાત્મક પદ્ધતિ (B) ઐતિહાસિક પદ્ધતિ
 (C) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ (D) પ્રયોગાત્મક પદ્ધતિ
49. વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિના પ્રતિપાદક કોણ છે ?
- (A) એરીસ્ટોટલ (B) ફ્રાંસીસ બેકન
 (C) પ્લેટો (D) આમાંથી કોઈ નહીં
50. સંશોધન કાર્ય સંપન્ન કરવામાં આવે છે ?
- (A) નવીન જ્ઞાનની ઉત્પત્તિ માટે (B) જુના સિદ્ધાંતોની નવીન વ્યાખ્યા માટે
 (C) વિદ્યાવાચસપતિ ઉપાધી માટે (D) આમાંના બધા જ માટે

51. કોઈપણ સંશોધક સંશોધનકાર્યમાં એક ડગલું પણ આગળ વધી નથી શકતો જ્યાં સુધી પોતાના શોધકાર્ય પ્રારંભ ન કરે.
- (A) ગહન સાહિત્ય સમીક્ષાથી (B) પરિકલ્પના નિર્માણથી
(C) સંશોધન રૂપરેખાથી (D) ડેટા સંગ્રહથી
52. સામાજિક સંશોધનનો વાસ્તવિક પ્રારંભ થાય છે ?
- (A) ગહન સાહિત્ય સમીક્ષાથી (B) પરિકલ્પનાના નિર્માણથી
(C) સંશોધન રૂપરેખાથી (D) ડેટા સંગ્રહથી
53. આજકાલ બિબ્લિયોમેટ્રિકને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) વિજ્ઞાનમિતિ (B) માહિતીમિતિ
(C) વેબમિતિ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
54. ગ્રંથાલય અને માહિતીવિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં ગણિત અને આંકડાશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતનો અનુપ્રયોગ કરવો શું કહેવાય છે ?
- (A) બાયોમેટ્રી (B) બિબ્લિયોમેટ્રી (C) લિબ્રામેટ્રી (D) લિબ્રાચીન
55. સંશોધન અહેવાલના અંતિમ ભાગમાં શેનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે ?
- (A) સંદર્ભસૂચી (B) પ્રાકકથન
(C) સારણીઓની સૂચી (D) વિષયસૂચી
56. કોઈપણ સંશોધનનું અંતિમ ચરણ શું હોય છે ?
- (A) સમસ્યાનું સમાધાન (B) સંશોધન અહેવાલ
(C) સંશોધનનું પરિણામ (D) ડેટાઓનું વિશ્લેષણ
57. સંશોધનની વૈજ્ઞાનિક વિધિ અન્વેષણ માટે કયા વિષયોમાં પ્રયોગમાં લાવવામાં આવે છે ?
- (A) તમામ વિષયોમાં (B) માત્ર સામાજિક વિજ્ઞાનોમાં
(C) માત્ર શુદ્ધ વિજ્ઞાનોમાં (D) માત્ર પ્રાકૃતિક વિજ્ઞાનોમાં
58. સંશોધન એક સર્જનાત્મક કાર્ય છે જે ની વૃદ્ધિ માટે કરવામાં આવે છે.
- (A) માહિતી અને જ્ઞાન (B) માહિતી
(C) જ્ઞાન (D) ડેટા

59. નિગનાત્મક સંશોધન (Deductive Research) નીચેનામાંથી કઈ તરફ વધે છે ?
- (A) વિશિષ્ટ ® સામાન્ય (B) સામાન્ય ® વિશિષ્ટ
(C) સામાન્ય ® સામાન્ય (D) વિશિષ્ટ ® વિશિષ્ટ
60. શુદ્ધ સંશોધન એક પરીક્ષણ છે જે કરવામાં આવે છે.
- (A) એકલ વ્યક્તિ દ્વારા (B) વ્યક્તિઓના સમૂહ દ્વારા
(C) એકલ સંસ્થા દ્વારા (D) સંસ્થાઓના સમૂહ દ્વારા
61. ટેલિફોનની શોધ કયા પ્રકારની શોધ કહેવાય ?
- (A) વ્યાવહારિક (B) મૌલિક (C) શુદ્ધ (D) પ્રાકૃતિક
62. બાલ્ય સમલોચના પદ નીચેમાંથી કોની સાથે સંબંધિત છે ?
- (A) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ (B) ઐતિહાસિક પદ્ધતિ
(C) વિવરણાત્મક પદ્ધતિ (D) આમાંથી કોઈ નહીં
63. ખગોળશાસ્ત્રી, જીવવિજ્ઞાની તથા પદાર્થવિજ્ઞાનીઓ દ્વારા નીચેનામાંથી કયા પ્રકારે જ્ઞાનનો સંગ્રહ કરવામાં આવે છે ?
- (A) વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ (B) વ્યવસ્થિત વિકાસ
(C) વ્યવસ્થિત વિશ્લેષણ (D) B + C
64. વિદ્યુતની શોધ કયા પ્રકારની શોધ છે ?
- (A) Applied (B) Pure (C) Basic (D) Fundamental
65. નવપ્રવર્તન શું છે ?
- (A) એક સૈદ્ધાંતિક પ્રક્રિયા
(B) આવિષ્કારને સંતાડે છે.
(C) આવિષ્કારને અનુપ્રયુક્ત કરવાની પ્રક્રિયા છે.
(D) આવિષ્કાર માટે ડેટા પ્રદાન કરે છે.
66. નીચેનામાંથી રિસર્ચ-ડિઝાઇન શું છે ?
- (A) ગાઈડ પોસ્ટની શ્રેણી (B) સેંપલિંગની શ્રેણી
(C) કાલ્પનિક વિધાન (D) મતભેદોનું નિયંત્રણ

67. 'કેન ફીલ્ડ સ્ટડીઝ' નીચેનામાંથી શેનું ઉદાહરણ છે ?
 (A) સર્વે રિસર્ચ (B) એક્સપરિમેન્ટલ રિસર્ચ
 (C) હિસ્ટોરિકલ રિસર્ચ (D) કેસ સ્ટડી
68. પ્રાક્કલ્પનાની સત્યતા કેવી રીતે મેળવવામાં આવે છે ?
 (A) અવલોકન દ્વારા (B) સમાધાન દ્વારા
 (C) પ્રયોગ દ્વારા (D) નિયમોના વિશ્લેષણ દ્વારા
69. મુલાકાત શું છે ?
 (A) શોધનું ઉપકરણ (B) શોધની પ્રક્રિયા
 (C) શોધનો પ્રકાર (D) ડેટા પ્રસ્તુત કરવાની વિધિ
70. કોઈ સંશોધન અહેવાલમાં પૂર્વ ઘટિત સંદર્ભને આપવા, જો તે તાત્કાલિક પાછલું સંદર્ભ ન હોય તો, નીચેમાંથી કયા ચિહ્નોનો પ્રયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) Op. Cit (B) Loc. Cit
 (C) Ibid (D) None of above
- ❖ આપવામાં આવેલ વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
1. વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ દ્વારા પ્રવર્તમાન જ્ઞાનમાં વૃદ્ધિ કરતું મૌલિક પ્રદાન એટલે સંશોધન.
 (A) ખરું (B) ખોટું
2. ઉપકલ્પના નિર્માણ એ સામાજિક સંશોધનનું એક સોપાન છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
3. ઉપકલ્પના કે પરિકલ્પના (Hypothesis) એક એવો પ્રશ્ન છે જેનો કોઈપણ પ્રકારનો જવાબ મેળવવાનો હજી બાકી છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
4. અર્વાચીનયુગમાં વ્યાવહારિક સંશોધન વધુ પ્રમાણમાં થાય છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
5. શુદ્ધ સંશોધન (Pure Research) એક પરીક્ષણ છે જે એકલ વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું

6. સંશોધનકાર્યની બ્લ્યુ પ્રિન્ટ એટલે સંશોધન પ્રારૂપ.
 (A) ખરું (B) ખોટું
7. સંશોધન માટે માહિતીની શોધ પ્રાથમિક સ્ત્રોતથી પ્રારંભ કરવામાં આવે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
8. સંશોધક જ્યારે નિષ્ક્રિય બનીને એક પ્રેક્ષકની જેમ અભ્યાસ હેઠફના જૂથનું નિરીક્ષણ કરે છે ત્યારે તેવા નિરીક્ષણને અસહભાગી (Non-Participant) નિરીક્ષણ કહેવામાં આવે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
9. ગ્રંથાલયવિજ્ઞાનમાં સાંખ્યિકીનો પ્રયોગ માટે લિબ્રામેટ્રી (Librametry) પદનો પ્રયોગ કરવામાં આવે છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું
10. કોષ્ટકીકરણ (Tabulation) સંશોધન માટેની સમસ્યાને સ્પષ્ટ કરવા માટે સંખ્યાત્મક માહિતીની વ્યવસ્થિત સ્વરૂપની રજૂઆત છે.
 (A) ખરું (B) ખોટું

❖ યોગ્ય જોડકાં બનાવો :

સૂચી A		સૂચી B	
A	Statistical Bibliography	1	1923
B	Librametry	2	1948
C	Bibliomatrix	3	1969
D	Zip's Law	4	1902

(A - 1), (B - 2), (C - 3), (D - 4)

સૂચી A		સૂચી B	
A	Statistical Bibliography	1	Hulme
B	Librametry	2	Ranganathan
C	Bibliometrics	3	A. Pritchard
D	Zip's Law	4	Zip

(A - 1), (B - 2), (C - 3), (D - 4)

સૂચી A		સૂચી B	
A	Bradford's Law	1	Author's productivity
B	Lotkas Law	2	Citation Indexing
C	Eugene Garfield	3	Word Frequency
D	Zip's Law	4	Law of Scattering

(A - 2), (B - 3), (C - 4), (D - 1)

4. સંશોધનના ચરણનો યોગ્ય ક્રમ છે.

- (A) Identification of research problem
 (B) Listing of research objectives
 (C) Collection of data
 (D) Methodology
 (E) Data analysis
 (F) Results and discussion
 (A, B, D, C, E, F)

: જવાબો :

વિભાગ - A વૈકલ્પિક ઉત્તર							
1. (A)	2. (A)	3. (C)	4. (C)	5. (B)	6. (B)	7. (D)	
8. (A)	9. (B)	10. (A)	11. (A)	12. (C)	13. (C)	14. (D)	
15. (D)	16. ()	17. (A)	18. (C)	19. (B)	20. (D)	21. (A)	
22. (B)	23. (A)	24. (A)	25. (A)	26. (B)	27. (A)	28. (A)	
29. (B)	30. (A)	31. (A)	32. (C)	33. (C)	34. (C)	35. (C)	
36. (B)	37. (B)	38. (B)	39. (B)	40. (A)	41. (A)	42. (A)	
43. (C)	44. (C)	45. (A)	46. (C)	47. (B)	48. (B)	49. (B)	
50. (B)	51. (B)	52. (B)	53. (D)	54. (B)	55. (A)	56. (B)	
57. (C)	58. (B)	59. (B)	60. (A)	61. (A)	62. (B)	63. (A)	
64. (A)	65. (C)	66. (C)	67. (B)	68. (C)	69. (A)	70. (C)	
જવાબો : વિભાગ - B ખરાં ખોટાના ઉત્તર							
1. ખરું	2. ખરું	3. ખરું	4. ખરું	5. ખરું	6. ખરું	7. ખોટું	8. ખરું
9. ખરું	10. ખરું						

વિભાગ - 1 : ગ્રંથાલય અને સમાજ

- સૌપ્રથમ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય ધારો નીચેના પૈકી કયા દેશમાં પસાર થયો ?
 (A) ગ્રેટ બ્રિટન (B) સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકા
 (C) કેનેડા (D) અન્ય
- યુનિવર્સિટી શિક્ષણ પંચના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
 (A) ડૉ. ડી. એસ. કોઠારી (B) ડૉ. સી. ડી. દેશમુખ
 (C) ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન (D) ડૉ. ડી. પી. ચક્રોપાધ્યાય
- સિંહા કમિટી કયા પ્રકારના ગ્રંથાલયોના વિકાસ માટે રચવામાં આવી હતી ?
 (A) શાળા ગ્રંથાલય માટે (B) તમામ પ્રકારના ગ્રંથાલયો
 (C) વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલય (D) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય
- સ્વતંત્ર ભારતના રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલયના પ્રથમ ગ્રંથાલય
 (A) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન (B) ડૉ. પી. એ. કૌલા
 (C) શ્રી બી. એસ. કેશવર (D) ડૉ. પી. બી. મંગલા
- સ્વતંત્ર ભારતમાં માધ્યમિક શિક્ષણ સુધારણા માટે નીચેના વર્ષો પૈકી કયા વર્ષમાં માધ્યમિક શિક્ષણ આયોગની રચના કરવામાં આવી ?
 (A) 1948 (B) 1952-53 (C) 1964-65 (D) 1976
- INSDOC ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1957 (B) 1952 (C) 1966 (D) 1959
- ભારતમાં વિશિષ્ટ ગ્રંથાલયો તથા તેને સંલગ્ન માહિતી કેન્દ્રોનો વિકાસ કોને આભારી છે ?
 (A) NISSAT 8 (B) AICTE ની સ્થાપના
 (C) UGC (D) IASLIC
- ભારતમાં શૈક્ષણિક ગ્રંથાલયોના વિકાસ અને માહિતી સ્ત્રોતના વિકાસ માટે યોજાયેલ કાર્યજૂથના વડા કોણ હતા ?
 (A) ડૉ. યશપાલ (B) ડૉ. રસ્તોગી
 (C) ડૉ. એન. શેલાગીરી (D) ડૉ. ડી. એ. મૂર્તિ

9. ભારતમાં સૌપ્રથમ સાર્વજનિક ગ્રંથાલય ધારો કયા રાજ્યમાં પસાર થયો હતો ?
 (A) આંધ્રપ્રદેશ (B) મુંબઈ (C) કર્ણાટક (D) તામિલનાડુ
10. IFLA ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
 (A) 1953 (B) 1927 (C) 1945 (D) 1971
11. ડૉ. રંગનાથનની ચિંતન-મનનની પ્રક્રિયાનું પરિણામ એટલે
 (A) ગ્રંથાલય વ્યવસ્થા (B) ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનાં પાંચ સૂત્રો
 (C) ગ્રંથાલય સેવાઓ (D) ગ્રંથાલય સંચાલન
12. સાર્વજનિક ગ્રંથાલય કોને કહેશો ?
 (A) એમ. જે. લાયબ્રેરી (B) અટીરા ગ્રંથાલય
 (C) ઈસરોનું ગ્રંથાલય (D) પી. આર. એલ. ગ્રંથાલય
13. કોઈપણ ભૌતિક માધ્યમ કે સ્વરૂપમાં અંકિત સંદેશ
 (A) જ્ઞાન (B) પુસ્તકો
 (C) માહિતી (D) ગ્રંથાલય સાહિત્ય
14. ગ્રંથાલયની સ્ત્રોત સામગ્રીનો ઉપયોગ કરનાર...
 (A) એન્જિનિયર (B) ડૉક્ટર (C) ઉપભોક્તા (D) વિદ્યાર્થી
15. મહાવિદ્યાલય ગ્રંથાલયના ઉપયોગકર્તા
 (A) વિદ્યાર્થીઓ (B) શિલ્પકાર
 (C) ખેડૂતો (D) વ્યાપારિક પ્રબંધકો
16. 15મી સદીના ગ્રંથાલયો
 (A) સેન્ટ પોલ ગ્રંથાલય (B) લિંકન ગ્રંથાલય
 (C) લિવરપુલ ગ્રંથાલય (D) આપેલ તમામ
17. લંડન લાયબ્રેરીના સ્થાપક
 (A) ડૉ. રંગનાથન (B) મોતીભાઈ અમીન
 (C) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (D) થોમસ કાર્લાઈલ
18. બ્રિટીશ ગ્રંથાલય ધારાના પ્રણેતા
 (A) વિલિયમ ઈવાર્ટ (B) જોસેફ બ્રોધરટન
 (C) એડવર્ડ એડવર્ડ્સ (D) આપેલ તમામ

19. ફરતું પુસ્તકાલય કઈ સાલમાં અને કયાં સૌપ્રથમ શરૂ થયું ?
 (A) 1725 એડિનબર્ગ (B) 1740 લંડન
 (C) 1728 બ્રિસ્ટન (D) આમાંથી કોઈ નહીં
20. 18મી સદીનાં અંતમાં લવાજમી ગ્રંથાલયો કયાં નામે ઓળખાયા ?
 (A) 'બુક ક્લબ' / રિડીંગ સો. (B) સાર્વજનિક ગ્રંથાલય
 (C) પુસ્તકાલય (D) દેવળ ગ્રંથાલય
21. ડૉ. એસ. આર. રંગનાથને ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના કેટલા શાસ્ત્રસૂત્રો આપ્યા છે ?
 (A) ચાર (B) છ (C) પાંચ (D) સાત
22. પ્રથમ સામાન્ય ગ્રંથાલય ધારો 'લાયબ્રેરી સર્વિસ એક્ટ' કયા વર્ષમાં ઘડાયો ?
 (A) 1955 (B) 1956 (C) 1957 (D) 1958
23. લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ કયા પ્રકારના ગ્રંથાલયમાં સમાવિષ્ટ છે ?
 (A) વિશિષ્ટ (B) સાર્વજનિક (C) રાષ્ટ્રીય (D) શૈક્ષણિક
24. શાળાઓની માત્રામાં ગ્રંથાલયની સુવિધા કેટલા ટકા શાળામાં છે ?
 (A) 40% (B) 60% (C) 45% (D) 41.80%
25. સમાજમાં તમામ વર્ગો માટે નિઃશુલ્ક સેવા આપતા ગ્રંથાલયો કયા છે ?
 (A) રાષ્ટ્રીય (B) શૈક્ષણિક (C) સાર્વજનિક (D) કૃષિ
26. ભારતનાં કેટલા રાજ્યોમાં સાર્વજનિક ગ્રંથાલય કાયદો ઘડવામાં આવ્યો છે ?
 (A) 8 (B) 10 (C) 12 (D) 13
27. પ્રશ્નાવલી, મુલાકાત, સ્વયં નિરીક્ષણ વગેરે પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કયાં થાય છે ?
 (A) ઉપભોક્તા અભ્યાસ (B) ઉપભોક્તા શિક્ષણ
 (C) લોકમાધ્યમ (D) વ્યાવસાયિક નીતિમત્તા
28. ડેલનેટનું મુખ્ય મથક કયાં આવેલું છે ?
 (A) દિલ્હી (B) ગાંધીનગર (C) બોમ્બે (D) બેંગ્લોર
29. ભારતીય ગ્રંથાલય સંઘની સ્થાપના કયારે થયેલી ?
 (A) 1933 (B) 1930 (C) 1932 (D) 1931
30. AGRIS એ કયા વિષય અંતર્ગત કાર્યરત છે ?
 (A) શિક્ષણ (B) વિજ્ઞાન (C) ખેતી (D) ટેકનોલોજી

31. ડૉ. રંગનાથનના પાંચ સૂત્રો પૈકી ચોથું સૂત્ર શું દર્શાવે છે ?
 (A) વાયકનો સમય બચાવવો. (B) પુસ્તક પસંદગી
 (C) પુસ્તકને તેનો વાચક મળે. (D) વાચકને તેનું પુસ્તક મળે.
32. થોમસ કાલાર્થલે ક્યારે લંડન લાયબ્રેરીની સ્થાપના કરી ?
 (A) 1835 (B) 1841 (C) 1851 (D) 1848
33. યુ.એસ.એ.માં સામાજિક ગ્રંથાલયોના પથ-પ્રદર્શક કોણ હતા ?
 (A) એન્ડ્રુ કાર્નેગી (B) જી. એસ. આદમ્સ
 (C) બેંજામીન ફ્રેંકલીન (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
34. આઝાદી પછી ભારતના નવા રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલયના ગ્રંથપાલ કોણ હતા ?
 (A) બી. એસ. કેશવન (B) ડૉ. રંગનાથન
 (C) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (D) બી. એસ. ત્રિવેદી
35. ગુજરાતમાં સાર્વજનિક ગ્રંથાલયના પ્રણેતા
 (A) મોતીભાઈ અમીન (B) વિક્રમ સારાભાઈ
 (C) ડૉ. રંગનાથન (D) કેન્ટ
36. ભારતનું રાષ્ટ્રીય વૈજ્ઞાનિક ગ્રંથાલય ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) કોલકત્તા (B) મુંબઈ (C) નવી દિલ્હી (D) ચેન્નઈ
37. જાહેર ગ્રંથાલયનો કાયદો સૌપ્રથમ ક્યા રાજ્યમાં પસાર થયો ?
 (A) આંધ્રપ્રદેશ (B) કર્ણાટક (C) મદ્રાસ (D) ગુજરાતી
38. રાજા રામમોહન રાય લાયબ્રેરી ફાઉન્ડેશન એ શું છે ?
 (A) લાયબ્રેરી એસોસીએશન
 (B) જાહેર ગ્રંથાલય
 (C) ગ્રંથાલયોની સહાય માટેનું જાહેર ટ્રસ્ટ
 (D) જાહેર ગ્રંથાલયોની સહાય માટેનું સરકારી મંડળ
39. ભારતીય ગ્રંથાલય સંઘનું વડુ મથક ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) ગુજરાતી (B) દિલ્હી (C) મુંબઈ (D) કલકત્તા
40. અમેરિકન લાયબ્રેરી એસોસીએશનની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ ?
 (A) 1950 (B) 1876 (C) 1856 (D) 1972

જવાબો :

1. (A) 2. (C) 3. (D) 4. (C) 5. (B) 6. (B) 7. (C)
 8. (A) 9. (D) 10. (B) 11. (B) 12. (A) 13. (C) 14. (C)
 15. (A) 16. (A) 17. (D) 18. (A) 19. (D) 20. (A) 21. (C)
 22. (B) 23. (C) 24. (D) 25. (C) 26. (D) 27. (A) 28. (A)
 29. (A) 30. (C) 31. (A) 32. (B) 33. (C) 34. (A) 35. (A)
 36. (C) 37. (C) 38. (D) 39. (B) 40. (B)

વિભાગ - 2 : ગ્રંથાલય સંચાલન

1. વૈજ્ઞાનિક સંચાલન (Scientific Management)નો અભિગમ આપનાર કોણ છે ?
 (A) ચાર્લ્સ એમી કટર (B) ફેડરીક ડબલ્યુ. ટેલર
 (C) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (D) પીટર ડુકર
2. ગ્રંથાલય સંચાલનકીય કાર્યો કયાં છે ?
 (A) પુસ્તક પ્રાપ્તિ, સમાચારપત્ર કર્તન, સામયિક નિયંત્રણ
 (B) ઈન્ટરનેટ સેવાઓ, ગ્રંથાલયના નિયમો બનાવવા વગેરે
 (C) સારકરણ સેવાઓ, ગ્રંથાલય ભવનો, ગ્રંથાલય ફર્નિચર
 (D) આયોજન, સંગઠન, નિર્દેશન, કર્મચારીગણ
3. ગ્રંથાલયના ભૌતિક આયોજનમાં કયા પરિબળો લાગુ પડતા નથી ?
 (A) ઈન્ટરનેટ સેવાઓ, અનુવાદ સેવાઓ, પ્રતિલિપિ સેવાઓ
 (B) ગ્રંથાલયની સાધનસામગ્રીની પ્રાપ્તિ
 (C) ગ્રંથાલય ફર્નિચરની પ્રાપ્તિ
 (D) ગ્રંથાલય ભવનનું આયોજન, ઉપયોગ વગેરે
4. પ્રાથમિક કક્ષાના પ્રલેખો (Primary Documents) કયા પ્રલેખો આવે છે ?
 (A) નિર્દેશિકા, વ્યાપારી સાહિત્ય, સાર વગેરે
 (B) વાર્ષિકીઓ, સંસ્થાઓ અને માહિતી સ્ત્રોતો દર્શાવતી નિર્દેશિકાઓ
 (C) સામયિકો, અહેવાલો, શોધ નિબંધો, પેટન્ટ વગેરે
 (D) વાઙ્મયસૂચી, નિર્દેશીકરણ તથા સારકરણ સેવાઓ
5. નીચેનામાંથી કયાં સ્ત્રોત પુસ્તક પસંદગી માટે નથી ?
 (A) પુસ્તક વિકેતાઓની સૂચીપત્રો (B) લેખકોની વાઙ્મયસૂચીઓ
 (C) સામયિકો મંગાવવા માટેના સ્ત્રોતો (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
6. નીચેનામાંથી કઈ સામગ્રી અગ્રંથ સામગ્રી નથી ?
 (A) દૃશ્ય રેકોર્ડિંગ (B) ગ્રાફિક મટીરીયલ્સ
 (C) ધ્વનિ રેકોર્ડિંગ (D) મુક્તિ શોધ નિબંધો

7. મહા નિબંધો તથા લઘુશોધ નિબંધો કયા પ્રકારનાં કક્ષાના પ્રલેખોના વર્ગમાં આવે છે ?
 (A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીયક
 (C) તૃતીયક (D) આમાંથી કોઈ નહીં
8. ગ્રંથાલયમાં ગ્રંથ પ્રાપ્તિ વિભાગ નીચેનામાંથી કયા પ્રલેખોની પ્રાપ્તિ કરતું નથી ?
 (A) શબ્દકોશ, વિશ્વકોષ (B) માનકો, પેટન્ટ
 (C) નકશા, એટલાસ (D) સામયિક, સમાચારપત્ર
9. દ્વિતીયક કક્ષાનું સામયિક એટલે શું ?
 (A) અગાઉ ક્યાંય પ્રકાશિત ન થઈ હોય તેવી માહિતી મળે તે કક્ષાનું સામયિક
 (B) દાન-ભેટ દ્વારા મળતાં સામયિકો
 (C) પ્રાથમિક પ્રકારના સામયિકમાં પ્રકાશિત થતી માહિતી અંગેની નિર્દેશિકા
 (D) સંસ્થાકીય સભ્યપદ દ્વારા મેળવાયેલા સામયિકો
10. ગ્રંથ બંધામણી માટે કયા પ્રકારના પ્રલેખોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવતા નથી ?
 (A) સામયિકો (B) અમુદ્રિત સામયિકો
 (C) નવલકથા (D) સમાચારપત્રો
11. એક વ્યક્તિ એક અધિકારીની બાબત નીચેના પૈકી કયા સિદ્ધાંતમાં પ્રતિપાદિત થાય છે ?
 (A) અધિકાર (B) કાર્ય વિભાજન
 (C) આદેશની એકતા (D) કેન્દ્રીયકરણ
12. સાર્વજનિક અને શૈક્ષણિક ગ્રંથાલયોમાં સામયિક અને વાચન કક્ષામાં પ્રતિ વાચક યો.મી. જગ્યા હોવી જોઈએ.
 (A) 1 (B) 1.5 (C) 2 (D) 2.5
13. માહિતીની લાક્ષણિકતાને આધારેત પ્રલેખોનું વર્ગીકરણ નીચેના પૈકી કોણે કરેલ છે ?
 (A) હેન્સ (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (D) ગ્રોગન

14. **Monthly Catalogue Published by Control of Publication, New Delhi એ નીચેના પૈકી કયા પ્રકારના પુસ્તકો પસંદ કરવા માટેના સ્ત્રોત છે ?**
 (A) ભારતમાં પ્રકાશિત થતાં અંગ્રેજી પુસ્તકો
 (B) ભારતમાં પ્રકાશિત થતાં પ્રાદેશિક ભાષાના પુસ્તકો
 (C) ભારતમાં પ્રકાશિત થતાં સરકારી પ્રકાશનો
 (D) ભારતમાં પ્રકાશિત થતાં સંદર્ભ ગ્રંથો
15. **સંદર્ભ ગ્રંથોની પસંદગી માટે નીચેના પૈકી કયો સ્ત્રોત ઉપયોગી છે ?**
 (A) INB
 (B) Books in Pring
 (C) College and Research Libraries
 (D) Current United Nations Publications
16. **નીચેના પૈકી કઈ રીતથી સામયિકોની પ્રાપ્તિ કરવામાં આવતી નથી ?**
 (A) સ્થાયી આદેશ (B) સંસ્થાકીય સભ્યપદ
 (C) વિનિમય (D) ખરીદી
17. **ગ્રંથાલયના ટેકનિકલ વિભાગમાં નીચેના પૈકી કયું કાર્ય હાથ ધરવામાં આવતું નથી ?**
 (A) વર્ગીકરણ અને સૂચીકરણ (B) આદેશ કાર્ય
 (C) ગ્રંથ પ્રસાધન (D) બાંધણી કાર્ય
18. **રોન (Rohn) પ્રકારના ચામડાનો ઉપયોગ સામાન્ય રીતે કેવા પ્રકારના પુસ્તકોની બાંધણી માટે થાય છે ?**
 (A) ખૂબ મોંઘા સંદર્ભ ગ્રંથો
 (B) જેનું કાયમી મૂલ્ય હોય તેવા ગ્રંથો
 (C) સમાચારપત્રો મોટા જથ્થામાં બાંધવા માટે
 (D) ખૂબ જ ઓછા વપરાતા ગ્રંથો માટે
19. **ગ્રંથ બાંધણી પ્રક્રિયા કુલ કેટલાં તબક્કામાં વહેંચી શકાય ?**
 (A) 5 (B) 6 (C) 3 (D) 8

20. **ફેયોલે સંચાલનના કુલ કેટલાં સિદ્ધાંતો આપ્યા છે ?**
 (A) 5 (B) 8 (C) 14 (D) 10
21. **નીચેનામાંથી કયું લાગુ પડતું નથી ? ગ્રંથાલય સંચાલન એટલે**
 (A) અન્ય વ્યક્તિઓના પ્રયાસો દ્વારા કાર્ય પૂરી કરવાની ક્રિયા.
 (B) જેના દ્વારા કોઈ એક કાર્યમાં એક વાતાવરણ ઊભું કરવામાં આવે છે.
 (C) ગ્રંથાલયોમાં પાઠ્યસામગ્રીનું પરિક્રમણ કરવાની ક્રિયા-પ્રક્રિયા.
 (D) એ એક કાર્યવિધિ છે અને પ્રક્રિયા છે.
22. **ગ્રંથાલય સંચાલનમાં નીચેનામાંથી કઈ ક્રિયા કરવામાં આવે છે ?**
 (A) ગ્રંથ સૂચીકરણ (B) ગ્રંથ પરિક્રમણ
 (C) વાચન સુવિધા (D) કર્મચારીગણ
23. **નીચેનામાંથી કોણ ગ્રંથાલય સંચાલનનાં સિદ્ધાંતો સાથે સંકળાયેલ નથી ?**
 (A) યુજન ગારફિલ્ડ (B) સી. આઈ. બર્નાડ
 (C) ફેડરિક ડબલ્યૂ. ટેલર (D) હેનરી ફેયોલ
24. **નીચેનામાંથી બિનપ્રલેખીય સ્ત્રોત છે.**
 (A) માનવીય સ્ત્રોત (B) હસ્તપ્રત
 (C) અમુદ્રિત પાઠ્યસામગ્રી (D) એટલાસ, નકશાઓ
25. **..... એ પ્રાથમિક કક્ષાના પ્રલેખો છે.**
 (A) વાક્યસૂચીઓ અને પ્રગતિ અહેવાલો
 (B) પરિસંવાદ અહેવાલો અને સરકારી પ્રકાશનો
 (C) નિર્દેશીકાઓ અને વાર્ષિકીઓ
 (D) મહાનિબંધો અને લઘુશોધ નિબંધો
26. **PPBS એટલે ?**
 (A) Planning Project for Books and Serials
 (B) Personal and Projects by Selection
 (C) Planning Programme and Budgeting System
 (D) Projects and Purchasing by Selection

27. બ્રાઉન પદ્ધતિ અને નેવાર્ક પદ્ધતિ ગ્રંથાલયમાં કયાં ઉપયોગમાં લેવાય છે ?
 (A) સૂચીકરણમાં (B) વર્ગીકરણમાં
 (C) સંદર્ભ સેવામાં (D) ગ્રંથ પરિક્ષણમાં
28. કર્મચારી આયોજનમાં નીચેનામાંથી કઈ બાબત લાગુ પડતી નથી ?
 (A) પ્રત્યાયન
 (B) જ્ઞાન તેમજ કુશળતાનો વિકાસ
 (C) કર્મચારીગણની ગ્રંથ સામગ્રી, વર્ગીકરણમાં કાર્યકુશળતા
 (D) વ્યક્તિઓની ભરતી તથા પસંદગી
29. કાર્યનિરૂપણ મૂલ્યાંકન (Performance Appraisal) એટલે
 (A) સંગઠનમાં યોગ્ય સ્થાને વ્યક્તિઓનું પદસ્થાપન
 (B) કર્મચારીઓનું યોગદાન, સબળતા તથા દુર્બળતા નક્કી કરવા એમણે કરેલી કામગીરીનું મૂલ્યાંકન
 (C) સંગઠનમાં નવી ભરતી/પસંદગી કરવાની તથા તેમને યોગ્ય તાલીમ આપવાની ક્રિયા-પ્રક્રિયા
 (D) પોતાની જરૂરિયાત અનુસાર વ્યક્તિઓને બહાલી આપવાની ઔપચારિક પ્રક્રિયા
30. સંપૂર્ણ ગુણવત્તા પ્રબંધન (TQM) ગ્રંથાલયમાં નીચેનામાંથી કયાં આવરી લેવાય છે ?
 (A) ગ્રંથ અને અગ્રંથ પાઠન પ્રાપ્તિ અને પરિક્ષણમાં
 (B) સંદર્ભ સેવા અને અન્ય માહિતી સેવાઓમાં
 (C) યોગ્ય, કુશળ અને તાલીમબદ્ધ કર્મચારીઓની ભરતી તથા પસંદગીમાં
 (D) ગ્રંથાલયના બધા વિભાગો અને સેવાઓમાં
31. સંચાલન કળાથી સમૂહમાં ઉદ્દેશ્યોની પ્રાપ્તિ માટે
 (A) કુશળતાપૂર્વક કાર્ય કરી શકાય. (B) મહત્ત્વપૂર્ણ કાર્ય કરી શકાય.
 (C) (A) અને (B) (D) માત્ર (A)
32. સંચાલકોમાં નીચેના પૈકી કઈ કુશળતાની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે ?
 (A) તકનિકી કુશળતા (B) માનવીય સંબંધોની કુશળતા
 (C) અવધારણાત્મક કુશળતા (D) ઉપરોક્ત બધી જ

33. માહિતી પદ્ધતિ સંચાલન પદ્ધતિ છે.
 (A) બહુધા (B) એકીકૃત (C) દ્વિધાત્મક (D) નિયંત્રિત
34. ગ્રંથાલય સલાહકાર સમિતિ ગ્રંથાલય અને સ્થપતિ માટેની નિર્ણયાત્મક ભૂમિકા ભજવે છે.
 (A) ગ્રંથ સંગ્રહ
 (B) ગ્રંથાલયની આંતરિક સુવિધા
 (C) ગ્રંથાલય ભવન
 (D) ગ્રંથાલય સેવાઓ
35. ગ્રંથાલયનું ફર્નિચર પસંદ કરવામાં બાબતે વિશેષ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
 (A) માનકો (B) ટકાઉપણું
 (C) આરામદાયકતા (D) સપ્લાયર્સ
36. ‘શ્રેષ્ઠ વાચન સામગ્રી, વધુને વધુ વાચકો માટે, સૌથી ઓછી કિંમતે (The best reading materials for the largest number, at the list cost)’ નો સિદ્ધાંત રજૂ કરનાર ?
 (A) ડૉ. રંગનાથન (B) હેનરી ફેયોલ (C) ડુરી (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
37. ગ્રંથાલયમાં આવેલાં પુસ્તકો / પ્રલેખોને નોંધવા માટે
 (A) ત્રિપત્રક (B) પરિગ્રહણ પત્રક (C) ભાવપત્રક (D) સૂચિપત્રક
38. NBM નું વિસ્તૃત સ્વરૂપ
 (A) National Book Mart
 (B) National Bibliography Manual
 (C) Neena Brain Mascott
 (D) Non Book Material
39. ગ્રંથાલયના કર્મચારીઓને નિરંતર નવા કૌશલ્યો અને ક્ષમતા પામવામાં મદદરૂપ થતી પ્રક્રિયા
 (A) માનવ સંસાધન વિકાસ (B) માનવ સંસાધન સંચાલન
 (C) માનવ સંસાધન ક્ષમતા (D) માનવ સંસાધન સંરચના

40. વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલયોનો મુખ્ય નાણાકીય સ્ત્રોત
 (A) અભિદેય
 (B) UGC ની ગ્રાન્ટ્સ
 (C) વિશ્વવિદ્યાલય અંદાજપત્રમાંથી ફાળવણી
 (D) પ્રકાશનો અને પસ્તીનું વેચાણ
41. મેનેજમેન્ટ સંચાલનના સિદ્ધાંતો કોણે આપ્યાં ?
 (A) ડૉ. રંગનાથન (B) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
 (C) હેનરી લા ફોન્ટેન (D) ટેલર
42. ઈન્કલબનેટનું વડું મથક ખાતે છે.
 (A) દિલ્હી (B) કલકત્તા (C) મદ્રાસ (D) ગાંધીનગર
43. પુસ્તકો પર તકનિકી પ્રક્રિયા કયા વિભાગમાં કરવામાં આવે છે ?
 (A) સરક્યુલેશન (B) રેફરન્સ સેક્શન
 (C) સામયિક વિભાગ (D) ટેકનિકલ વિભાગ
44. TQM નું પૂરું નામ....
 (A) Top Quality Management
 (B) Total Quality Management
 (C) Transition Quality Management
 (D) None of the above
45. સહભાગી સંચાલનનું અગત્યનું ઘટક છે.
 (A) નેતૃત્વ (B) પુસ્તકો (C) સામયિકો (D) એકપણ નહીં
46. માહિતી સ્ત્રોતોના મુખ્ય કેટલા પ્રકાર છે ?
 (A) ચાર (B) બે (C) ત્રણ (D) એકપણ નહીં
47. એ પ્રાથમિક કક્ષાનો સ્ત્રોત છે.
 (A) પેટન્ટ (B) નિર્દેશીકા (C) નિબંધો (D) એકપણ નહીં
48. એ દ્વિતીય કક્ષાનો સ્ત્રોત છે.
 (A) માનકો (B) વિશ્વકોશો (C) વાર્ષિકીઓ (D) એકપણ નહીં

49. ઈન્ડિયન નેશનલ બિબ્લિયોગ્રાફી ક્યાંથી પ્રકાશિત થાય છે ?
 (A) કલકત્તા (B) દિલ્હી (C) મદ્રાસ (D) એકપણ નહીં
50. નીચેનામાંથી કઈ અગ્રંથ સામગ્રી છે ?
 (A) સામયિકો (B) ડિરેક્ટરી (C) માઈક્રોફિશ (D) એકપણ નહીં

જવાબો :

1. (B) 2. (D) 3. (A) 4. (C) 5. (C) 6. (D) 7. (A)
 8. (D) 9. (B) 10. (B) 11. (C) 12. (B) 13. (D) 14. (D)
 15. (B) 16. (A) 17. (D) 18. (D) 19. (D) 20. (C) 21. (A)
 22. (D) 23. (A) 24. (A) 25. (D) 26. (C) 27. (D) 28. (C)
 29. (B) 30. (D) 31. (D) 32. (D) 33. (B) 34. (C) 35. (A)
 36. (C) 37. (B) 38. (D) 39. (A) 40. (C) 41. (D) 42. (D)
 43. (D) 44. (B) 45. (A) 46. (C) 47. (C) 48. (B) 49. (A)
 50. (C)

વિભાગ - ૩ : ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ : સિદ્ધાંત

1. CRG ની પ્રથમ આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ નીચેના પૈકી કયા સ્થળે યોજવામાં આવેલ ?
(A) લંડન (B) મુંબઈ (C) ડોરકિંગ (D) બેલ્જીયમ
2. 'ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ એ પુસ્તકના વિષયના નામનો કૃત્રિમ ભાષામાં અનુવાદ છે' આ વિધાન નીચેના પૈકી કયા વર્ગીકરણશાસ્ત્રીની ગ્રંથવર્ગીકરણની વ્યાખ્યામાં સમાવેશ થાય છે ?
(A) બર્વિક સેયર્સ (B) ડૉ. રંગનાથન
(C) આર્થર માલ્ટલી (D) માન મારગરિટ
3. યુનિવર્સલ ડેસિમલ ક્લાસીફિકેશન (UDC) વર્ગીકરણ પદ્ધતિની રચના કઈ સાલમાં કરવામાં આવી હતી ?
(A) 1876 (B) 1933 (C) 1940 (D) 1895
4. ગ્રંથ વર્ગીકરણમાં મિશ્ર સંજ્ઞાનો પ્રયોગ સૌપ્રથમ નીચેના પૈકી કોણે શરૂ કર્યો ?
(A) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (B) એચ. ઈ. બ્લિસ
(C) એસ. આર. રંગનાથન (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
5. સામાન્ય પૃથકોનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ કોણે કર્યો હતો ?
(A) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (B) ઈ. સી. રિચાર્ડસન
(C) એચ. ઈ. બ્લિસ (D) હ્યુમ વિન્હામ
6. દ્વિબિંદુ વર્ગીકરણ પદ્ધતિ (CC) માં પદ્ધતિઓના વર્ગીકની રચના યુક્તિનો ઉપયોગ કરીને કરવામાં આવે છે.
(A) વિષય (B) ભૌગોલિક (C) કાળ (D) વર્ણાનુક્રમ
7. DDC માં સામાન્ય રીતે નીચે દર્શાવેલ યુક્તિઓ પૈકી કઈ યુક્તિનો પ્રયોગ કરવામાં આવતો નથી ?
(A) વિષય યુક્તિ (B) ભૌગોલિક યુક્તિ
(C) કાળ યુક્તિ (D) વર્ણાનુક્રમ યુક્તિ

8. અંતિમ વર્તુળમાં મુળક ક્રમની અભિધારણા મુજબ નીચેના મુખકો હંમેશા સૌથી છેલ્લા વર્તુળમાં આવે છે ?
(A) વસ્તુ અને વેગમુખક (B) સ્થળ અને કાળમુખક
(C) વેગ અને સ્થળમુખક (D) વ્યક્તિત્વ અને વેગમુખક
9. ડ્યૂઈ ડેસિમલ ક્લાસીફિકેશનની પ્રથમ આવૃત્તિમાં અનુસૂચીના કુલ કેટલા પૃષ્ઠ હતા ?
(A) 12 (B) 18 (C) 42 (D) 24
10. ISKO ની ચોથી પરિષદ ગ્રંથાલયમાં યોજાઈ હતી.
(A) બ્રિટીશ મ્યુઝિયમ (B) અબ્રાહમ લિંકન ગ્રંથાલય
(C) ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરી (D) લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ
11. ડ્યૂઈ ડેસિમલ ક્લાસીફિકેશનની નીચેના પૈકી કઈ આવૃત્તિમાં વધારાની તાલિકાઓની સંખ્યા 7 (સાત) કરવામાં આવી ?
(A) 17મી આવૃત્તિ (B) 18મી આવૃત્તિ
(C) 19મી આવૃત્તિ (D) 12મી આવૃત્તિ
12. દ્વિબિંદુ વર્ગીકરણ પદ્ધતિની કઈ આવૃત્તિમાં દરેક મુખક માટે અલગ અલગ સંયોજક ચિહ્નનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો ?
(A) 3જી આવૃત્તિ (B) 7મી આવૃત્તિ (C) 4થી આવૃત્તિ (D) 6ઠી આવૃત્તિ
13. ડૉ. રંગનાથનના માટે ગ્રંથાલય વર્ગીકરણની પ્રક્રિયા કુલ કેટલા સ્તરમાંથી પસાર થાય છે ?
(A) પાંચ (B) ચાર (C) ત્રણ (D) આઠ
14. દ્વિબિંદુ વર્ગીકરણ પદ્ધતિની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
(A) 1933 (B) 1925 (C) 1932 (D) 1940
15. દશાંશ યુક્તિનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ કોણે કર્યો ?
(A) એસ. આર. રંગનાથન (B) એચ. ઈ. બ્લિસ
(C) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ

16. ડૉ. રંગનાથને વર્ગીકરણના કુલ કેટલા ઉપસૂત્રો આપ્યા છે ?
 (A) 24 (B) 29 (C) 43 (D) 15
17. 'Canons of Classification' પુસ્તક કોણે લખ્યું છે ?
 (A) એચ. ઈ. બ્લિસ (B) બર્વિક સેયર્સ
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) ઈ. ડબલ્યુ. હ્યૂમ
18. સંપૂર્ણ ગણનાક્ષમ પદ્ધતિ નીચેના પૈકી કઈ છે ?
 (A) BC (B) DDC (C) LC (D) UDC
19. વિષય રચનાની શિથિલ સંયોજના લઢણથી રચાતા સંયુક્ત વિષય નીચેના પૈકી કયા સિદ્ધાંતને આધારે રચાતા હોય છે ?
 (A) મુખક ક્રમનો સિદ્ધાંત (B) ગો વત્સનો સિદ્ધાંત
 (C) ભીતચિત્રનો સિદ્ધાંત (D) પાશ્વ સંબંધ
20. સામાન્ય પૃથકોનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ કોણે કર્યો હતો ?
 (A) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (D) ડ્યૂમ વિન્ધામ
21. ગ્રંથ વર્ગીકરણ માટે CRG ના સહકાર દ્વારા પ્રથમ આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ ક્યાં યોજાઈ હતી ?
 (A) મુંબઈ (B) મદ્રાસ (C) લંડન (D) ડોરકીંગ
22. સાહિત્યાદેશ કોણે પ્રતિપાદિત કર્યો ?
 (A) ડૉ. રંગનાથન (B) ઈ. ડબલ્યુ. ડ્યૂમ
 (C) ઈ. સી. રિચાર્ડસન (D) એચ. ઈ. બ્લિસ
23. સિસ્ટમ ઓફ બિબ્લિયોગ્રાફિક ક્લાસીફિકેશનની રચના કોણે કરી ?
 (A) બર્વિક સેયર્સ (B) ઈ. સી. રિચાર્ડસન
 (C) એચ. ઈ. બ્લિસ (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ

24. દ્વિબિંદુ વર્ગીકરણ પદ્ધતિની પ્રથમ ત્રણ આવૃત્તિઓ પ્રકારનું ઉદાહરણ છે ?
 (A) સંપૂર્ણ ગણનાક્ષમ (B) ચુસ્ત મુખકીય
 (C) મુક્ત મુખકીય (D) બહુધા મુખકીય
25. રંગનાથને સંજ્ઞાસ્તરના કુલ કેટલા ઉપસૂત્રો આપ્યા છે ?
 (A) 24 (B) 4 (C) 43 (D) 5
26. મૂળભૂત શ્રેણીઓ પૈકી મુખક શ્રેણી ઓળખવી મુશ્કેલ છે.
 (A) વસ્તુ (B) વ્યક્તિત્વ (C) ઊર્જા (D) સ્થળ
27. પાંચ મુખકોનો ક્રમ PMEST કયા અભિધારણાના સિદ્ધાંત મુજબ નક્કી કરાયો છે ?
 (A) પ્રથમ મુખક અભિધારણા
 (B) મૂર્તતાની અભિધારણા
 (C) ભીતચિત્રનો સિદ્ધાંત
 (D) સ્તર અને સ્તર સંચાલનની અભિધારણા
28. 'Computer Awareness for Librarian' એ કયા પ્રકારનો પાર્શ્વ સંબંધ સૂચવે છે ?
 (A) પ્રભાવ (B) ઉપકરણ
 (C) દષ્ટિબિંદુ (D) આંતર મુળક દષ્ટિબિંદુ
29. DDC ની બીજી આવૃત્તિ કયા ગ્રંથ નામે પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) Dewey Decimal Classification
 (B) A Classification and Subject Index, Pamphlets and Arranging Book and at Library
 (C) Dewey Decimal Classification and Relative
 (D) Decimal Classification and Relative Index

30. UDC ના ઉદ્ભવ માટે કઈ બે વ્યક્તિઓ સંકળાયેલ છે ?
 (A) પોલ ઓટલેટ અને હેનરી લા ફોનટેન
 (B) સેપર્સ અને બ્રાઉન
 (C) હેનરી લા ફોનટેન અને રંગનાથન
 (D) ફોસ્કેટ અને બી. સી. વિકરી
31. ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ એ વર્ષ જૂની શૈક્ષણિક વિદ્યાશાખા છે.
 (A) 110 (B) 80 (C) 125 (D) 150
32. 'પ્રોલેગોમીના ટુ લાયબ્રેરી ક્લાસીફિકેશન' પુસ્તકની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 1937 (B) 1938
 (C) 1947 (D) આમાંથી કોઈ નહીં
33. આધુનિક ગ્રંથાલયના વર્ગીકરણના જન્મદાતા ને માનવામાં આવે છે.
 (A) રીટા માર્સેલ (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) બર્વિક સેયર્સ (D) માગારિટ માન
34. ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના પ્રથમ વ્યાકરણશાસ્ત્રી ને કહેવામાં આવે છે.
 (A) ઈ. સી. રિયાર્ડસન (B) ઈ. ડબલ્યૂ. ડ્યૂમ
 (C) બર્વિક સેયર્સ (D) એસ. આર. રંગનાથન
35. ડૉ. એસ. આર. રંગનાથને 43 ઉપસૂત્રો આપ્યા છે. તેમાં વૈચારિક સ્તરના ઉપસૂત્રો છે.
 (A) 24 (B) 15 (C) 04 (D) 14
36. DDC ની 21મી આવૃત્તિ જુલાઈ માં સૌ પ્રથમવાર મુદ્રિત અને સી. ડી. રોમ સ્વરૂપે પ્રકાશિત થઈ.
 (A) 1991 (B) 1996 (C) 1994 (D) 1985
37. UDC એ માત્ર ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પદ્ધતિ નથી એના નામને સાર્થક કરતી તે પદ્ધતિ છે.
 (A) પૃથક્કરણીય (B) મુખકીય (C) વાઙ્મયસૂચીય (D) વૈશ્વિક

38. CC ની ચોથી આવૃત્તિ માં પ્રગટ થઈ.
 (A) 1950 (B) 1957 (C) 1952 (D) 1960
39. CC ના લેખક
 (A) બર્વિક સેયર્સ (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) હેનરી લા ફોનટેન (D) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
40. FID / CR ના વર્તમાન અધ્યક્ષ કોણ છે ?
 (A) એચ. ઈ. બ્લિસ (B) ડૉ. એલ. સી. મેકઈલવેઈન
 (C) જે. મિલ્સ (D) ડૉ. કૂગમેન
41. Financial Economics માટે ડી.ડી.સી. મુજબ કયો નંબર આવે છે ?
 (A) 330 (B) 331 (C) 332 (D) 333
42. પાચારૂપ કાયદા (Basic Law) કેટલા છે ?
 (A) 5 (B) 6 (C) 4 (D) 8
43. ને મુક્ત મુખકીય વર્ગીકરણ પદ્ધતિ માનવામાં આવે છે.
 (A) DDC (B) CC (C) LC (D) UDC
44. કોઈ વર્ગમાં કોઈ એક ખાસિયતનો પ્રયોગ કરી પેટા વિભાગોનો જે પ્રથમ સમૂહ પ્રાપ્ત થાય છે તેને શું કહે છે ?
 (A) પંક્તિ (B) મુખક (C) પૃથક (D) આંતર
45. LC નું પૂરું નામ
 (A) Library of Congress (B) Library of Classification
 (C) Library and Classification (D) Library at Classification
46. આધુનિક ગ્રંથાલયના જન્મદાતાનું નામ જણાવો.
 (A) એચ. જી. બ્લિસ (B) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) જહોન મધાઈ
47. UDC ના સામાન્ય પૃથક કહેવાય છે ?
 (A) પેટા વિભાગના સામાન્ય પૃથક (B) મુખ્ય વિભાગના સામાન્ય વિભાગ
 (C) મુખ્ય વિષયના સામાન્ય વિષય (D) સામાન્ય સહાયકો

48. ડૉ. એસ. આર. રંગનાથને વર્ગીકરણના કેટલા ઉપસૂત્રો આપ્યા છે ?
 (A) 40 (B) 41 (C) 42 (D) 43
49. ગણનાક્ષમ પદનો અર્થ શું છે ?
 (A) તૈયાર વર્ગીક આપતી પદ્ધતિ (B) તૈયાર સ્થાનાંક આપતી પદ્ધતિ
 (C) તૈયાર પાર્શ્વ સંબંધ આપતી પદ્ધતિ (D) તૈયાર સંયોજક ચિહ્ન આપતી પદ્ધતિ
50. આજે, કોઈપણ વર્ગીકરણના સંશોધન, અધ્યયન, અધ્યાપન અથવા લેખનમાં વર્ગીકરણની પરિભાષામાં નું પ્રદાન એક સંપૂર્ણ આવશ્યક અંગ બની ગયું છે.
 (A) એચ. ઈ. બ્લિસ (B) સી. સી. વિકરી
 (C) બર્વિક સેયર્સ (D) એસ. આર. રંગનાથન
51. ડૉ. રંગનાથનનો ધારણાથી કયા વિષયોનો પ્રકાર પડે છે ?
 (A) પાયાગત વિગતો (B) સંયુક્ત વિષયો
 (C) જટિલ વિષયો (D) ઉપરના બધા જ
52. DRTC કેન્દ્રની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1960 (B) 1962 (C) 1964 (D) 1968
53. જેમ્સ ડફ બ્રાઉનની ક્લાસીફિકેશન પદ્ધતિ કઈ ?
 (A) CCC (B) DDC (C) UDC (D) SC
54. મુખક ક્રમનો ઉપયોગ કઈ વર્ગીકરણ પદ્ધતિમાં ઉપયોગ લેવાય છે ?
 (A) CC (B) DDC (C) UDC (D) ઉપરની બધી જ
55. 'Sugarcane Yeild in Up' વાક્યમાં વ્યક્તિત્વ પૃથક માટે કયો શબ્દ લેશો ?
 (A) Sugarcane (B) Yeild (C) Up (D) ઉપરના બધા જ
56. PMEST મુખક ક્રમ કયા અભિધારણાના સિદ્ધાંત મુજબ નક્કી કરાયો છે ?
 (A) ભીંતચિત્રનો સિદ્ધાંત (B) પ્રથમ મુળક અભિધારણા
 (C) મૂર્તતાની અભિધારણા (D) સ્તર રચનાની અભિધારણા
57. ડૉ. રંગનાથને સંજ્ઞાસ્તરના કુલ કેટલા સૂત્રો આપ્યા છે ?
 (A) 5 (B) 24 (C) 43 (D) 4

58. મેલ્વિલ ડ્યૂઈનો જન્મ
 (A) 15 ઓગસ્ટ, 1851 (B) 10 ડિસેમ્બર, 1851
 (C) 14 જાન્યુઆરી, 1851 (D) 4 જૂન, 1851
59. DDC ની 20 આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1951 (B) 1958 (C) 1989 (D) 1990

: જવાબો :

1. (C) 2. (B) 3. (D) 4. (A) 5. (A) 6. (C) 7. (D)
 8. (B) 9. (A) 10. (D) 11. (B) 12. (D) 13. (C) 14. (A)
 15. (D) 16. (C) 17. (B) 18. (C) 19. (D) 20. (A) 21. (D)
 22. (B) 23. (C) 24. (B) 25. (A) 26. (B) 27. (B) 28. (C)
 29. (D) 30. (A) 31. (C) 32. (A) 33. (B) 34. (C) 35. (C)
 36. (C) 37. (D) 38. (C) 39. (B) 40. (B) 41. (C) 42. (B)
 43. (B) 44. (B) 45. (A) 46. () 47. (C) 48. (D) 49. (D)
 50. (A) 51. (D) 52. (B) 53. (B) 54. (D) 55. (A) 56. (A)
 57. (C) 58. (B) 59. (B)

વિભાગ - 4 : ગ્રંથાલય સૂચીકરણ : સિદ્ધાંત

1. કેટલોગ કાર્ડનું પ્રમાણિત કદ
(A) 12.5 × 7.5 cm (B) 12 × 7 cm
(C) 11 × 5 cm (D) 10 × 4 cm
2. લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ ક્લાસીફિકેશન સિસ્ટમ માનવજ્ઞાનને વિભાજન કરે છે.
(A) 20 મુખ્ય વર્ગો (B) 21 મુખ્ય વર્ગો
(C) 25 મુખ્ય વર્ગો (D) 30 મુખ્ય વર્ગો
3. પોલ ઓટલેટ અને હેનરી લા ફોન્ટેન સાથે સંબંધિત છે.
(A) સીયર્સ લીસ્ટ (B) યુ. ડી. સી. (C) એલ. સી. (D) શબ્દકોશ
4. CCF દ્વારા વિકસાવવામાં આવી હતી.
(A) યુનેસ્કો (B) આઈ.એફ.એલ.એ.
(C) એફ.આઈ.ડી. (D) એફ.આઈ.ડી.
5. રંગનાથન અનુસાર ઘણા સંગ્રહો કેટલા વર્ષોમાં તેની સુસંગતતા ગુમાવે છે ?
(A) 20 વર્ષ (B) 30 વર્ષ (C) 40 વર્ષ (D) 50 વર્ષ
6. ડ્યૂઈ ડેસિમલ વર્ગીકરણમાં માનવજ્ઞાનને વિભાજિત કરે છે.
(A) 10 મૂળભૂત વર્ગો (B) 100 મૂળભૂત શ્રેણીઓ
(C) 1000 મૂળભૂત શ્રેણીઓ (D) 10,000 મૂળભૂત શ્રેણીઓ
7. લાયબ્રેરી કેટલોગ કાર્ડ્સ રાખવા માટે ખાસ ખાનાઓને શું કહેવાય ?
(A) ચાર્જ ટ્રે (B) કેટલોગ કેબિનેટ
(C) ડિસ્ક રેક (D) ફાઈલીંગ સાધનો
8. RDA શેની સાથે સંબંધિત છે ?
(A) વર્ગીકરણ (B) સૂચીકરણ (C) શોધ (D) બ્રાઉઝીંગ
9. લાક્ષણિકતા સિદ્ધાંત (Canons of Characteristics)
(A) મૌખિક પ્લાન (B) સૂચક પ્લાન
(C) વિચાર પ્લાન (D) માળખાકીય પ્લાન

10. AACR-2 ના વર્ણનના કેટલા સ્તર સ્પષ્ટ કરે છે ?
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5
11. ગ્રંથાલયસૂચી અને વાઙ્મયસૂચી વચ્ચેના તફાવત માટે નીચેના પૈકી એક વિધાન સાચું છે. તે શોધી કાઢો.
(A) ગ્રંથાલયસૂચીમાં વર્ગીક હોય છે, જ્યારે વાઙ્મયસૂચીમાં તે આપવામાં આવતો નથી.
(B) ગ્રંથાલયસૂચી એક ગ્રંથાલયના ગ્રંથસંગ્રહની યાદી છે, જ્યારે વાઙ્મયસૂચી કોઈપણ દેશમાં પ્રકાશિત થતાં પુસ્તકોની યાદી છે.
(C) ગ્રંથાલયસૂચીનો હેતુ જે તે ગ્રંથાલયમાંથી પુસ્તક શોધવાનો છે, જ્યારે વાઙ્મયસૂચીનો હેતુ પુસ્તકો પસંદ કરવાનો છે.
(D) ગ્રંથાલયસૂચી કર્તા, ગ્રંથનામ અને વિષય અનુસાર તૈયાર કરવામાં આવે છે. જ્યારે વાઙ્મયસૂચી માત્ર ગ્રંથનામ અનુસાર તૈયાર કરવામાં આવે છે.
12. Rules for Dictionary Catalogue કોણે તૈયાર કર્યો ?
(A) પેનીજી (B) જેવેટ
(C) એસ. હાર્થર અને ઐસરફ (D) ચાર્લ્સ એમી કટર
13. Classified Catalogue Code કોણે તૈયાર કર્યો ?
(A) બર્વિક સેટાર્સ (B) ડૉ. એસ. આર. રંગનાથન
(C) એ. એલ. એ. (D) ચાર્લ્સ એમી કટર
14. કાર્ડસૂચીનું સામાન્ય કદ નીચેના પૈકી કયા માપનું હોય છે ?
(A) 12.5 × 7.5 સેમી. (B) 12.5 × 7.5 ઈંચ
(C) 10.5 × 7.5 સેમી. (D) 8.5 × 7.0 સેમી.
15. વર્ગીકૃતસૂચી એ સૂચીનું સ્વરૂપ છે.
(A) કર્તા (B) ગ્રંથનામ
(C) કર્તા અને ગ્રંથનામ (D) વિષય
16. લેખક અથવા ગ્રંથનામ અથવા વિષય નામમાં પ્રવર્તતી વિભિન્નતામાં ઉપભોક્તાને સહાય કરવા માટે નીચેના પૈકી કેવા પ્રકારના સંલેખ તૈયાર કરવામાં આવે છે ?
(A) પૃથક્કરણીય સંલેખ (B) સંદર્ભ સંલેખ
(C) વર્ગસૂચક સંલેખ (D) સામાન્ય નિર્દેશીસંલેખ

17. વર્ગીકૃત સૂચીમાં આલેખ અનુચ્છેદ સૂચીકાર્ડમાં ક્યાં લખાય છે ?
 (A) સૌથી નીચેના ભાગમાં (B) અગ્રરેખા ઉપરના ભાગમાં
 (C) શીર્ષક અનુચ્છેદ પછી (D) સૂચીકાર્ડના પાછળના ભાગમાં
18. કૃતિમાં લેખકનું નામ ન હોય તેવી કૃતિઓ AACR-2R મુજબ નીચેના પૈકી કયા નામે નોંધવામાં આવે છે ?
 (A) વિષય (B) પ્રકાશક (C) ગ્રંથનામ (D) અજ્ઞાત લેખક
19. OPAC માટે સાચું વિધાન શોધી કાઢો.
 (A) વેબસાઈટમાંથી માહિતી શોધવા માટેની ટેકનિક છે.
 (B) કમ્પ્યુટરમાંથી પુસ્તકો શોધવાની સૂચી છે.
 (C) કમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ કરેલ પુસ્તક સંગ્રહમાંથી કોઈ એક પુસ્તક શોધવા માટે સોફ્ટવેરનું એક મોડ્યુલ છે.
 (D) કમ્પ્યુટર ઉપર ઉપલબ્ધ પુસ્તકોની યાદી છે.
20. સાંકળ પદ્ધતિ શું છે ?
 (A) સૂચીકરણની એક પદ્ધતિ છે.
 (B) CC મુજબ વિષય શીર્ષકો તૈયાર કરવાની પદ્ધતિ છે.
 (C) વિષય મથાળાની યાદી છે.
 (D) નિર્દેશીકરણની એક તકનિક છે.
21. કેટલોગ (Catalogue) પદની વ્યુત્પત્તિ કઈ ભાષામાંથી થઈ છે ?
 (A) લેટિન (B) ઈટાલિયન (C) ગ્રીક (D) અંગ્રેજી
22. CCC ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1933 (B) 1932 (C) 1934 (D) 1935
23. AACR-2R કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (A) 1988 (B) 1987 (C) 1986 (D) 1985
24. કર્તા સંલેખો અને કર્તા વિષયક સંલેખોને એક જ વર્ણાનુક્રમમાં ગોઠવતી ગ્રંથાલય સૂચી તે
 (A) કર્તાસૂચી (B) કર્તા ગ્રંથનામ સૂચી
 (C) નામસૂચી (D) અનુવર્ણ સૂચી

25. સૂચીપત્રકનું પ્રમાણિત માપ શું છે ?
 (A) 10 ´ 8 cm (B) 12 ´ 5 cm (C) 5 ´ 3 cm (D) 12.5 ´ 7.5 cm
26. CCC ના રચયિતા
 (A) જી. ભટ્ટાચાર્ય (B) એ. નીલમેદાન
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) પી. એન. કૌલા
27. ચાર કર્તાની કૃતિ હોય ત્યારે AACR-2R મુખ્ય સંલેખમાં અગ્રરેખા પર શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રથમ કર્તા (B) તૃતીય કર્તા (C) દ્વિતીય કર્તા (D) ગ્રંથનામ
28. CCC અનુસાર ગ્રંથના મુખ્ય સંલેખમાં અગ્રરેખા ઉપર શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) સ્થાનાંક (B) ગ્રંથાંક (C) વર્ગાંક (D) સંગ્રહાંક
29. 'મુદ્રણ પૂર્વેનું સૂચીકરણ'ની વિચારધારા સૌપ્રથમ કોના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી ?
 (A) LC (B) ALA
 (C) Dr. D. P. Shukla (D) Dr. S. R. Ranganathan
30. ISBN ના નંબર કેટલા અંકોમાં હોય છે ?
 (A) છ (B) આઠ (C) દસ (D) બાર
31. કેટલોગ (Catalogue) પદ કઈ ભાષામાંથી અવતરણ પામેલ છે ?
 (A) ફ્રેન્ચ (B) ગ્રીક (C) અંગ્રેજી (D) ઈટાલિયન
32. CCC ની પ્રથમ આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1931 (B) 1933 (C) 1932 (D) 1934
33. AACR-2R વિવરણાત્મક સૂચી નિયામલી છે ?
 (A) ખુરું (B) ખોટું
34. CCC અનુસાર ગ્રંથના મુખ્ય સંલેખમાં અગ્રરેખા પર દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) સ્થાનાંક (B) વર્ગાંક (C) ગ્રંથાંક (D) સંગ્રહાંક
35. KWIC નિર્દેશીકરણ પ્રણાલીના જન્મદાતા
 (A) એચ. પી. લુહાન (B) ડેરેક ઓસ્ટીન
 (C) જહોન શાર્પ (D) માર્ટિનર ટોબે

36. સાંકળ પ્રક્રિયાના પ્રણેતા કોણ છે ?
 (A) પી. એન. કૌલા (B) એ. નીલમેધન
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) જી. ભટ્ટાચાર્ય
37. CCC માં પૃથક્કરણીય સંલેખોના પ્રકાર આપવામાં આવ્યાં છે.
 (A) પાંચ (B) ચાર (C) બે (D) ત્રણ
38. ALA Rules for Filing નું નવું સંસ્કરણ ALA Filing Rules શીર્ષક સાથે પ્રકાશિત થયું.
 (A) 1942 (B) 1968 (C) 1941 (D) 1967
39. સૂચીપત્રકનું પ્રમાણિત માપ શું છે ?
 (A) 12.5 ´ 7.5 cm (B) 12 ´ 7 cm
 (C) 12.5 ´ 8 cm (D) 12.5 ´ 6 cm
40. ચાર કે તેથી વધુ કર્તાની કૃતિ હોય ત્યારે AACR-2R અનુસારના મુખ્ય સંલેખની અગ્રરેખા પર શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રથમ કર્તા (B) બીજો કર્તા (C) પ્રથમ બે કર્તા (D) ગ્રંથનામ
41. વર્ગીકરણના ત્રણ પગથિયાં દા.ત. Class, Classify, Classification કોણે આપ્યાં ?
 (A) ડ્યૂઈ (B) બ્લિસ (C) રંગનાથન (D) સેયર્સ
42. Classified Catalogue Code ના રચયિતા
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) બર્વિક સેયર્સ
 (C) હેનરી બ્લિસ (D) જહોન સેયર્સ
43. વર્ગીકરણની Expansive Classification પદ્ધતિ સાથે કોનું જોડાયેલું છે ?
 (A) ઈ. બ્લિસ (B) ડૉ. રંગનાથન
 (C) ચાર્લ્સ એમી કટર (D) જેમ્સ બ્રાઉન
44. CC ની પ્રથમ આવૃત્તિમાં PMEST મુળકોને જોડવા માટે કયા સંયોજક ચિહ્નોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) Colon : (B) Point .
 (C) Semi Colon ; (D) Sles -

45. આંતરરાષ્ટ્રીય વર્ગીકરણ પદ્ધતિની પ્રથમ આવૃત્તિનું પ્રકાશન વર્ષ કયું છે ?
 (A) 1905 (B) 1965 (C) 1950 (D) 1969
46. પરંપરાગત ભૌતિક સ્વરૂપમાં નો સમાવશ થતો નથી.
 (A) ખાતાવહી (B) પત્રક (C) પુસ્તક (D) સીડી
47. વર્ગીકૃત સૂચીમાં મુખ્ય સંલેખમાં અનુચ્છેદ છે.
 (A) 4 (B) 5 (C) 6 (D) 7
48. BNB દ્વારા સંકલિત રાષ્ટ્રીય વાઙ્મયસૂચી કયા વર્ષમાં બહાર પડી ?
 (A) 1948 (B) 1950 (C) 1952 (D) 1954
49. કૃતિઓને પ્રકાશિત કરતી વખતે લેખક પોતાનો પરિચય છુપાવવા બીજું નામ અપનાવે છે, તે નાયક કઈ સંજ્ઞાથી ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) ગ્રંથનામ (B) કુળનામ (C) બેનામ (D) ઉપનામ
50. શુંખલા પ્રક્રિયાની શોધ કોણે કરી ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) ડ્યૂઈ
 (C) સેયર્સ (D) કટર
51. AACR-2R કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી ?
 (A) 1988 (B) 1987 (C) 1986 (D) 1989
52. ચાર કે વધુ કર્તાઓની કૃતિ હોય ત્યારે AACR-2R અનુસાર મુખ્ય સંલેખની અગ્રરેખા પર શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રથમ કર્તા (B) પ્રથમ બે કર્તા (C) ગ્રંથનામ (D) બીજો કર્તા
53. CCC ની પ્રથમ આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ ?
 (A) 1932 (B) 1933 (C) 1931 (D) 1934
54. CCC અનુસાર ગ્રંથનામ સંલેખ બનાવતી વખતે ગ્રંથનામનાં કેટલા પદ કેપિટલ અક્ષરોમાં લખવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રથમ પદ (B) પ્રથમ બે પદ
 (C) પ્રથમ ત્રણ પદ (D) સંપૂર્ણ ગ્રંથનામ

55. ઈન્ટરનેશનલ કોન્ફરન્સ ઓન કેટલોગિંગ પ્રિન્સિપાલ (1961) ક્યાં શહેરમાં યોજાયેલ ?
 (A) લંડન (B) ન્યૂયોર્ક (C) પેરિસ (D) મોસ્કો
56. POPSI નીચેનામાંથી શું છે ?
 (A) વર્ગીકરણ પ્રણાલી (B) નિર્દેશીકરણ પ્રણાલી
 (C) કમ્પ્યુટર પ્રણાલી (D) આમાંથી કોઈ જ નહીં.
57. કોઈ લેખક દ્વારા પોતાની ઓળખ છૂપાવવા માટે કોઈ બીજું નામ કૃતિ પર દર્શાવે છે, તો તે નામને સૂચીકરણમાં શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) વ્યક્તિનામ (B) અનામ (C) ઉપનામ (D) પ્રાકૃતિક નામ
58. CCC અનુસાર વર્ગસૂચક સંલેખમાં નિર્દેશી વિભાગમાં અંતિમ પંક્તિમાં શું દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) વર્ગાંક (B) ગ્રંથાંક (C) સ્થાનાંક (D) પરિગ્રહણાંક
59. મુદ્રિત સૂચીનો સૌ પ્રથમ ઉપયોગ કયા ગ્રંથાલયમાં કરવામાં આવ્યો ?
 (A) બ્રિટીશ મ્યુઝિયમ (B) લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ
 (C) ઈમ્પિરિયલ લાયબ્રેરી (D) લેનિન લાયબ્રેરી
60. 'રૂલ્સ ફોર એ ડિક્શનરી કેટલોગ' નામક ગ્રંથના લેખક
 (A) સેયર્સ (B) કટર (C) રંગનાથન (D) પાનિઝી

જવાબો :

1. (A) 2. (B) 3. (B) 4. (A) 5. (A) 6. (A) 7. (B)
 8. (B) 9. (C) 10. (B) 11. (C) 12. (D) 13. (B) 14. (A)
 15. (D) 16. (B) 17. (D) 18. (D) 19. (D) 20. (B) 21. (C)
 22. (A) 23. (A) 24. (C) 25. (D) 26. (C) 27. (D) 28. (A)
 29. (D) 30. (D) 31. (B) 32. (B) 33. (A) 34. (A) 35. (D)
 36. (C) 37. (D) 38. (B) 39. (A) 40. (D) 41. (C) 42. (A)
 43. (C) 44. (A) 45. (A) 46. (D) 47. (C) 48. (B) 49. (D)
 50. (A) 51. (A) 52. (C) 53. (D) 54. (B) 55. (C) 56. (B)
 57. (C) 58. (A) 59. (B) 60. (B)

વિભાગ - 5 : સંદર્ભ અને માહિતીસ્રોત

1. એ તૃતીય કક્ષાનો માહિતીસ્રોત છે.
 (A) વિશ્વકોશ (B) પેટન્ટસ
 (C) રાષ્ટ્રીય વાઙ્મયસૂચી (D) વાઙ્મયસૂચીઓની વાઙ્મયસૂચી
2. Indian National Bibliography માં પુસ્તકોની સૂચી કઈ લિપિમાં છાપવામાં આવે છે ?
 (A) અંગ્રેજી (B) ભારતીય (C) દેવનાગરી (D) રોમન
3. ઉલ્લેખ નિર્દેશીઓમાં મહત્વનું યોગદાન એ આપેલ છે.
 (A) યુબેન ગારફિલ્ડ (B) એચ. પી. લુટાન
 (C) પીટર નાઝર (D) એચ. ઈ. બ્લિસ
4. નીચેના શબ્દકોશ પૈકી અનુવાદ માટે કયા પ્રકારનો શબ્દકોશ ઉપયોગી છે ?
 (A) જોડણીકોશ (B) પ્રયોગ શબ્દકોશ
 (C) પર્યાય શબ્દકોશ (D) દ્વિભાષી શબ્દકોશ
5. પ્રથમ શબ્દકોશ તૈયાર કરવાનું શ્રેય ને ફાળે છે.
 (A) એરીસ્ટોટલ (B) પ્લેની ધ એલ્ડર
 (C) પ્લેટો (D) લૂઈસ મોમેરી
6. શૈક્ષણિક અને સંશોધન સંસ્થાઓની માહિતી પ્રાપ્તિ માટેના નીચેના સંદર્ભ ગ્રંથો પૈકી એક સંદર્ભ ગ્રંથમાંથી આ પ્રકારની માહિતી મળી શકતી નથી. તે સંદર્ભ ગ્રંથ શોધી કાઢો.
 (A) University Handbook
 (B) World or Learning
 (C) Directory of Scientific Research Institutions in India
 (D) All India Book Trade Director
7. ભારતને જ લગતી આંકડાકીય માહિતી આપતું ક્રમિક પ્રકાશ નીચેના પૈકી કયું છે ?
 (A) Statistical Abstract of India
 (B) India Reference Annual
 (C) UNESCO Statistical Year Book
 (D) Social Indicators of Development

8. ભારતમાં માનકો માટે સૂત્રબદ્ધતા નીચેના પૈકી કઈ સંસ્થા દ્વારા થાય છે ?
 (A) ISO (B) BIS
 (C) ANSI (D) આમાંથી એકપણ નહીં
9. Facts on file કયા પ્રકારની માહિતી પૂરી પાડે છે ?
 (A) વ્યક્તિગત સમાચારપત્રની નિર્દેશીકા છે.
 (B) The New York Times સમાચાર પત્રની સારાંશ આપતી પત્રિકા છે.
 (C) વિશ્વના મુખ્ય સમાચાર પત્રોના સમાચાર અને ઘટનાઓનો સારાંશ રજૂ કરતું સામયિક છે.
 (D) યુરોપના દેશોના સમાચાર પત્રોમાં પ્રકાશિત થતાં સમાચારોનો સારાંશ આપતી પત્રિકા છે.
10. Data India ની સામયિકતા પ્રકાશન અવધી
 (A) અઠવાડિક (B) પખવાડિક (C) માસિક (D) ત્રિમાસિક
11. અધિકૃત માહિતી માટેનો ભારતીય સ્ત્રોત
 (A) BIS Handbook (B) ગેઝેટિયર
 (C) વાર્ષિકી (D) ડિરેક્ટરી
12. ભારતીય પ્રકાશનોની સૂચી
 (A) પુસ્તક વિકેતાની સૂચી
 (B) Government of India Books in Print
 (C) British Books in Print
 (D) વ્યાપારી સૂચીઓ
13. IAC ની મુખ્ય પ્રવૃત્તિ
 (A) સંશોધન પ્રોજેક્ટ
 (B) સંગ્રહ દસ્તાવેજો પસંદ કરવા અને સંગ્રહ કરવા
 (C) પેટન્ટસ
 (D) માહિતીનું વર્ગીકરણ

14. સરકારી કર્મચારી સંબંધિત નિયમો અને અધિનિયમોની માહિતી શેમાંથી પ્રાપ્ત થશે ?
 (A) રસોઈવિદ્યા હેન્ડબુક (B) મનોરંજન હેન્ડબુક
 (C) સરકારી હેન્ડબુક (D) પરિવાર સ્વાસ્થ્ય હેન્ડબુક
15. અનુવાદકો માટે અને વિદેશી ભાષા શીખવા માટે ઉપયોગી સ્ત્રોત
 (A) સામાન્ય શબ્દકોશ (B) વિશિષ્ટ શબ્દકોશ
 (C) દ્વિભાષી શબ્દકોશ (D) વિષય શબ્દકોશ
16. સામાન્ય વિશ્વકોશ સામાન્ય વ્યક્તિને માં સમૃદ્ધ બનાવવા માટે મદદ કરે છે.
 (A) આગળ વધવા (B) સંદર્ભસૂચીઓ તૈયાર કરવા
 (C) સામાન્ય જ્ઞાન (D) પ્રકાશન વર્ષ
17. આંતરરાષ્ટ્રીય સ્થળ વર્ણન કોશ
 (A) Bihar District Gazetteers (B) ગેઝેટીયર ઓફ ઇન્ડિયા
 (C) ઓરીસ્સા ડિસ્ટ્રીક્ટ ગેઝેટીયર (D) ચેમ્બર વર્લ્ડ ગેઝેટીયર
18. પ્રચલિત પ્રલેખીય સંદર્ભ સ્ત્રોત
 (A) શબ્દકોશ (B) વિશ્વકોશ (C) વાર્ષિકી (D) ઉપરના બધા જ
19. World of Learning શું છે ?
 (A) વાર્ષિકી (B) ડિરેક્ટરી (C) શબ્દકોશ (D) વિશ્વકોશ
20. ભારતીય યુનિવર્સિટીઓ અને તેની સંલગ્ન સંસ્થાઓની વ્યાપક અને સંપૂર્ણ માહિતી શેમાંથી મળશે ?
 (A) નેશનલ રજીસ્ટર ઓફ સોશિયલ સાયન્સ ઇન ઇન્ડિયા
 (B) વર્લ્ડ ઓફ લર્નિંગ
 (C) યુનિવર્સિટી હેન્ડબુક ઇન્ડિયા
 (D) ઓલ ઇન્ડિયા ટેલિફોન ડિરેક્ટરી
21. શબ્દકોશમાંના શબ્દોની ગોઠવણી વર્ણાનુક્રમે અથવા તો મુજબ હોય છે.
 (A) અઘતન (B) શબ્દશઃ (C) વિષય પ્રમાણે (D) સામાન્ય

22. વિષય શબ્દકોશ
 (A) વૈજ્ઞાનિકો માટે સહાયક હોય છે.
 (B) સામાન્ય માનવી માટે સહાયક હોય છે.
 (C) અનુવાદકો માટે સહાયક હોય છે.
 (D) વિદ્યાર્થીઓ માટે સહાયક હોય છે.
23. ગેઝેટરીયરમાં કયા પ્રકારની માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે ?
 (A) ભૌગોલિક (B) સાંપ્રત
 (C) વૈશ્વિક (D) આરોગ્ય સંબંધિત
24. જીવન ચરિત્રાત્મક કોશો ગ્રંથો છે
 (A) Who's who in America (B) Handbook of Education
 (C) BNB (D) INB
25. સામાન્ય વિશ્વકોશ સામાન્ય વ્યક્તિને સમૃદ્ધ બનાવવા માટે મદદ કરે છે.
 (A) સામાન્ય વિચારો (B) સામાન્ય જ્ઞાન
 (C) સામાન્ય હકીકતો (D) સામાન્ય વ્યવહાર
26. 'અ' ના અંકોની સાથે 'બ'ના અંકોનું યોગ્ય જોડાણ કરો.
 'અ' 'બ'
1. પરિવાર સ્વાસ્થ્ય હેન્ડબુક	1. સુસ્થાપિત જ્ઞાન
2. હેન્ડબુક પરિચય-પુસ્તિકા	2. બેકરી પુસ્તિકા
3. રસોઈવિદ્યા હેન્ડબુક	3. ઉત્તમ વણાટકામ
4. પ્રવાસન હેન્ડબુક	4. જ્યાં કોઈપણ ડોક્ટર નહીં
5. મનોરંજન અને શોખ	5. કર્મચારી વાહન નિયમ
27. The Encyclopedia Britannica વિભાગોમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે.
 (A) 30 (B) 3 (C) 19 (D) 10
28. અનુવાદ માટે નીચેના પૈકી કયા પ્રકારના શબ્દકોશ સૌથી વધુ ઉપયોગી પુસ્તકો થાય છે ?
 (A) પારિભાષિક (B) દ્વિભાષી
 (C) પ્રાદેશિક બોલીના (D) વ્યુત્પત્તિ

29. Kessing Record of Word Events ની સામયિકતા
 (A) અઠવાડિક (B) પખવાડિક (C) માસિક (D) વાર્ષિક
30. ભારતમાં માનકોની સુત્રબદ્ધતા નીચેના પૈકી કઈ સંસ્થા દ્વારા થાય છે ?
 (A) ISO (B) BIS
 (C) ANSI (D) આમાંથી એકપણ નહીં
31. English Pronouncing Dictionary એ પ્રકારનો શબ્દકોશ છે.
 (A) વિશિષ્ટ વિષયલક્ષી (B) સામાન્ય
 (C) દ્વિભાષી (D) વિશિષ્ટ
32. વિશ્વનો સૌપ્રથમ વિશ્વકોશ નીચેના પૈકી કયો છે ?
 (A) Encyclopedia Americana (B) Encyclopedia Britanica
 (C) Historical Naturilla (D) ઋગ્વેદ
33. ભારતમાં પેટન્ટના પૂર્ણ એકાધિકારનો સમય વર્ષ માટેનો છે.
 (A) 20 (B) 12 (C) 14 (D) 5
34. Books in Print એ છે.
 (A) રાષ્ટ્રીય ગ્રંથસૂચી
 (B) સાર્વત્રિક ગ્રંથસૂચી
 (C) વ્યાપારી ઉદ્દેશથી પ્રકાશિત વ્યાપારી સૂચી
 (D) સારકરણ સેવા આપતી નિર્દેશીકા
35. માનવ ઇતિહાસના પ્રારંભિક કાળથી આધુનિક સંસ્કૃતિકાળ સુધી કાલાનુક્રમે માહિતી રજૂ કરતી નકશાપોથી નીચેના પૈકી કઈ છે ?
 (A) Times Atlas of World History
 (B) Oxford Atlas of World History
 (C) Atlas of Modern World Hisotry
 (D) The Times Atlas of the World

36. Indian Statistical Abstract માટે નીચેના પૈકી સાચો જવાબ શોધી કાઢો.

- (A) ભારતમાંથી પ્રકાશિત થતાં આંકડાશાસ્ત્ર વિષયના સામયિકોના લેખના સાર
 (B) ભારત વિશે પ્રકાશિત થતાં લેખોનો સાર
 (C) ભારત અને તેના રાજ્યોની આંકડાકીય માહિતી
 (D) ભારત સરકાર પ્રેરિત સંશોધન સંસ્થાઓમાં થતાં સંશોધન પેપર્સના સાર

: જવાબો :

1. (D) 2. (D) 3. (A) 4. (D) 5. (D) 6. (B) 7. (A)
 8. (B) 9. (C) 10. (A) 11. (B) 12. (A) 13. (A) 14. (C)
 15. (C) 16. (C) 17. (D) 18. (A) 19. (B) 20. (C) 21. (C)
 22. (A) 23. (A) 24. (A) 25. (B)
 26. (1-4) (2-3) (3-2) (4-5) (5-1) 27. (B) 28. (A) 29. (C)
 30. (A) 31. (D) 32. (C) 33. (C) 34. (C) 35. (C) 36. (C)

વિભાગ - 6 : માહિતી સેવાઓ

1. એ કાચો માલ છે, જેના પર પ્રક્રિયા કરીને માહિતીમાં ફેરવી શકાય છે.
 (A) જ્ઞાન (B) અહેવાલ (C) ડેટા (D) સમાચાર
2. એટલે માહિતી પહોંચનારા માધ્યમો.
 (A) ચેનલ (B) ટ્રાન્સમીશન મીડિયા
 (C) બેન્ડવિડ્થ (D) ફિક્સવન્સી
3. નીચેનામાંથી કયું ભારતમાં આવેલ રાષ્ટ્રીય કક્ષાનું કેન્દ્ર છે ?
 (A) યુનેસ્કો (B) ઈન્સડોક (C) યુનો (D) નિકટાસ
4. ઉપભોક્તાની માહિતી વર્તણૂંકના બે પાસા કયા ?
 (A) શાબ્દિક અને પ્રચલિત (B) શાબ્દિક અને અદ્યતન
 (C) વાસ્તવિક અને સામાન્ય (D) શાબ્દિક અને વાસ્તવિક
5. સંદર્ભસેવા એ 'યોગ્ય વાચકને, યોગ્ય રીતે, યોગ્ય સમયમાં, વ્યક્તિગત ધોરણે, યોગ્ય પુસ્તક મેળવી આપવાનો પ્રયત્ન છે.' એમ કોના દ્વારા કહેવામાં આવેલ છે ?
 (A) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (B) માગારિટ હચીન્સ
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) ડોનાલ્ડ ડેવિન્સ
6. અદ્યતન અવબોધન સેવા માટે કમ્પ્યૂટરના ઉપયોગની રીતનો પ્રસ્તાવ કોણે મૂક્યો ?
 (A) ફ્રાન્સ પીટર લૂહાન (B) એસ. આર. રંગનાથન
 (C) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (D) કેલ્વિન મૂર્સ
7. CAS એટલે.....
 (A) Constant Awareness Service (B) Current Awareness Service
 (C) Constant Additional Service (D) Current Additional Service
8. કઈ સેવા માટે પ્રલેખ ડેટાબેઝનું નિર્માણ કરવું આવશ્યક છે ?
 (A) અદ્યતન અવબોધન સેવા
 (B) અનુક્રમણિકરણ સેવા
 (C) પસંદગીયુક્ત માહિતી પ્રસારણ સેવા
 (D) વાઙ્મયીસૂચી સંકલન

9. માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિ (Information Retrieval) પદ કોણે આપ્યું ?
 (A) કોલ્વિન મૂર્સ (B) ફ્રાન્સ પીટર લુહાન
 (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) હેનરી ફેયોલ
10. માનવીય શોધ માટે લાયબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસનું કયું ડેટાબેઝ અત્યંત ઉપયોગી છે ?
 (A) નેક્સીસ (B) મેડલાઈન (C) ઈન્સ્પેક (D) માર્ક
11. વર્તમાનપત્રોના સમાચાર એ છે.
 (A) ડેટા (B) માહિતી
 (C) જ્ઞાન (D) આમાનાં બધા જ
12. નીચેનામાંથી કઈ સેવા માહિતી સેવા નથી ?
 (A) સમાચાર પત્ર કતરણ સેવા (B) પસંદગીયુક્ત માહિતી પ્રસાર સેવા
 (C) ગ્રંથ પરિક્ષણ સેવા (D) અનુવાદ સેવા
13. માહિતીની જરૂરિયાતો ચકાસવાની પદ્ધતિઓમાંથી નીચેનામાંથી કઈ છે ?
 (A) પ્રશ્નાવલી કે મુલાકાત
 (B) ગ્રંથ પરિક્ષણના આંકડાઓ પરથી
 (C) પુસ્તકોના ખરીદીના આંકડાઓ પરથી
 (D) ગ્રંથાલયના બજેટમાં થતા વધારા દ્વારા
14. ગ્રંથાલયના ઉપભોક્તાઓના રસરૂચીની પ્રોફાઈલ નીચેનામાંથી કઈ સેવામાં જાળવી રખાય છે ?
 (A) ગ્રંથ પરિક્ષણ સેવામાં (B) અદ્યતન અવબોધન સેવામાં
 (C) સાહિત્ય શોધ સેવામાં (D) પસંદગીયુક્ત માહિતી પ્રસાર સેવામાં
15. વાઝમયસૂચી સંકલનમાં નીચેનામાંથી કઈ બાબતો પર ધ્યાન રાખવામાં આવે છે ?
 (A) સહાયક અનુક્રમણિકાઓ પર (B) પ્રયોજન અને ઉદ્દેશ્ય પર
 (C) વિષયોની પસંદગી પર (D) ઉપરની બધી જ બાબતો પર
16. નીચેનામાંથી કઈ સંસ્થા વિશ્વવ્યાપી માહિતીની વ્યવસ્થામાં સામેલ નથી ?
 (A) એગ્રીકલ્ચર ઈન્ફર્મેશન સીસ્ટમ ઓફ ફાળો
 (B) DECIDOC
 (C) NML
 (D) DEVSIS

17. માનકો, એકસ્વ, નિર્દેશીકાઓ, સાર અને હેન્ડબુક્સમાંની માહિતીની કયા ઉપભોક્તા સમૂહને જરૂર પડે છે ?
 (A) ઈજનેર (B) વકીલ, ન્યાયાધીશ
 (C) સંશોધન (D) વ્યાપારી, ઉદ્યોગપતિ
18. અપેક્ષિત માહિતી સેવાઓમાં નીચેનામાંથી કઈ સેવા સામેલ નથી ?
 (A) વાઝમયસૂચી સંકલન (B) અદ્યતન અવબોધન સેવા
 (C) અનુક્રમણિકા સેવા (D) સારકરણ સેવા
19. નીચેનામાંથી કયો ઓનલાઈન સેવા નથી ?
 (A) NISCAIR (B) COMPENDEX
 (C) INSPEC (D) MEDLINE
20. ઉપભોક્તા અને સંદર્ભ કર્મચારી વચ્ચે તથ્યપૂર્ણ વાર્તાલાપને શું નામ આપવામાં આવ્યું છે ?
 (A) સંદર્ભ વાર્તાલાપ (B) સંદર્ભ મુલાકાત
 (C) સંદર્ભ સમીક્ષા (D) સંદર્ભ સહાયતા
21. માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિ પદ કોણે આપ્યું હતું ?
 (A) કેલ્વિન મૂર્સ (B) વિલિયમ કાટ્સ
 (C) જ્યોર્જ ટેરી (D) ડોનાલ્ડ ડેવીન્સ
22. ઉપભોક્તા આપેલ વિષય અંગે જે કંઈપણ માહિતી ઉપલબ્ધ હોય કે છપાઈ હોય તે બધી જ જોવા માંગે તો તેને કેવા પ્રકારનો અભિગમ કહેવાય ?
 (A) રોજબરોજ (B) અદ્યતન અવલંબિત
 (C) સામાન્ય (D) વ્યાપક કે વિસ્તૃત
23. CAS નું આખું નામ શું છે ?
 (A) Current Awareness Service (B) Currency Advice Service
 (C) Cost Advice Service (D) Collection Awareness Service
24. ઉપભોક્તાની માહિતી વર્તણૂંકના બે પાસા કયા ?
 (A) શાબ્દિક અને પ્રચલિત (B) પ્રચલિત અને અદ્યતન
 (C) શાબ્દિક અને વાસ્તવિક (D) વાસ્તવિક અને સામાન્ય

25. ઈન્સડોકની સ્થાપના કઈ સંસ્થાની ટેકનિકલ સહાયથી થઈ ?
 (A) યુનો (B) ઈફલા (C) ફીડ (D) યુનેસ્કો
26. રાષ્ટ્રીય આવક દર્શાવતું કોષ્ટક કેવી માહિતી છે ?
 (A) પ્રતિકાત્મક (B) આંકડાકીય (C) વર્ણનાત્મક (D) પ્રયોગાત્મક
27. સામયિકની અંદર પ્રગટ થતી અનુક્રમણિકા સેવા એ કઈ સેવા આપવા માટેની સૌથી સસ્તી તેમજ ઝડપી સેવાની રીત છે ?
 (A) અદ્યતન અવબોધન સેવા (B) પ્રલેખ વિતરણ સેવા
 (C) સારકરણ સેવા (D) રિપ્રોગ્રાફી સેવા
28. SDI સેવામાં ઉપભોક્તાની રચિના વિષય અને વિષયેતર શબ્દોના સંયોજનની અભિવ્યક્તિને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) ઉપભોક્તા વર્તણૂક (B) ઉપભોક્તા વિકાસ
 (C) ઉપભોક્તા સમૂહ (D) ઉપભોક્તા પ્રોફાઈલ
29. માહિતીસેવા આપતાં બધાં જ કેન્દ્રોનું સૌપ્રથમ કામ કયું ?
 (A) પ્રલેખ રવાનગી (B) રેફરલ સેવા
 (C) પ્રલેખ સંગ્રહ (D) પ્રતિલિપિકરણ

જવાબો :

1. (C) 2. (B) 3. (B) 4. (D) 5. (C) 6. (A) 7. (B)
 8. (C) 9. (A) 10. (C) 11. (B) 12. (C) 13. (A) 14. (D)
 15. (C) 16. (D) 17. (C) 18. (A) 19. (A) 20. (A) 21. (A)
 22. (D) 23. (A) 24. (C) 25. (D) 26. (B) 27. (A) 28. (D)
 29. (C)

વિભાગ - 7 : માહિતી ટેકનોલોજી

1. CDS / ISIS સોફ્ટવેરની રચના કરનાર સંસ્થા
 (A) INSDOC (B) UNESCO (C) DRTC (D) NISSAT
2. CD-ROM કયા વર્ષમાં તૈયાર કરવામાં આવ્યું ?
 (A) 1985 (B) 1990 (C) 1980 (D) 1986
3. MARC શબ્દનું આખું નામ
 (A) મશીન ઓટોમેટિક રિડર્સ કેટલોગ (B) મશીન રિપ્રેઝન્ટેશન કેટલોગ
 (C) મશીન રિડેબલ કેટલોગ (D) મશીન એબ્સ્ટ્રેટીંગ રિકાર્ડ કેટલોગ
4. ભારતમાં વિશ્વવિદ્યાલય ગ્રંથાલયમાં નેટવર્ક કયા નામે ઓળખી શકાય છે ?
 (A) ARNET (B) CELIBNET
 (C) INFLIBNET (D) UNESCO
5. સંજય ગ્રંથાલય સોફ્ટવેર રચના કરનાર સંસ્થા
 (A) DESIDOC (B) CMCLTD (C) INSDOC (D) UNESCO
6. માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિ શબ્દનો ઉચ્ચાર કોણે કર્યો ?
 (A) એસ. આર. રંગનાથન (B) લેકેસ્ટર
 (C) મેલ્વિલ ડ્યૂઈ (D) કોલ્વિન મૂર્સ
7. ગ્રંથાલય સોફ્ટવેર નીચેનામાંથી કયા કાર્યમાં ઉપયોગમાં લેવાતું નથી ?
 (A) સૂચીકરણ (B) ગ્રંથપ્રાપ્તિ (C) પરિક્રમણ (D) પ્રતિલિપિ
8. નેટવર્ક ક્ષેત્રે સૌથી મોટું વાઙ્મયસૂચીગત નેટવર્ક કયું છે ?
 (A) INFLIBNET (B) DELNET
 (C) OCLC (D) BONET
9. ઉચ્ચ ગુણવત્તાયુક્ત નેટવર્ક સર્વર તરીકે CD-ROM ડ્રાઈવને એક્સેસ આપતું સોફ્ટવેર હાલ કઈ લાયબ્રેરીએ મેળવેલ છે ?
 (A) ઈન્ફિલબનેટ (B) આઈ.આઈ.ટી.રામ
 (C) ઈગ્નુ (D) આઈ.આઈ.એમ.

10. ઈન્ટરનેટનું ઉદ્ભવ સ્થાન નેટવર્ક ARPA કહેવાય છે. તે કઈ સાલમાં વિકસાવવામાં આવ્યું છે ?
 (A) 1960 (B) 1970 (C) 1980 (D) 1990
11. LIBSYS એ છે.
 (A) વર્ડ પ્રોસેસીંગ સોફ્ટવેર
 (B) ડેટાબેઝ મેનેજમેન્ટ સોફ્ટવેર
 (C) ગ્રંથાલયના આંતરિક કાર્યો માટેનું સોફ્ટવેર
 (D) બેઝિક સોફ્ટવેર
12. કમ્પ્યુટર ગ્રંથાલયમાં નીચેની પૈકી કઈ સેવા આપતું નથી ?
 (A) OPAC (B) ઓનલાઈન શોધ સેવા
 (C) અનુવાદન સેવા (D) માહિતીની પુનઃ પ્રાપ્તિ
13. SDI માં નીચેનામાંથી કયું ઘટક સામેલ નથી ?
 (A) ઉપભોક્તા પ્રોફાઈલ (B) સોફ્ટવેર
 (C) પ્રલેખ પ્રોફાઈલ (D) વાઙ્મયસૂચીની અનુક્રમણિકા
14. ISDN એટલે
 (A) Integrated System Digital Network
 (B) Integrated Services Digital Network
 (C) International Security of Digital Network
 (D) International Standards for Digital Network
15. ઈન્ટરનેટ પર કયા પ્રકારનું કાર્ય થતું નથી ?
 (A) ગ્રંથ પરિક્રમણ (B) www
 (C) વિષય ડિરેક્ટરી (D) શોધ એન્જિન
16. ગ્રંથાલયના સભ્યોને પુસ્તકો ગ્રંથાલયના સોફ્ટવેરના કયા મેનુમાં ઈસ્યુ થાય છે ?
 (A) ગ્રંથ પ્રાપ્તિ વિભાગ (B) ગ્રંથ પરિક્રમણ
 (C) સંદર્ભ સેવા (D) ક્રમિક પ્રકાશન નિયંત્રણ

17. ઈન્ટ્રાનેટ એટલે
 (A) ગ્રંથ પાઠન સામગ્રીનું નેટવર્ક
 (B) કોઈપણ સંસ્થાની આંતરિક કમ્યુનિકેશન પદ્ધતિ
 (C) પ્રાથમિક અને દ્વિતીયક માહિતીસ્રોતોનું નેટવર્ક
 (D) ઈન્ટરનેટ પર ઉપલબ્ધ માહિતીનું ગ્રંથાલય નેટવર્ક
18. ISRS એટલે
 (A) Institutional Sources and Reference Service
 (B) Indian Social Research System
 (C) Information Storage and Retrieval System
 (D) Information Security and Retrieval Services
19. નેટવર્ક ટોપોલોજીમાં નીચેનામાંથી કયું લાગુ પડતું નથી ?
 (A) Universal Serial Bus Topology
 (B) Star Topology
 (C) Ring Topology
 (D) Liner Bus Topology
20. Information Network એટલે
 (A) વિશ્વવ્યાપ્ત કમ્પ્યુટરોનું જોડાણ
 (B) સંકલિત નેટવર્ક જે ડિજિટલ અવાજ અને માહિતીની ડિઝાઈન માટે છે.
 (C) મલ્ટીમીડિયા માટે જરૂરી ઉચ્ચ ઝડપ ક્ષમતાવાળાં નેટવર્ક
 (D) માહિતી અરસપરસ બદલાબદલી માટેનું નેટવર્ક જે એકથી વધારે કમ્પ્યુટર નેટવર્ક મારફતે થાય છે.
21. ઈન્ટરનેટ શું છે ?
 (A) ગ્રંથાલય સોફ્ટવેર (B) કમ્પ્યુટર નેટવર્ક્સનું નેટવર્ક
 (C) માહિતી સેવા આપતી સંસ્થા (D) વિશ્વભરના ગ્રંથાલયોનું સંગઠન
22. મોડેમ શું છે ?
 (A) વર્ગીકરણ કરવા માટેનું સાધન (B) ગ્રંથાલય સોફ્ટવેર
 (C) એક સંકેતમાંથી બીજા સંકેત (D) ઉપકરણમાંથી કોઈપણ સાધન

23. CD-ROM એટલે શું ?

- (A) Compact Disk Read Out Memory
 (B) Compact Disk Read Only Memory
 (C) Compact Disk Read On Memory
 (D) Compact Disk Read Omitting Memory

24. ઈન્ટરનેટ પર થતી શોધ

- (A) World Wide Web (B) વિષય નિર્દેશીકાઓ
 (C) શોધ એન્જિનો (D) ઉપરની બધી જ

25. નીચેનામાંથી પ્રવહન માધ્યમ (Transmission Media) કયું છે ?

- (A) Optical Fibers (B) Coaxial Cable
 (C) Microwave Transmission (D) ઉપરના બધાં જ

26. પરિક્રમણ નિયંત્રણમાં નીચેનામાંથી કયું કાર્ય કરવામાં આવતું નથી ?

- (A) ગ્રંથ પ્રાપ્તિ (B) આરક્ષણ
 (C) ગ્રંથ આદાન-પ્રદાન (D) અતિદેય

27. INFLIBNET એટલે શું ?

- (A) Information Literature Network
 (B) Information Film Library Network
 (C) International Federation for Library Network
 (D) Information and Library Network

28. ગ્રંથાલયના સભ્યોની યાદી ગ્રંથાલય સોફ્ટવેરના કયા મેનુમાં થાય છે ?

- (A) ગ્રંથ પ્રાપ્તિ વિભાગ (B) ક્રમિક પ્રકાશન નિયંત્રણ
 (C) પરિક્રમણ (D) સંદર્ભસેવા

29. 'સંજય' ગ્રંથાલય સોફ્ટવેરની રચના કરનાર સંસ્થા

- (A) DESIDOC (B) CMCLTD (C) INSDOC (D) UNESCO

30. ગ્રંથાલય સોફ્ટવેર નીચેનામાંથી કયા કાર્ય માટે ઉપયોગમાં આવતું નથી ?

- (A) સૂચીકરણ (B) પ્રતિલિપિ સેવા
 (C) પરિક્રમણ (D) ગ્રંથપ્રાપ્તિ

જવાબો :

1. (B) 2. (B) 3. (C) 4. (C) 5. (A) 6. (D) 7. (D)
 8. (C) 9. (B) 10. (B) 11. (C) 12. (C) 13. (D) 14. (D)
 15. (A) 16. (B) 17. (B) 18. (A) 19. (A) 20. (A) 21. (A)
 22. (D) 23. (B) 24. (D) 25. (D) 26. (C) 27. (D) 28. (C)
 29. (A) 30. (C)

યુનિવર્સિટી ગીત

સ્વાધ્યાય: પરમં તપ:

સ્વાધ્યાય: પરમં તપ:

સ્વાધ્યાય: પરમં તપ:

શિક્ષણ, સંસ્કૃતિ, સદ્ભાવ, દિવ્યબોધનું ધામ
ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી નામ;
સૌને સૌની પાંખ મળે, ને સૌને સૌનું આભ,
દશે દિશામાં સ્મિત વહે હો દશે દિશે શુભ-લાભ.

અભણ રહી અજ્ઞાનના શાને, અંધકારને પીવો ?
કહે બુદ્ધ આંબેડકર કહે, તું થા તારો દીવો;
શારદીય અજવાળા પહોંચ્યાં ગુર્જર ગામે ગામ
ધ્રુવ તારકની જેમ ઝળહળે એકલવ્યની શાન.

સરસ્વતીના મયૂર તમારે ફળિયે આવી ગહેકે
અંધકારને હડસેલીને ઉજાસના ફૂલ મહેકે;
બંધન નહીં કો સ્થાન સમયના જવું ન ઘરથી દૂર
ઘર આવી મા હરે શારદા દૈન્ય તિમિરના પૂર.

સંસ્કારોની સુગંધ મહેકે, મન મંદિરને ધામે
સુખની ટપાલ પહોંચે સૌને પોતાને સરનામે;
સમાજ કેરે દરિયે હાંકી શિક્ષણ કેરું વહાણ,
આવો કરીયે આપણ સૌ
ભવ્ય રાષ્ટ્ર નિર્માણ...
દિવ્ય રાષ્ટ્ર નિર્માણ...
ભવ્ય રાષ્ટ્ર નિર્માણ